HÅKAN NESSER

cu ochii minții

«Niciun iubitor al literaturii politiste scandinave n-ar trebui sa rateze romanele lui Håkan Nesser!» Publishers Weekly

Autor recompensat de trei ori cu BEST SWEDISH CRIME NOVEL AWARD

3 FICTION CONNECTION

gazeta

TREI

1

Se trezi, dar nu reuşi sa-şi aducă aminte cum îl cheamă.

Dureri avea o droaie. Tije de foc îi pârjoleau ţeasta şi beregata, stomacul şi pieptul. Încercă să înghită în sec, dar rămase la stadiul de încercare. Avea limba lipită de cerul gurii. Ardea, mocnit.

Ochii îi palpitau de durere. Mai-mai să-i iasă din orbite.

„E ca atunci când te naşti", îşi zise. „Nu sunt o persoană, ci doar o masă de suferinţă."

În cameră era întuneric. Bâjbâi în jur cu mâna liberă, cea care nu-i amorţise sub el.

Da, era o măsuţă lângă pat. Un telefon şi un pahar. Un ziar. Un ceas deşteptător.

Îl ridică, dar la jumătatea drumului îi alunecă printre degete şi căzu pe podea. Bâjbâi din nou, îl apucă iar şi îl ţinu ridicat, aproape de faţă.

Limbile erau uşor luminoase. Le recunoscu.

Opt şi douăzeci. Dimineaţa, probabil.

Nici acum n-avea habar cine era.

Nu credea că mai păţise una ca asta. Sigur, i se mai întâmplase să se trezească şi să nu ştie unde se află. Sau ce zi era. Dar numele... îşi mai uitase oare numele vreodată?

John? Janos?

Nu, dar era ceva asemănător.

Era acolo, undeva în fundal, nu numai numele lui, ci totul... Viaţa şi stilul de viaţă şi circumstanţele atenuante. Stăteau acolo şi-l aşteptau. Îndărătul unei membrane subţiri care va trebui să fie străpunsă, ceva care încă nu se trezise. Dar nu era îngrijorat cu adevărat. Avea să afle în curând.

Probabil că nu era ceva pe care să-l aştepte cu nerăbdare.

Deodată, durerea din spatele ochilor se înrăutăţi. Poate că din cauza efortului de gândire; dar era acolo, în tot cazul. Albă, fierbinte şi cumplită. Un ţipăt al cărnii.

Nimic altceva nu mai conta.

Bucătăria era la stânga şi părea familiară. Găsi pilulele fără dificultate; devenea tot mai sigur că asta era casa lui. Fără îndoială că totul avea să se limpezească dintr-o clipă în alta.

Se întoarse în hol. Lovi cu piciorul o sticlă ascunsă în umbra aruncată de un raft de cărţi. Sticla se rostogoli pe parchet şi ajunse sub calorifer. Se duse până la baie. Apăsă clanţa.

Era blocată.

Se aplecă în faţă, cu stângăcie. Îşi puse palmele pe genunchi, ca să nu se dezechilibreze, şi verifică indicatorul de pe uşă.

Roşu. Aşa se şi gândise. Era ocupat.

Simţea cum i se ridică fierea în gât.

— Deschide... încerca să strige, dar nu reuşi să scoata decât un orăcăit. Îşi lipi fruntea de lemnul rece al uşii.

— Deschide uşa! încercă din nou, iar de data asta aproape că izbuti să pronunţe sunetele potrivite. Pentru a sublinia gravitatea situaţiei în care se afla, lovi de câteva ori în uşa cu pumnii.

Niciun răspuns. Niciun sunet. În mod evident, oricine se afla înăuntru n-avea de gând să-i dea voie să intre.

Brusc, simţi cum i se ridică un val din stomac. Sau poate chiar de mai jos... Acum nu mai era decât o chestiune de câteva secunde. Cu paşi şovăielnici, făcu cale întoarsă spre bucătărie.

Acum, i se părea mai familiară ca oricând.

„Asta sigur e casa mea“, îşi zise în timp ce vomita în chiuvetă.

Folosind o şurubelniţă, reuşi să descuie uşa de la baie. Avea sentimentul distinct că nu era prima oară când făcea asta.

— Îmi pare rău, dar chiar a trebuit să...

Intră în încăpere şi, exact în clipa în care aprindea lumina, se lămuri de-a binelea cine era.

Putea totodată s-o identifice pe femeia care zăcea în cadă.

Numele ei era Eva Ringmar şi, de trei luni, era soţia lui.

Trupul ei era răsucit într-un mod ciudat. Braţul drept îi atârna peste marginea căzii într-o poziţie nefirească. Unghiile bine îngrijite ajungeau până la pardoseală. Părul negru plutea în apă. Capul era îndreptat cu faţa în jos şi, cada fiind plină ochi, nu încăpea nicio îndoială că femeia era moartă.

Numele lui era Mitter. Janek Mattias Mitter. Profesor de istorie şi filosofie la Liceul Bunge din Maardam.

Cunoscut printre amici ca J.M.

După ce avu aceste gânduri, vomită din nou, de aceasta dată în lavoar. Apoi mai înghiţi două pastile din flacon şi telefonă la poliţie.

2

Celula avea forma literei L şi era verde. Aceeaşi nuanţă peste tot: pereţii, podeaua şi tavanul. O rază timidă de lumină se furişase printr-o ferestruică situată sus, pe unul dintre pereţi. Noaptea, putea să vadă o stea.

Camera avea un colţ pentru abluţiuni, cu o chiuvetă şi un WC. Un pat fixat pe perete. O masă rahitică şi două scaune. O lumină în tavan. O veioză la marginea patului.

În rest, zgomote şi linişte. Singurul miros era cel al propriului său corp.

Pe avocat îl chema Rüger. Era înalt şi strâmb şi şchiopăta cu piciorul stâng. Din câte-şi putea da seama Mitter, era trecut de cincizeci de ani. Cu câţiva ani mai în vârstă decât el. Posibil să-l fi cunoscut pe băiatul individului la şcoală. Poate chiar îi fusese elev. Un tinerel palid, cu faţa pătată, şi nu cel mai bun elev la învăţătură, dacă-şi amintea bine. Cu vreo opt, zece ani în urmă.

Rüger strânse puternic şi îndelung mâna întinsă de Mitter, părând serios, dar, totodată, într-o dispoziţie binevoitoare. Pentru Mitter era evident că urmase un curs privind relaţia dintre avocat şi client.

— Janek Mitter?

Mitter încuviinţă din cap.

— Urâtă treabă.

Se dezbrăcă de palton. Îl scutură de apă şi-l atârnă de cârligul de lângă uşă. Gardianul încuie de două ori înainte să se ducă mai încolo, pe coridor.

— Afară plouă. E mult mai plăcut aici, ca să fiu sincer.

— Ai o ţigară?

Rüger scoase un pachet din buzunarul hainei.

— Ia câte vrei. Nu înţeleg de ce nu vă lasă nici măcar să fumaţi.

Se aşeză la masă. Îşi puse în faţă servieta subţire din piele. Mitter aprinse o ţigara, dar rămase în picioare.

— N-ai de gând să iei loc?

— Nu, mulţumesc.

— Cum vrei.

Deschise un dosar maro. Luă nişte pagini dactilografiate şi un blocnotes. Scoase şi puse la loc de câteva ori capacul unui pix, sprijinindu-şi coatele pe masă.

— Urâtă treabă, cum ziceam. Vreau ca, de la bun început, să-ţi spun foarte clar cum stau lucrurile.

Mitter aşteptă.

— Sunt multe lucruri împotriva dumitale. De-aia este important să fii sincer cu mine. Dacă nu avem deplină încredere unul în celălalt, n-o să fiu în măsură să te apăr la fel de bine ca... Hei, eşti atent la ce spun?

— Da.

— Presupun că n-o să eziţi să-ţi faci cunoscute părerile...

— Părerile?

— Despre cum ar trebui să abordăm situaţia. Fireşte, eu o să pun la punct strategiile, dar dumneata o să ai de dus greul. Din câte-mi pot da seama, eşti un om inteligent.

— Înţeleg.

— Bun. Cum preferi, să-mi povesteşti ce s-a întâmplat sau să-ţi pun eu întrebări?

Mitter strivi chiştocul în chiuvetă şi se aşeză la masă. Nicotina îl ameţise uşor şi dintr-odată se simţi copleşit de o senzaţie de epuizare.

Se simţea obosit de viaţă. De acest avocat cocoşat, de celula asta incredibil de urâtă, de gustul scârbos din gură şi de toate întrebările şi răspunsurile inevitabile care-l aşteptau.

O epuizare extremă.

— Am trecut deja prin toate aspectele cu cei de la poliţie. Două zile n-am făcut nimic altceva.

— Ştiu, dar va trebui să te rog s-o faci din nou. Este o parte esenţială a întregului joc şi nu mă-ndoiesc că îţi dai seama de asta.

Mitter ridică din umeri. Îşi luă altă ţigară, scuturând pachetul.

— Cred c-ar fi mai bine să-mi pui întrebări.

Avocatul se lăsă pe spate. Se legănă în fotoliu şi-şi aranjă blocnotesul pe genunchi.

— Majoritatea avocaţilor lucrează cu magnetofonul, dar eu prefer să iau notiţe, explică el. Cred că e mai puţin stresant pentru client...

Mitter aprobă cu o mişcare a capului.

— Şi-apoi, dacă va fi nevoie, am acces la înregistrările poliţiei. În tot cazul, înainte să intrăm în detalii, trebuie să-ţi pun întrebarea obligatorie. Probabil că vei fi acuzat de omor calificat sau, în cel mai fericit caz, de omuciderea soţiei dumitale, Eva Maria Ringmar. Cum intenţionezi să pledezi? Vinovat sau nevinovat?

— Nevinovat.

— Bun. În privinţa asta nu trebuie să existe nicio îndoială. Nici din partea dumitale, nici din partea mea.

Se opri şi rostogoli pixul între degete.

— Există vreo îndoială?

Mitter oftă.

— Sunt nevoit să-ţi cer să-mi răspunzi la întrebare. Eşti absolut sigur că nu ţi-ai omorât soţia?

Mitter şovăi câteva secunde înainte de a răspunde. Căută să surprindă privirea avocatului, în încercarea de a înţelege ce credea de fapt, dar în zadar. Faţa lui Rüger era la fel de inexpresivă ca un cartof.

— Nu, bineînţeles că nu sunt sigur. Ştii asta foarte bine.

Avocatul făcu o însemnare.

— Domnule Mitter, sunt nevoit să-ţi cer să nu ţii cont de faptul că am citit stenograma interogatoriului dumitale. Trebuie să încerci să te prefaci că acum îţi spui povestea pentru prima oară. Pune-te în acea situaţie.

— Nu-mi aduc aminte.

— Nu, am înţeles faptul că nu-ţi mai aminteşti ce s-a întâmplat: tocmai de aceea trebuie să fim meticuloşi în încercarea de a o lua din nou de la zero. Memoria n-o să ţi se trezească dacă nu faci efortul să te întorci la acea noapte. Totalmente lipsit de prejudecăţi. Nu eşti de acord?

— Dumneata ce crezi că fac în tot timpul pe care-l am la dispoziţie? La ce-ţi închipui că mă gândesc în această celulă?

Începea sa se supere. Avocatul evită să-l priveasca în ochi şi făcu o însemnare în blocnotes.

— Ce tot scrii acolo?

— Scuze.

Clătină din cap ca să arate că era vorba despre un lucru pe care nu era pregătit să-l dezvăluie. Scoase o batistă din buzunar şi-şi suflă zgomotos nasul.

— Afurisită vreme, explică el.

Mitter aprobă din cap.

— Vreau doar să înţelegi, spuse Rüger, cât e de precară situaţia în care te afli. Susţii că nu eşti vinovat, dar nu-ţi aminteşti. E o fundaţie foarte nesigură pe care să clădim argumentaţia pentru apararea dumitale, după cum sunt sigur că-ţi dai seama.

— E treaba procurorului să dovedească faptul că-s vinovat. Nu eu trebuie să dovedesc contrariul, greşesc?

— Desigur. Aşa spune legea, dar...

— Dar?

— Dacă nu-ţi aminteşti, nu-ţi aminteşti. Dar ar putea fi foarte dificil să convingi un juriu. Îmi promiţi că îmi vei da de veste în clipa în care îţi aduci aminte de ceva?

— Desigur.

— Indiferent despre ce-ar fi vorba?

— Fireşte.

— Să mergem mai departe. De când o cunoşteai pe Eva Ringmar?

— De doi ani. Ceva mai mult de doi ani. De când a început să lucreze la şcoala noastră.

— Ce anume predai la şcoală?

— Istorie şi filosofie. Mai ales, istorie. Cei mai mulţi dintre elevi nu aleg să studieze filosofia.

— De cât timp ocupi postul?
— De douăzeci de ani, aproximativ. Poate nouăsprezece.
— Iar soţia dumitale?
— Limbi moderne. De doi ani, aşa cum am spus.
— Când aţi început să aveţi o relaţie?
— Acum şase luni. Ne-am căsătorit vara trecută, la începutul lui iulie.
— Era gravidă?
— Nu. De ce...
— Ai copii, domnule Mitter?
— Da. Un fiu şi o fiică.
— Cât de mari?
— Douazeci şi respectiv şaisprezece ani. Locuiesc cu mama lor în Chadow.
— Când ai divorţat de prima soţie?
— În 1980. Jürg a locuit cu mine până când a plecat la universitate. Dar nu văd ce legătură are asta cu...
— Contextul. Vreau să reconstitui contextul. Chiar şi un avocat trebuie să dezlege enigme, lucru cu care sunt sigur că eşti de acord. Ce fel de relaţie ai cu fosta soţie?
— Niciun fel de relaţie.

Urmă o pauză. Rüger îşi suflă din nou nasul. Era în mod vădit nemulţumit de ceva, dar Mitter n-avea nicio dorinţa să-l îmbuneze. Irene n-avea nimic de-a face cu asta. Nici Jürg şi nici Inga. Era recunoscător pentru faptul că toţi trei avuseseră bunul-simţ să nu se implice. Luaseră legătura cu el, fireşte, dar numai în prima zi. De atunci, nu mai ziseseră nimic. Primise o scrisoare de la Inga chiar în dimineaţa aceea, dar conţinea doar două rânduri. În care-şi exprimau sprijinul.

„Suntem alături de tine. Inga şi Jürg."

Se întrebă dacă acelaşi lucru era valabil şi pentru Irene. Era alături de el? Poate că nu avea importanţă.

— Ce fel de relaţie aveaţi?
— Poftim?
— Căsătoria dumitale cu Eva Ringmar. Cum era?
— Aşa cum sunt căsătoriile.

— Cum adică?

— ...

— Era o căsnicie fericită sau vă certaţi tot timpul?

— ...

— În definitiv, eraţi căsătoriţi doar de trei luni.

— Da, aşa e.

— Şi deodată îţi găseşti nevasta moartă în baie. Sunt sigur că înţelegi că va trebui să oferi o explicaţie, nu?

— Da, fireşte.

— Înţelegi şi că nu te ajută deloc să nu spui nimic în această privinţă? Tăcerea va fi interpretată ca un indiciu al faptului că ascunzi ceva. Va fi folosită împotriva dumitale.

— Mă aştept la aşa ceva.

— Ţi-ai iubit soţia?

— Da.

— Vă certaţi?

— Uneori.

Rüger notă ceva.

— Procurorul va susţine că a fost omorâtă. În sprijinul lui vor veni dovezile de la specialiştii tehnici şi în medicină legală. Nu vom fi în măsură să demonstrăm că a murit din cauze naturale. Întrebarea este dacă ar fi putut să-şi ia singură viaţa.

— Da, eu aşa presupun.

— Ce anume presupui?

— Că depinde de asta. De posibilitatea ca ea să-şi fi luat viaţa.

— Probabil. În orice caz, în seara aia... cât ai băut?

— Mult.

— Asta însemnând cât?

— Nu mai ştiu sigur...

— Cât trebuie să bei ca să-ţi pierzi memoria, domnule Mitter?

Era vadit iritat acum. Mitter îşi trase scaunul în spate. Se ridică şi se duse la uşă. Îşi vârî mâinile în buzunare şi contemplă spinarea gârbovită a avocatului. Aşteptă. Dar Rüger nu zise nimic.

— Nu ştiu, răspunse în cele din urmă Mitter. Am încercat să-mi dau seama. Ştii, după sticlele goale şi aşa mai departe. Cred că vreo şase, şapte sticle.

— De vin roşu?

— Da, vin roşu. Nimic altceva.

— Şase sau şapte sticle în doi oameni? Aţi fost singuri toată seara?

— Da, din câte-mi pot aminti.

— Domnule Mitter, ai o problemă cu alcoolul?

— Nu.

— Ai fi surprins dacă alţi oameni ar fi de altă părere?

— Da.

— Dar soţia dumitale?

— Ce vrei să spui?

— E adevărat ca a fost internata — îşi consultă hârtiile, frunzărindu-le — internata într-o instituţie pentru ceea ce îndeobşte se consideră a fi dezalcoolizare? În Rejmershus? Am aici detaliile.

— Păi atunci, de ce mă mai întrebi? A fost cu şase ani în urmă. A pierdut un copil, iar căsătoria i s-a dus de râpă.

— Ştiu, ştiu. Iarta-mă, domnule Mitter, dar trebuie să-ţi pun aceste întrebări, oricât de neplăcute ar putea părea. Va fi mult mai rău la proces, de asta pot să te asigur. Nu strică să te obişnuieşti.

— Mulţumesc, m-am obişnuit deja.

— Putem continua?

— Desigur.

— Care este ultima dumitale amintire clară din seara aceea? Una de care să poţi fi absolut sigur?

— Mâncarea aia... Am mâncat o tocană mexicană. Le-am spus poliţiştilor despre asta.

— Mai spune o dată!

— Am mâncat nişte tocană mexicană. În bucătărie.

— Da?

— Am început să facem dragoste.

— Le-ai spus asta poliţiştilor?

— Da.

— Continuă!

— Ce vrei să ştii? Amanunte?

— Tot ce poţi să-ţi aminteşti.

Mitter se întoarse la masă. Îşi aprinse o ţigară şi se aplecă spre avocat. Putea foarte bine să i-o servească după cum se cuvenea scriptologului astuia cocoşat.

— Eva purta un kimono. N-avea nimic pe dedesubt. În timp ce mâncam, am început să o mângâi. Beam şi vin, bineînţeles, iar ea a început să mă dezbrace. Parţial, cel puţin. În cele din urmă, am ridicat-o pe masă...

Făcu o scurtă pauză. Avocatul încetase să mai facă însemnări.

— Am ridicat-o pe masă, i-am smuls kimonoul de pe ea şi i-am tras-o. Cred că a ţipat — nu de durere, ci de extaz senzual, desigur. Aşa făcea de obicei când ne iubeam. Cred că am ţinut-o aşa destul de mult timp. Am continuat în tot acest timp să mâncăm şi să bem. Ştiu că i-am turnat vin pe păsărică şi apoi am lins-o.

— Vin pe păsărică?

Dintr-odată, vocea lui Rüger scăzuse.

— Da. Mai voiai să ştii şi altceva?

— Ăsta-i ultimul lucru pe care ţi-l aminteşti?

— Cred că da.

Rüger îşi drese glasul. Scoase batista şi-şi suflă din nou nasul.

— Cât crezi că se făcuse ora?

— N-am nici cea mai mică idee.

— Nici măcar cu aproximaţie?

— Nu. Putea să fie oricând între nouă şi două. Nu m-am uitat deloc la ceas.

— Înţeleg. De ce-ai fi făcut-o?

Rüger începu să-şi adune hârtiile împrăştiate pe masă.

— Mi-aş permite să-ţi sugerez să te abţii să dai prea multe detalii legate de, ăă, partida de amor, dacă problema va fi pusă în discuţie la tribunal. Mă tem că s-ar putea interpreta greşit.

— Fără îndoială.

— Apropo, nu s-a găsit nicio urmă de spermă... Ă, presupun că eşti conştient că examinările care se fac sunt cât se poate de amănunţite...

— Da, domnul inspector-şef mi-a explicat asta. Nu, n-am ejaculat. Probabil că ăsta e unul dintre efectele vinului. Sau unul dintre avantaje, depinde din ce perspectivă priveşti problema. Nu-i aşa, domnule Rüger?

— Hm. Cred că ştii că s-a stabilit ora?

— Ce oră?

— Ora decesului. Nu exact, desigur, pentru că aşa ceva, practic, nu e niciodată posibil. Dar undeva între patru şi cinci şi jumătate.

— Eu m-am trezit la opt şi douăzeci.

— Ştim asta.

Se ridică. Îşi aranjă cravata şi se încheie la sacou.

— Cred că ajunge pentru azi. Mulţumesc foarte mult. O să revin mâine cu alte întrebări. Sper ca vei fi cooperant.

— Dar ce, azi n-am fost cooperant?

— Ba da, foarte.

— Îmi laşi mie ţigările?

— Te rog. Pot să-ţi pun o ultimă întrebare, care ar putea să fie puţin cam, ăă, incomodă?

— Desigur.

— Eu cred că e importantă. Nu vreau să-mi dai un răspuns superficial.

— Nu?

— Dacă nu vrei să spui nimic, o să înţeleg. Dar cred că e important să fii sincer cu dumneata. În tot cazul, eşti convins că vrei cu adevărat să-ţi aminteşti ce s-a întâmplat sau ai prefera să nu ştii?

Mitter nu răspunse. Rüger evită să se uite la el.

— Sunt întru totul alături de dumneata. Sper că ai înţeles asta.

Mitter încuviinţă din cap. Rüger apasă butonul soneriei şi, după câteva secunde, gardianul apăru şi-l lăsă să iasă. Rüger şovăi în prag. Părea că e nesigur pe el.

— Fiul meu m-a rugat să-ţi transmit salutări. Edwin. Edwin Rüger. I-ai predat istoria acum zece ani, nu ştiu dacă-ţi mai aminteşti de el. În tot cazul, lui i-a plăcut de dumneata. Erai un profesor interesant.

— Interesant?

— Da, ăsta-i cuvântul pe care l-a folosit.

Mitter încuviinţă din nou.

— Mi-l amintesc. Te rog să-l saluţi din partea mea şi să-i mulţumeşti.

Îşi strânseră mâinile şi apoi rămase singur.

3

O insectă se târa pe braţul lui drept. O gâză insistentă, de doar câţiva milimetri lungime. O privea, întrebându-se unde se îndrepta.

Spre lumină, probabil. Lăsase aprinsă veioza de lângă pat, cu toate că se făcuse miezul nopţii. Îi venea greu să se acomodeze cu întunericul, nu ştia din ce motiv. Nu-i stătea în fire. Întunericul nu însemnase niciodată pentru el o ameninţare, nici măcar în copilărie. Îşi amintea câteva ocazii în care atrasese mai multă admiraţie decât ar fi meritat pentru îndrăzneală şi curaj, pur şi simplu, pentru că nu se temea de întuneric. Mankel şi Li erau deosebit de impresionaţi.

Mankel murise între timp. Habar n-avea ce se întâmplase cu Li... Era ciudat că se gândea la ei tocmai acum: de ani şi ani nu-şi mai îndreptase gândurile spre ei. Erau atâtea alte lucruri la care ar fi trebuit să se gândească în schimb — dar cine poate controla capricioasele mecanisme ale memoriei?

Se uită la ceas. Trei şi jumătate. Visase?

Avusese un somn agitat, în orice caz. Poate ceva venise la el în timp ce picotea? În ultimele zile, devenise tot mai convins că are să-şi amintească totul în vis. Nu se întâmplase absolut nimic cât timp fusese treaz. După mai bine de o săptămână, noaptea aceea rămăsese la fel de lipsită de conţinut cum fusese în dimineaţa imediat următoare. Revelatorul folosit în camera obscură era prost; nicio imagine, nici măcar o sugestie de contur

materializată pe hârtie. Era ca şi cum nu fusese niciun moment acolo, ca şi cum nu se mai întâmplase absolut nimic după ce făcuseră dragoste ca nebunii. Ultimele imagini erau îndeajuns de clare: coapsele Evei desfăcându-se şi închizându-se în jurul penisului său, spatele ei arcuindu-se extravagant în clipa extazului, sânii legănându-i-se cu violenţă, iar unghiile ei înfigându-se în pielea lui... Fusese mai mult decât îi descrisese lui Rüger, dar nu avea nicio semnificaţie. După îmbrăţişarea din bucătărie, nu-şi mai amintea nimic. Era la fel de gol ca o oglindă.

Ca gheaţa nou formată peste o apă întunecată.

Oare adormise pur şi simplu? Leşinase? Se pomenise gol în pat când se trezise a doua zi de dimineaţă, fir-ar să fie.

Ce mama dracului se întâmplase?

Eva? Îi auzise vocea de câteva ori în vise, era sigur de asta, dar niciodată nu rostise vreun cuvânt. Niciodată nu-i lăsase vreun mesaj, doar vocea ei. Gravă, neastâmpărată, cumva ademenitoare. Vocea ei îl fascinase dintotdeauna.

În apartament era relativ ordine. În afară de resturile din bucătărie şi hainele de pe podea, nu găsise nicio urmă de fapte dubioase. Două scrumiere pline, câteva pahare golite pe jumătate, sticla din hol. Strânsese şi pusese la locul lor puţinele lucruri de acolo până să vină poliţia.

Aceleaşi întrebări. Iar şi iar. Repetate la nesfârşit. Reflectându-se în oglinda. Ricoşând ca un pumn de pietriş aruncat pe gheaţă. Dar nu-şi amintea nimic. Absolut nimic.

Şi chiar dacă şi-ar fi amintit ceva în somn, cum naiba se putea aştepta să ţină minte? Şi să nu piardă şirul, aşa cum făcea mereu?

Somnul lui era mai neregulat ca oricând. Niciodată mai lung de o oră, adesea doar de cincisprezece sau douăzeci de minute. Fumase ultima dintre ţigările lăsate de Rüger cam pe la două noaptea. Acum ar fi dat o avere pentru un fum: simţea o furnicătură în corp de care nu se putea descotorosi, un soi de mâncărime adânc, sub piele, care era inaccesibilă.

Şi epuizarea.

Epuizarea venea şi pleca, iar asta putea foarte bine să fie o binecuvântare deghizată, căci ţinea la distanţă alte lucruri care ar fi putut fi mai rele.

Despre ce-l întrebase Rüger?

Chiar voia cu adevărat să știe? Chiar...?

Simți o ușoară înțepătură pe umăr. Insecta îl mușcase. Ezită o clipă înainte să o prindă între degete și să o zdrobească.

Când o înghiți, parc-ar fi fost o firimitură de pâine.

Se întoarse cu fața la perete. Stătea acolo cu fața lipită de beton, ascultând. Tot ce putea auzi era suflul monoton al sistemului de ventilație.

„Întreaga mea lume se va prăbuși și mai catastrofal", își zise. „E doar o chestiune de timp."

Când căruciorul cu micul dejun sosi la scurt timp după șapte, el încă mai stătea lungit acolo, în aceeași poziție. Dar nu dormise nicio clipă.

4

Răceala nu-l slăbise deloc pe Rüger.

— Ar trebui să beau un coniac şi să mă culc, dar mai întâi trebuie să vorbesc ceva cu dumneata. Ai dormit bine?

Mitter clătina din cap.

— Ai apucat să dormi măcar?

— Nu cine ştie ce.

— Nu, arăţi de parcă n-ai fi dormit. Ai luat vreo pastilă, ceva? Un tranchilizant?

— Nu.

— O să vorbesc cu cei de-aici. Nu trebuie să-i lăsăm să te calce în picioare. Presupun că nu crezi că această lungă aşteptare de dinaintea procesului este o coincidenţă.

Se opri să-şi sufle nasul.

— Ah, da, ţigările.

Aruncă un pachet nedesfăcut pe masă. Mitter rupse celofanul şi observă că nu-şi putea controla pe deplin mâinile. Primele fumuri trase îl făcură să vadă negru în faţa ochilor.

— Van Veeteren va veni să te interogheze din nou în după-amiaza asta. Aş fi vrut să fiu de faţă, dar se pare că nu se poate. Sfatul meu e să spui cât mai puţin posibil. Cred că ştii că ai dreptul să nu spui nimic de la început până la sfârşit.

— Parcă m-ai sfătuit să nu fac una ca asta.

— Da, la proces. Dar nu şi când te interoghează poliţia. Nu trebuie decât să taci şi să-i laşi să pună câte întrebări vor. Sau să le spui cel mult că nu-ţi aduci aminte. Bine?

Mitter fu de acord. Începea să capete un dram de încredere în Rüger, indiferent dacă-i plăcea sau nu. Se întrebă dacă asta se datora faptului că nu dormise sau răcelii tot mai grave a avocatului.

— Cel mai stupid lucru pe care l-ai putea face e să tragi concluzii pripite, să-ţi dai cu presupusul, să speculezi şi pe urmă să fii nevoit să retractezi. Fiecare cuvinţel pe care-l pronunţi în timpul interogatoriilor va fi folosit împotriva dumitale la proces. Dacă, de exemplu, sugerezi că inspectorul-şef ar trebui să se pupe singur în fund, poţi să pariezi pe viaţa dumitale că el îi va povesti asta juriului — ca un exemplu al caracterului pe care-l ai. Vrei o cafea?

Mitter clătină din cap.

— În regulă. Aş vrea să vorbim despre acea dimineaţă.

— Despre dimineaţă?

— Da, când ai găsit-o. Sunt mai multe aspecte care trebuie lămurite.

— Cum ar fi?

— Comportarea ta de după ce ai sunat la poliţie.

— Da?

— Ai făcut curat în apartament în timp ce soţia ta zăcea moartă în cadă, aşa e?

— Doar am pus la locul lor câteva lucruri, atâta tot.

— Nu crezi că e cam ciudat?

— Nu.

— Ce anume ai făcut, mai exact?

— Am pus la locul lor nişte ochelari, am golit o scrumieră, am ridicat nişte haine de pe jos...

— De ce?

— Nu... nu prea ştiu. Presupun că eram şocat. Nu voiam să mă duc din nou în baie, asta-i sigur.

— Cât a durat până a venit poliţia?

— Un sfert de oră. Poate douăzeci de minute.

— Da, cam aşa a fost. Apelul tău a fost înregistrat la 8:27 şi conform raportului întocmit ei au ajuns la 8:46. Nouăsprezece minute. Ce-ai făcut cu hainele?

— Le-am pus în maşina de spălat.

— Pe toate?
— Da. Nu erau multe.
— Unde e maşina de spălat?
— În bucatărie.
— Şi ai pus toate hainele acolo?
— Da.
— Ai şi pornit-o?
— Da.
— Îţi speli singur hainele, de obicei?
— Am trăit singur zece ani.
— În regulă, dar cum rămâne cu categoriile diferite de haine? Era acelaşi program potrivit pentru toate? Sigur trebuie să fi fost acolo culori şi materiale diferite, şi aşa mai departe.
— Nu, toate erau de culori închise.
— Deci ai folosit programul pentru rufe colorate?
— Da.
— La ce temperatura?
— La patruzeci de grade. E posibil ca la unele să fi fost nevoie de şaizeci de grade, dar de regulă nu prea are importanţă.

Urmă o pauză. Rüger îşi suflă nasul. Mitter aprinse altă ţigara. A treia. Rüger se rezemă de spătar şi se uita la tavan.

— Nu-ţi dai seama că toate astea sunt al naibii de ciudate?
— Ce anume?
— Faptul că ţi-ai spălat rufele după ce ţi-ai găsit soţia moartă în baie.
— Nu ştiu. Poate...
— Sau ai dat drumul la maşină înainte să suni la poliţie?
— Nu, am sunat imediat.
— Imediat?
— Da. Fi bine, mai întâi am înghiţit două pastile. Mă durea capul îngrozitor.
— Ce altceva ai mai făcut în timp ce-i aşteptai pe poliţişti? În afară de golirea unei scrumiere, clătirea câtorva pahare şi spălarea unor rufe?...
— Am aruncat câteva resturi de mâncare la gunoi. Am făcut un pic de curat în bucătărie...
— N-ai udat florile?

— Nu.
— N-ai spălat geamurile?
Mitter închise ochii. Încrederea abia căpătată în Rüger era în standby acum, simţea asta cu claritate. Probabil că se datorase doar ţigărilor. Cea pe care o fuma acum avea un gust despre care puteai să spui orice, doar c-ar fi plăcut nu. O stinse iritat.
— Domnule Rüger, dumneata ţi-ai găsit vreodată soţia moartă în cadă? Chiar dacă nu ţi s-a întâmplat, probabil că poţi să-mi spui cum trebuie să se comporte cineva în aşteptarea poliţiei; ar fi interesant de ştiut...
Rüger scoase din nou la iveala batista, dar se opri.
— Nu poţi să-nţelegi, pentru numele lui Dumnezeu?
— Ce să înţeleg?
— Că ai avut un comportament al naibii de suspect, fır-ar să fie. Nu mă-ndoiesc ca înţelegi cum va fi interpretată întâmplarea asta. Pentru numele lui Dumnezeu! Să speli paharele, să te-apuci să speli hainele! Şi mai vorbim despre distrugerea dovezilor!...
— Din câte văd, presupui că eu am ucis-o!
Rüger îşi sufla nasul.
— Nu, nu presupun nimic. Şi slavă Domnului că ai avut un comportament atât de idiot încât probabil c-o să-ţi aducă mai multe plusuri decât minusuri.
— Cum adică?
— Îţi îneci nevasta în cadă. Reuşeşti cumva să încui uşa pe dinafară. Te dezbraci şi te duci să te culci, ca să uiţi totul. A doua zi de dimineaţă, te trezeşti, spargi uşa de la baie, intri şi o găseşti... Iei două pastile ca să-ţi treaca durerea de cap, suni la poliţie şi te-apuci să speli rufe...
Mitter se ridică şi se duse la patul lui. Dintr-odată, epuizarea îl copleşi. Nu mai voia nimic altceva decât ca Rüger să plece şi sa-l lase în pace.
— N-am omorât-o eu...
Se întinse în pat.
— Nu; sau, cel puţin, nu crezi c-ai omorât-o. Ştii, eu cred că nu e imposibil ca autorităţile să vrea să te supună unui examen medical, ca să-ţi evalueze starea psihică. Ce-ai avea de spus în privinţa asta?

— Vrei să spui că nu mă pot forţa să accept?
— Nu, dacă nu sunt motive suficiente.
— Şi nu sunt?
Rüger se ridică şi-şi îmbrăcă paltonul.
— Greu de spus... Greu de spus. Dumneata ce crezi?
— Habar n-am.
Închise ochii şi se ghemui cu faţa la perete. Îl auzea pe Rüger zicând ceva de la depărtare, dar epuizarea lui se transformase într-un abis învolburat, în care alunecă, fără să se opună deloc.

5

Inspectorul-şef Van Veeteren nu era răcit.

Pe de altă parte, avea totuşi tendinţa de a fi deprimat când vremea era urâtă şi, cum ploua mai mult sau mai puţin neîntrerupt de zece zile, melancolia profitase la maximum de prilejul de a-şi înfige rădăcini adânci în sufletul lui.

Închise portiera şi porni maşina. Porni şi casetofonul. Un concert pentru mandolină de Vivaldi. Ca de obicei, un spiriduş îşi făcea de lucru într-unul dintre difuzoare. Sunetul se auzea cu intermitenţe.

Nu era doar ploaia. Mai erau şi alte lucruri.

Soţia lui, de exemplu. Pentru a patra sau a cincea oară — pierduse şirul — părea a fi pe cale să se întoarcă la el. Cu opt luni în urmă se despărţiseră definitiv, dar acum ea începuse să-l sune din nou.

Punctul de întoarcere încă nu fusese atins, dar era limpede încotro bătea vântul. Era cât se poate de sigur că putea conta pe o folosire în comun a casei şi a patului până în ajunul Crăciunului, sau cam aşa ceva.

Din nou.

Singura cale de scăpare ar fi fost ca el să spună nu, dar vezi bine, nici de data aceasta nu exista nimic care să sugereze o asemenea evoluţie.

O luă pe drumul spre Kloisterlaan şi scoase o scobitoare din buzunarul de la piept. Ploua cu găleata, iar parbrizul se aburise

din nou. Ca de obicei. Îl şterse cu mâneca hainei, dar pentru câteva momente nu mai reuşi să vadă absolut nimic.

„Moarte, pregăteşte-te că vin", îşi zise el. Dar nu se întâmplă nimic. Acţionă butoanele pentru aer condiţionat şi reglă temperatura. Suflul de aer fierbinte peste picioare i se păru mai intens.

„Trebuie să-mi iau o maşină mai bună", cugetă el.

Nu pentru prima oară.

Bismarck era şi ea bolnavă.

Când fiica lui, Jess, împlinise doisprezece ani, se pricopsise cu această reprezentantă cretină a rasei Newfoundland, care acum nu facea altceva decât să zacă în faţa frigiderului, unde vomita cocoloaşe galben-verzui urât mirositoare, obligându-l să se ducă acasă de câteva ori pe zi ca să facă curat.

Era vorba de căţea. Nu de fiica lui.

Nu putea decât să spere că Jess era într-o stare mult mai bună. Acum avea douăzeci şi patru de ani, sau poate douăzeci şi trei. Locuia la mare distanţă, în Borges, avea alţi câini, un soţ care repara dinţi şi doi gemeni care îşi ocupau timpul învăţând să mearga şi să-njure într-o limbă străină. Ultima oară îi văzuse la începutul vacanţei de vara şi nu simţise nicio obligaţie să-i fericească cu prezenţa lui înainte de Anul Nou.

Mai avea şi un băiat. Erich.

Erich locuia mult mai aproape. La închisoarea de stat din Linden, mai exact, unde ispăşea o sentinţa de doi ani pentru contrabandă cu droguri. Cu alte cuvinte, era îngrijit cum se cuvine. Dacă ar fi simţit nevoia, Van Veeteren ar fi putut să-l viziteze în fiecare zi — nu trebuia decât să se urce în maşină şi să parcurgă cei douăzeci şi ceva de kilometri de-a lungul canalelor, arătându-i gardianului cardul lui de identitate şi intrând în penitenciar. Erich se afla acolo; nu avea nicio posibilitate să-l evite pe tatăl lui şi, atâta timp cât Van Veeteren aducea cu el ceva ţigari şi ziare, în general nu părea să fie întru totul nepoftit.

Dar uneori se întreba ce rost are să stea şi să se uite lung la acest infractor cu plete care era fiul său.

Coborî geamul ca să lase să pătrundă puţin aer curat. O răpăială de picături de ploaie căzu pe coapsa lui.

Ce mai era?

Piciorul lui drept, fireşte.

Şi-l scrântise în timpul meciului de badminton din ziua precedentă cu Münster: 6–15, 3–15, terminat cu abandon din cauza accidentării la scorul de 0–6 în cel de-al treilea set... Bineînţeles că cifrele înregistrate vorbeau de la sine. De dimineaţă îi fusese greu să-şi încalţe piciorul scrântit şi fiecare pas îi provoca un chin groaznic. O, ce bucurie e să fii viu!

Încerca să-şi mişte degetele de la picioare, întrebându-se dacă trebuia într-adevăr să se ducă să-şi facă o radiografie; dar nu era un gând sincer, după cum ştia prea bine. Nu trebuia decât să şi-l amintească pe tatăl lui, acel stoic care refuzase să se ducă la spital, deşi avea dublă pneumonie, pe motiv că n-ar fi fost de demnitatea unui bărbat.

A murit două zile mai târziu, în patul lui, mândru de faptul că serviciul de sănătate nu cheltuise din cauza lui nici măcar un bănuţ şi, de asemenea, că nu lăsase să-i treacă de buze niciun strop de medicament.

Avea cincizeci şi doi de ani.

N-a prea reuşit să prindă a optsprezecea aniversare a fiului său.

Iar acum, acest profesor de liceu.

Fără tragere de inimă, îşi îndreptă gândurile asupra activităţii profesionale. Sincer vorbind, nu era doar un alt caz plictisitor. Dimpotrivă. De n-ar fi fost toate celelalte şi ploaia asta blestemată care nu părea să înceteze nicio clipă, poate ar fi fost obligat să admită că respectivul caz conţinea un dram de interes.

La drept vorbind, nu era sigur.

În nouă cazuri din zece, era. Ei bine, chiar mai des, ca să respectăm adevărul. În general, Van Veeteren era în stare să decidă, dacă se uita în ochii inculpatului, în nouăsprezece cazuri din douăzeci, dacă nu şi mai mult.

Excesul de modestie nu-şi avea rostul. Întotdeauna apăreau o mulţime de indicii mărunte ce arătau într-o direcţie sau alta,

iar de-a lungul anilor învăţase să identifice şi să interpreteze acele indicii. Nu că ar fi fost în stare să le detecteze pe toate, dar asta nu mai conta. Important era faptul că putea să vadă tabloul general. Tiparul.

Acest lucru nu i se părea dificil şi nu trebuia să se suprasolicite.

Apoi, găsirea dovezii şi construirea dosarului care ar fi putut să reziste la tribunal — asta era cu totul altceva. Dar ştiinţa, certitudinea, întotdeauna pogorau asupra lui.

Indiferent dacă-i plăcea sau nu. Interpreta semnalele emise de către suspect; uneori i se părea că e la fel de uşor ca şi cititul unei cărţi, aşa cum un muzician poate sa desluşească o linie melodică din vălmăşagul de note ale partiturii, sau aşa cum un profesor de matematică poate să identifice o greşeală de calcul. Nu era nimic deosebit; dar, fireşte, era o artă. Nu era ceva pe care să-l poţi învăţa pe căi normale, şi nici ceva pe care să-l împărtăşeşti şi altora; doar o aptitudine pe care o dobândise după atâţia ani de activitate poliţienească.

Pentru numele lui Dumnezeu! Era un dar, şi în niciun caz ceva care să poată fi considerat doar ca o recompensă pentru o treabă bine făcută.

Nici măcar n-avusese bunul-simţ să fie recunoscător, aşa cum s-ar fi cuvenit.

Bineînţeles că ştia că era cel mai bun ofiţer anchetator din district; poate chiar din ţară. Dar ar fi renunţat bucuros la această pretenţie în schimbul posibilităţii de a-i administra lui Münster o bătaie zdravănă la badminton.

O singură dată ar fi fost de ajuns.

Şi, inutil de precizat, tocmai această capacitate a sa motivase promovarea în funcţia de inspector-şef al detectivilor, în pofida faptului că erau şi alţii mult mai interesaţi de post decât el, atunci când bătrânul Mort s-a pensionat.

Şi, iarăşi inutil de precizat, de aceea şeful poliţiei îi rupea mereu scrisorile prin care-şi cerea demisia, aruncându-le la coş.

Van Veeteren simţea nevoia să se ducă la postul lui.

În cele din urmă, se împăcase cu soarta. Poate că aşa era mai bine: cu trecerea anilor, îi venea tot mai greu să se imagineze

lucrând în orice alt loc în care să nu devină imediat evident că era imposibil să se colaboreze cu el. De ce să fii un maestru grădinar deprimat sau un şofer de autobuz deprimat, când poţi să fii un inspector-şef de poliţie deprimat, aşa cum remarcase Reinhart într-unul din momentele sale de inspiraţie.

Dar cum stăteau lucrurile acum?

În nouăsprezece cazuri din douăzeci era sigur.

În al douăzecilea caz, îndoielile ieşeau la suprafaţă.

Dar în al douăzeci şi unulea?

O poezioară veche îi veni în minte.

Nouăşpe fete drăguţe...

Bătu cu degetele pe volan şi încercă să extragă urmarea din cotloanele întunecate ale memoriei.

... au vrut să-l ia de bărbat?

Suna un pic cam ciudat, dar n-avea importanţă. Deci, cum era mai departe?

Nouăşpe fete drăguţe au vrut să-l ia de bărbat,
A douăzecea-l respinse...

„Îl respinse?", se întrebă Van Veeteren. „De ce nu?"

A douăzecea-l respinse,
Iar ultima viaţa i-a luat!

Ce tâmpenie! Scuipă scobitoarea şi parcă lângă secţia de poliţie. Ca de obicei, se simţea obligat să se îmbărbăteze înainte de a se da jos din maşină, căci nu încăpea nicio îndoială că această clădire era una dintre cele mai urâte trei clădiri din oraş.

Celelalte două erau Liceul Bunge, stabiliment al învăţăturii pe care şi el îl absolvise cândva şi unde era angajat Mitter, şi Klagenburg 4, clădirea cu apartamente de închiriat în care Van Veeteren locuia de şase ani.

Deschise portiera şi căută cu mâna pe bancheta din spate după umbrelă, dar îşi aduse aminte că o lăsase la uscat pe palier, acasă.

6

— Bună ziua.

Uşa se închise în urma inspectorului-şef. Mitter nu se uită la el. Dacă nu-i punea la socoteală pe fostul lui socru şi pe colegul Jean-Christophe Colmar, care preda chimie şi fizică, Van Veeteren era, de bună seamă, cel mai antipatic om pe care-l întâlnise vreodată.

Când omul se aşeză la masă şi începu să-şi molfăie nelipsita scobitoare, lui Mitter i se năzări că ar fi o bună idee să recunoască totul. Doar ca să scape de el.

Doar ca să fie lăsat în pace.

Dar probabil că nu era aşa de simplu. Van Veeteren nu s-ar fi lăsat prostit. Stătea cu trupul lui mătăhălos aplecat peste casetofon, arătând ca o depresiune barometrica ameninţătoare şi maliţioasă pe o hartă meteorologică. Avea faţa brazdată de vinişoare albastre, multe dintre ele sparte, iar expresia lui amintea de cea a unui copoi împietrit. Singurul lucru mobil era scobitoarea, care se deplasa lent dintr-un colţ al gurii spre celalalt. Putea să vorbească fără să-şi mişte buzele, să citească fără să-şi mişte ochii, să caşte fără să deschidă gura. Era mai mult o mumie decât o fiinţă alcătuită din carne şi sânge.

Dar fără doar şi poate că era un ofiţer de poliţie extrem de eficient.

Nu părea deloc improbabil ca inspectorul-şef să ştie până unde se întindea vinovăţia lui Mitter cu mult înainte ca Mitter

însuşi să-şi dea seama. Vocea lui Van Veeteren se modula între două pătrimi de ton sub do de jos. Tonul mai înalt indica o întrebare, o îndoială sau o undă de dispreţ. Tonul mai jos enunţa adevăruri.

— Aşadar, nu ţi-ai amintit lucruri noi, afirmă el. Fii, te rog, amabil şi stinge ţigara aia! N-am venit aici să fiu otrăvit.

Porni casetofonul. Mitter stinse ţigara în chiuvetă. Se întoarse la pat şi se întinse pe spate.

— Avocatul meu m-a sfătuit să nu-ţi răspund la niciuna dintre întrebări.

— Serios? Faci cum vrei, oricum o să te demasc. Şase ore sau douăzeci de minute, pentru mine nu e nicio diferenţă. Am timp berechet.

Tăcu. Mitter asculta sistemul de ventilaţie şi aşteptă. Van Veeteren nu mişcă niciun muşchi.

— Ţi-e dor de soţia ta? întrebă el după câteva minute.

— Bineînţeles.

— Nu te cred.

— Nici că-mi pasă de ce crezi dumneata.

— Iar minţi. Dacă nu-ţi pasă de ceea ce cred, de ce-mi spui minciuni atât de idioate? Foloseşte-ţi mintea, pentru numele lui Dumnezeu!

Mitter nu răspunse nimic. Van Veeteren se întoarse la tonul mai jos.

— Ştii că am dreptate. Vrei să mă faci să cred că-ţi este dor de soţie. Dar nu-ţi e şi ştii ca eu ştiu că nu-ţi e. Dacă ai spune adevărul, cel puţin n-ai mai fi nevoit să te ruşinezi de tine însuţi.

Nu era o critică. Mai degrabă, o descriere a situaţiei. Mitter nu spuse nimic. Se uita fix la tavan. Închise ochii. Poate că era mai bine să urmeze întocmai sfatul avocatului. Dacă nu spunea nimic şi evita contactul vizual, fără îndoială că ar fi...

Dar în spatele pleoapelor închise, altceva devenea limpede.

Ceva diferit apărea şi-l ţintuia de perete. Întotdeauna era ceva.

Nu avea Van Veeteren dreptate, la urma urmei?

Întrebarea îl sâcâia.

Nu-ţi e dor de ea, nu-i aşa?

Să fie al naibii dacă ştia. Intrase în viaţa lui. Trântise o uşă deschisă, pornise la atac ca o prinţesă întunecată şi-l subjugase. Complet, total.

Îl făcuse al ei, ţinuse bine de el... după care dispăruse.

Aşa se întâmplase?

Fără îndoială că lucrurile puteau fi descrise astfel, dar din momentul în care începea să preschimbe lucrurile în cuvinte, nu mai exista cale de întoarcere. Eva Ringmar apăruse în al paisprezecelea capitol al vieţii sale. Între paginile 275 şi 300, cu aproximaţie. Interpretase rolul care le pusese pe toate celelalte în umbră. Preoteasa iubirii, zeiţa pasiunii... Apoi plecase, probabil că o vreme avea să mai ducă un fel de viaţă printre rânduri, dar curând avea să fie uitată. Totul fusese atât de intens, încât era sortit să se termine. Un episod de adăugat la tramă? Un sonet? O iluzie?

Terminată. Moartă, dar nu jelită.

Sfârşitul discursului de adio. Sfârşitul contradicţiei.

Scaunul inspectorului-şef scrâşni pe podea. Mitter tresări. Fără îndoială că... fără îndoială că paralizia, starea de şoc trebuia să fie cea care-i dirija gândurile pe asemenea făgaşuri. Cea care zdrobise şi demolase totul, aducându-l în imposibilitatea de a înţelege ce i se întâmplase. De a înţelege ce i se întâmpla...?

— Am dreptate, aşa-i?

Van Veeteren scuipă scobitoarea şi scoase alta din buzunarul de la piept.

— Da, desigur. M-am plictisit de ea şi am înecat-o în cadă. De ce mi-ar fi dor de ea?

— Bun. Exact cum m-am gândit şi eu. Acum, să trecem la altceva. Avea un trup destul de frumos, aşa-i?

— De ce întrebi asta?

— O să pun orice întrebare am chef. Era puternică?

— Puternică?

— Era puternică? Crezi c-o să-ţi fie mai uşor dacă-ţi pun fiecare întrebare de mai multe ori?

— De ce vrei să ştii dacă era puternică?

— Ca să exclud posibilitatea ca ea sa fi fost înecată de un copil sau de un invalid.

— Nu era chiar aşa de puternică.

— De unde ştii? V-aţi bătut?

— Doar când ne plictiseam.

— Ai tendinţa de a fi violent, domnule Mitter?

— Nu, nu trebuie să-ţi fie teamă.

— Poţi să-mi dai şase candidaţi?

— Poftim?

— Şase candidaţi care ar fi putut s-o ucidă, daca nu ai facut-o tu.

— Am dat deja câteva nume.

— Vreau să ştiu dacă-ţi aminteşti persoanele pe care le-ai menţionat.

— Nu înţeleg de ce.

— Asta nu e relevant. Nu mi-am făcut idei exagerate cu privire la inteligenţa ta.

— Mulţumesc.

— N-ai pentru ce. Acum, să-ţi explic. Să mă opreşti dacă vorbesc prea repede pentru tine. În şapte cazuri din zece, soţul este cel care-şi omoară soţia. În două cazuri din zece, e altă persoană din cercul de cunoştinţe.

— Şi în al zecelea?

— E un outsider. Un nebun sau un ucigaş în serie, obsedat sexual.

— Deci nu-i consideri nebuni pe ucigaşii obsedaţi sexual?

— Nu neaparat. Fi bine?

— Duşmanii noştri comuni, vrei sa spui?

— Sau ai ei.

— Nu aveam o viaţă sociala prea bogată. Ţi-am vorbit deja despre asta.

— Ştiu. De când aţi început să fiţi împreună, ai încetat să te mai întâlneşti cu majoritatea aşa-numiţilor tăi prieteni. Ei bine? Daca-mi dai şase nume, poţi să fumezi o ţigară. Nu aşa procedaţi voi la şcoala?

— Marcus Greijer.

— Fostul tău cumnat?

— Da.

— Pe care-l urăşti. Mai departe!

— Joanna Kemp şi Gert Weiss.

— Colegi. Limbi şi... studii sociale?

— Klaus Bendiksen.

— Statutul?

— Prieteni apropiaţi. Andreas Berger.

— Ăsta cine e?

— Fostul ei soţ. Încă unul?

Van Veeteren făcu semn că da.

— Uwe Borgmann.

— Vecinul tău.

— Da.

— Greijer, Kemp, Weiss... Bendiksen, Berger şi... Borgmann. Cinci bărbaţi şi o femeie. De ce tocmai aceşti oameni?

— Nu ştiu.

— Ieri mi-ai dat o listă de... scoase o foaie de hârtie şi adună rapid — douăzeci şi opt de nume. Andreas Berger nu e pe lista aceea, dar toţi ceilalţi sunt. De ce i-ai ales tocmai pe aceştia şase?

— Pentru că aşa mi-ai cerut să fac.

Mitter îşi aprinse o ţigară. Avantajul inspectorului-şef nu mai era la fel de mare acum, asta se simţea în mod vădit, cu toate că era posibil să fi slăbit niţel laţul în speranţa ca Mitter să dezvăluie totuşi ceva.

Dar ce anume?

Van Veeteren aruncă o privire cruntă la ţigară şi închise casetofonul.

— O să-ţi spun cum stau lucrurile. Am primit astăzi raportul final de la medicina legală şi e absolut exclus ca ea să se fi sinucis. Asta lasă în picioare trei posibilităţi. Unu: tu ai omorât-o. Doi: unul dintre oamenii de pe lista ta a făcut-o, ori unul dintre cei şase pe care tocmai i-ai numit, ori unul dintre ceilalţi. Trei: a fost victima unui criminal necunoscut.

Făcu o scurtă pauză, scoase scobitoarea din gură şi o contemplă. În mod evident, nu era complet molfăită, aşa că o vârî la loc între dinţii din faţă.

— Eu, personal, cred că tu ai făcut-o, dar recunosc că nu sunt întru totul sigur.

— Mulţumesc foarte mult.

— Pe de altă parte, sunt aproape sigur că tribunalul te va găsi vinovat. Vreau să fii conştient de asta, iar când vine vorba de verdicte date în tribunal, nu mă înşel aproape niciodată.

Se ridică. Puse casetofonul în servietă şi sună după gardian.

— Dacă avocatul ăla al tău încearcă să te prostească şi să te convingă de altceva, e doar pentru că vrea să-şi facă meseria. N-ar trebui să-ţi faci iluzii. Nu intenţionez să te mai deranjez. Ne vedem la tribunal.

Pentru o clipă, Mitter crezu că Van Veeteren o să-i strângă mâna, dar, desigur, aşa ceva n-ar fi fost posibil. În schimb, inspectorul-şef se întoarse cu spatele la Mitter şi cu toate că mai erau aproape două minute până să vină gardianul, rămase nemişcat, cu privirea la uşă.

De parcă s-ar fi aflat într-un ascensor. Sau de parcă Mitter ar fi încetat să mai existe în clipa în care conversaţia luase sfârşit.

7

Elmer Suurna șterse un fir de praf imaginar de pe birou cu mâneca sacoului. Se uită pe fereastră în timp ce făcea asta și-și dori să fi fost vacanța de vară.

Sau măcar cea de Crăciun.

Dar era octombrie. Oftă. Încă de când preluase postul de director al Liceului Bunge cu cincisprezece ani în urmă, nutrise o ambiție. Una singură.

Să-și păstreze tăblia frumosului său birou din stejar roșu curată și lucitoare. În tinerețe, pe când era profesor suplinitor, țelul lui fusese altul: „Indiferent ce vor face ceilalți, nu-mi vor tulbura liniștea sufletească!“ Dar după ce fusese forțat să admită că acest credo era zdruncinat până-n temelii zi după zi, oră după oră, Suurna a decis să-și fixeze ca obiectiv o carieră de administrator de școală. Adică a decis să devină director.

Plătise tributul cerut: câțiva prieteni, câteva invitații, câțiva ani, dar când și-a sărbătorit a patruzecea aniversare, țelul lui era atins. Stătea la birou și privea în viitor spre un sfert de secol de liniște sufletească netulburată. Dacă erau probleme care trebuiau rezolvate — demonstrații ale elevilor, deficite bugetare sau orare care trebuiau modificate — întotdeauna găsea câte un adjunct căruia să-i delege problema cu pricina. El era mult prea ocupat cu îngrijirea stejarului roșu.

Și deodată, după cincisprezece ani de lustruit cu devotament, iată că apare afacerea asta nenorocită.

Zilele au trecut. Serile. Chiar şi nopţile, dar lucrurile păreau să nu se mai sfârşească. Chiar acum, avocatul ăsta smiorcăit stătea tolănit în fotoliul pentru vizitatori, amintindu-i în mod misterios de un vultur lihnit de foame pe care-l văzuse odată pe când îşi petrecea vacanţa de vară în Serengeti.

„Singura persoană pe care l-aş lăsa să o apere la tribunal, cugetă Suurna, este soacră-mea."

— Trebuie sa înţelegeţi, domnule Rütter...

— Rüger.

— Scuze, domnule Rüger. Trebuie să înţelegeţi că perioada asta a fost dificilă pentru noi toţi, dificilă şi extenuantă. Avem un profesor decedat, iar un altul se află la închisoare. Poliţia e pe capul nostru zilnic. Cu siguranţă înţelegeţi că şcoala noastră trebuie scutită de alte motive de stres.

— Bineînţeles. Nu trebuie să vă faceţi griji.

— Poate că nu e nevoie să vă atrag atenţia că elevii noştri au fost afectaţi în moduri regretabile, domnule Rüger. Sunt persoane tinere, uşor de aruncat într-o stare de confuzie. Ce trebuie să facem noi de urgenţă este să strângem rândurile şi să mergem mai departe. Pe umerii mei stă răspunderea pedagogică supremă şi nu pot doar să stau şi să privesc pasiv...

Uşa se deschise şovăielnic şi o femeie cu părul vopsit mov şi ochelari de culoare mov îşi iţi capul pe după ea.

— Doriţi să servesc cafeaua acum, domnule Suurna?

Avea o voce suavă şi meticulos articulată.

„De parcă cuvintele rostite de ea ar fi făcute din porţelanul cel mai fin", îşi zise Rüger.

— Desigur, domnişoară Bellevue. Aduceţi-o de îndată.

Rüger se grăbi să profite la maximum de prilejul ivit.

— Fără doar şi poate că vă înţeleg dificultăţile. Am un băiat care a absolvit această şcoală cu zece ani în urmă.

— Serios? N-aş fi crezut...

— Rüger, aşa îl chema. Edwin Rüger. Evident, îmi dau seama ca perioada asta trebuie să fie deosebit de grea pentru dumneavoastră, dar chiar şi aşa, domnule Suurna, trebuie să ne asigurăm că justiţia îşi poate urma cursul, nu sunteţi de acord şi dumneavoastră?

— Desigur, domnule Rüger. Sunt convins că nu v-a trecut nicio clipă prin minte că eu aş vrea altceva.

Se uită după domnişoara Bellevue, care tocmai părăsea încăperea, iar Rüger se întrebă dacă dramul de nelinişte pe care-l observase exista cu adevărat în omul din faţa lui sau dacă imaginaţia îi jucase o festă.

— Nu, nici măcar o clipă. Nu doriţi decât un anumit grad de... discreţie. Asta voiaţi să spuneţi?

— Întocmai. Dar, dacă-mi permiteţi, aceasta n-a fost chiar calitatea cea mai vădită a autorităţilor noastre poliţieneşti. Sau, ca să mă exprim altfel, să sperăm că au şi calităţi mai solide.

Se uită pe deasupra ochelarilor şi încercă să zâmbească, ca şi cum ar fi sugerat că ei doi cântau de pe aceeaşi partitură. Rüger îşi suflă nasul.

— În tot cazul, dumneavoastră reprezentaţi pe...? întreba Suurna, punând trei cuburi de zahăr în ceaşca sa din material plastic.

— Sunt avocatul domnului Mitter. Nu mă îndoiesc că sunteţi de acord că e în interesul şcolii ca dânsul să fie găsit nevinovat.

Suurna tresari.

— Fireşte, fără nici cea mai mică umbră de îndoială, dar...

— Dar ce?

— Nu mă înţelegeţi greşit... Dar dumneavoastră ce părere aveţi?

— Eu sunt cel care ar trebui să întreb asta. Să vă întreb pe dumneavoastră, desigur.

Directorul amestecă cu linguriţa în cafea. Îşi aranjă cravata. Se uită pe fereastră şi roti creioanele din suportul de pe birou.

— Mitter a fost întotdeauna un membru loial al personalului, un profesor foarte apreciat. Are o vechime în şcoala asta mai mare decât mine. Foarte cult şi... independent. Am mari dificultăţi în a crede... Reale dificultăţi.

— Şi Eva Ringmar?

Creioanele începeau încet să revină la poziţia iniţială.

— Mă tem că nu prea ştiu multe lucruri despre ea. Se angajase la noi de puţin timp, doi ani, sau cam pe-acolo. Dar, fireşte, era un profesor foarte bine pregatit. Pot să vă întreb ceva? Ce fel de poziţie a adoptat Mitter?

— Ce vreţi să spuneţi?

Suurna se foi în scaun.

— Păi, ăă, ce fel de poziţie a adoptat?

— Nevinovat.

— Înţeleg... Da, desigur. Nu pledează pentru crima fără premeditare, nimic de genul ăsta?

— Nu. Nimic de genul ăsta.

Suurna încuviinţa din cap.

— Şi dumneavoastră căutaţi acum ce anume?...

— Caut doi sau trei martori.

— Martori? Dar cu siguranţă că e imposibil aşa ceva.

— Martori pentru caracterizare, domnule Suurna. Oameni dispuşi să apară la tribunal şi să vorbească în favoarea lui Mitter. Oameni care îl cunosc, ca persoană şi în calitate de coleg, care pot oferi o imagine pozitivă a acestuia. Şi una adevărată, desigur.

— Am înţeles acum. Omul din spatele numelui?

— Ceva de genul ăsta. Poate fi chiar un elev. Şi, preferabil, chiar dumneavoastră, domnule Suurna.

— Oh, chiar nu cred că...

— Sau cineva pe care puteţi să-l propuneţi. Daca îmi daţi patru–cinci nume, pot să aleg dintre acestea.

— El pe cine ar prefera? N-ar fi mai potrivit ca el să spună pe cine ar prefera?

— Hm, asta-i o parte foarte înşelătoare...

Rüger sorbi din cafea. Era slabă şi cu un vag gust de dezinfectant. Mulţumi în gând răcelii sale rebele.

— Mitter a spus, ăă... cum să mă exprim? În principiu, refuză să vorbească în favoarea lui. E împotriva firii lui să... facă prozeliţi. Trebuie să spun că-l înţeleg în privinţa asta. Sigurdsen şi Weiss par să fi fost cei mai apropiaţi de el dintre colegii lui, dar ştiu şi eu?...

— Weiss şi Sigurdsen? Da, probabil că e corect ce spuneţi. Da, nu am nimic împotriva numirii lor.

— Chiar şi aşa, s-ar putea să fie bine să avem pe cineva care să nu fi fost atât de apropiat de el. În mod firesc, prietenii buni nu au decât lucruri bune de spus unii despre ceilalţi. Nimeni nu se aşteaptă la altceva de la ei.

— Înţeleg.

Rüger închise ochii şi se forţă să înghită şi restul de cafea.

— Ca să fiu mai exact, ce vă cer e să-mi daţi un coleg, unul dintre elevii lui şi, ă, să zicem un reprezentant al conducerii şcolii — dumneavoastră înşivă sau pe cineva despre care credeţi că ar fi potrivit.

— O să vorbesc cu Eger, e şeful directorilor adjuncţi. Nu mă îndoiesc că va fi bucuros să fie de folos. Cât despre elevi, habar n-am. Trebuie să vă rog să fiţi extrem de discret. Poate că v-ar putea ajuta Sigurdsen şi Weiss, dacă vorbiţi cu ei.

— Vă sunt foarte recunoscător.

— Trebuie să ştiţi că sunt... ă, cu toţii suntem, desigur... foarte afectaţi de cele întâmplate. Unii au fost mai tulburaţi decât ceilalţi, dar e evident că toţi membrii personalului au avut nervii întinşi la maximum. Dar chiar şi aşa, am reuşit să ne continuăm activitatea. Vreau să nu uitaţi acest lucru. A fost... şi este în continuare... o perioadă foarte dificilă pentru noi toţi cei aflaţi în această şcoală. Totuşi, am reuşit să le arătăm copiilor că nu-i dezamăgim chiar şi atunci când suntem supuşi unor asemenea presiuni.

— Înţeleg, domnule director. Sunt foarte conştient de situaţia grea căreia aţi fost nevoit să-i faceţi faţa. Când credeţi că voi putea să-i cunosc pe martorii mei?

— Când v-ar aranja? Trebuie să-mi daţi un mic răgaz, şi bineînţeles întâlnirea va trebui să aibă loc după ce se termină orele. Nu trebuie să deranjăm activitatea didactică mai mult decât am făcut-o deja.

— Procesul începe joi. Este puţin probabil ca martorii apărării să fie convocaţi înainte de marţea sau miercurea viitoare.

— O să fac aranjamentele cuvenite, domnule Rüger. Să zicem, mâine după-amiază?

— Excelent.

— Ţinem legătura.

Împinse înapoi scaunul. Rüger îi întinse cartea lui de vizita şi începu să se ridice din fotoliu.

— Edwin Rüger... Da, cred că mi-l amintesc. Un tânăr promiţător. Ce face acum?

— E şomer.

— Ah, înţeleg... Atunci, la revedere, domnule Rüger. Vă mai pot ajuta cu ceva?

„Nu prea", gândi Rüger. Clătină din cap şi-şi şterse nasul. Directorul Suurna se aplecă peste interfon şi o chemă pe femeia în mov.

— N-aveţi umbrelă? întrebă ea în timp ce-l conducea pe coridoare.

— Nu, spuse Rüger. Dar tocmai mă gândeam să-mi cumpăr una.

N-avea niciun chef să-i explice că, de fapt, avea două umbrele. Una era acasă, iar cealaltă, în maşină. Pe când traversa cu pas grăbit curtea udă a şcolii, se întrebă de cine naiba îi amintea directorul şcolii. Vreun politician implicat într-un scandal cu mulţi ani în urmă, bănuia el. Sigur nu puteau fi una şi aceeaşi persoană?

Pentru binele lui Mitter, spera ca Suurna să nu se răzgândească şi să se ofere să fie chiar el martor. Nimeni în afară de partea acuzării nu ar fi savurat mai mult perspectiva unei mărturii date de un martor ca acesta, lucrul ăsta era evident. Şi se îndoia că ar fi avut curajul să-i pună botniţă individului.

Şi, că tot veni vorba, oare câţi martori reuşise acuzarea să-şi atragă dintre aceste ziduri? Avea impresia distinctă că erau vreo doi sau trei de găsit, dacă-şi dăduse cineva osteneala.

Dar, pe când se afla din nou la volanul maşinii şi privea cum se pierd în oglinda retrovizoare contururile sumbre ale liceului Bunge, ceea ce punea stăpânire pe mintea lui mai presus de toate celelalte era o baie fierbinte şi un coniac mare şi binemeritat.

E drept că soţia lui susţinea că, în zilele astea, nimeni nu-şi mai tratează răceala cu băi fierbinţi şi coniac, dar el decisese să nu-i mai acorde atenţie. Vreme de trei zile, micul lui dejun fusese alcătuit dintr-o mică pastilă cu vitamine cu gust oribil, iar asta nu reuşise să-l aducă mai aproape de starea de sănătate nici măcar cu un centimetru.

8

De ce nu veneau?

Întrebarea s-a conturat a doua zi, dar nu până aproape de înserat. Ziua trecuse, oră după oră, într-un soi de transă sticloasă, o stare de confuzie desăvârşită; dar de îndată ce gândurile reuşiseră să-şi facă loc, asta a fost prima întrebare care a apărut.

De ce nu primise nicio veste de la ei?

A trecut încă o noapte. Şi încă o zi.

Nimic nu s-a întâmplat. S-a dus la lucru, a făcut ceea ce avea de făcut, s-a întors seara acasă. Îşi recupera forţele rapid şi fără probleme şi ştia că o confruntare nu i-ar fi provocat absolut niciun necaz.

Dar nimic nu s-a întâmplat.

După o săptămână, întrebarea ridicolă continua să-l sâcâie. Se gândi că trebuie să fi fost o eroare — probabil că îl căutaseră, dar nu reuşiră să dea de el.

Nici acasă, nici la muncă.

Asta era la fel de ridicol, fireşte, dar, cu toate acestea, în cursul celei de-a doua săptămâni, a rămas acasă câteva zile. Le-a spus şefilor că-l supăra stomacul şi a rămas în casă tot timpul.

Ca să fie sigur că-l vor putea găsi.

În tot cazul, avea nevoie de acea perioadă de odihnă. A stat în apartament zi după zi, lăsând toate circumstanţele să se

deruleze cu încetinitorul în mintea lui. Şi deodată, toate piesele căzură la locul lor. Îşi dădu seama că întreaga lui viaţă îl adusese exact în acest punct. Îşi dădu seama că ar fi trebuit să se prindă mult mai devreme. Asta l-ar fi scutit de o mulţime de necazuri. Îşi dădu seama că asta era calea lui de scăpare, şi că nu exista altă posibilitate. Acum devenise atât de evidentă, încât era obligat să-şi scuture capul zdravăn în compensaţie pentru orbirea de care daduse dovada.

Ea era moartă. Acum el putea sa traiasca.

Şi nimic nu s-a întâmplat.

Nicio voce necunoscută nu l-a abordat la telefon, cerându-i să răspundă la câteva întrebări. Nici nu i-au bătut la uşă bărbaţi cu înfăţişare severă, îmbrăcaţi în trenciuri umede. Nimic.

Ce aşteptau?

Când şi când, se posta în spatele perdelelor şi se uita în jos, la stradă, căutând vreo maşină misterioasă parcată în preajmă. A încercat să desluşească acel declic care ar fi trădat faptul că telefonul îi era ascultat. A citit toate ziarele de care a putut face rost, dar nicăieri... nicăieri n-a găsit nici măcar o umbră de explicaţie.

Era de neînţeles.

După trei săptămâni, situaţia rămăsese tot de neînţeles, dar între timp se obişnuise cu asta. Situaţia nu era întru totul neplăcuta. Incertitudinea aducea cu ea o uşoara furnicătură.

Furnicătura aceea.

În dimineaţa în care trebuia să înceapă procesul, se trezi devreme. Zăbovi o veşnicie în faţa oglinzii de la baie, zâmbind la propria sa reflexie. Cochetă cu ideea de a merge acolo. Să stea în galeria pentru public, holbându-se la toată desfăşurarea.

Dar ştia că asta ar fi însemnat să meargă prea departe. Să-şi sfideze norocul.

De ce să sfideze ceva care-l tratase atât de favorabil?

În maşina, în drum spre serviciu, se pomeni cântând, pe neaşteptate.

Nu era ieri. Îşi privi ochii în oglinda retrovizoare. Văzu o scânteiere în ei.

Şi în timp ce aştepta la lumina roşie a semaforului, văzu cu coada ochiului femeia din Volvoul oprit alături de el. Aceasta întoarse capul şi-i zâmbi.

Înghiţi în sec şi simţi cum patimile pun stăpânire pe el.

9

Visul veni la primele ore ale dimineţii; când prima lumină cenuşie începu să alunge încetul cu încetul întunericul din celulă. Cărucioarele pentru micul dejun începuseră probabil să troncănească pe coridoare.

Şi îşi amintea totul în detaliu; se poate să se fi întâmplat chiar când se trezea şi probabil că o mulţime de lucruri ar fi putut fi explicate dacă i s-ar fi îngăduit câteva minute de somn în plus. Chiar şi câteva secunde ar fi fost de ajuns.

La început, era afară, la plimbare. Un marş sumbru, peste o câmpie nesfârşită, pustie. Un peisaj dezolant, fără sate, fără copaci, fără cursuri de apă. Nimic în afară de pământul ăsta arid, crăpat. În afară de şopârlele astea mici, de culoare negru-verzui, care fojgăiau de colo-colo dintre pietre şi fisuri, el era singura fiinţă vie. Era singur, purtând în spate un rucsac fara formă, ale carui curele îi iritau umerii, strângându-l şi în jurul taliei. Avea prea puţin habar de destinaţia sau de scopul lui, dar ştia că e vorba de ceva important. Poate că ştiuse mai mult la început şi uitase pe parcurs.

Dar nu trebuia să renunţe, nu trebuia să se oprească, nu trebuia să se aşeze; doar să meargă în continuare, metru după metru, pas după pas. Iar vântul devenea tot mai puternic, forţându-l să se aplece ca să-i poată ţine piept; sufla spre el cu o forţă din ce în ce mai mare, aruncându-i în faţă nisip şi rămurele uscate, iar el se apleca tot mai mult în faţa, închizându-şi ochii ca să şi-i protejeze.

Dupa care a ajuns acolo, în faţa acelei case mari şi coşcovite, atât de străină şi totuşi, în acelaşi timp, atât de familiara. Iar oamenii stăteau în rânduri lungi ca să-i ureze bun venit, lipiţi de pereţii coridoarelor; toate felurile imaginabile de oameni, dar el îi cunoştea pe toţi şi nimeni nu-i părăsea memoria. Mulţi dintre prietenii lui, Bendiksen, Weiss şi Jürg, fiul lui, dar şi alţii. Oameni din lumea largă şi din istorie: Dalai Lama, Winston Churchill şi Mihail Gorbaciov. Gorbaciov citea fluent un poem în latină despre caracterul efemer al tuturor lucrurilor şi îi strânse mâna. Toţi cei de-acolo îi strângeau mâna şi îl treceau la urmatorul; îl duceau blând, dar ferm, spre interiorul casei, pe scările întortocheate şi prin coridoare lungi, slab iluminate.

În cele din urmă, a intrat într-o cameră mai întunecoasa decât restul şi şi-a dat seama ca a ajuns la destinaţie. Barbatul aşezat de cealaltă parte a mesei joase... recunoştea masa, era chiar a lui... şi era fără doar şi poate un bărbat, era... trebuie să fi fost... era sigur?

Becul atârnat de tavan avea un abajur plat din tablă de cositor şi era lăsat la un nivel ridicol de jos, încât nu reuşea să vadă decât antebraţele şi palmele aşezate pe masă, dar i se păru că le recunoaşte. Erau, erau... erau?

Iar pe masa era kimonoul Evei; primul lui impuls a fost sa-l înşface şi să-l arunce în maşina de spalat, dar ceva îl reţinu; nu ştia ce era, pentru că bărbatul dinăuntru, din întuneric, era mai speriat decât el însuşi; iată de ce nu putea să-şi arate faţa, dar era sigur... Apoi simţi o aversiune subită, un imbold irezistibil, o forţa teribilă care-l obliga să iasa din acea încăpere înainte să fie prea târziu, şi atunci se trezi.

Se trezi.

Da, acum, când privea în urma, era sigur ca nu fusese nimic din afara care-l trezise din vis. Încaperea însăşi îl aruncase afară. Nimic altceva.

Era treaz. Treaz de-a binelea. Avea respiraţia îngreunată din pricina pastilelor pentru dormit pe care Rüger îl convinsese să le ia. Poate ca dacă n-ar fi fost efectul acestor pastile, ar fi avut tăria să mai rămână un pic în acea încăpere. Destul ca sa obţină un indiciu măcar.

Kimonoul de pe masă nu era doar un vis, știa asta; era o amintire, un fragment din acea noapte. Nu era un kimono adevărat, desigur. Doar o imitație. Ea îl găsise vara trecută pe una dintre aleile înguste din Levkes, iar el i-l cumpărase. Una din acele seri când ședeau pe terasa tavernelor până la ora închiderii și apoi se întorceau în camera lor închiriată, mergând pe plajă. Făceau dragoste pe nisip, în întunericul cald și negru, apoi parcurgeau restul drumului dezbrăcați și, ici-colo, întâlneau oameni, foarte aproape de ei, dar întunericul era atât de dens, încât nu aveau nevoie de alt acoperământ. Chiar și așa, cerul era presărat cu o puzderie de stele, miriade de stele, și stea căzătoare după stea căzătoare, după stea căzătoare. Încetaseră să le mai țină socoteala din momentul în care-și puseseră toate dorințele posibile...

Asta fusese, calculă el, cu mai puțin de trei luni în urmă. Putea la fel de bine să fi fost cu trei milioane de ani în urmă. Natura irevocabilă a trecerii timpului îl izbi cu toată forța; succesiunea irevocabilă și nealterabilă a fiecărei secunde, a fiecărui moment. Inevitabilitatea disperată a tuturor acestor lucruri. Suntem mai aproape de sfârșitul lumii decât de momentul care tocmai a trecut pentru că acela e pierdut pentru totdeauna. Nu există nicio posibilitate ca Levkes să se întoarcă vreodată; așa cum nu se va întoarce nici vinul sau cerșetorul cu ochi albaștri; nu se vor mai întoarce niciodată.

Dar, pe de altă parte, nici toate celelalte nu se vor mai întoarce.

Conta oare cu adevărat?

Conta oare viața cu adevărat?

Greu de găsit echilibrul potrivit acum.

Afli cine ești atunci când sosește momentul dificil.

„Sunt nimeni, gândi el. Deci, sunt nimeni."

Mi se pare mult mai important să stau aici întins în patul meu și să observ o mică porțiune de perete. S-o observ și s-o cercetez de aproape, să disting o pată, mare cât un timbru poștal, sau cât o unghie. Să mă concentrez asupra ei cu toate simțurile, s-o miros, s-o simt cu limba, cu degetele, iarăși și iarăși, s-o ascult,

până când ajung s-o cunosc cu de-amănuntul... mai important decât să mă întorc şi să-mi amintesc ce a fost şi ce s-a întâmplat.

Acestea erau gândurile lui din momentul trezirii din acel vis şi nu erau gânduri noi sau gânduri pe care să le poată alunga.

Acum, cărucioarele pentru micul dejun se apropiaseră. Trapa din uşa lui se deschise şi tava cu micul dejun fu împinsă în interior. Trapa se închise la loc. Era ora şapte; dormise aproape opt ore; era prima oară în ultimele trei săptămâni când dormise o noapte întreagă. Iar astăzi...

Ce zi era azi?

Îi luă câteva secunde ca să calculeze.

Procesul lui avea să înceapă azi.

Muşcă din pâine şi-şi contemplă gândurile. Ce sentimente avea?

Un soi de aşteptare apatică?

Voia să se termine odată toată povestea?

Sau, poate, pur şi simplu... nu simţea şi nu dorea nimic.

10

Tribunalul era aproape gotic. Un stil arhitectonic vertical, înalt, care-i amintea de amfiteatrul pentru lecţii de anatomie din Oosterbrügge. Galerii abrupte de locuri pe trei laturi; pe cea de-a patra latură erau cocoţaţi judecătorul şi alţi funcţionari ai tribunalului, în spatele unor bare negre cu nuanţe maronii. Puţina lumină naturală căreia i se îngăduia să ajungă în interior venea de la un cerc de ferestre cu vitralii situate sus în acoperişul conic, care fără îndoială întăreau impresia de ierarhie verticală, descendentă, o viziune asupra ordinii mondiale care trebuie să fi zăbovit în ochii minţii celui care crease clădirea la mijlocul secolului precedent.

Tribunalul era înţesat de lume, fără niciun loc neocupat.

Majoritatea, ajungând la două sute de oameni, erau, bineînţeles, aşezaţi în galeriile publice. Iar cei mai mulţi erau elevi ai Liceului Bunge. Mitter socoti că el era cauza directa a scorului de top obţinut anul acesta în materie de chiul.

Tot în galeriile publice erau şi jurnalişti. Aceştia şedeau, fără excepţie, pe rândul din faţă, picior peste picior şi cu blocnotesurile pe genunchi. Sau cu blocurile de desen — căci în tribunal nu aveai voie să faci fotografii, îşi aminti el acum. Era surprins de numărul lor mare. Erau, probabil, cam doisprezece ziarişti. De aici se putea deduce că acest caz era de interes naţional, nu doar un eveniment provincial.

Locul lui Mitter era sub nivelul galeriilor, chiar în arenă. Acolo stătea şi Rüger, care părea să-şi mai fi revenit din răceală; Havel, judecătorul; procurorul Ferrati şi asistenţii acestuia; şi un mic număr de alţi avocaţi şi aprozi.

Plus un juriu. Acesta era compus din patru bărbaţi şi două femei, toţi aşezaţi în spatele unei partiţii la dreapta judecătorului şi având expresii de compasiune. În afară de al doilea din dreapta, care era un gentleman cu atitudine rigida, cu un braţ artificial şi cu sprâncene stufoase.

De faţă era şi o muscă albastră mare. Stătea mai mult pe tavan, exact deasupra biroului unde era aşezat procurorul; dar uneori făcea tururi ale încăperii şi aproape de fiecare dată îşi alegea drept ţintă una dintre cele două femei membre ale juriului; cea care şedea la dreapta lui „sprâncene stufoase". Musca lansa un atac repetat asupra nasului ei şi, în pofida faptului că victima încerca s-o alunge cu mâna, revenea cu energie reînnoită şi insistenţă neabătută. Aceste raiduri erau însoţite de un bâzâit jos, care contrasta plăcut cu vocea mai degrabă stridentă a procurorului. Era cam ca un duet la care participau un violoncel şi un clavecin şi care putea fi remarcat mai ales în pauze, când procurorul se oprea ca să-şi tragă sufletul.

În afară de asta, evenimentele zilei au fost cât se poate de plictisitoare.

Mai întâi, toata lumea a trebuit să se ridice şi să se aşeze la loc după ce judecătorul şi membrii juriului şi-au ocupat locurile. Apoi, judecătorul a descris liniile generale ale cazului, iar Rüger a explicat că Mitter, clientul său, era nevinovat. În continuare, procurorul a început să prezinte rechizitoriul, un exerciţiu care a durat o oră şi patruzeci de minute şi s-a încheiat cu acuzarea inculpatului Janek Mattias Mitter, în vârstă de patruzeci şi şase de ani, născut la Rheinau, rezident în Maardam în ultimii douăzeci şi şase de ani, numit profesor de istorie şi filosofie la Liceul Bunge în 1973, de uciderea premeditată (sau, alternativ, de omucidere) a soţiei sale, Eva Maria Ringmar, în vârstă de treizeci şi opt de ani, născută în Leuwen, rezidentă în Maardam din 1990 şi, până în momentul morţii, angajată ca profesor de engleză şi franceză la sus-menţionatul liceu, prin înecarea ei în

baia din apartamentul în care locuiau împreună, aflat pe Kloisterlaan 24, la un moment dat în zorii zilei de 5 octombrie. Crima a fost comisă sub influenţa băuturilor alcoolice, dar nu exista nimic, şi a repetat că nu exista absolut nimic, care să sugereze că Mitter a fost atât de beat, încât să nu fie responsabil pentru acţiunile sale. Aceste acuzaţii urmau să fie sprijinite de o cantitate copleşitoare de dovezi tehnice, expertize şi declaraţii luate de la martori, iar când procesul se va încheia, va fi limpede pentru membrii juriului ca şi pentru toţi cei de faţă că inculpatul era fără niciun dubiu vinovat de faptele de care era acuzat şi că nu se putea da decât un singur verdict: vinovat.

De omor calificat.

Sau, cel puţin, de omucidere.

Apoi a venit rândul lui Rüger. Acesta şi-a suflat nasul şi a petrecut o oră şi douăsprezece minute afirmând că nimic nu se întâmplase conform descrierii făcute de procuror, clientul lui nu avusese nimic de-a face cu moartea soţiei sale şi că acest lucru va fi dovedit fără urmă de îndoială.

A urmat o pauză de masă de două ore. Musca albastră a părăsit locurile juraţilor şi şi-a croit drum spre tavan ca să doarmă, în vreme ce toţi ceilalţi părăseau sala tribunalului murmurând în surdină şi respectând cum se cuvine convenienţele ocaziei. Una dintre fetele de la galerie a avut îndrăzneala să-i facă semn cu mâna lui Mitter, care i-a răspuns printr-o mişcare încurajatoare a capului.

I-a luat puţin peste zece minute ca să termine de mâncat porţia de paste în celula aflată la subsolul tribunalului. Şi-a petrecut restul pauzei stând lungit în pat pe spate şi observând o pată de umezeală pe tavan, în timp ce aştepta să înceapă lucrările de după-amiază ale tribunalului.

Aceste lucrări au fost dedicate exclusiv aşa-numitelor dovezi tehnice. Mai mulţi ofiţeri de poliţie, având diferite grade şi specializări, au fost chemaţi la bară, inclusiv Van Veeteren. De asemenea, un patolog, un medic, un specialist în medicină legală şi cineva numit Wilkerson. Bâlbâindu-se, acesta s-a prezentat drept toxicolog.

Galeriile publice erau parcă mai puţin pline — era de presupus că directorul Suurna auzise ce se întâmplă. Dar jurnaliştii erau în continuare prezenţi în primele rânduri, stând relaxaţi pe spate ca să-şi înlesnească procesele digestive. Dacă unii dintre ei mai moţăiau, cel puţin se abţineau să sforăie.

Nu era uşor de determinat ce anume se realizase în timpul după-amiezii. Ferrati şi Rüger au făcut schimb de sofisticării, despicând firul în patru, judecătorul Havel a intervenit când şi când ca să restabilească ordinea, iar un membru al juriului a pus o întrebare despre posibila prezenţă a unor fragmente de piele sub unghii.

În niciun moment n-a fost nevoie ca Mitter însuşi să vorbească, iar când, în sfârşit, curtea a suspendat şedinţa după ora şaisprezece, el încetase de mult să mai fie atent la ce se întâmplă. În schimb, tânjea după trei lucruri: singurătate, linişte şi întuneric.

Cât despre cine-i luase viaţa Evei Ringmar se putea spune, vorbind la modul general, că nimeni nu ştia cu nimic mai mult decât musca albastră.

11

Rüger îşi făcu apariţia tocmai când îşi lua micul dejun.

— Aş vrea să schimbăm câteva vorbe.

— Bine.

— Presupun că nu ai o ceaşcă şi pentru mine?

Mitter chemă gardianul şi primi încă o cană cu cafea prin trapă.

— Ţi-ai mai amintit ceva?

— Nu.

— Înţeleg.

Rüger se aplecă peste masă, îşi rezemă greutatea în coate şi suflă în cafeaua fierbinte.

— Aş vrea să... te gândeşti la mărturia ta.

Mitter se uită cu atenţie la Rüger, în timp ce continua să-şi mestece sendvişul.

— Cum adică?

— Să te gândeşti dacă o să spui ceva sau nu.

Mitter reflectă o clipă. Poate că implicaţia nu era deloc surprinzătoare, la urma urmei...

— După cum ţi-am explicat, spuse Rüger, nu e necesar ca inculpatul să se lase interogat.

— Ai spus că e neobişnuit ca un inculpat să...

Rüger încuviinţă din cap.

— De obicei aşa este, dar chiar şi aşa, aş vrea să te gândeşti bine. Aşa cum arată lucrurile, după părerea mea, şansele dumitale ar fi la fel de bune şi dacă nu ajungi în boxa martorilor.

— De ce?

— Pentru că nu poţi să adaugi nimic nou. Nu poţi nici măcar să spui ceva în favoarea dumitale. Cel mai important e faptul că nu poţi oferi nicio dovadă care să arate că nu dumneata ai ucis-o. Singurul lucru pe care-l poţi spune e că nu-ţi aminteşti, iar ăsta nu e un argument convingător, după cum îţi poţi da seama şi singur. N-am avea nimic de câştigat în privinţa asta şi, la drept vorbind, aici e cheia întregii poveşti.

Se opri şi luă o gură de cafea.

— Iar în alte privinţe?

— Îh, cafeaua asta e otrăvitoare. Nu înţeleg de ce nu sunt în stare să înveţe cum să... În tot cazul, un alt lucru este dacă vei putea sau nu să faci o impresie bună în sala de judecată.

Mitter aprinse o ţigară şi-şi pipăi barba nerasă. Rüger continuă:

— E vital să faci o impresie bună. Nimeni nu va şti sigur dacă ai înecat-o sau nu, aşa că vor fi nevoiţi să ghicească. Ferrati nu se va da în lături de la nimic ca să te facă să-ţi pierzi cumpătul, iar Havel îi va da libertate totală. Dacă Ferrati reuşeşte în manevra asta, am putea pierde totul. Omul poate să fie extrem de dificil. Dacă ajunge să te taie în bucăţi, nu e deloc sigur că mai reuşesc să te peticesc la loc dup-aia.

Mitter ridică din umeri.

— Nu trebuie să le oferi un motiv?

— Teoretic, nu, dar aşa se obişnuieşte, dă o impresie mai bună. Am putea spune că nu te simţi în stare, că stresul ar fi prea mare. O presiune psihologică severă, o stare de şoc sau chestii similare. Cunosc un doctor care ar putea să-ţi semneze un certificat medical imediat. Ar fi acceptat şi n-ar dăuna deloc cazului tău, asta pot să-ţi promit. Ce zici?

— Dar tu, ce zici?

Rüger reflectă la întrebare. Sau se prefăcu că o face. Ar fi fost desigur tare ciudat dacă s-ar fi grăbit să ajungă în celula lui Mitter la ora asta a dimineţii fără să fi luat dinainte o decizie. Pur şi simplu nu voia să-l vadă pe Mitter la bară.

— Vreau să refuzi să depui mărturie, spuse el în cele din urmă.

Mitter se duse la chiuveta şi-şi stinse ţigara. Se întinse în pat şi închise ochii.

— N-am să refuz, domnule Rüger. Poţi sa-ţi scoţi din minte orice asemenea posibilitate. Poţi să te duci acasă şi să te speli pe mâini de chestia asta.

Rüger rămase tăcut câteva secunde înainte de a răspunde.

— Cum doreşti, domnule Mitter. Cum doreşti. Indiferent ce crezi, o să fac tot ce-am să pot pentru dumneata. Ne vedem la tribunal.

Sună după gardian şi ieşi escortat de acesta. Mitter nu deschise ochii până când uşa celulei nu se închise.

Ferrati purta ochelari astăzi. Lentile mari, rotunde, cu rame metalice de culoare deschisă, care-l făceau să arate ca un lemurian abia trezit din somn. Sau poate cu un hipnotizator.

— Janek Mattias Mitter, îşi începu el discursul.

Mitter încuviinţă din cap.

— Vă rog să răspundeţi la întrebările domnului procuror tare şi clar, interveni judecatorul Havel.

— N-am auzit întrebarea, spuse Mitter.

Havel se întoarse către Ferrati:

— Repetaţi, vă rog, întrebarea!

— Sunteţi Janek Mattias Mitter? întreba Ferrati.

— Da, răspunse Mitter.

Ceva care putea fi interpretat ca un chicotit se auzi dinspre galeria publicului, iar Havel bătu puternic cu ciocănelul de lemn în birou.

Era deja agasat. Asta nu era un început prielnic. Rüger îşi suflă nasul şi continuă prin a-şi contempla pixul.

— Sunteţi, vă rog, amabil să ne spuneţi când aţi cunoscut-o pe Eva Ringmar?

— Păi să fi fost... în septembrie 1990. La începutul anului şcolar.

— Care a fost prima dumneavoastră impresie despre ea?

— Absolut niciuna.

— Absolut niciuna? Nu aţi fost de părere că era o femeie atrăgătoare?

— Ba da, cred că da.

— Dar nu vă amintiţi exact?

— Nu.
— Când aţi început relaţia cu ea?
— În aprilie.
— În ce an?
— Anul acesta.
— Puteţi să ne povestiţi cum s-a întâmplat?
— Am fost amândoi la un curs într-un weekend şi am stat de vorbă mai mult. Am dus-o la cinema şi după aceea am băut câte ceva.
— Şi apoi aţi început relaţia?
— Da.
— Amândoi eraţi... celibatari?
— Da.
— Pot să va întreb de ce aţi început să fiţi împreună?
— Cred că asta e o întrebare idioată.
— În regulă, o retrag. Când aţi luat decizia să vă căsătoriţi?
— În iunie. Ne-am mutat în aceeaşi locuinţă la începutul lui iulie şi ne-am căsatorit pe zece.
— Cu puţin înainte de a pleca în Grecia?
— Da.
— Un fel de lună de miere, nu-i aşa?
— Dacă vreţi să-i ziceţi aşa, da.
— De ce v-aţi căsătorit? Sper să nu consideraţi şi întrebarea asta idioată, pentru că aş dori un răspuns.
Mitter făcu o pauză. Un scurt moment, îşi luă privirea de la Ferrati şi se uită în schimb la membrii juriului.
— Eu am pus întrebarea, iar ea a răspuns da, declară el.
— Puteţi să detaliaţi un pic?
— Nu.
Se auzi un murmur uşor de la galeria publicului, dar Havel nu fu nevoit sa intervină.
— Amândoi aţi fost căsătoriţi înainte, afirmă procurorul. V-aţi cunoscut şi aţi început o relaţie. După trei luni, v-aţi căsătorit. Nu credeţi că pare un pic cam... pripit?
— Nu.
— Nu vă grăbeaţi pentru un motiv anume, nu?
— Nu.

— Nu era gravidă?
— Mai e ăsta un motiv suficient în zilele noastre?
— Vreţi să răspundeţi la întrebare?
— Nu, Eva nu era însărcinată.
— Mulţumesc.
Urmă o scurtă pauză în care Ferrati se întoarse la birou ca să-şi consulte nişte note.
— Domnule Mitter, cum aţi descrie relaţia dumneavoastră şi căsnicia cu Eva Ringmar?
— Ce doriţi să ştiţi?
— Eraţi fericiţi împreună? Regretaţi că v-aţi căsătorit?
— Nu, n-am regretat şi nici Eva n-a regretat. Am avut o relaţie bună.
— Eraţi fericiţi?
— Da.
— V-aţi iubit soţia?
— Da.
— Şi ea v-a iubit?
— Da.
— Am unele informaţii despre un incident care a avut loc pe 22 septembrie, cu unsprezece zile înainte de omucidere. Eraţi împreună la restaurantul Mephisto. După masă, v-aţi certat crunt, iar soţia dumneavoastră a ieşit trântind uşa. O să aducem mai târziu martori care să confirme acest lucru. Aşa s-a întâmplat, domnule Mitter?
— Da.
— Care a fost motivul certei?
— Nu vreau să intru în detalii.
— Domnule Mitter, sunteţi acuzat de crimă. Vreau să ştiu de ce v-aţi certat.
— N-a fost nimic relevant pentru acest proces.
— Nu credeţi că asta ar trebui să decidă juriul?
Mitter nu răspunse. Ferrati lăsă să treacă un scurt răgaz înainte de a continua.
— Va rog să se consemneze la dosar că acuzatul a refuzat să răspundă la întrebarea mea privind motivele certei de la restaurantul Mephisto de pe 22 septembrie. Aţi rămas în restaurant

după ce soţia dumneavoastră a plecat, domnule Mitter. Pot să vă întreb cât aţi stat acolo?

— Nu ştiu. Câteva ore.

— Avem o mărturie de la un vecin de-al dumneavoastră — se duse din nou să-şi verifice notele — un anume domn Kurczak, care spune că a fost trezit de nişte zgomote puternice venind dinspre apartamentul dumneavoastră mai târziu, în aceeaşi noapte, cam pe la două şi jumătate. Asta s-a întâmplat cam când aţi ajuns acasă, ce părere aveţi?

— E posibil.

— Şi care a fost motivul scandalului?

— Nu-mi amintesc. Eram cam beat.

— Nu vă amintiţi?

— Nu.

— Nu ştiţi care a fost motivul scandalului?

— Nu.

— Dar ştiţi care a fost motivul scandalului din restaurant?

— Da.

— Dar recunoaşteţi că v-aţi certat cu soţia dumneavoastră când aţi ajuns acasă, în toiul nopţii?

— Da.

— Aţi lovit-o?

— Nu.

— Sunteţi sigur, sau nu vă amintiţi?

— Sunt sigur.

— Vecinul dumneavoastră a auzit nişte zgomote care puteau fi provocate de nişte lovituri.

— Serios?

— V-aţi ameninţat soţia?

— Nu.

— Sunteţi sigur?

— Da.

— Kurczak susţine că v-a auzit ţipând, şi citez: „Dacă nu-mi vorbeşti despre asta, nu mai sunt responsabil pentru ce-o să se întâmple!" Ce aveţi de spus despre asta?

— E o minciună.

— O minciună? De ce-ar minţi vecinul dumneavoastră?

— A auzit aiurea. N-am ameninţat-o niciodată.

— Şi ce-aţi făcut în continuare?

În acest moment, Rüger interveni.

— Onorată instanţă, clientul meu a explicat deja că nu-şi aduce aminte. Nu există motive ca domnul procuror să-l oblige să facă speculaţii.

— De acord! rosti Havel cu glas sonor. Sunteţi, vă rog, amabil, onorate coleg, să vă rezumaţi la întrebări la care acuzatul să poată răspunde?

— Sigur că da, spuse Ferrati cu un zâmbet. Dar nu e întotdeauna uşor să ştim ce anume-şi aminteşte şi ce nu. Domnule Mitter, ştiaţi că soţiei dumneavoastră îi era frică?

— Prostii.

— Cu câteva zile înainte de a muri, ea i-a mărturisit unei colege că îi era teamă că urma să se întâmple ceva.

— Nu cred asta. De ce să-i fie teamă?

— Pot să vă rog să încercaţi mai bine să răspundeţi la această întrebare?

— Habar n-am. De ce n-o întrebaţi... pe femeia aia, care-o fi fost.

— Pentru că nu ştie. A fost doar o întrevedere scurtă, dar, cu toate acestea, ea a rămas cu impresia că soţia era speriată de dumneavoastră.

— Aiureli.

— Cred că putem lăsa în seama juriului să decidă când e vorba de aiureli şi când nu. Colega dumneavoastră îşi va prezenta mărturia săptămâna viitoare... În tot cazul, nu puteţi explica de ce se temea soţia dumneavoastră.

— Nu, deloc.

— Cum stăteau lucrurile cu fosta dumneavoastră soţie, Irene Beck? Aveaţi obiceiul s-o bateţi?

— Ce naiba...

Dar Rüger se dovedi mai rapid. Sări brusc de pe scaun.

— Onoratul meu coleg face insinuări!

— Luaţi loc! urlă Havel. Ce vreţi să spuneţi, domnule Ferrati?

— Irene Beck a declarat că fostul ei soţ, acuzatul, a lovit-o în cel puţin două rânduri.

— Asta s-a întâmplat când eram pe cale să ne despărţim. Ea m-a lovit şi eu i-am răspuns la fel. Pentru numele lui Dumnezeu, sunt sigur că nu sugerează că...

— Recunoaşteţi sau nu că v-aţi bătut fosta soţie?

Mitter nu răspunse nimic. Rüger se ridică din nou.

— Onorată instanţă, de ce permiteţi procurorului să insinueze lucruri care sunt complet lipsite de relevanţă pentru acest proces?

Havel se făcuse purpuriu la faţă.

— Mă văd nevoit să insist ca onoratul meu coleg să ia loc şi să se abţina de la întreruperi! Şi ca domnul procuror să fie amabil să ne explice unde speră să ducă aceste întrebări.

Ferrati zâmbi din nou. Părea că întotdeauna zâmbeşte când se uită la judecător.

— Nu vreau decât sa încerc să stabilesc cât de pregnantă e tendinţa acuzatului de a recurge la violenţă.

Havel păru să cugete.

— Pot să cer acuzatului să răspundă la întrebare? spuse el în cele din urmă.

— Ce întrebare?

— Dacă v-aţi bătut sau nu fosta soţie.

Mitter aşteptă câteva secunde până să răspundă.

— Am pocnit-o de două ori în treisprezece ani. Este evident că n-am facut-o destul de des.

Răspunsul provocă murmure în galeria publicului, dar o privire din partea lui Havel avu darul să restabilească ordinea. Între timp, un asistent se apropie de Ferrati ca să-i şoptească ceva la ureche. Acesta încuviinţă din cap şi se apropie la rându-i de judecător pentru a-i spune la ureche ceva ce Mitter nu reuşi sa audă. Havel păru să ezite, dar apoi încuviinţă.

Ferrati continuă:

— Aţi fost vreodată violent faţă de elevii dumneavoastră, domnule Mitter?

— Obiecţie! strigă Rüger, care începea să se arate indignat.

— Se respinge! urlă Havel. Răspundeţi la întrebare!

— Niciodată, spuse Mitter.

— Nu este adevărat că aţi fost reclamat pentru lovirea unui elev? În martie 1983, conform unei informaţii aflate la dispoziţia mea?

Ferrati părea încântat de sine. Mitter nu spuse nimic.

— Intenționați să răspundeți sau nu vă amintiți?

— Da, am fost reclamat.

— Dar cu toate acestea susțineți că n-ați fost niciodată violent față de elevi?

— Am fost acuzat pe nedrept. Apoi condamnat în mod abuziv, exact așa cum se va întâmpla din nou, acum.

Galeria reacționă din nou. De data asta, atât de gălăgios, încât Havel se văzu nevoit să recurgă la ciocănelul de lemn.

— Trebuie să rog publicul să păstreze liniștea în timpul desfășurării procesului... și să cer acuzatului să răspundă la întrebările care i se pun! Atât și nimic mai mult!

Rüger simți, fără doar și poate, că sosise momentul să intervină decisiv.

— Onorată instanță, trebuie să insist cu toată seriozitatea să punem capăt acestei linii de interogare. A trecut prea mult timp de când onoratul meu coleg, domnul procuror, pune întrebări nerelevante. Intenția sa e clară: e hotărât să-l defăimeze pe clientul meu, pentru că nu are dovezi suficient de solide ca să susțină capetele de acuzare. Dacă i se va îngădui să continue, trebuie să insist să pună întrebări care să fie relevante pentru acest caz!

Pentru o clipă, ai fi zis că Havel vrea să arunce cu ciocănelul în capul lui Rüger, dar de fapt se întoarse spre Ferrati:

— Vă rog, domnule procuror, să treceți la chestiune!

— Desigur.

Ferrati afișă încă o dată zâmbetul lui prietenos, de data asta către juriu. Cele doua femei membre atâta așteptau, ca să-i răspundă zâmbind la rândul lor.

— Domnule Mitter, v-ați înecat soția?

— Nu.

— De unde știți?

— Pentru că... pentru că n-am făcut-o.

— Va să zică, n-ați omorât-o pentru că n-ați omorât-o?

Mitter lăsă să treacă două–trei secunde suplimentare înainte de a răspunde. Apoi spuse, calm și reținut:

— Nu, *știu* că n-am omorât-o pentru că n-am omorât-o. Aşa cum sunt sigur că şi dumneavoastră *ştiţi* că nu purtaţi chiloţei cu volănaşe astăzi, pentru că nu purtaţi. Nu astăzi.

Galeria explodă. Ferrati se aşeză. Havel bătea de zor cu ciocănelul în birou. Rüger clătină din cap, în vreme ce Mitter se ridică drept în boxa lui şi apoi se înclină cu modestie ca să mulţumească pentru aplauze.

Acum se afla într-o dispoziţie excelentă, chiar daca îi crapa buza după o ţigară. Cu toate acestea, următorul lui comentariu apăru ca o surpriză pentru el, ca să nu mai vorbim de toţi ceilalţi.

— Recunosc totul! strigă el. Cu condiţia să-mi dea cineva o ţigară!

Când judecătorul Havel reuşi în sfârşit să se facă auzit, anunţă:

— Şedinţa se suspendă timp de douăzeci de minute! Procurorul şi avocatul să vină în cabinetul meu imediat!

Şi, cu o lovitură răsunătoare de ciocan, încheie pentru moment şedinţa.

12

— Scuze!

Van Veeteren se ajută de coate ca să dea la o parte doi reporteri şi-şi făcu loc în cabina telefonică. Trânti uşa ca să nu mai audă înjurăturile şi protestele... Cine naiba credeau ăştia că sunt? Cu siguranţă că poliţia are prioritate în faţa presei, nu?

În timp ce aştepta să i se răspundă la apel, observă chipul grotesc care se zgâia la el dinspre suprafaţa lucioasă de deasupra telefonului. A durat câteva secunde până să-şi dea seama că se uita la propria-i reflexie. Era ceva neobişnuit la ea, evident, şi mai dură câteva secunde până înţelese ce era.

Pur şi simplu, zâmbea.

Colţurile buzelor erau ridicate pentru a forma o curbă generoasă, ceea ce dădea feţei sale o expresie care sugera o tentă de nebunie.

Ca un urangutan care se dă mare în faţa semenilor, îşi zise el morocănos, dar asta nu-i fu de prea mare folos. Zâmbetul rămase la locul lui şi undeva în sinea lui, adânc, începu să simtă nişte vibraţii, ca un fel de tors de pisică înăbuşit, şi-şi dădu seama că toate această combinaţie alcătuia o expresie de satisfacţie. O satisfacţie caldă şi plină de recunoştinţă.

Nu-şi amintea să fi trăit ceva mai amuzant de-atât; poate doar atunci când fostul şef al poliţiei şi-a călcat soţia pe o trecere de pietoni. Imaginea procurorului Ferrati în chiloţi cu volănaşe era o reprezentare de păstrat în cele mai ascunse cotloane ale

minţii sale, pentru tot restul vieţii, şi pe care să o dezgroape ori de câte ori i-ar fi picat bine. O imagine asupra căreia să reflecteze şi pe care s-o savureze.

Ca să nu mai vorbim de plăcerea teribilă pe care o va resimţi când va intra în dimineţile zilelor de luni în biroul lui Ferrati şi-l va întreba:

— Hei, salutare! Şi ce culoare zici că au azi chiloţii tăi?

Ceva de nepreţuit. În timp ce se uita încruntat la imaginea urangutanului, avu revelaţia că prezenta lui stare era ceva ce amintea de un soi de fericire.

Măsurată după propriile sale standarde, cel puţin.

Păcat însă că nu dură prea mult; dar, cel puţin, fusese ceva real.

Totuşi, problema în acel moment era Münster. Meciul de badminton programat pentru la prânz va trebui amânat. Van Veeteren urma să dea vina pe picior.

— De vină-i vremea asta îngrozitoare. Nu cred că s-a refăcut complet. Îmi pare rău, dar nu şi-a revenit.

Münster a înţeles. Nicio problemă. Putea să-l ia în schimb pe subofiţerul Nelde. Domnul inspector-şef nu trebuia să-şi facă griji.

Griji? îşi zise Van Veeteren. De ce naiba să-mi fac griji? Cine-şi închipuie că e?

Dar apoi îşi îndreptă mintea spre adevăratul motiv.

Adevărul era că nu avea niciun chef să părăsească tribunalul în favoarea sălii de sport. Nu încă.

Mitter.

Blestematul ăsta de Mitter.

Vibraţiile începeau din nou să se facă simţite, dar şi le reprimă. În orice caz, procesul ăsta. Venise aici de dimineaţă pentru că nu avea chef să înceapă ceva nou. Dosarul unui piroman îşi aştepta rezolvarea pe biroul lui, ştia asta; şi dacă ura ceva pe lumea asta, piromanii erau ăia.

Se gândise că o să zăbovească la tribunal cam o oră. Doar ca să vadă cum se descurca profesorul ajuns în boxă şi faţă în faţă cu Ferrati. N-avea de gând să stea mult — doar atât cât să treacă o oră, două, până venea timpul pentru meciul de badminton.

Dar acum era prins. Îi era imposibil să plece. Nu încă. Nu. Replica legată de chiloţeii lui Ferrati îl convinsese să rămână, cu toate că ar fi fost pregătit să petreacă la tribunal alte câteva ore drept mulţumire pentru privilegiul de a se fi aflat acolo în acel moment. Nu, era altceva. Chiar înainte de schimbul de replici şi de suspendarea şedinţei, devenise limpede că va trebui să rămână şi să vadă cum va evolua procesul — nu pentru că ar fi crezut că Mitter avea o cât de mică şansă pe termen lung. Nu ăsta era motivul. Nu avea nicio îndoială că Mitter va fi găsit vinovat până la urmă.

Dar o făcuse el oare?

Oare profesorul ăsta nebun ţinuse apăsat capul soţiei sale sub apă până când aceasta murise?

Două minute? Nu, n-ar fi fost de ajuns. Trei, trei şi jumătate?

Van Veeteren se îndoia. Şi nu-i plăceau îndoielile.

Şi era Mitter oare în toate minţile?

Cu siguranţă că fusese în momentul crimei.

Dar acum?

Nu porţi chiloţei cu volănaşe. Nu acum!

Recunosc totul dacă-mi dă cineva o ţigară!

Să spui asta în tribunal. Fusese magistral.

Şi apoi, în definitiv, dacă Mitter nu şi-a ucis soţia, cine-a făcut-o?

Îşi aminti cum Reinhart spusese odată că nu există două profesii mai asemănătoare decât cea de actor şi cea de profesor.

Dacă Reinhart se înşelase, probabil că următorii pe listă erau ofiţerii de poliţie şi luptătorii în noroi, îşi zicea Van Veeteren în timp ce-şi croia drum cu coatele pentru a se întoarce la locul lui din galeria pentru public.

13

— Vreţi, vă rog, să ne povestiţi tot ce vă amintiţi despre seara şi noaptea dintre 2 şi 3 octombrie?

Havel îi avertizase pe toţi cei de faţă în deschiderea şedinţei: vor fi noi suspendări şi discuţii în spatele uşilor închise daca se vor mai produce întreruperi sau acte de indisciplină. Cu toate acestea, în aşteptarea răspunsului lui Mitter, se auzi un murmur dinspre galerie.

— De unde aţi vrea să încep?

— De când aţi plecat de la şcoală.

— În regulă. Mitter îşi drese glasul. Am terminat orele la trei şi jumătate. Eva avusese ore doar de dimineaţă, aşa că nu am plecat acasă împreună. Maşina mi-a rămas mie. Am intrat la Keen's şi am cumpărat nişte vin.

— Cam cât vin?

— Cât? O ladă. Douăsprezece sticle.

— Mulţumesc. Va rog, continuaţi.

— Am ajuns acasă cam pe la patru şi jumătate. Eva începuse să pregătească masa de seară, o mâncare pentru mai târziu. S-a oprit când am ajuns acasă şi ne-am dus pe balcon, unde-am băut un pahar de vin şi-am fumat câte-o ţigară. Vremea era foarte plăcută şi cred că am stat afară cam o oră sau chiar mai mult.

— Despre ce aţi discutat?

— Nimic deosebit. Şcoală, cărţi...

— N-aţi avut niciun musafir?

— Nu.

— Niciun apel telefonic?
— Doar unul, Bendiksen.
— Cine e Bendiksen?
— Un bun prieten de-al meu. Plănuisem să mergem la pescuit în duminica aceea. M-a sunat ca să stabilim un detaliu oarecare.
— Ce anume, mai exact?
— Nu pot să-mi amintesc. Cred că voia să ştie la ce oră urma să plecăm.
— Niciun alt telefon?
— Nu.
— Nici vreo vizită?
— Nu.
— Din câte vă amintiţi?
Ferrati zâmbi.
— Da. Din câte îmi amintesc.
— În regulă. Aşadar, aţi stat pe balcon până pe la... cinci şi jumătate, e corect?
— Aproximativ.
— Cât aţi băut?
— Nu ştiu. O sticlă, cred.
— De fiecare?
— Nu, amândoi.
— Nu mai multe?
— Mă rog, e posibil.
— Şi pe urmă? Vă rog să continuaţi.
— Ne-am dus înăuntru şi am terminat de pregătit mâncarea. După care am făcut un duş.
— Separat sau...?
— Nu, împreună.
— Continuaţi!
— Ne-am uitat la televizor, o vreme.
— La ce program?
— La ştiri, apoi la un film.
— Ce film era?
— Nu-mi amintesc. Franţuzesc, din anii şaizeci, cred. L-am oprit.
— Şi pe urmă?
— Ne-am dus în bucătărie şi-am început să mâncăm.

— Ce oră se făcuse între timp?
— Nu ştiu. Probabil, opt şi jumătate... sau nouă... ceva de genul ăsta.
— De ce credeţi că era ora aia?
— La poliţie mi-au arătat programul TV din seara aia. Un film franţuzesc începea la ora opt.
— Dar dumneavoastră nu vă amintiţi?
— Nu.
— Mulţumesc. Să presupunem că e corect, chiar în condiţiile astea. Dumneavoastră şi soţia vă aflaţi în bucătărie, mâncaţi, cam pe la orele nouă. Ce s-a întâmplat mai departe?
— Nu ştiu.
— Nu ştiţi?
— Nu. Nu-mi aduc aminte nimic din ce s-a întâmplat după asta.
— Nu vă amintiţi nimic din toată seara?
— Nu.
— Dar celor de la poliţie le-aţi spus că aţi avut şi un raport sexual cu soţia dumneavoastră...
— Da.
— Aşa este?
— Da, dar s-a întâmplat în acelaşi timp.
— Ce vreţi să spuneţi?
— S-a întâmplat în timp ce mâncam.
— Aţi avut un raport sexual cu soţia în timp ce mâncaţi?
Cineva de la galerie oftă. Ferrati întoarse capul.
— Da. Mai mult sau mai puţin în acelaşi timp.
Alte murmure, iar Havel apucă ciocănelul. Dar de data asta nu mai fu nevoie nici să-l ridice. Era limpede că ţinea situaţia sub control.
— Ce altceva vă mai amintiţi din acea seară? întrebă Ferrati.
— Nimic, după cum v-am spus deja.
— Nimic?
— Nu.
— Nu vă amintiţi că v-aţi dezbrăcat şi v-aţi dus la culcare? Sau că soţia dumneavoastră a făcut baie?
— Nu. Sunteţi amabil să nu-mi mai puneţi aceeaşi întrebare iar şi iar?

— Să lămurim o treabă, domnule Mitter. Sunteți acuzat de crimă. Cred că e în interesul dumneavoastră să fim ceva mai exacți. Un singur lucru mai vreau să știu, înainte de a trece la dimineața zilei următoare. Cât de mult ați băut în cursul serii?

— Nu știu. Cred că șase sau șapte sticle. Precizez, împreună.

— Vin?

— Da.

— Dar sigur nu ați reușit să beți șase sticle de vin în timp ce luați acea, ăă, cină cu sex?

Cineva chicoti, iar Rüger protestă.

— Respins! urlă Havel. Răspundeți la întrebare!

— Nu... nu cred.

— Deci, pot să trag concluzia că nu v-ați dus la culcare în jurul orelor nouă?

— Da, presupun că da.

— În orice caz, trebuie să fi fost destul de beat — sau ce credeți, domnule Mitter?

— Da.

— Nu v-am auzit! strigă Havel.

— Da, eram beat.

— Tot beat erați și când v-ați pălmuit fosta soție de două ori?

— De ce întrebați asta?

— Sunt sigur că înțelegeți de ce, spuse Ferrati cu un zâmbet.

— Obiecție! strigă Rüger, dar zadarnic.

— Da, tot beat am fost și atunci, recunoscu Mitter. Sper că a fi beat nu e un delict.

— Cu siguranță că nu, spuse înțelegător Ferrati. Și soția dumneavoastră, respectiv Eva Ringmar, era și ea beată?

— Da.

— Se întâmpla des să beți asemenea cantități, domnule Mitter? Soția dumneavoastră avea o concentrație de alcool în sânge de peste trei sute.

— Se întâmpla.

— Este corectă afirmația că soția dumneavoastră avea probleme legate de consumul de alcool?

— Obiecție! strigă din nou Rüger.

— Reformulați întrebarea, vă rog! spuse Havel.

— Soţia dumneavoastră a primit tratament clinic pentru probleme legate de consumul de alcool? întrebă Ferrati.

— Da. În urmă cu şase ani. Ea a solicitat acel tratament. Era în legătură cu nişte incidente foarte tragice... cred...

— Mulţumesc, suficient. Cunoaştem detaliile. Care este următoarea dumneavoastră amintire?

— Poftim?

— Care este lucrul următor pe care vi-l amintiţi după mâncare şi raportul sexual?

— Că m-am trezit.

— La ce oră?

— La opt şi douăzeci. Dimineaţa zilei următoare.

— Spuneţi-mi ce-aţi făcut!

— M-am sculat... şi am găsit-o pe Eva în baie.

— Care era starea uşii — a uşii de la baie, mai exact?

— Era încuiată. Am deschis-o cu o şurubelniţa.

— A fost greu de deschis?

— Nu, deloc.

— Deci, aţi deschis de afară uşa încuiată, fără nicio problemă. Aţi putea s-o şi încuiaţi pe dinafară?

— Obiecţie! Onorabilul meu coleg îl forţează pe cli...

— Se respinge! Răspundeţi la întrebare!

— Păi... cred că da.

— Aţi fi putut să vă înecaţi soţia în baie şi pe urmă să încuiaţi uşa pe dinafară, aşa-i?

Rüger dădu să se ridice în picioare, dar Havel ridică un deget în semn de avertisment.

— Rog acuzatul să răspundă la întrebarea procurorului!

Mitter îşi umezi buzele.

— Desigur, spuse el calm. Dar n-am făcut-o.

Ferrati rămase nemişcat câteva secunde, fără să spună nimic. Apoi se întoarse cu spatele la Mitter, ca şi cum n-ar mai fi suportat să dea cu ochii de el. Când începu din nou să vorbească, îşi coborâse glasul cu o jumătate de octavă şi vorbi lent, de parcă s-ar fi adresat unui copil. Încercând să-l facă să înţeleagă.

— Domnule Mitter, nu aveţi absolut nicio amintire din noaptea aceea, dar cu toate acestea susţineţi că nu v-aţi ucis soţia. Aţi avut la dispoziţie o lună în care să vă gândiţi şi trebuie să spun

că mă aştept la mai multa logică din partea unui profesor de filosofie. De ce nu recunoaşteţi măcar că nu puteţi să vă amintiţi dacă aţi omorât-o sau nu?

— N-aş putea să uit aşa ceva.

— Poftim?

— N-aş putea să uit că mi-am înecat soţia. Nu-mi amintesc că aş fi ucis-o... ergo, n-am ucis-o.

Rüger îşi suflă nasul. Se poate să fi fost o încercare de a abate atenţia de la ultimele cuvinte ale lui Mitter. Tentativa eşuă însă, căci Ferrati le repetă, chiar dacă oarecum schimbate. Stând în faţa juriului, la doar o jumătate de metru de aceştia, el intonă:

— Nu-mi amintesc, prin urmare nu sunt vinovat! Pot să vă rog, stimaţi membri ai juriului, să reflectaţi cu atenţie la aceste cuvinte şi să le evaluaţi semnificaţia? La ce concluzie ajungeţi? Văd că ştiţi deja răspunsul — cântăresc mai puţin decât aerul! Iar asta e caracteristic pentru întreaga argumentaţie a apărării! Vorbe, nimic altceva decât vorbe goale!

Se întoarse din nou către Mitter.

— Domnule Mitter, pentru ultima oară... de ce nu mărturisiţi că v-aţi ucis soţia, Eva Ringmar, înecând-o în cada de la baie? De ce continuaţi să fiţi atât de încăpăţânat?

— Aş sublinia, dacă-mi este permis, că am recunoscut deja asta înainte de suspendarea şedinţei, spuse Mitter. Cine e încăpăţânat?

Replica iscă un entuziasm considerabil în rândurile publicului, iar Havel fu nevoit să recurgă la ciocănel. Ferrati se folosi de prilej ca să se consulte cu asistentul lui înainte de a se confrunta încă o dată cu Mitter.

— Povestiţi-ne ce aţi făcut în timp ce aşteptaţi sosirea echipajului de poliţie!

— Am... făcut puţină ordine.

— Ce aţi făcut cu hainele pe care dumneavoastră şi soţia le purtaţi în seara precedentă?

— Le-am spălat.

— Unde?

— În maşina de spălat.

Ferrati îşi scoase ochelarii şi-i puse în buzunarul interior al hainei.

— În timp ce soţia dumneavoastră zăcea moartă în cadă şi în timp ce aşteptaţi sosirea poliţiei, aţi profitat de prilej şi aţi spălat hainele?

— Da.

O nouă pauză.

— De ce, domnule Mitter? De ce?

— Nu ştiu.

Ferrati ridică din umeri. Se întoarse şi se postă în spatele scaunului său. Întinse larg braţele.

— Onorată instanţă, nu mai am întrebări de pus acuzatului.

Havel se uită la ceasul de perete.

— Mai avem o jumătate de oră până la prânz. De cât timp ar avea nevoie onorabilul meu coleg?

Rüger se ridică şi ieşi la rampă.

— E suficient. Clientul meu este supus unor presiuni psihologice intense, aşa că voi fi foarte scurt. Domnule Mitter, ce-mi puteţi spune despre uşa apartamentului dumneavoastră? Era încuiată sau descuiată în acea noapte?

— Descuiată. Nu încuiem niciodată... ăă, nu obişnuiam să încuiem uşa când eram acasă.

— Nici măcar noaptea?

— Nu, niciodată.

— Dar uşa de la intrarea în blocul de locuinţe, uşa de la stradă?

— Ar trebui să stea încuiată, dar nu-mi amintesc să o fi găsit vreodată încuiată de când locuiesc acolo.

Rüger se întoarse spre Havel şi ţinu la vedere o foaie de hârtie.

— Am o declaraţie semnată de proprietarul imobilului care confirmă că uşa de la stradă nu era încuiată în noaptea respectivă. Domnule Mitter, este corect să spunem că oricine ar fi putut să intre în apartamentul dumneavoastra şi s-o ucidă pe soţia dumneavoastră în noaptea de 2 octombrie?

— Da, presupun că da.

— Dacă ţinem cont de faptul că aţi adormit, să zicem, la ora zece sau în jur de zece, nu e posibil ca soţia dumneavoastră să fi părăsit apartamentul...

— Pure speculaţii! protestă Ferrati, dar Havel abia dacă-l învrednici cu o privire.

— ... părăsit apartamentul fără ştiinţa dumneavoastră? întrebă Rüger.

— Nu cred c-a făcut-o, spuse Mitter.

— Nu, dar nu e imposibil, nu-i aşa?

— Nu.

— Ce alţi prieteni de sex bărbătesc avea soţia dumneavoastră?

— Ce vreţi sa spuneţi?

— Ei bine, trebuie să fi avut şi alte relaţii în afara de dumneavoastră... în definitiv, eraţi împreună doar de şase luni. S-a despărţit de fostul ei soţ, Andreas Berger, acum şase ani. Ştiţi ceva despre relaţiile pe care le-a avut între timp?

— N-a avut niciuna, răspunse Mitter brusc.

Rüger păru surprins.

— De unde ştiţi?

— Pentru că aşa mi-a spus.

— Înţelegeţi bine lucrul ăsta? Vreţi să spuneţi că soţia dumneavoastră n-a avut nicio relaţie cu un alt bărbat vreme de şase ani?

— Da.

— Era o femeie frumoasă, domnule Mitter. Cum e posibil aşa ceva? Şase ani!

— N-a avut niciun alt bărbat. V-a intrat asta bine-n cap? Credeam că sunteţi avocatul meu. Domnule judecător, am dreptul să pun capăt acestui şir de întrebări?

Judecătorul părea întru câtva confuz, dar până să aibă timp să reacţioneze, Rüger vorbi din nou.

— Îmi cer scuze, domnule Mitter. Voiam doar ca respectiva chestiune să fie limpede şi pentru membrii juriului. Daţi-mi voie să folosesc altă abordare. Toată lumea este de acord că soţia dumneavoastră, Eva Ringmar, era o femeie frumoasă şi atrăgătoare. Chiar dacă ea n-a dorit să intre într-o relaţie, sigur trebuie să fi fost alţi bărbaţi care, ăă, şi-au exprimat interesul?

Mitter nu spuse nimic.

— Înainte să apăreţi dumneavoastră, cel puţin. Care era situaţia la şcoala dumneavoastră, de exemplu?

Dar era evident că Mitter nu avea niciun chef să răspundă. Se lăsă pe spate şi-şi încrucişă braţele la piept.

— Va trebui să puneţi altcuiva aceste întrebări, onorabilul meu coleg. Nu am nimic de adăugat.

Rüger ezită un moment înainte de a pune următoarea întrebare.

— Cearta de la restaurantul Mephisto, amintita de domnul procuror, n-a avut, întâmplător, legătură cu vreun alt bărbat?

— Nu.

— Sunteţi sigur?

— Fireşte.

Ferrati interveni pe neaşteptate.

— Sunteţi gelos, domnule Mitter?

— Stop! urlă Havel. Ştergeţi întrebarea aceasta! Nu aveţi niciun drept să interveniţi în această etapă, asta a fost...

— Chiar şi aşa, pot să răspund, insistă Mitter, iar Havel rămase tăcut. Nu, nu sunt mai înclinat spre gelozie decât oricine altcineva. Şi nici Eva nu era. Şi-apoi, niciunul dintre noi nu avea de ce. Nu înţeleg ce vrea să demonstreze avocatul meu.

Havel oftă şi se uită la ceas.

— Dacă mai aveţi ceva de întrebat, vă rog să fiţi concis, spuse el întorcându-se spre Rüger.

Rüger încuviinţă din cap.

— Desigur. O singură întrebare, domnule Mitter. Sunteţi absolut sigur că soţia dumneavoastră nu vă minţea?

Mitter păru să ezite înainte să răspundă.

— Sută la sută sigur, spuse el.

Rüger ridică din umeri.

— Mulţumesc. Nu mai am întrebări.

„Minte, îşi zise Van Veeteren. Omul ăsta stă acolo şi-şi netezeşte minţind drumul spre puşcărie.

Sau... sau împinge până la absurd premisa spunerii adevărului? Numai bunul Dumnezeu ştie. Dar de ce? Dacă nu-i e dor de ea, de ce să-i ia apărarea de parc-ar fi maica precista?"

Şi, în timp ce-şi făcea loc prin mulţimea de reporteri, hotărî să-l lase pe piroman să mai aştepte o jumătate de zi.

14

De ce mama?

Nici el nu ştia să răspundă la această întrebare. Poate că era o chestiune de geografie. Doamna Ringmar locuia în Leuwen, unul dintre vechile porturi pescăreşti de pe coastă. Ca să ajungă acolo, trebuia să meargă o oră cu maşina printre poldere, şi poate că de asta avea nevoie în acest moment. Mult cer şi foarte puţin pământ.

Ajunse la destinaţie chiar în momentul în care ceasul din micul turn al primăriei bătea ora trei. Parcă în piaţă şi întrebă cum să ajungă la locuinţa doamnei Ringmar.

Aerul era încărcat de mare.

Mare, vânt şi sare. Dacă voia, putea îngădui ca asta să-i aducă aminte de verile copilăriei, dar nu avea niciun motiv să procedeze astfel.

Era o casă mică şi albă. Pitită într-o aglomerare de cocioabe, şoproane şi garduri, precum şi rame pentru năvoade. Se întrebă dacă ar putea exista integritate într-un loc ca ăsta. Oamenii trăiau unii în bucătăriile celorlalţi şi fiecare dormitor era înconjurat de urechi care ascultau.

Cu cât e cerul mai sus, cu atât mai jos sunt oamenii, îşi zise în timp ce apăsa butonul soneriei. De ce e nevoie să existe oameni în orice peisaj?

Femeia care se zgâia la el prin uşa întredeschisă era măruntă şi slabă. Avea părul scurt, drept şi complet alb, iar faţa ei părea

să fie a unei persoane introvertite. Van Veeteren văzuse această expresie la o mulţime de alţi bătrâni. „Poate că are legătură cu dinţii lor falşi... Ca şi cum ar fi muşcat ceva în urmă cu treizeci de ani şi de atunci refuză cu încăpăţânare să-i dea drumul", îşi zise el.

Sau poate că în cazul acestei femei însemna mai mult decât atât?

— Da?

— Doamna Ringmar?

— Da.

— Mă numesc Van Veeteren. Eu v-am telefonat.

— Vă rog, intraţi.

Femeia deschise uşa, dar doar atât cât Van Veeteren să se poată strecura înăuntru.

Îl conduse în sufragerie şi îi arătă canapeaua din colţ. Van Veeteren luă loc.

— Am pus cafeaua la fiert. Presupun că beţi o cafea?

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Da, vă rog. Dacă nu e prea mare deranjul.

Ea ieşi din cameră. Van Veeteren se uită în jur. O încăpere ordonată, atrăgătoare. Un tavan jos şi o doză de atemporalitate. Îi plăcea. În afară de televizor, nu erau multe lucruri în ea mai noi de anii cincizeci. Canapeaua, masa şi fotoliile toate lucrate în lemn de tec, o vitrină, o mică bibliotecă. Pervazul geamului era înţesat cu ghivece cu plante — pentru a-i împiedica pe cei de afară să se uite înăuntru, probabil. Câteva picturi cu peisaje marine, fotografii de familie. Un cuplu de proaspeţi însurăţei. Doi copii, în diferite etape ale vieţii. Un băiat şi o fată. Păreau să fie de vârste apropiate. Fetiţa era Eva, de bună seamă.

Femeia apăru cu tava cu cafea.

— Vă rog să acceptaţi condoleanţele mele, doamnă Ringmar.

Ea accept condoleanţele şi-şi încleştă dinţii şi mai tare. Îl făcea pe Van Veeteren să se gândească la un pin oprit din creştere.

— A trecut deja pe-aici un ofiţer de poliţie.

— Ştiu. Colegul meu, inspectorul Münster. Nu vreau să vă inoportunez, dar sunt câteva întrebări pe care aş dori să vi le pun, ca să avem o imagine completă.

— Daţi-i drumul. M-am obişnuit deja.

Turnă cafeaua şi întinse spre Van Veeteren o farfurie cu biscuiţi.

— Ce vreţi să ştiţi?

— Un pic despre... trecut, ca să zic aşa.

— De ce?

— Nu se ştie niciodată, doamnă Ringmar.

Pentru cine ştie ce motiv, ea păru mulţumită de răspuns şi, fără să mai aştepte alte îndemnuri, începu să vorbească.

— Ştiţi, sunt singură pe lume — sunteţi inspector-şef?

Van Veeteren aprobă printr-o mişcare a capului.

— Nu ştiu dacă puteţi să mă înţelegeţi, dar am ştiut întotdeauna că aşa se va întâmpla. Am ştiut cumva întotdeauna că voi fi ultima care va rămâne în viaţă.

— Soţul dumneavoastră?

— A murit în 1969. A fost mai bine aşa. N-a mai fost... n-a mai fost el însuşi în acei ultimi ani. Bea foarte mult, dar până la urmă cancerul a fost cel care i-a venit de hac.

Van Veeteren vârî în gură un biscuit mic, de o culoare ştearsă.

— Copiii nu i-au dus dorul, dar el era bine intenţionat. Atât doar că n-a avut tăria să facă ceea ce ar fi trebuit sa facă. Unii oameni aşa sunt, nu-i aşa, domnule inspector-şef?

— Ce vârstă aveau copiii atunci? Greşesc dacă presupun că e vorba despre Eva şi un frate?

— Cincisprezece. Sunt gemeni... erau gemeni, nici nu ştiu cum ar trebui să mă exprim.

Scoase o batistă din buzunarul şorţului şi-şi suflă nasul.

— Rolf şi Eva. Da, a fost foarte bine că s-au avut unul pe altul.

— De ce ziceţi asta?

Ea şovăi.

— Walter avea ceea ce s-ar numi nişte idei învechite despre cum trebuie crescuţi copiii.

— Înţeleg. Adică îi bătea?

Ea dădu din cap că da. Van Veeteren se uită pe fereastră. Nu mai trebuia să pună alte întrebări. Cunoştea implicaţiile; nu trebuia decât să se gândească la propria-i copilărie.

Încuiat în mansardă. Paşi grei pe trepte. Tusea aceea uscată.

— Ce s-a întâmplat cu fiul dumneavoastră, Rolf?

— A emigrat. S-a îmbarcat pe o navă când avea doar nouăsprezece ani. Trebuie să fi fost la mijloc vreo fată, dar n-a spus niciodată nimic. Era introvertit, semăna un pic cu taică-su. Sper că a scăpat de meteahna asta.

Era ceva în tonul ei care sugera... ei bine, ce anume sugera? se întreba Van Veeteren. Ca renunţase deja la tot, dar, cu toate acestea, era hotărâtă să-şi trăiască viaţa până la capat?

— Vă duceţi la biserică, doamnă Ringmar?

— Niciodată. De ce întrebaţi?

— Nu contează. Ce s-a întâmplat cu Rolf?

— S-a stabilit în Canada. Nu l-am... nu l-am mai vazut niciodată din seara în care a plecat.

Cu toate că trăia cu acest adevăr în suflet de-atâta timp, îi venea greu să-l exprime, asta era evident.

— Presupun că v-a trimis scrisori.

— Două. Una a sosit în 1973, anul în care a plecat. Cealaltă a venit după doi ani. Cred...

— Vă ascult.

— Cred ca-i era ruşine. E posibil sa-i fi scris Evei. Ea aşa susţinea, în orice caz, dar nu mi-a arătat niciodată nimic. Poate că a inventat, ca să mă facă să mă simt mai bine.

O vreme, au stat în tăcere. Van Veeteren îşi sorbea cafeaua; ea întinse farfuria cu prăjituri înspre el.

— Când a plecat Eva de-acasă?

— La şase luni după Rolf. S-a descurcat bine la examenele de la sfârşitul şcolii şi şi-a câştigat locul la Universitatea Karpatz. Ea era deşteapta familiei, nu ştiu de unde i s-a tras. A studiat limbi moderne şi a devenit profesoară de franceză şi engleză... dar deja ştiţi asta, fireşte.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— După care s-a măritat cu omul ăla, Berger. Poate că, în pofida tuturor lucrurilor, s-ar fi înţeles până la urmă. După câţiva ani, au avut un copil. Willie. Ăia au fost anii fericiţi, cred, dar pe urmă a fost accidentul. Băiatul s-a înecat. Familia noastră e blestemată, domnule Van Veeteren. Cred că am fost conştientă de

asta toată viața mea. Așa se întâmplă cu unii oameni... Nu poți să faci nimic în privința asta... Nu sunteți de aceeași părere?

Van Veeteren bău restul de cafea. Se gândi fugitiv la propriul său fiu.

— Da, într-adevăr, doamnă Ringmar, spuse el. Cred că aveți perfectă dreptate.

Ea zâmbi vag. Van Veeteren își dădu seama că era unul dintre acei oameni care au învățat sa găsească o satisfacție sumbră în toiul întregii nenorociri. Un fel de: „Ce ți-am spus, Doamne! Tu m-ai dus pe cărarea din grădină de la bun început!"

— Înțeleg că au divorțat după accident?

— Da, a distrus-o pe Eva, iar Andreas n-a putut sa facă față întregii situații.

— Ce vreți să spuneți?

— Păi, pierderea băiatului și Eva care a început să bea și să se poarte ca o nebună... a fost internată într-un azil... vreme de șase luni — cred că știți despre asta, nu?

Van Veeteren făcu semn că da.

— Ei bine, așa s-a întâmplat.

Oftă. Dar, din nou, nu era expresia unei descurajări totale. Doar o resemnare, un fel de calm stoic în fața realităților ostile ale vieții. Van Veeteren constată că simte ceva ce trebuia să fie compasiune pentru această femeie micuță, care suferea de-atâta timp. Compasiune plină de căldură. Nu era o emoție pe care să fie predispus s-o simtă, și apăruse în mod cu totul neașteptat. Rămase în tăcere o vreme înainte să pună următoarea întrebare.

— Dar și-a revenit până la urmă, fiica dumneavoastră?

— Oh, da. Cu siguranță. Am fost de părere că soțul ei ar fi putut s-o ajute ceva mai mult, dar până la urmă s-a descurcat. Da.

— Luați deseori legătura cu fiica dumneavoastră, doamnă Ringmar?

— Nu, n-am fost niciodată apropiate. Nu știu de ce, dar a avut viața ei. Nu a apelat la mine pentru ajutor, nici măcar atunci. Cred...

Rămase tăcută. Mesteca o prăjiturică și părea să scotocească prin memorie.

— Ce credeţi, doamnă Ringmar?

— Cred că a considerat că am dezamăgit-o. Ca şi Rolf, de altfel.

— În ce sens?

— Că aş fi putut să-i protejez mai mult faţă de Walter.

— N-aţi făcut-o?

— Am încercat, cred, dar poate că n-a fost de ajuns. Nu ştiu, domnule inspector-şef. E greu să ştii asemenea lucruri.

Urmă o scurta pauza. Van Veeteren scutură cu atenţie câteva firimituri pe podea. Îi mai rămăsesera de pus doar două întrebări, cele pentru care venise, de fapt, până aici.

— Ştiţi cumva dacă Eva a cunoscut un alt bărbat? Înainte de Janek Mitter, vreau să spun?

Doamna Ringmar clătină din cap.

— Nu ştiu. Nu cred. Nu mi-a spus nimic de genul ăsta, dar, la drept vorbind, niciodată n-a făcut-o. Câţiva ani a locuit în Gimsen, a avut un post la o şcoală catolică pentru fete. Îi telefonam o dată pe săptămână, dar nu ne-am întâlnit niciodată.

— De ce s-a mutat la Maardam?

— Nu ştiu. Slujba, probabil. Nu cred că i-a plăcut să predea doar pentru fete. Atmosfera era cam ca într-o mânăstire de maici, îmi imaginez.

— Pot să înţeleg asta. Şi Janek Mitter — ce părere aveţi despre el?

— Niciuna. Nu l-am întâlnit niciodată. Fata mea mi-a trimis o vedere din Grecia în care-mi spunea că s-a recăsătorit.

— Aţi fost surprinsă?

— Da, cred că am fost. Şi totodată, încântată. Dar pe urmă, lucrurile s-au întâmplat aşa cum s-au întâmplat...

Ridică din nou din umeri.

Ca şi cum viaţa n-ar avea nimic de-a face cu ea, constată Van Veeteren. Poate că genul ăsta de atitudine nu era chiar aşa de caraghios.

— Deci nu ştiţi nimic despre relaţia lor. Eva nu v-a spus nimic?

— Nu. Cred că am vorbit cu ea la telefon doar de două ori de când s-a întors din Grecia. Oh, într-una din acele ocazii, a răspuns Mitter. Mi s-a părut că are o voce plăcută.

Când ieşi în piaţă, începuse din nou să plouă. Câţiva dintre vânzătorii la tarabă întindeau folii din plastic peste mărfuri: legume, un sortiment variat de peşti, câteva borcane din sticlă cu ceva ce pareau să fie prăjituri făcute în casă. Îl salutau dând din cap când trecea pe lângă ei, dar la atât se mărginea comunicativitatea lor.

Îşi trase gulerul în sus şi-şi vârî mâinile în buzunare. Zăbovi o vreme lânga maşină, întrebându-se ce sa faca în continuare. Ploaia era doar o burniţă, nu cădea, ci doar plutea în bătaia vântului ca un văl umed. Ca o mână grijulie şi sensibilă care mângâia acoperişurile joase şi clădirea modestă, dată cu var, a primăriei, o mână care dezmierda turla singuratică a bisericii — singurul lucru care îndrăznea să se ridice şi să sfideze cerul atotputernic.

Întâlnirea cu doamna Ringmar nu prea decursese conform aşteptărilor. Nu era uşor de spus la ce anume se aşteptase, dar cu siguranţă că avusese aşteptări...

Nu scoase cheile maşinii din buzunar. Se uită la ceas şi o porni către mare. Merse până la capătul unui debarcader, stătu la marginea acestuia şi privi cum valurile mărunte se sparg apatic de fundaţia din beton. Aerul era o trinitate de umezeală, sare şi ţipete de pescăruşi. Brusc, băgă de seamă că îngheţase de frig.

E ceva, îşi zise el. Ceva care mă obligă să rămân aici.

Apoi îşi vârî şi mai adânc mâinile în buzunare şi porni înapoi spre uscat.

15

Ceruse câteva foi de hârtie şi primise un teanc.

Chiar în partea de sus, numele ei; apoi, un singur rând. Nimic altceva. Un rând. Privea fix la el.

Cum de nu mi-e dor de ea?

Era o formulare neobişnuită. Sublinie „cum". *Cum* de nu mi-e dor de ea?

Sublinie şi „nu".

Cum de *nu* mi-e dor de ea?

Şi mai neobişnuit. Cu cât se holba mai mult la întrebare, cu atât mai grăitoare deveneau implicaţiile; nu inversul, ceea ce ar fi fost mai logic. Zâmbi, concentrându-se, şi nu se lăsă nicio clipă furat de peisaj, nici cu privirea, nici cu gândurile. Undeva în subconştientul lui, răspunsurile începuseră deja să capete contur.

În acelaşi fel în care nu mi-e dor de trecut.

În acelaşi fel în care nu vreau ca lucrurile întâmplate în trecut să se întâmple acum.

„Când voi fi găsit nevinovat sau când voi fi pus în libertate condiţionată, îşi zise el, mă voi duce la mormântul ei şi voi sta acolo. O să stau cu ţigări şi cu vin."

Vinovăţie, pedeapsă, milostenie. Vinovăţie, pedeapsă, milostenie. Ce conta dacă erai pedepsit pentru altceva?

Condamnaţi-mă! Condamnaţi-mă cu asprime, dar grăbiţi-vă!

Aruncă creionul cât colo. Se ghemui iar în pat, cu genunchii aduși la bărbie și mâinile strânse, exact ca un copilaș. Închise ochii și imaginile începură să se reverse în mintea lui.

25 iunie, o zi de joi.

— Știi ce mi s-a întâmplat azi, Janek? spusese ea. Am fost cerută în căsătorie.

Sângele îi înghețase în vine. Zâmbetul îi împietrise.

— Da, un barbat pe care nu-l cunosc a venit la mine în timp ce așteptam autobuzul și mi-a cerut să mă căsătoresc cu el. E clar că unii oameni știu cum să profite de un moment favorabil.

— Și tu ce-ai spus?

— Că o să mă gândesc.

Zâmbise la rândul ei, dar el știa că pântecele ei era larg deschis și că avea sânge între dinți.

— Hai să ne căsătorim, Eva.

Și asta a fost.

Își lipi fruntea de perete. Se simțea bine. În orice moment, putea să aleagă să fie complet normal; era un act de voință, nimic altceva — să aleagă cea mai subțire și mai durabilă și mai cenușie dintre toate liniile de gândire și să se agațe de ea asemenea unui preot orb.

Cum de nu-i era dor de ea?

În același fel în care nu ți-e dor de insuportabil.

Așa cum unui pui de tigru nu-i e dor de propria moarte.

Bărbatul acesta.

Care a existat. Care n-a existat.

Care suna întruna, dar așeza receptorul în furcă atunci când răspundea Mitter. Iarăși și iarăși.

Cu care ea vorbea când Mitter nu era acasă.

Care n-a existat, dar din pricina căruia ea avea coșmaruri. Care a făcut-o să spună:

— Dacă mor în curând, te rog să mă ierți, Janek! Iartă-mă, iartă-mă!

La care ea a renunțat de nenumărate ori.

— Nu există niciun bărbat. Nu există niciun bărbat. Suntem doar tu și cu mine, Janek. Crede-mă, crede-mă, crede-mă!

Era atât de teatral, încât trebuie să fi fost adevărat. Căci sângele şi suferinţa şi moartea ei trebuiau să fie adevărul... nu minciuna. Iar când ea îl primea între picioarele ei, asta nu putea să fie decât adevărul. Nu era loc de îndoieli. Trebuia să fie forţă, nu slăbiciune. Vinovăţia, pedeapsa şi milostenia nu aveau nici loc, nici nume în toată această poveste.

Uită-mă! Hai să ne uităm unul pe celălalt când vom fi plecat! Am putea oare să facem dragoste dacă n-ar exista un lucru precum moartea?

Care a fost motivul certei voastre?

Despre ce aţi vorbit acolo, pe balcon?

Îşi lovi capul de zid. Râse în hohote şi plânse.

16

— Care este numele dumneavoastră complet, vă rog?

— Gudrun Elisabeth Traut.

— Ocupaţia?

— Profesor de germană şi engleză la Liceul Bunge.

— Este adevărat că sunteţi colegă cu Janek Mitter şi Eva Ringmar?

— Păi... sunt colegă cu Mitter. Am fost colegă cu Eva Ringmar.

— Desigur. Sunteţi... eraţi... apropiată de vreunul dintre ei?

— Nu, n-aş spune aşa ceva. Lucrez la acest liceu cam de tot atâta timp ca şi Mitter, dar predăm materii diferite. N-am avut niciodată prea mult de-a face unul cu celălalt.

— Şi Eva Ringmar?

— S-a angajat în urmă cu doi ani, când domnul Monsen s-a pensionat. Lucram amândouă la catedra de limbi moderne.

— Eraţi apropiate?

— Nu, sigur nu. Participam la aceleaşi şedinţe de planificare, făceam unele examinări împreună, ne ţineam una alteia locul când una dintre noi era bolnava, lucrurile obişnuite care se fac la o catedră de limbi străine.

— Dar nu aţi socializat în timpul liber?

— Cu Eva Ringmar?

— Da.

— Nu, niciodată.

— Ştiţi cumva dacă Eva Ringmar se întâlnea cu vreunul din ceilalţi profesori... în afara orelor de program?

— Nu, nu cred că se întâlnea cu cineva... în afară de Mitter, bineînţeles.

— Fireşte. Domnişoară Traut, v-aş ruga să ne relataţi un incident despre care aţi povestit celor de la poliţie şi care a avut loc pe data de treizeci septembrie, cu trei zile înainte ca Eva Ringmar să fie omorâtă.

— Vă referiţi la episodul din cabinet?

— Da.

— Desigur. Era după ultima oră din ziua aceea. Le dădusem un test de germană celor din anul al doilea şi depăşisem puţin timpul. Cred că era cam patru şi un sfert când am ajuns în cabinetul de limbi străine, unde avem birourile. Mă şi gândeam că o să fiu ultima care ajunge acolo, dar, spre surprinderea mea, am găsit-o pe Eva Ringmar aşezată la biroul ei. Nu e ceva obişnuit pentru niciunul dintre noi să rămânem după ultima oră. Te simţi atât de obosit după şase sau şapte lecţii, încât pur şi simplu, nu ai energia necesară să mai faci ceva; mai bine îţi iei acasă lucrările care trebuie corectate şi-ţi petreci o jumătate de noapte cu ele. Asta e soarta profesorilor...

— Înţeleg. Dar în această zi, Eva Ringmar era încă acolo?

— Da, dar nu lucra. Stătea cu capul sprijinit în mâini şi se uita pe fereastră.

— Aţi vorbit cu ea?

— Da. Am întrebat-o dacă nu avea de gând să se ducă acasă, desigur.

— Şi ce-a răspuns?

— Mai întâi a tresărit, ca şi cum nu m-ar fi observat când am intrat. Apoi a spus... fără să se uite la mine... continua să se uite afară, pe fereastră... a spus că era speriată.

— Speriată?

— Da.

— Vă puteţi aminti exact vorbele ei ?

— Desigur. A spus: „Oh, dumneata eşti, nu-i aşa, doamnă Traut? Slavă Domnului! Ştii, sunt tare speriată azi".

— Sunteţi sigură că astea au fost cuvintele pe care le-a folosit?

— Da.

— Aţi mai spus şi altceva?

— Da, am întrebat-o dacă-i era frică să se ducă acasă.
— Şi cum v-a răspuns?
— N-a răspuns. A spus: „Nu, nu e nimic". Apoi şi-a luat geanta şi a plecat.
— Domnişoară Traut, ce concluzii aţi tras din ceea ce a spus colega dumneavoastră? Care a fost prima dumneavoastră impresie?
— Nu ştiu... poate că, de fapt, suna mai mult resemnată decât speriată.
— Vi s-a parut că se aşteaptă să vadă pe altcineva şi nu pe dumneavoastră? Felul cum s-a exprimat pare să sugereze acest lucru.
— Da, cred că aveţi dreptate.
— Aţi interpretat asta în sensul că era încântată să vadă că eraţi dumneavoastră şi nu unul dintre ceilalţi colegi?
— Da, aşa mi s-a părut.
— Cine-ar fi putut să fie?
— Există mai multe posibilităţi?
— Vă referiţi la acuzat?
— Da.
Abia acum Rüger îşi formulă obiecţia.
— Insist ca ultimele cinci întrebări şi răspunsuri să fie şterse din procesul-verbal! Onorabilul meu coleg o îndeamnă pe martoră să ghicească! Să speculeze asupra unor lucruri despre care n-are nici cea mai mică idee...
— Obiecţia se respinge! spuse Havel. Dar membrii juriului trebuie să aibă în vedere faptul că martora a tras concluzii pornind de la nişte observaţii firave. Mai are onorabilul nostru coleg întrebări pentru acest martor?
— Două, domnule judecător. Domnişoară Traut, ştiţi cumva dacă Eva Ringmar avea o relaţie, în afară de cea pur profesională, cu unul dintre colegii dumneavoastră? Desigur, exceptându-l pe Janek Mitter.
— Nu.
— Aţi văzut sau auzit ceva referitor la alt bărbat în afară de Mitter, care să aibă o legătură cu Eva Ringmar, în cei doi ani de când vă era colegă?
— Nu.
— Mulţumesc, domnişoară Traut. Nu mai am întrebări.

Rüger nici nu se osteni să se ridice în picioare.

— Domnişoară Traut, ştiţi ceva, orice, despre viaţa personală a Evei Ringmar?

— Nu, n-am avut nici...

— Mulţumesc. Ştiţi ceva despre relaţia dintre Ringmar şi Mitter?

— Nu.

— Atunci, nu există niciun motiv, dar absolut niciunul pentru care dumneavoastră să ştiţi ceva despre posibilitatea existenţei unor alţi bărbaţi în viaţa Evei Ringmar?

— Ăă... nu.

— Mulţumesc, nu mai am întrebări.

— Numele complet şi ocupaţia?

— Beate Kristine Lingen. Sunt cosmeticiană la Institutul Mètre din Krowitz, dar locuiesc aici, în Maardam.

— Ce relaţie aveaţi cu decedata, Eva Ringmar?

— Cred că se poate spune că eram prietene, cu toate că nu ne vedeam prea des.

— Cum aţi ajuns s-o cunoaşteţi pe Eva Ringmar?

— Am fost colege de clasă la liceu. În Mühlboden. Am absolvit în acelaşi timp. Ne-am mai văzut şi după aceea, puţin.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă, am pierdut legătura. Ne-am mutat în oraşe diferite, ne-am căsătorit, şi aşa mai departe.

— Acum sunteţi căsătorită?

— Nu, sunt divorţată de cinci ani.

— Înţeleg. Când v-aţi regăsit cu Eva Ringmar?

— Imediat după ce s-a mutat aici. Asta s-a întâmplat cam în urmă cu doi ani. Ne-am întâlnit întâmplător pe stradă şi am stabilit să ne revedem — nu ne mai văzuserăm de peste cincisprezece ani. Ei bine, ne-am mai întâlnit ocazional după asta, dar nu aşa de des.

— Cât de des?

— Păi, cred că ne-am văzut cam o dată pe lună. Nu, poate puţin mai rar. Probabil de zece, douăsprezece ori în total în ultimii doi ani.

— Şi ce făceaţi?

— Când ne întâlneam? Pai, depinde. Uneori, stăteam pur şi simplu împreună la ea acasă sau la mine, alteori ieşeam în oraş, la un film sau la restaurant.

— Vă duceaţi să dansaţi?

— Nu, niciodată.

— Eraţi, cum s-ar spune, prietene intime?

— Da, cred că se poate spune aşa. Poate nu tocmai, totuşi.

— Ştiţi cumva dacă Eva Ringmar a avut şi alte prietene, sau măcar o singură altă prietenă, de care să fi fost apropiată?

— Nu, sunt foarte sigură că n-a avut. Îi plăcea să fie independentă.

— De ce?

— Cred că era ceva legat de lucrurile prin care trecuse. Accidentul suferit de băiatul ei — cred că ştiţi despre accident?

— Da. Vreţi să spuneţi că prefera să ducă o viaţă mai degrabă solitară?

— Poate nu solitară, dar nu părea să simtă nevoia să fie cu alţi oameni. De altfel, chiar obişnuia să spună foarte răspicat ceva de genul ăsta.

— Ce ne puteţi spune despre relaţiile ei cu bărbaţii?

— Nu cred că a avut vreuna. Nu înainte de Mitter, mai exact.

— Credeţi?

— Sunt chiar sigură.

— N-a pomenit niciodată pe nimeni?

— Nu.

— Dar vorbeaţi despre barbaţi?

— Uneori. Ştiţi, sunt şi subiecte mai interesante.

— Serios? În tot cazul... în perioada în care vă întâlneaţi, în acele zece sau douasprezece rânduri, aţi observat vreodată ceva care să sugereze că ar avea o relaţie cu un bărbat?

— Nu.

— Credeţi că aţi fi observat, dacă ar fi fost cazul?

— Da. Şi mai cred că şi ea mi-ar fi spus.

— Serios?

— Da. În definitiv, mi-a spus despre Mitter.

— Când a fost asta?

— În mai. Cam în jur de 10, dacă-mi amintesc bine. Am sunat-o s-o întreb dacă vrea să mergem la un film şi mi-a zis că nu are timp. A cunoscut un bărbat, mi-a mai spus.

— A spus cine era?

— Da, desigur.

— Aţi vorbit cu ea sau v-aţi mai întâlnit cu ea după aceea?

— Da. Mi-a telefonat pe la mijlocul lui septembrie. Mi-a zis că s-a căsătorit şi mă întreba dacă ne-am putea întâlni.

— Ce aţi hotărât?

— Mă pregăteam să plec la Linz — mergeam la un curs de două săptămâni — aşa că i-am spus că o s-o caut la întoarcere.

— Dar atunci a fost prea târziu?

— Da.

— Cum vi s-a părut că sună la telefon, când aţi vorbit cu ea în septembrie?

— Cum adică?

— Aţi observat ceva deosebit? Părea fericită, îngrijorată sau altcumva?

— Nu, n-am remarcat nimic neobişnuit.

— Aţi fost surprinsă că s-a căsătorit?

— Da, cred că am fost.

O scurtă pauză. Ferrati îşi frunzări hârtiile. Musca albastră se trezi la viaţă după ce dormise patru zile. Survolă sala tribunalului dar, negăsind nimic interesant, se retrase la locul ei, pe tavan. Judecătorul o urmări o vreme, în timp ce-şi ştergea ceafa cu o batistă multicoloră.

— Domnişoară Lingen, spuse în cele din urmă Ferrati. În cei doi ani în care aţi reluat legătura cu Eva Ringmar, aţi avut vreodată motive să bănuiţi că ar fi avut o relaţie cu un alt bărbat în afară de Janek Mitter?

— Nu.

— A avut... duşmani?

— Duşmani? Nu, de ce naiba să fi avut duşmani?

— Mulţumesc, domnişoară Lingen. Nu mai am întrebări.

Şi de data asta Rüger rămase pe scaun.

— Domnişoară Lingen, vă spune ceva numele Eduard Caen?

— Nu.

— Nimic?

— Nu, absolut nimic.

— Sunteţi sigură?

— Da.

Rüger se ridică. Luă o foaie de hârtie împăturită din buzunarul interior al hainei şi i-o înmână lui Havel.

— Onorată instanţă, vă rog să-mi permiteţi să prezint Curţii lista întâlnirilor pe care Eva Ringmar le-a avut cu Eduard Caen din 15 octombrie 1990 până în 20 februarie 1992. Paisprezece întâlniri în total. Datele sunt trecute în ordine cronologică şi sunt confirmate de domnul Caen însuşi. Nu mai am alte întrebări.

17

Se trezi la cinci şi douăzeci de minute.

Rămase în pat o vreme şi încercă să adoarmă din nou, dar asta îi fu imposibil. Vechi imagini şi amintiri ale tuturor ocaziilor posibile îi inundară conştiinţa, aşa că după o jumătate de oră se ridică. Îşi puse un pulover şi-şi trase pantalonii peste pijama şi se duse în bucătărie. Se uită pe fereastră, văzu că jos, în piaţă, chioşcul de ziare era încă închis şi se aşeză la masă şi aşteptă.

Când se traseră obloanele, el era deja acolo, pregătit. Nu era niciun risc. Vânzătoarea de la chioşc îl recunoscu, dar nu era prima oară când îl vedea acolo aşa de devreme.

Având la subsuoară ziarul *Neuwe Blatt*, se grăbi să urce scările cu o serie de salturi lungi. Încuie uşa şi întinse ziarul pe masa din bucătărie. Începu să caute.

Reportajul ocupa o pagină întreagă şi-l citi de două ori. Împături apoi ziarul, îşi rezemă capul în mâini şi reflectă.

Pierderea memoriei?

Dintre toate posibilităţile pe care le luase în calcul în ultimele săptămâni, asta era o variantă care nu-i trecuse niciodată prin minte.

Pierderea memoriei?

După o vreme, ajunse la concluzia că asta era singura explicaţie posibilă.

Singura şi cea corectă. Mitter îl uitase. Fusese atât de beat, încât pur şi simplu nu-şi mai amintea.

La colţurile buzelor se producea un mic spasm, îl simţea. Acum i se făcuse iarăşi somn, după ce se sculase atât de devreme. Dar sigur că ăsta era un semn prevestitor. Încă unul care-i arăta că se afla pe calea cea bună. Era liber acum şi puternic. Nu trebuia decât să privească înainte. Nu era nevoie să se teamă de nimic. Un leu.

Ceva îl sâcâia undeva adânc, în stomac.

Teama?

Era posibil oare ca Mitter să-şi aducă aminte?

Râgâi. Un gust acru îi umplu gura.

Luă două tablete ca să-şi domolească stomacul. Le împinse pe gât cu nişte apă minerală. Se întoarse în pat.

Gândul se formase deja în mintea lui. Nu se osteni să-l examineze îndeaproape. Deocamdată, nu era nevoie. Nu era nicio grabă. Cel mai bine era să aştepte şi să vadă cum evoluau lucrurile. Mâncărimea apăru din nou, dar o reprimă. Avea tăria şi determinarea necesare, fără doar şi poate; dar era prea devreme. Pentru moment, se putea dedica altor lucruri. Altor mâncărimi.

Liz. Îşi vârî mâna adânc în pantaloni. Ăsta era lucrul pe care trebuia să-l aştepte cu nerăbdare. Întâmplările macabre ale trecutului erau acum undeva în urmă. Miercuri, va fi Liz. Femeia lui.

Ea îl va seduce, citise asta în ochii ei. Iar el o va lăsa să-şi facă mendrele. O va lăsa să facă tot ce voia, până în ultima clipa, după care îşi va înfige cu forţa bărbăţia în ea şi o va face să ţipe de plăcere. Pe la spate şi din faţă şi dintr-o parte.

Eva dispăruse. Acum era Liz. Miercuri.

18

— De ce naiba n-am ştiut nimic despre Caen ăsta?

Van Veeteren se pornise înainte ca Münster să aibă macar timpul să închidă uşa. Münster se lăsă să cadă pe scaunul pe care şedea de obicei, între cele două fişete, şi aruncă în gură două tablete pentru gât.

— Ei?

— Ni s-a spus că nu trebuie să scotocim în tot trecutul ei. Nu înţeleg de ce insistaţi în continuare cu cazul ăsta. Tocmai am stat de vorbă cu şeful poliţiei jos, în cantină, şi mi-a spus că trebuie să ne ocupăm serios de atacurile piromanului.

— Münster, mi se rupe mie-n paişpe de ce crede Hiller că ar trebui să facem noi. Dacă te interesează câtuşi de puţin, pe piromanul tău îl cheamă Garanin. E rus şi o să fie de-ajuns dac-o să punem un om pe urmele lui de la doişpe încolo.

— De ce?

— Pentru că e lunatic. Nu pune de-un pârjol decât când e lună plină. M-am uitat peste materiale azi-dimineaţă. Am şi adresa lui, dar cel mai bine ar fi să-l prindem în flagrant. Dar în acest moment ne concentrăm pe Caen. Ce-ai aflat?

Münster îşi drese glasul.

— N-am vorbit personal cu el. Am trimis un fax în dimineaţa asta. Probabil c-o să primim un răspuns diseară — ei funcţionează după alt program.

— Pe bune?

— Da. Pe lângă asta, m-am dus să vorbesc cu Rüger. N-a vrut să spună nimic, fireşte, aşa că i-am dat câteva ponturi legate de cazul Henderson.

— Bravo, Münster! Mai departe!

— Ei bine, Caen a fost terapeutul ei. A îngrijit-o când se afla în Rejmershus şi au păstrat legătura după ce a fost externată. De fapt, Rüger nu are prea multe în afară de datele întâlnirilor dintre ei. Principalul lui scop a fost să-i închidă gura acelei martore care susţinea că ştie tot ce era de ştiut despre Eva Ringmar, aşa mi-a zis.

— Asta-i tot?

— A vorbit cu Caen la telefon de două ori, dar nu crede că ar fi relevant pentru caz. Sunt înclinat să fiu de acord cu el.

— Lasă-mă pe mine să hotărăsc ce e important şi ce nu e, Münster! Ce altceva mai ştii?

— S-a mutat în Australia în luna martie a acestui an. De-aia au încetat să se mai întâlnească. Are o clinică particulară în Melbourne. Soţia lui e de acolo, aşa că, probabil, de-aia...

— Ce a avut de spus despre Eva Ringmar?

— Se pare că nu cine ştie ce; dar nu cred că Rüger l-a presat foarte tare.

Van Veeteren se scarpină la ceafa cu creionul şi reflectă.

— Rüger? Nu, probabil că nu. Ce-ai scris în fax?

Münster se foi.

„Precis a făcut iar vreo prostie, îşi zise Van Veeteren. Îl spânzur cu propriile-i maţe dacă iar a încurcat iţele!"

— Ăă... l-am rugat să confirme datele şi să rămână disponibil pentru contact telefonic — i-am spus că veţi lua legătura cu el. Dacă răspunde la fax, puteţi să-l sunaţi mâine dimineaţă.

Van Veeteren scoase o scobitoare şi se gândi câteva momente.

— Foarte bine, Münster! zise el în cele din urmă.

Münster roşi.

„Nu se cade ca un bărbat care a împlinit patruzeci de ani să mai roşească, îşi zise Van Veeteren. Mai ales dacă e ofiţer de poliţie. Dar n-are importanţă."

Van Veeteren se ridică în picioare.

— Şi acum, hai să jucăm badminton!

Exersă câteva smeciuri.

— Simt că azi o să spăl podeaua cu tine, inspectore!

— Dar...

— Niciun dar! Bagă nasul pe uşa lui Hiller şi spune-i că ne spetim ca să rezolvăm cazul piromanului. Ei da, o să trecem mai întâi pe la mine acasă. Trebuie să am grijă de câinele ăla blestemat...

Münster oftă cu discreţie. Când inspectorul-şef avea chef de glume, putea să însemne aproape orice — dar un lucru era sigur: nu voia să fie contrazis.

— Ce impresie ţi-a lăsat Andreas Berger? vru să afle Van Veeteren în timp ce Münster încerca să găsească ieşirea din labirintul care era garajul sediului central al poliţiei.

— Nevinovat, fără nicio îndoială.

— De ce?

— Are alibi pentru toată noaptea. Locuieşte tocmai în Karpatz, cu noua lui soţie şi doi copii, şi cu al treilea pe drum. Un tip foarte plăcut, şi nevastă-sa la fel. A încercat s-o ajute pe Eva să-şi revină după tragedie, a vrut ca ei doi să încerce să treacă cu bine peste toată povestea. Ea a fost cea care a cerut divorţul.

— Da, sunt la curent cu asta. Deci, nu era nimic putred?

— Putred?

— Da, în Danemarca. N-a încercat să te abureasca, sper.

Münster făcu o pauză de câteva secunde.

— Nu aţi ascultat înregistrarea?

— Da... Da, bineînţeles c-am ascultat-o. Vreau doar să fiu sigur c-am apucat băţul de la capătul bun...

— Deci nu puteţi să mă lămuriţi de ce ne cramponăm de cazul ăsta? Am crezut că aţi hotărât că Mitter e făptaşul cu secole în urmă!

— Doar boii nu-şi schimbă opiniile, Münster. Merge ca pe roate, toată povestea; tocmai asta-i problema. Nu-mi plac procesele care merg ca pe roate. Pentru numele lui Dumnezeu, până şi martorii aduşi de apărare au reuşit să arunce o umbră asupra lui. Weiss şi... cum îl chema pe celălalt?

— Sigurdsen.

— Aşa, Sigurdsen. Şi directorul, ăla palid la faţă. Au fost colegi cu el timp de cincisprezece ani şi cel mai bun lucru pe care-l pot spune e că n-au observat nicio tendinţă spre violenţă? Cum adică? Noi n-am văzut nimic! Păi, cu aşa prieteni, cine mai are nevoie de duşmani? Al naibii să fiu dacă profesorii n-au rămas la fel de răi ca pămpălăii care ne predau nouă când învăţam la acelaşi liceu. Unii dintre ei încă mai predau acolo, desigur.

— Atunci, ce ziceţi de Bendiksen?

— Un pic mai bun, dar nici el nu pare să excludă posibilitatea ca Mitter să fi fost ucigaşul. Asta-i cheia, Münster. Toţi netrebnicii, inclusiv Mitter, la drept vorbind, cred că el a făcut-o. Dar în dosarul lui abia dacă găseşti o pată. Câteva palme trase fostei soţii, care nu mă îndoiesc că le merita, şi o înscenare de cacao pentru găsirea unui ţap ispăşitor pentru o întâmplare de la o petrecere a elevilor. Aş putea să pariez, Münster, că propriul tău cazier e de zece ori mai urât!

— Nu spuneţi asta, domnule inspector-şef. Măcar eu n-am fost niciodată arestat.

Van Veeteren pufni.

— Păi sigur că nu! Doar eşti ofiţer de poliţie, la urma urmelor. Ofiţerii de poliţie nu sunt arestaţi.

Rămase tăcut o vreme, ocupat să-şi ronţăie scobitoarea.

— În tot cazul, spuse el în cele din urmă, nu există nicio urmă de dovadă care să sugereze că Mitter a făcut-o şi asta înseamnă că va fi găsit vinovat. Dup-aia or să discute despre obligaţia de a dovedi în sus şi obligaţia de a dovedi în jos pân-or să facă mucegai la gură. Totul e irelevant în acest caz. Procurorul nu a dovedit nimic. Dar, cu toate astea, Mitter va fi găsit vinovat.

— De omor calificat?

— Nu m-ar mira aşa de tare. Da, cred că ăsta va fi verdictul. Dar chiar dac-or să-l trimită la balamuc, tot aia e. Amărâtul ăla cred că n-o să mai înţeleagă niciodată ce i s-a întâmplat. Păcat — la drept vorbind, pare să fie un ticălos amuzant. Stop! De ce n-ai mers drept înainte, Münster? Am zis că trecem mai întâi pe la mine acasă!

— E o stradă cu sens unic, şefu'.

— Of, Doamne! exclamă exasperat Van Veeteren. Îmi pare rău că trebuie să ţi-o spun, dar n-ai deloc motive să te făleşti cu lista ta de păcate.

Münster oftă şi mări viteza. Inspectorul-şef era dus pe gânduri. Când ajunseră la Keymer biserica scoase o ţigară subţire de foi din buzunarul interior al hainei şi aruncă o privire înspre Münster în timp ce şi-o aprindea. Nu era un fumător inveterat, dar ştia că fumul înţepator produs de arderea acestui minunat produs din tutun va afecta negativ forma fizică a adversarului său mai mult decât pe-a lui însuşi. Mai ales dacă nu trăgea fumul în piept. Şi chiar dacă nu se produceau efectele dorite, era o mişcare tactică importantă în războiul psihologic ce preceda apropiatul meci de badminton.

Münster opri maşina în dreptul casei de pe Klagenburg 4. Van Veeteren aşeză ţigara cu grijă într-un echilibru fragil pe marginea scrumierei şi se dădu jos din maşină.

— Aşteaptă-mă aici. Mă-ntorc în cinci minute.

Münster opri motorul şi coborî geamul. Se uită la inspectorul-şef cum urcă sprinţar treptele.

„O să se pensioneze în zece ani, îşi zise. Zece ani... Oare până la ce vârstă o să mai aibă suficientă energie ca să joace badminton?"

Îşi aminti că văzuse bătrâni care aveau, de bună seamă, peste şaptezeci de ani, ţopăind de zor prin sălile de sport. Prefera să se gândească la altceva.

La Synn, de exemplu. Frumoasa lui soţie care voia să meargă anul acesta cu el şi cu copiii într-o vacanţă de iarnă adevărată. Două săptămâni în decembrie, când preţurile sunt la nivelul cel mai de jos — asta avea ea de gând, dacă o înţelesese corect. Într-o insulă oarecare, departe, pe o mare albastră, cu palmieri foşnitori şi un bar pe plajă.

Şi la cea mai bună metodă de a-l convinge pe Hiller să-i aprobe concediul. Avea o grămadă de ore suplimentare la activ... dar două săptămâni?

— Două săptămâni?! ar fi exclamat indignat Hiller, făcând o mutră de parcă tocmai i s-ar fi cerut să pozeze nud în revista poliţiei. Două săptămâni?

Iar acum urma să joace iar badminton în orele de serviciu.

19

Cineva îi trimisese un preot. Nu ştia cine. Rüger, şeful poliţiei sau judecătorul ăla senil: greu de spus. Probabil că venise din proprie iniţiativă. După părerea lui Mitter, nu era nevoie de niciun intermediar. Doar Dumnezeu, Tatăl.

Preotul avea pe figură un zâmbet abia schiţat. Se ştergea întruna la ochi. Dădea vina pe aerul uscat şi pe sistemul de ventilaţie.

— Petrec mult timp ascultând sistemul de ventilaţie, spuse Mitter. Cred că ar putea fi vocea Domnului.

Preotul făcu un semn de aprobare din cap, părând interesat.

— Serios?

— Să înţeleg că eşti familiar cu vocea Domnului?

— Da...

— E cam monotonă, nu ţi se pare?

— Presupun că vocea lui Dumnezeu sună diferit în urechile unor oameni diferiţi.

— Ce fel de relativism blestemat mai e şi ăsta? se întrebă cu glas tare Mitter.

— Oh... încercam doar să...

— Sugerezi că bunul Dumnezeu nu e nimic altceva decât o manifestare fenomenologică? Cred că ar trebui să mă uit mai atent la buletinul dumitale. Ai ceva împotrivă?

Preotul zâmbi vag. Dar o încruntare, semn de îndoială, făcu un efort să se statornicească pe fruntea lui lucioasă.

— Dacă nu eşti în stare să-mi prezinţi o dovadă ontologică a existenţei lui Dumnezeu, o sa cer să fii aruncat afară fără prea multe discuţii!

Preotul se şterse la ochi.

— Poate c-ar fi mai bine să revin altădată. Observ că prezenţa mea te agasează.

Mitter sună după gardian şi, două minute mai târziu, rămânea din nou singur.

De asemenea, i s-a trimis şi un asistent social.

Era o femeie la treizeci şi ceva de ani, iar gardianul stătu de pază lângă uşă tot timpul cât dură vizita.

— Sunteţi daneză? o întrebă Mitter.

Avea părul blond şi gâtul longilin, aşa încât întrebarea avea logică. Ea clătină din cap.

— Mă cheamă Diotima, spuse ea. O să-mi permiteţi să vorbesc puţin cu dumneavoastră?

— Aveţi un nume frumos şi neobişnuit, remarcă Mitter. Puteţi să rămâneţi aici cât doriţi.

— Veţi fi supus unei examinări psihiatrice, spuse Diotima. Indiferent care va fi verdictul.

— Mă bucur s-aud asta, spuse Mitter. Vă rog să reţineţi totuşi că n-aveam de gând să mă apuc imediat să predau din nou.

Diotima aprobă. Avea părul prins într-o coadă de cal, care se legăna într-o parte şi-n alta ori de câte ori mişca din cap. Lui Mitter i-ar fi plăcut să se apropie şi să-şi pună palma pe ceafa ei, dar nu se simţea îndeajuns de curat. Diotima avea un aer de puritate virginală care era de neconfundat. Mitter îşi ascunse mâinile între genunchi şi încercă să se gândească la altceva.

— Cum vă simţiţi?

El reflectă la întrebare, dar nu reuşi să găsească un răspuns potrivit.

— A fost foarte greu de îndurat..., spuse ea coborându-şi vocea spre final, aşa încât el nu putu să desluşească dacă fusese o întrebare sau o afirmaţie. Dacă se referea la el, sau la ea însăşi.

— Iar ăsta nu e chiar locul cel mai potrivit dacă vrei să mai fii vreodată sănătos, spuse ea.

El zâmbi.

— Ce zi e azi?

— Miercuri.

— Da. Verdictul dumneavoastră va fi anunţat în această după-amiază. De ce aţi hotărât să nu fiţi de faţă?

El ridică din umeri.

— Vreţi o ţigară?

— Da, vă rog.

Ea scoase din servietă un pachet de ţigări. Îl puse pe masă, între ei. El îşi eliberă mâna dreaptă dintre genunchi. Luă o ţigară şi o aprinse. Era slabă şi mentolată, tipică pentru femei, dar era recunoscător pentru prilejul care i se oferise de a o fuma până la filtru. Într-un fel sau altul, era nevoie de mai multă concentrare ca de obicei ca să fumeze o astfel de ţigară şi nu înţelese mai deloc întrebările pe care ea i le puse în timp ce el se chinuia să simtă gustul tutunului. În orice caz, nu dădu niciun răspuns.

Când stinse ţigara în chiuvetă, ea se ridică, iar el realiză că se pregătea sa plece. Simţi un nod în gât; împreună cu gustul fad al fumului rece, dădea o combinaţie foarte neplăcută. Probabil că ea îi remarcă starea de disconfort, căci făcu doi paşi spre el şi-i puse o clipă mâna pe braţ.

— O să mă întorc, domnule Mitter, spuse ea. Şi orice s-ar întâmpla, n-o să fie nevoie să rămâneţi încuiat aici.

— Janek, spuse el. Mă cheamă Janek. Nu vreau să-mi spui „domnule Mitter".

— Mulţumesc. Pe mine mă cheamă Diotima.

— Ştiu. Deja mi-ai spus.

Ea zâmbi. Avea dinţii de un alb pur, imaculat. El oftă.

— Sigur nu eşti daneză?

— Bunica mea era din Copenhaga.

— Ei, ai văzut! Mi-am dat seama.

— La revedere, Janek.

— La revedere, Diotima.

Rüger apăru la o oră după cină ca să-l informeze pe Mitter cu privire la verdict. Părea şi mai cocoşat ca de obicei şi-şi suflă nasul de două ori înainte să vorbească.

— N-am reuşit, spuse el.

— Serios? spuse Mitter. N-am reuşit.

— Nu. Dar juriul s-a mulţumit cu omucidere. A fost unanimitate. Şase ani.

— Şase ani?

— Da. Cu un comportament bun, ai putea să ieşi după cinci.

Rüger făcu o pauza, apoi spuse:

— Vei fi supus unei mici examinări psihiatrice. Din nefericire, totul e legat de actuala dumitale stare de sănătate mentală. Poate că ar fi trebuit să adoptăm o altă abordare, dar nimeni nu crede că nu ai fost responsabil pentru acţiunile dumitale în momentul crimei.

— Înţeleg, spuse Mitter. Începea să se simtă tare obosit. Te rog să-mi spui ce ai de spus cât mai pe scurt posibil. Cred că am de recuperat nişte ore de somn.

— Dacă vei fi găsit în deplinătatea facultăţilor mentale, or să te trimită într-o închisoare de stat. Dacă nu, va fi instituţia securizată din Greifen sau Majorna.

— Majorna?

— Da, din Willemsburg. Ştii locul? E un vechi azil pentru nebuni din secolul al nouăsprezecelea. Poate că la Greifen ar fi mai bine.

— Hm. Nu cred că are vreo importanţă pentru mine.

— Dacă-ţi recapeţi sănătatea psihică cât timp vei fi internat în instituţie, vei fi transferat imediat la închisoare — dar timpul petrecut în instituţie se va scădea din perioada prevăzută în sentinţă. În orice caz, aşa pare că stau lucrurile. Eşti obosit?

Mitter încuviinţă din cap.

— Vei fi mutat de aici mâine. Sper să reuşeşti să dormi bine la noapte, în orice caz.

Întinse mâna. Mitter i-o strânse.

— Îmi pare rău că n-am reuşit. Foarte rău...

— Nu contează, spuse Mitter. Te rog să mă laşi singur acum. Fară îndoială că vom mai avea prilejul sa vorbim şi altădată.

— Şi eu sunt sigur, spuse Rüger, suflându-şi nasul pentru ultima oara. La revedere şi noroc mâine, domnule Mitter.

— La revedere.

„Omul ăsta are diaree verbală, îşi zise el în timp ce uşa se închidea în spatele avocatului. Trebuie să mă asigur ca data viitoare să-l fac să fie scurt şi la obiect.'

20

— Ei bine, spuse Münster, asta a fost tot.

— Serios? zise Van Veeteren.

— Unde l-au expediat?

Van Veeteren pufni dispreţuitor.

— La Majorna. Nu ţi-a răspuns Caen încă?

— Nu, dar avem o mulţime de alte lucruri de rezolvat.

— A, da? Ca de exemplu?

— Asta, pentru început, spuse Münster, dându-i să citească ziarul.

Cazul prostituatei negre care fusese descoperită răstignită şi ţintuită de o cruce în eleganta suburbie Dikken i-a ţinut ocupaţi pe Van Veeteren şi pe Münster treizeci şi şase de ore fără întrerupere. Apoi, o organizaţie neonazistă a revendicat crima şi întreaga afacere a fost transferată celor de la brigada antiteroristă naţională.

Münster se duse acasă şi dormi şaisprezece ore, iar Van Veeteren ar fi făcut la fel de n-ar fi fost Bismarck. Câinele ajunsese într-un asemenea hal, încât nu mai rămânea altă soluţie decât eutanasierea. Îi dădu telefon lui Jess şi îi explică situaţia, ceea ce abătu asupra fiicei sale un acces subit de sentimentalism, soldat cu rugămintea fierbinte de a mai ţine în viaţă câinele măcar două zile, până când ar fi ajuns şi ea acolo, ca să fie de faţă la final.

Era câinele ei, la urma urmei.

Van Veeteren petrecu acele două zile pe jumătate înnebunit de epuizare, înfundând terci de ovăz pe la un capăt al animalului şi ştergând celălalt capăt cu un prosop umed. Când Jess îşi făcu în sfârşit apariţia, era atât de vânat la faţa de mânie şi oboseală, încât se simţi obligată să-i amintească de a Cincea Poruncă.

— Of, tăticule, spuse ea sărutându-l pe obraz. Nu crezi c-ar fi bine să te luăm şi pe tine, dacă tot am ajuns aici?

Asta îl făcu pe Van Veeteren să urle atât de straşnic, încât doamna Loewe, văduva care locuia în apartamentul de sub ei, simţi un imbold nestăvilit să sune la poliţie. Ofiţerul de serviciu, un tânăr şi promiţător subofiţer pe nume Widmar Krause, recunoscu adresa şi avu o imagine destul de exactă asupra circumstanţelor. Din proprie iniţiativă, anulă intervenţia poliţiei pe care i-o promisese reclamantei.

Jess o preluă pe Bismarck, o duse cu maşina până la cabinetul veterinar şi, după câteva ore, animalul îşi dădea duhul în poala tinerei.

Van Veeteren făcu un duş după care îl sună pe Münster abordându-l cu un entuziasm neobişnuit.

— Ţi-a răspuns Caen? urlă el în receptor.

— Nu, spuse Münster.

— De ce mama naibii?

— Cum e Bismarck? se interesă Münster, înviorat după ce se odihnise.

— Ţine-ţi pliscul! zbieră Van Veeteren. Răspunde la întrebare!

— Habar n-am. Care credeţi c-ar putea fi motivul?

— Credinţa e ceva pentru care te duci la biserică, iar Dumnezeu e mort! Dă-mi imediat numărul lui de telefon, iar faxul ăla bagă-i-l lui Hiller drept în cur!

Münster căută numărul şi i-l dădu; jumătate de oră mai târziu, Van Veeteren ajunse la Caen.

— Caen.

— Eduard Caen?

— Da.

— Sunt inspectorul-şef Van Veeteren. Vă sun din Maardam, din Europa.

— Da?

— Aş dori sa vă pun câteva întrebări. Îmi pare rau că ne aflăm la o distanţă aşa de mare.

— Despre ce e vorba?

— Eva Ringmar. Presupun că numele vă este cunoscut.

Urmă o tăcere de câteva secunde.

— Ei bine?

— Daţi-mi voie să vă amintesc că am depus un jurământ privind secretul profesional...

— Şi la mine e la fel. O să va rog sa-mi permiteţi să vă reamintesc că am autoritatea să vă chem în Europa pentru un interogatoriu, dacă vreau.

— Înţeleg. Atunci, să auzim. Ce doriţi să ştiţi?

— Câteva detalii minore. În primul rând, aţi avut o aventură cu ea?

— Bineînţeles ca nu. N-am avut niciodată o aventura cu vreuna din pacientele mele.

— Deci nu ăsta e motivul pentru care aţi emigrat în Australia?

— Nu fiţi caraghios, domnule inspector. Chiar n-am nicio intenţie de a răspunde la acest gen de...

În acel moment, legătura telefonică se întrerupse. Van Veeteren bătu cu receptorul în birou de câteva ori şi, dupa un scurt intermezzo în japoneză, Caen reveni pe recepţie.

— Acest gen de ce? întrebă Van Veeteren.

— Insinuări, spuse Caen.

— Caut un criminal, spuse Van Veeteren, neclintit. Un bărbat. Puteţi să-mi daţi vreo sugestie?

Urmă o pauza.

— Nu... răspunse Caen ezitant. Nu, nu cred că pot. Ca să vă spun sincer... pot să am încredere în dumneavoastră, domnule inspector?

— Desigur.

— Ca să vă spun sincer, n-am ajuns la niciun liman cu ea. Dar, cu toate astea, ea s-a vindecat. Motivul pentru care s-a

apelat la mine au fost problemele provocate de moartea fiului ei... Dar era ceva...

„Pare că-şi cântăreşte fiecare cuvinţel, îşi zise Van Veeteren. O avea habar cât costă să telefonezi la celălalt capăt al planetei?"

— Ce?

— Nu ştiu. Era ceva ascuns. Nu se ostenea să se prefacă... că n-ar fi nimic, la asta mă refer. Probabil că era imposibil de ascuns. Era ceva despre care nu-mi vorbea, în condiţiile în care ea era foarte deschisă cu privire la acel subiect. Mă urmăriţi? Nu e uşor să vă explic asta la telefon.

— Deci, avea un secret?

— Simplu spus, da.

— Un bărbat?

— N-am nicio idee, domnule inspector. Absolut niciuna.

— Daţi-mi un indiciu!

— Nu mai am ce să vă spun. Vă jur!

— Despre ce naiba aţi discutat?

— Despre Willie. Băiatul ei. Da, am discutat aproape exclusiv despre el. Mă folosea ca pe un mijloc de a-şi aduce aminte de el. Şi eu am un băiat, cam de aceeaşi vârstă cu al ei, şi îi plăcea să facă comparaţii... Adeseori pretindeam că Willie e încă în viaţă; discutam despre băieţii noştri şi despre viitorul lor. Genul ăsta de lucruri.

— Înţeleg... şi s-a făcut mai bine?

— Da, s-a facut. Întâlnirile acelea din Maardam nu se justificau deloc din punct de vedere terapeutic, dar ea a insistat. O plăceam, iar ea mi-a plătit onorariul. De ce s-o fi refuzat?

— Chiar aşa, de ce, domnule Caen? Ce impresie v-a făcut soţul ei, Andreas Berger?

— Nu cine ştie ce. Nu ne-am întâlnit niciodată, iar ea nu vorbea prea mult despre el. Ea fusese cea care solicitase divorţul... Cauza a fost accidentul, fără doar şi poate; dar nu mă întrebaţi în ce fel. Cred că el ar fi vrut sa rămână împreună, chiar şi când ea se afla în cea mai nenorocită stare.

Van Veeteren reflectă la spusele interlocutorului.

— Dar parcă aţi arestat un suspect? spuse Caen.

— A fost judecat şi condamnat, spuse Van Veeteren.

— Condamnat? A recunoscut? Atunci de ce mai...

— Pentru că nu el a făcut-o, îl întrerupse Van Veeteren. Pot să vă rog să faceţi ceva pentru mine?

— Desigur.

— Dacă vă amintiţi ceva, oricât de lipsit de importanţă vi s-ar părea, sunteţi de acord să luaţi legătura cu mine şi să-mi spuneţi? Aveţi numărul meu, parcă?

— Nu, nu cred că-l am.

— N-aţi primit faxul nostru?

— Faxul dumneavoastră? Mă tem că n-am mai verificat faxul de peste o săptămână. Ştiţi, sunt în concediu.

— În concediu, în noiembrie?

— Da, aici suntem la începutul verii. Douăzeci şi patru de grade, lămâii au înflorit...

— Mda, sunt sigur c-au înflorit, spuse Van Veeteren.

21

Când Lotte Kretschmer s-a trezit duminică, pe 15 noiembrie, a hotărât aproape pe loc să pună capăt relaţiei cu prietenul ei, un electrician de douăzeci şi unu de ani din Süsslingen, pe nume Weigand. Decizia stătea la maturat de câteva săptămâni, iar acum sosise momentul. Ca de obicei, Weigand stătea culcat lângă ea, cu gura larg deschisă, şi întrucât ea nu dorea ca el să petreacă şi zilele următoare fără să cunoască o decizie atât de importantă, îl zgâlţâi sănătos, îl trezi şi-i explică cum stăteau lucrurile.

Erau împreună de opt luni, e-adevărat. Dar cu toate astea, nu se aşteptase ca cearta, lacrimile şi acuzaţiile să ocupe o zi întreagă.

Când în cele din urmă a plecat la muncă, seara la şapte, simţea că lucrul de care avea nevoie mai mult decât orice pe lumea asta erau douăsprezece ore de somn sănătos. În loc de asta, o aşteptau douăsprezece ore de muncă în tura de noapte.

Acest lucru este menţionat ca o explicaţie, nu ca o scuză.

Oricum, când s-au administrat medicamentele de seară, la ora nouă, Janek Mitter — alături de o serie de alţi pacienţi — nu a primit obişnuitele antidepresive şi sedative uşoare, ci i s-a cerut să înghită două tablete cu multivitamine ameliorate cu zece minerale vitale plus seleniu. Ambele tipuri de pilule erau de culoare galben pal, aveau formă rotundă şi erau ţinute în acelaşi dulăpior.

Nici acest lucru nu e menționat ca o scuză.

Repercusiunile nu au lipsit. În loc să cadă într-un somn profund și fără vise, Mitter s-a pomenit surprins că stă cât se poate de treaz în patul lui din tubulatură de oțel, privind afară pe fereastra la cerul aproape la fel de înstelat ca acela din noaptea petrecută în Levkes. Își aminti că noiembrie este luna ideală pentru astronomi și că ziua lui de naștere trebuie să fi venit și să fi trecut — pentru că tatăl lui îi dăruise un telescop când împlinise paisprezece ani.

Unde era acum telescopul?

Dură ceva timp până își aduse aminte. Dar reuși. Era la Jürg, desigur. Jürg îl ținea în camera lui pe când locuia cu Mitter, dar îl luase cu el când se mutase la Chadow.

Așadar, putea să-și mai amintească unele lucruri.

Diferite alte detalii îi răsăreau în minte, apoi dispăreau din nou în timp ce stătea culcat; unele de demult... amintiri din copilăria și din tinerețea lui; altele mai recente... Irene și copiii, întâmplări de la școală și excursiile împreuna cu Bendiksen; dar abia spre orele mici ale dimineții ajunse să vadă cu ochii minții noaptea aceea...

Stătea pe sofaua din colț. Se îmbrăcase și ici-colo ardeau lumânări. Eva se plimba prin încapere îmbrăcată în kimono și fredonând ceva; îi venea greu s-o urmărească cu privirea. Ținea un pahar în mână și-și aminti că era absolut esențial... absolut vital ca el să nu mai bea niciun strop. Întoarse capul, iar camera se legăna încoace și-ncolo... Niciun singur strop.

Luă o gură. Era un vin bun, îi simțea gustul în ciuda tuturor țigărilor: sec și cu un gust satisfăcător. Apoi se auzi soneria. Cine naiba...

Eva striga ceva și disparu. Își dadu seama că plecase să-i deschidă musafirului, dar din locul în care stătea nu vedea ce se întâmplă în hol. Zâmbi larg.

Da, își aminti că zâmbise la gândul că era atât de beat, că nu îndrăznea nici măcar să încerce să se uite în spate, peste umar. Apoi Eva reveni în cameră cu musafirul, acesta intrând primul. Nu putea să vadă fața individului, era mult prea sus;

era imposibil să facă o mişcare ca aceea necesară pentru a vedea. Musafirul rămase destul de mult în picioare, iar Eva era în altă parte, strigase ceva, dar acum bărbatul şedea acolo în orice caz; Mitter îi vedea torsul şi braţele, numai partea de jos a braţelor, mânecile suflecate... Fuma, iar Mitter luă şi el o ţigară, iar nicotina îl ameţi. Simţea fumul fierbinte şi greţos în gâtlej şi nu mai dură mult până începură să vorbească. Apoi musafirul se aplecă în faţă ca să scuture scrumul ţigarii, iar Mitter văzu cine era.

Deschise ochii şi o puzderie de stele îşi făcură loc pe căi întortocheate în conştiinţa sa, ameninţându-l.

„O să uit asta din nou, îşi zise. Mi-a venit în gând doar un moment, dar mâine va dispărea."

Bâjbâi după creionul aflat pe măsuţa de lângă pat. Îl auzi căzând pe podea. Se aplecă cu băgare de seamă peste marginea patului şi pipăi cu mâinile pe întuneric pe suprafaţa rece a gresiei şi până la urmă îl găsi.

„Unde? îşi zise. Unde?"

Apoi scoase Biblia din sertarul măsuţei. Răsfoi până pe la Evanghelia lui Marcu şi scrise acolo numele musafirului.

Închise Biblia. O puse la locul ei şi închise sertarul. Căzu la loc epuizat pe perne şi simţi... cum începe să tremure ceva înăuntrul lui.

Era o flacără. O flacără plăpândă de lumânare pe care o aprinsese cineva şi de care nu încăpea nicio îndoială ca merita să ai grijă. S-o păstrezi aprinsă.

Era nebun, dar cel puţin înţelegea implicaţiile acestei amintiri.

Şi mulţumită puterii acelei lumânări firave, îşi dădu sieşi sarcina să accepte întreaga situaţie până la ivirea zorilor.

Să-i scrie o scrisoare musafirului.

Un singur rând.

Adormi. Dar se trezi din nou.

Poate că ar trebui să dea şi un telefon.

Acelei persoane neplăcute... al cărei nume nu reuşea să şi-l amintească pe moment.

Până nu se stingea flacăra.

22

Apelul telefonic ajunse prin centrală la ofiţerul de serviciu cu doar câteva minute înainte de ora la care trebuia să iasă din post.

De fapt, ar fi trebuit să plece cu câteva ore mai devreme, dar tânăra soţie a lui Wildmar Krause începuse să simtă durerile naşterii dimineaţa devreme şi, în plus, era şi prima ei sarcină. Aşa încât, Erich Klempje nu avea ce să facă decât să rămână în continuare la post. Îşi începuse tura încă din seara precedentă, de la ora nouă, dar oare nu ăsta-i rostul colegilor?

Avea să rămână acolo doar până când situaţia de urgenţă lua sfârşit.

Fără îndoială că femeia născuse deja, dar ajunsul cu ea la spital, aşteptarea şi apoi examenul medical urmate de întoarcerea acasă, toate acestea necesitau timp.

Notă cu gesturi automate în registrul negru.

„11:56. Apel telefonic de la Majorna."

— Poliţia. Sergentul Klempje. Cu ce vă pot ajuta?

Chiar în acel moment, uşile se deschiseră brusc şi în secţie intrară doi subofiţeri, Joensuu şi Kellerman, târând cu ei o târfă din Piaţa V, drogată.

— Nu puteţi să mă aveţi decât pe rând! urlă aceasta. Şi preţul e dublu pentru nemernicii de poliţişti jegoşi!

Deşi era mărunţică, iar greutatea combinată a lui Joensuu şi Kellerman trebuie că depăşea binişor două sute de kilograme,

era vădit că celor doi nu le era uşor s-o împingă înspre celulele de detenţie. Kellerman avea pe obraz o zgârietură din care curgea sânge, iar Klempje bănuia că târfa n-ar fi rămas fără niciun semn pe corp dacă poliţiştii ar fi reuşit s-o ducă într-un colţ întunecat.

— Să mă pupaţi în fund! Dar mai întâi să vă spălaţi pe dinţi! zbiera ea, trimiţând un genunchi bine direcţionat între picioarele lui Jeonsuu.

Acesta înjură şi se îndoi de mijloc. Klempje oftă şi puse palma peste receptor. Doi ofiţeri începători, care tocmai îşi scriau rapoartele, săriră în ajutor şi în scurt timp întregul grup ieşi din raza auditivă.

„Pentru numele lui Dumnezeu, îşi zise Klempje. Dacă nu ajung să dorm cât de curând, o să încep să ţip."

Se întoarse la convorbirea telefonică.

— Da, ce doriţi?

— Sunt J.M. din Majorna. Sunt J.M. din Majorna.

„Oh, nu!" zise Klempje în gând.

— Da, am reţinut asta. Despre ce e vorba?

— Aş dori să vorbesc cu... Aş dori să vorbesc cu...

Tăcere. Klempje clătină din cap. Vocea era monotonă, dar încordată. Suna de parcă ar fi rostit un text pe care-l învăţase pe dinafară.

— Da?

— Aş vrea să vorbesc cu...

— Cu cine doriţi să vorbiţi? Aici suntem la poliţie.

— Ştiu asta, replică vocea. Vreau să vorbesc cu cel nesuferit.

— Cu cel nesuferit?

— Da.

— Cine e cel nesuferit? Locul ăsta colcăie de ofiţeri de poliţie nesuferiţi, spuse Klempje, lovit de un acces de neloialitate faţă de colegii săi.

— Cel mai rău dintre toţi... E mare, are faţa purpurie şi înjură. Vreau să vorbesc cu el.

— În regulă, o să notez asta aici.

— E acolo acum?

— Nu.

— Mulţumesc.

Apelantul închise. Klempje rămase câteva secunde cu receptorul în mână. Apoi închise şi el şi se întoarse la cuvintele sale încrucişate.

După două minute, apăru Krause:

— Slavă Domnului! suspină Klempje. Ei bine?

— Nimic, spuse Krause. Alarmă falsă.

— Daca doare, doare, presupun.

— Klempje, când vine vorba de femei gravide, eşti un novice.

— Poţi să-mi zici şi că-s bivol, numai să mă laşi să dorm acum.

— Ceva deosebit?

Klempje reflectă un moment.

— Nu. Un nebun de la Majorna a sunat chiar adineauri şi a vrut să vorbească cu unul căruia-i zicea „cel nesuferit". Amuzant, nu? La cine crezi că se referea?

— V.V.?

— Păi cine altul?

— Şi despre ce era vorba?

— Habar n-am. A închis. Iar Joensuu şi Kellerman sunt jos în celule şi se luptă cu o paraşută drogată. Fir-ar să fie, chiar că ducem o viaţă fascinantă!

Klempje ieşi din cabina de sticlă, iar Krause îi luă locul.

„Cel nesuferit? îşi zise el. Majorna?"

Se gândi un moment, apoi sună la etajul patru.

Niciun răspuns.

Încercă să-l prindă pe Münster.

Nici aici nu primi vreun răspuns.

„Ei, fir-ar să fie!" îşi zise el şi scoase o carte din buzunarul de la piept. *Cum sa fii un parinte bun.*

23

Scrisoarea sosi cu poşta de după-amiază.

Fără să-i acorde măcar un gând fugar, o puse în buzunarul de la piept. Avea de făcut câteva lucruri care nu sufereau amânare, aşa că putea s-o citească şi când se întorcea acasă. Se întrebă în treacăt ce ar fi putut să fie; nu primea des corespondenţă la lucru, iar scrisoarea aceasta părea sa fie personala.

După care uită cu totul de ea, desigur, şi abia când căuta prin buzunare fise pentru spălătoria automată de rufe o descoperi. Se folosi de un creion mecanic ca să desfacă plicul şi scoase foaia de hârtie îndoita.

Era un singur rând. Dar era îndeajuns de clar.

În primele secunde, mintea i se goli cu desăvâşire. Rămase locului, nemişcat, aplecat peste birou, cu ochii ţintuiţi asupra cuvintelor.

Apoi, creierul începu să-i funcţioneze. Încet şi metodic. Încă o dată fu surprins de felul cum putea să fie atât de excitat şi, în acelaşi timp, atât de calm. Cum putea să simtă simultan cum îi clocoteşte sângele şi să-şi lase gândurile să analizeze rece şi obiectiv realitatea din spatele acestei scrisori.

Cercetă timbrul. Data de ieri.

Se uită mai atent. Câteva litere erau ilizibile, dar trebuia să fie Willemsburg.

Se potrivea. Acolo fusese încarcerat. Toată lumea o ştia. Câţiva se duseseră chiar să-l viziteze.

Întinse patul şi stinse lumina. Simţea acea furnicătură în măruntaie, dar era capabil s-o ţină sub control fără dificultate. Întrebarea era...?

Întrebarea era atât de uşor de formulat, încât aproape că era jenant.

Mai erau şi alte scrisori?

Mai erau şi alte scrisori?

Se duse în bucătărie şi desfăcu o bere. Se aşeză lângă fereastră. Bău câteva înghiţituri lungi şi clipi din pricina lacrimilor pe care berea i le provoca de fiecare dată.

Cu siguranţa unui somnambul, găsi şi răspunsul.

Nu, nu mai erau şi alte scrisori.

Era acasă de trei ore. Nimeni nu telefonase. O întârziere atât de mare ar fi fost de neconceput. Nu, nu mai erau şi alte scrisori.

Bătu cu degetele pe sticlă.

Mai era doar o singură posibilitate... Creierul lui funcţiona acum cu viteza fulgerului... Era posibil ca livrarea scrisorilor la sediul central al poliţiei să dureze mai mult. S-ar putea să primească scrisoarea mâine. Asta era o posibilitate. Trebuia s-o ia în calcul.

Mai luă o înghiţitură. Câteva ciori cârâiau la fereastră. Mintea i se duse la Hitchcock şi ale sale *Păsări*, iar amintirea aceea avea ceva atrăgător, ceva care îl ispitea — dar probabil că acum nu era momentul potrivit să se gândească la asta.

Şi dacă... dacă era o altă scrisoare, deja scrisă şi pusă la poştă... irevocabil... trebuia să sosească mâine. Cel târziu mâine.

Mâine. Dacă nu auzea nimic până mâine dupa-amiaza, era în siguranţă.

Ăsta era răspunsul. Duse sticla la gură şi o goli. Se uită la cer, pe deasupra acoperişurilor. Întunericul se aşternea cu repeziciune; fără îndoiala că şi în noaptea asta cerul va fi plin de stele. Se întrebă într-o doară dacă ăsta va fi un avantaj sau un dezavantaj.

Dar chiar şi aşa răspunsul final era încă pe drum. Aşteptase şi avusese răbdare. Nu se grăbise.

Trase adânc aer în piept. Furnicătura din măruntaie devenise acum puternică şi plăcută. Aproape erotică.

Sosise timpul.

24

Se trezi şi constată că nu-şi mai amintea cum îl cheamă.

Asta se mai întâmplase înainte, era sigur. Avea amintirea unei alte dimineţi.

Dar acum era noapte. O coloană de lumină palidă învăluia capătul dinspre picioare al patului şi lumina o siluetă aflată acolo.

Era o femeie, fără doar şi poate. Silueta ei era conturată clar pe fondul ferestrei, dar faţa îi rămânea în întuneric.

— Diotima? şopti el ca din senin, fară să ştie de ce. Era doar un nume care se ridicase la suprafaţă din puţul adânc al uitării. Cineva de care-i era dor.

Dar nu, sigur nu era ea.

Femeia se apropie. Ocoli fără grabă capul patului şi se opri în dreapta lui. Ridică braţul şi ceva scânteie în mâna ei...

Mitter... Janek Mattias Mitter... Îşi aminti exact când durerea îl spintecă în două.

Şi înainte ca ţipătul să aibă timp să-i părăsească buzele, o pernă îi fu apăsată pe faţă. Bâjbâi în jur cu mâinile, încercând în zadar să-l apuce pe vizitator de încheieturile mâinilor... Dar îi lipsea forţa necesara şi durerea se propaga în unde incandescente din pieptul şi din stomacul său.

„Sunt nimeni, îşi zise. Nimic altceva decât o durere colosală."

Ultimul lucru care-i veni în minte fu o imagine.

Un desen vechi, ceva pe care era posibil să-l fi desenat chiar el cândva. Sau îl luase dintr-o carte.

Era imaginea morţii şi era un adevăr foarte personal.

Un bivol.

Şi o mlaştină.

Asta era viaţa lui. Un bivol căzut într-o mlaştină.

Scufundându-se lent în nămol. Scufundându-se lent în moarte.

Când sosi noaptea, o noapte calmă şi înstelată, doar capul îi rămăsese deasupra solului, iar ultimul lucru... ultimul lucru care dispărea era ochiul surprins al bivolului, privind în sus la puzderia de stele.

Asta a fost imaginea finală.

Iar când noaptea se aşternu peste acel ochi, totul deveni nimic.

II

Vineri, 20 noiembrie – Duminică, 29 noiembrie

25

— Rooth, fii bun şi roag-o pe domnişoara Katz să ne aducă nişte sticle cu apă minerală!

Hiller îndepărtă un fir de păr de pe gulerul sacoului şi îşi îndreptă privirea spre ofiţerii de poliţie convocaţi.

— Unde-i Van Veeteren? N-am spus să vină toată lumea aici la ora cinci? E cinci şi trei minute deja. Conferinţa de presă începe la şase fix şi, până atunci, trebuie să ştim exact unde suntem. N-am trecut de când sunt printr-o situaţie mai căcăcioasa ca asta!

Reinhart se ridică.

— Ma duc să-l aduc. E ocupat cu un psihiatru, scoate untul din el.

Münster se lăsă pe spătarul scaunului şi încercă să se uite pe fereastră. Biroul şefului poliţiei era la etajul al cincilea şi, în general, era denumit fie Coloana a Cincea, fie Sera. Primul supranume se referea la inamicul din rândurile noastre, iar al doilea la pasiunea ocupantului acelui birou pentru plantele ornamentale. Fereastra imensă cu privelişte spre partea sudică a oraşului lăsa să pătrundă o cantitate aşa de generoasă de lumină solară caldă, că facea posibilă existenţa prosperă a unui variat sortiment de azalee, bougainvillea şi tot felul de palmieri. Atât de prosperă, încât imaginea panoramică iniţială fusese de multă vreme înlocuită de un zid aproape impenetrabil de verdeaţă.

Münster oftă şi se mulţumi cu cercetarea imaginii şefului poliţiei. Acesta se rotea într-o parte şi-n alta pe scaunul pivotant. Muta hârtiile dintr-un loc în altul, îşi aranja cravata, îşi peria praful de pe costumul bleumarin... Toate acestea trădau motivul agitaţiei: conferinţa de presă! Şi nu era vorba doar de reporteri şi fotografi de la ziare, dornici să afle detalii, ci şi despre vânătorii de noutăţi de la radio şi televiziune. Münster văzuse o dubă cu antene de transmisie parcată în curtea clădirii, cu o jumătate de oră mai devreme. Probabil că acum se ocupau cu întinderea cablurilor şi măsurarea luminii cu exponometrele în sala de conferinţe. Fără doar şi poate că Hiller avea dreptate.

Era într-adevăr o situaţie căcăcioasă.

— Van Veeteren, te-aş ruga să ne prezinţi situaţia curentă, spuse Hiller când în sfârşit toată lumea era prezentă. Trebuie să mă duc la conferinţa de presă în patruzeci şi cinci de minute...

— Nu, spuse Van Veeteren. Mă chinuie o durere de cap. Poate să vă lămurească Münster.

— Oh, în regulă, spuse Münster, scoţându-şi blocnotesul. De la început?

Şeful poliţiei aprobă, iar Münster îşi drese glasul.

— Ei bine, era ora şapte dimineaţa când am primit un apel de urgenţă din Majorna, spitalul psihiatric din apropiere de Willemsburg.

— Ştim asta, spuse Hiller.

— Reinhart şi cu mine am ajuns acolo la şapte treizeci şi cinci de minute, însoţiţi de Jung şi deBries. Victima era întinsă în pat în salonul 26B. Am izolat patul cu un cordon, desigur. Celălalt pacient fusese deja mutat într-un alt salon.

— Foarte inteligent, bombăni Van Veeteren.

— În tot cazul, mortul era Janek Mitter — amândoi l-am recunoscut şi era evident ce se întâmplase. Tot patul era plin de sânge şi mult sânge cursese şi pe podea.

Îşi frunzări blocnotesul.

— Conform spuselor lui Meusse, care a sosit zece minute mai târziu, moartea a fost provocată de rănile interne şi pierderea de sânge provocate de trei plăgi adânci prin înjunghiere, dintre

care una a secţionat aorta. Moartea pare să se fi produs mai mult sau mai puţin instantaneu, în maximum câteva secunde, iar Meusse a estimat că momentul morţii ar fi fost undeva între trei, trei şi jumătate.

— Ora lupului, spuse Van Veeteren. Ora coşmarurilor şi a morţii.

— Cum se face că presa a ajuns la locul faptei înaintea noastra? întrebă Hiller. Din nou, mai preciza el.

— Cineva din personal le-a vândut pontul, spuse Reinhart. Una dintre infirmiere are o fată care dormea acasă la un tip — un trepăduş de la *Neuwe Blatt*. Şi-au petrecut noaptea regulându-se în apartamentul lui din blocul de locuinţe al personalului, aşa că ea se afla la doar trei minute de mers pe jos. Drăguţ, întâmplător...

— Hm, spuse Hiller. Zi mai departe!

— Rooth şi Van Veeteren au sosit după o jumătate de oră, spuse Münster. Împreuna cu cei de la laboratorul de criminalistică. Au periat locul cu mare atenţie, fireşte, dar n-au fost prea multe de găsit.

— Serios?

— În afară de ceea ce era evident, mai exact. Criminalul a pătruns în salon, a ucis victima — se pare, cu un fel de pumnal îngrozitor, cu lama dublă, cam ca un pumnal de vânătoare. Sunt foarte multe variaţiuni pe tema aceasta în zilele noastre. În tot cazul, criminalul a ieşit pe fereastră şi a coborât pe burlan...

— Pai eu credeam ca toţi pacienţii sunt încuiaţi, remarcă Hiller.

— Nu neapărat, spuse Rooth. Mai ales cu medicamentele sofisticate pe care le au astăzi — deşi au zăbrele la ferestrele de la primul şi al doilea etaj. Conducta a rezistat de data asta, dar s-ar putea să se prabuşească la tura urmatoare — trei dintre bridele de ancorare s-au desprins.

— Păi, eu zic să-l anunţăm pe criminal, spuse Reinhart. Doar n-o să-l lasăm să cadă şi să păţească ceva.

— Amprente? întreba Hiller.

— Nici pomeneală şi n-a lăsat nicio urmă în locul unde a coborât la sol. Chiar în acel loc e o alee asfaltată.

— Avem voie să fumăm? întrebă Reinhart.

— Du-te lângă fereastră, spuse Hiller.

Reinhart şi Rooth schimbară priviri între ei. Reinhart îşi curăţă pipa într-un ghiveci pentru plante, atrăgându-şi o privire aprobatoare din partea lui Van Veeteren.

— Zi mai departe, spuse Hiller.

Münster îşi închise din nou blocnotesul.

— Patru angajaţi erau în acea noapte de serviciu — la salonul 26, respectiv. Patru camere alcătuiesc acel salon. La fel e şi la primele două etaje.

— Saloanele 24, 25 şi 26, fiecare pe câte un etaj diferit, explică Reinhart. În fiecare dintre ele, avem camerele A, B, C şi D. În total, avem douăsprezece camere în clădirea aceea. Câte două paturi în fiecare încăpere, opt în fiecare salon; dar unele erau goale. Asta se mai întâmplă uneori, în câte un an — cineva se vindecă sau moare, şi uite-aşa apare câte-un loc liber.

— Dar sunt o grămadă de ţăcăniţi care aşteaptă la coadă, spuse Reinhart, reuşind în sfârşit să-şi aprindă pipa.

— Deci, doisprezece angajaţi de serviciu în acea noapte? întrebă Hiller.

— Da, spuse Münster. În fiecare salon, doi sunt de veghe, doi dorm. I-am interogat pe toţi doisprezece, mai ales pe cei de la salonul 26, bineînţeles. Şi... ei bine, pare destul de clar ce s-a întâmplat.

— Serios? spuse Hiller, care, în sfârşit, renunţă să-şi mai rotească ceasul pe încheietura mâinii.

— A durat ceva până când ne-am dat seama, bineînţeles. A trebuit să verificam şi personalul de zi, dar toată lumea pare să fie de acord. A fost un vizitator care a rămas ascuns în clădire.

— A ramas ascuns? întreba Hiller.

— Da, a sosit în jurul orei cinci — programul de vizite ţine până la şase şi jumătate. Dar femeia aceea a rămas în clădire şi toată lumea a uitat de ea.

— O femeie? zise Hiller.

— Da, aşa spun toţi, răspunse Reinhart, care trimise un cerc de fum în direcţia şefului de poliţie. Dar, desigur, ar fi putut să fie şi un bărbat.

— Aha. Ce fel de proceduri au cei de la spital? întrebă Hiller, dând la o parte cu mâna inelul de fum. Avem o descriere?

— Opt, spuse Münster. În linii mari, concordă între ele. O femeie înaltă, cu păr des şi negru, şi ochelari. Scurtă din molton şi blugi. Doar trei dintre angajaţi au vorbit cu ea, iar ceilalţi cinci au văzut-o. Inclusiv un pacient. Acesta e gata să declare sub jurământ ca era un barbat deghizat în femeie. Ceilalţi nu sunt siguri.

— Van Veeteren, tu ce parere ai? întrebă Hiller.

— Sunt de acord cu dilimache, spuse Van Veeteren. Dar rămâne de văzut cine-i acceptă jurământul.

Hiller îşi prinse mâinile în faţa lui, pe birou.

— Aşadar, această... persoana... a ramas ascunsă în clădire până la... ora trei, trei şi jumătate dimineaţa. Apoi l-a ucis pe Mitter şi a ieşit pe fereastră? Mi se pare o faptă făcută cam cu sânge rece, nu-i aşa, domnilor?

— Nu-ncape îndoiala, zise Reinhart.

— Oricât ar parea de dur, spuse Rooth. Seamănă al dracului de mult cu un film de serie B...

— Celălalt pacient, îl întrerupse Hiller. Cel aflat în aceeaşi cameră. Ce-a avut de spus?

— Nimic, zise Münster. A dormit buştean. Cred că nu s-a trezit nici când l-au cărat de-acolo.

— Nişte medicamente foarte sofisticate au ăştia în zilele noastre, remarcă Rooth.

— Mai ţineţi minte *Zbor deasupra unui cuib de cuci*? se interesă Reinhart.

Hiller se uită la ceasul de perete.

— Mai avem un sfert de oră, îi informă el pe toţi.

— Nu puteţi să-i faceţi pe ziarişti să mai aştepte un pic? întrebă Reinhart.

— Chiar dacă nu putem face nimic altceva, măcar ne putem strădui să demonstrăm că suntem punctuali, spuse Hiller, privind încruntat la pipa lui Reinhart. Şi-apoi, am înţeles că e o transmisiune în direct.

— Măi să fie! zise Rooth

— Bun, zise Hiller. Van Veeteren, ce indicii avem? La ce teorii lucrezi? Şi mă doare drept în cot de durerea ta de cap.

Van Veeteren îşi scoase scobitoarea dintre dinţii de jos, o rupse şi o aşeză pe masa lucioasă din faţa sa.

— Vreţi să ştiţi ce trebuie să spuneţi sau ce părere am eu?

— Amândouă. Dar cred c-am să las gândurile tale intime după conferinţă. Dă-mi un pumn de perle ca să le arunc la porci.

— Cum doriţi, spuse Van Veeteren. O persoană necunoscută a intrat în Majorna şi l-a ucis pe Janek Mattias Mitter, care a fost găsit vinovat de omuciderea soţiei sale în urmă cu câteva săptămâni. Era internat la Majorna din cauza stării sale mentale fragile. Nu e nimic care să sugereze că ar exista vreo legătură între cele două crime.

— Nu pot să spun asta, pentru numele lui Dumnezeu! strigă agitat Hiller, ştergându-şi fruntea.

— Atunci, spuneţi că există o legătură, sugeră Van Veeteren. Din punctul meu de vedere, n-are nicio importanţă.

Urmară câteva secunde de tăcere. Singurele sunete veneau de la pipa lui Reinhart şi de la şeful poliţiei care-şi rotea ceasul de mână.

— Înseamnă că Mitter era nevinovat? întrebă Rooth.

Nimeni nu-i răspunse.

— Deci, aceeaşi persoană a comis amândouă crimele? continuă Rooth.

Van Veeteren se lăsă pe spate şi se uită în tavan.

— Era un individ tare amuzant, trebuie să recunosc, spuse el în cele din urmă. Un singur lucru mă surprinde: că n-a încercat mai degrabă să ne contacteze pe noi, dacă tot şi-a amintit ceva.

— Ce vrei să spui? zise Hiller.

— Adică..., interveni Reinhart.

Van Veeteren dădu încet din cap.

— ... Mitter l-a anunţat pe criminal? spuse Münster. Şi pe noi, nu?

Van Veeteren nu mai zise nimic.

— Cum naiba poate să fie cineva atât de prost? se întrebă Reinhart.

— Ia încearcă tu să petreci un timp la balamuc, să te îndoape ăştia cu medicamente şi să vezi ce deştept o să te simţi după o săptămână, spuse Rooth. Dacă e cum spune V.V. şi Mitter a

reuşit să facă o breşă în amnezia lui, ce naiba a urmărit procedând astfel? Trebuie să spun că am anumite îndoieli.

— Nu, e aşa cum am spus eu, zise Van Veeteren căscând. Dar nu trebuie să ne certăm din pricina asta. O să vezi la sfârşit.

Hiller se ridică.

— S-a făcut timpul. Van Veeteren, vreau să discutăm ceva după aceea.

— Nicio problemă. Mă găseşti la cantină. E un program la televizor pe care nu vreau să-l ratez...

Hiller îşi aranjă cravata şi se grăbi să iasă.

— N-am trecut de când sunt printr-o situaţie mai cacacioasă, bombăni el.

26

Münster ciocăni la uşă şi intră.

— Ia un loc, spuse Van Veeteren, arătându-i un scaun între fişete. Münster se aşeză şi să sprijini cu spatele de perete.

— E unsprezece, spuse el. N-ar fi mai bine să ne ducem frumuşel acasă şi să dormim, ca să ne putem continua munca mâine?

Van Veeteren îşi prinse mâinile pe biroul din faţa lui.

— Oamenii gândesc mai cu spor noaptea. Dacă dormi prea mult, o să te îngraşi. Deja ai început să dai semne de încetineală când te apropii de fileu. Un criminal umblă liber pe străzi. Mai ai nevoie de alte explicaţii?

„Of, mai taci naibii din gură", zise Münster în gând, dar n-o spuse cu glas tare.

— O cafea? întrebă Van Veeteren pe un ton prietenos.

— Da, te rog, spuse Münster. Exact ce aveam nevoie. Azi n-am băut decât vreo unşpe ceşti.

Van Veeteren turnă ceva cu miros înfiorător şi de culoare cafenie dintr-un termos cam jegos. Îi întinse lui Münster un pahar din carton.

— Acum, ascultă cu atenţie, inspectore. Ai face bine să te concentrezi, altfel o să-ţi petreci toată noaptea aici. Munca grea începe de mâine, aşa că ar fi foarte bine dacă am avea câteva idei despre ce mama dracului ar trebui să facem. Vrei să-ţi suni nevasta?

Münster clătină din cap.

— Am sunat-o deja. A văzut la televizor că...

— Bun. Ei, cine-i făptaşul nostru? Ucigaşul?

Münster sorbi din cafeaua călâie. Făcu o grimasă când înghiţi şi făcu presupunerea că fiertura aceea trebuie să fi fost preparată cu douăsprezece până la optsprezece ore înainte.

— Să înţeleg din asta că nu ştii? întrebă Van Veeteren.

Münster încuviinţă din cap.

— Asta înseamnă: nu, nu ştiu, confirmă el.

— Şi la mine e la fel, spuse Van Veeteren. Şi trebuie să recunosc că n-am nici cea mai mică urmă de bănuială. Iată de ce trebuie să-ţi dai mai mult silinţa. Să începem cu numărul doi!

— Ăă...?

— Cu cea de-a doua crimă, uciderea lui Mitter. Care e cea mai importantă întrebare?

— De ce! spuse Münster.

— Corect! Putem să ignorăm pe moment „când" şi „cum" şi dacă victima şi-a golit maţele în ultimele opt ore. Trebuie să ne concentrăm pe întrebarea „de ce". De ce a fost ucis Mitter.

— Presupunem că a fost acelaşi ucigaş?

— Da, spuse Van Veeteren. Dacă n-ar fi acelaşi, ar fi o cu totul altă chestiune. Un caz pe care nu-l vom rezolva vreme îndelungata, dacă folosim metodele obişnuite. Nu, fir-ar să fie, e aceeaşi persoană, ştiu că aşa e. Dar de ce? Şi de ce abia acum?

— A fost avertizat?

— Chiar crezi asta?

— Dar, şefu', chiar dumneata ai spus...

— După zece seara, poţi sa renunţi la „şefu'".

— Ai spus chiar tu că ucigaşul trebuie să fi fost avertizat chiar de Mitter însuşi. Că Mitter şi-a amintit ceva legat de prima crimă.

— Hai să zicem ca sunt sigur de asta. Mitter l-a informat pe criminal că şi-a amintit cine este el.

— Sau ea.

— E posibil?

— Nu.

— Vom presupune că e un bărbat. Următoarea întrebare, Münster!

Münster se scărpină la ceafă.

— Cum? spuse el. Cum l-a informat Mitter pe criminal?

— Corect, şi de data asta! Eşti în formă maximă, Münster!

— Şi de ce n-a spus nimic poliţiei?

— Ajungem şi acolo, mai târziu, spuse Van Veeteren. Pe rând. Cum? Ce părere ai?

— Cred că... ori a telefonat, ori a scris o scrisoare. Nu cred c-a trimis un fax.

Obrajii umflaţi ai lui Van Veeteren tresăriră şi formară ceva ce ar fi putut fi un zâmbet. Dar dură atât de puţin, încât Münster nu reuşi să-şi dea seama dacă aşa fusese.

— A scris, confirmă Van Veeteren.

— De unde ştii?

— Pentru că am verificat. Dacă mă asculţi cu atenţie, o să-ţi explic. Mitter a scris o scrisoare lunea trecută... pe 16... şi a fost pusă la poştă în aceeaşi zi. I s-au dat un plic, hârtie de scris şi un stilou. În mod evident, aici toate obiectele sunt ţinute sub cheie şi date pacienţilor la cerere. Mai exact, dacă se poartă frumos. Totul pare a fi încuiat acolo — în afară de pacienţi, dar aceştia primesc pastile, în schimb. În tot cazul, e clar că a trimis o scrisoare lunea trecută. Dacă presupunem că asasinul locuieşte aici, în Maardam, sau în district, măcar, trebuia s-o primească marţi. Petrece ziua de miercuri aşteptând, după care loveşte din nou joi seara. Se deghizează, găseşte o modalitate să intre în salon, aşteaptă calm. Stă ascuns opt sau nouă ore — numai imaginează-ţi asta, Münster. Ticălosul ăla rămâne în spital opt sau nouă ore până soseşte momentul potrivit, de-aia toată povestea e atât de impresionantă. Nu e unul dintre criminalii de rând cu care avem de-a face în mod normal, cred că trebuie să ne fie clar lucrul ăsta.

Münster fu de acord. Oboseala lui începea să se risipească, să se dilueze, fiind penetrată de concentrare. Se uită pe fereastră. Siluetele catedralei şi ale zgârie-norilor din Karlsplatsen se contura pe cerul nopţii şi se simţi năpădit de acel sentiment care întotdeauna apărea mai devreme sau mai târziu în cursul unei anchete, un sentiment care nu-l lăsa să adoarmă în pat, în pofida faptului că era atât de epuizat, încât se afla în pragul colapsului. Asta era provocarea, esenţa muncii lor. Criminalul era

undeva, în libertate. Unul dintre cei trei sute de mii de locuitori ai oraşului îşi asumase uciderea a două fiinţe omeneşti şi era de datoria lui, a lui Van Veeteren şi a celorlalţi poliţişti sa-l prindă pe individ — sau pe individă. La drept vorbind, avea să fie o treabă al naibii de dificilă. Puteau să lucreze mii de ore până reuşeau să închidă dosarul, iar când în sfârşit vor căpăta toate răspunsurile, le va deveni limpede tuturor că ceea ce făcuseră fusese o totală irosire de timp. Îşi vor da seama că daca ar fi făcut cutare sau cutare lucru imediat, l-ar fi rezolvat în doua zile în loc de două luni.

Dar ăsta era doar începutul. Până în acel moment, nu ştiau practic nimic. Nu erau decât Van Veeteren şi cu el însuşi închişi în acest birou mizerabil, prinşi în vălmăşagul de întrebari, răspunsuri şi supoziţii într-o căutare lentă, dar inexorabilă, a pistei corecte. Dacă n-o găseau, dacă o luau pe un drum greşit de la început — ei bine, riscau ca, peste două luni, să ajungă să stea tot în acelaşi birou, cu mii de ore pierdute şi niciun criminal. Asta era piatra de moară legată de gâtul lor: să se pomenească la fundul sacului, ştiind că vor fi nevoiţi să parcurgă tot drumul înapoi. Şi întotdeauna prima cotitură era cea mai importantă.

— Am făcut o greşeală, spuse Van Veeteren, de parca i-ar fi citit gândurile lui Münster. L-am închis pe Mitter, iar acum omul e mort. Macar atât să facem pentru el, să-l prindem de data asta pe adevaratul vinovat.

— Un lucru mă frapează, zise Münster. Crimele astea două sunt foarte diferite. Presupunând că e vorba despre acelaşi criminal. Cea de-a doua crimă e mult mai... profesionistă decât prima. Poate ca Mitter a fost chiar martor la prima. Aia a părut neplănuită... aleatorie. În schimb, a doua este comisă cu... mult sânge rece.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Da, ştiu. A prins gustul sângelui, a mai învaţat un lucru sau două. Dar să ne întoarcem la scrisoarea aceea. Mă urmăreşti?

— Desigur.

— Mitter îi scrie o scrisoare ucigaşului, persoanei pe care o suspectează că ar avea o legatură cu moartea soţiei sale...

— Stop! zise Münster. De unde ştii că i-a scris într-adevăr ucigaşului? De ce să nu fi fost o scrisoare banală către... un prieten?

— Am început să verificăm, spuse Van Veeteren, introducând o nouă scobitoare în gură. Dar ancheta nu s-a terminat încă. Niciunul dintre cei apropiaţi lui n-a primit vreo scrisoare — fosta lui soţie, copiii sau prietenii lui apropiaţi. Mai sunt câţiva de care n-am reuşit încă să dăm: Petersen şi Stauf lucrează la problema asta. Dar nu cred c-or să găsească pe cineva.

— Dar n-ar putea indica asta...

— Da, bineînţeles că e foarte posibil ca ucigaşul să fie unul dintre aceştia; dar nu cred că va dauna cuiva faptul că i se dă de înţeles că nu suntem o adunătură de cretini. Dacă pe urmă reuşim să-l identificăm peste o săptămână sau două, nu mai avem decât să-l înfundăm. Nimic nu se compară cu un asasin ţinut pentru o vreme în suspans.

Münster încuviinţă din cap.

— Să ne întoarcem la scrisoare, spuse Van Veeteren. Să presupunem că există într-adevăr o scrisoare prin care-l informează pe ucigaş de ceva. Întrebări, Münster!

— Ei bine, adresa, fireşte. A putut cineva să verifice adresa? Dar nu cred că...

— Ai perfectă dreptate! Idioţii ăia orbi care lucrează la Majorna n-au văzut nimic! Nici măcar o scrisoare! Cu toate că cineva stătea lângă Mitter în timp ce scria, ca să-l supravegheze.

— De ce?

— Nu ştiu. Ori fac un control al scrisorilor scrise din motive de securitate, ori e pe-acolo vreun ciudat care-şi scrie disertaţia — legătura dintre schizofrenie şi folosirea cu predilecţie a mâinii stângi, ce contează! Important este — şi ascultă-mă cu atenţie, inspectore, pentru că e esenţial — că lui Mitter i se dă hârtia, stiloul, plicul şi timbrul de către infirmier. El stă jos în sala de adunare — da, aşa i se spune acolo — şi scrie scrisoarea. Nu durează mai mult de zece minute; i-o înmânează infirmierului, care o pune la cutia poştală de lângă intrare, atunci când pleacă acasă două ore mai târziu. Până atunci, el a purtat-o în buzunarul de la piept al uniformei de lucru. E clar totul?

— Bineînţeles.

— Ce te frapeaza la toate astea?

Münster închise ochii. Își rezemă capul de perete și se gândi.

— Nu știu...

— Adresa.

— Ce vrei să spui?

— Gândește-te, Münster, pentru numele lui Dumnezeu! Dacă nu reușești sa raspunzi la întrebare, n-o să-ți susțin niciodată cererea de promovare.

— Bineînțeles: de unde a știut el adresa?

— A criminalului, da.

— O agenda cu adrese?

— Nu, n-avea așa ceva la el. Și nu găsești în tot spitalul.

— Cartea de telefoane?

— Nu e niciuna în sala de adunare.

— Și a rămas acolo tot timpul?

— Infirmierul statea afară, cu ochii pe el. Nu-l scapa nicio clipă din priviri — nu ma întreba de ce. Sunt uși din sticlă între încăperi. A fumat două țigări, a spus. Evident, era o marcă din alea care se fumează în cinci minute...

— Daca infirmierul ar fi fost mai atent, cu siguranță că ar fi putut sa arunce o privire și la scrisoarea aia.

Van Veeteren mârâi.

— Crezi că nu i-am explicat asta? Dar, oricum, nu e deloc sigur că asta ne-ar fi fost de folos: nu părea să se împace prea bine cu cititul. E genul de mascul feroce care ar fi în stare să răstoarne o locomotivă, dar nu știe care capăt al stiloului se ține în jos.

Münster zâmbi cu promptitudine.

— Dar să lasăm asta, spuse Van Veeteren. Nimeni n-a văzut ce-a scris Mitter pe plic. Nu s-a folosit nici de o agendă cu adrese, nici de cartea de telefon. Ceea ce înseamnă că...

— Că știa adresa pe dinafară. Oh, fir-ar să fie!...

— Ajung și eu în același punct, cu toate că trebuie să spun că mă deplasez mai rapid. Câte adrese știi pe dinafară, Münster?

Münster reflectă la întrebare.

— Numără-le! spuse Van Veeteren.

— A mea, spuse Münster.
— Bravo, replică Van Veeteren.
— A părinţilor...
— Şi?
— Adresa unde-am locuit în copilărie, în Willby...
— Prea veche.
Münster ezită.
— A surorii mele din Hessen... cred.
Făcu o pauză.
— Oh, şi sediul central al poliţiei, desigur, spuse în cele din urmă Münster.
Van Veeteren se pipăi în buzunar după o nouă scobitoare, dar era evident că rămăsese fără.
— Ai terminat? întrebă el.
Münster încuviinţă din cap.
— Ai patruzeci şi doi de ani şi ai învăţat până acum patru adrese pe dinafară. Bravo, inspectore. Eu nu reuşesc să-mi amintesc decât trei. Ce concluzie tragi din asta?
— Că a scris cuiva... foarte apropiat.
— Sau?
— Lui însuşi?
— Nu fi tâmpit, spuse Van Veeteren. Sau?
— La locul lui de muncă.
Van Veeteren îşi prinse mâinile la ceafă şi se întinse în fotoliul de birou.
— Liceul Bunge, spuse el. Bem şi noi o bere?
Münster încuviinţa din cap din nou. Van Veeteren se uită la ceasul de perete.
— Dacă mă duci acasă cu maşina, îţi dau voie să mă cinsteşti cu o bere pe drum. Cred ca la localul lui Kraus ar fi cel mai bine.
Münster îşi puse haina pe el.
„Cred că îmi face o favoare", îşi zise.

— E deja vineri, fir-ar al naibii! anunţă Van Veeteren pe când îşi croiau drum spre bar.
Având la el două halbe cu spumă, îşi făcu loc într-un spaţiu aproape inexistent dintre două tinere care şedeau pe o bancă.

Aprinse o ţigară de foi şi, după două minute, se făcu loc şi pentru Münster.

— Bunge sau un bun prieten, spuse Van Veeteren. Şi fără doar şi poate că putem să uităm despre bunii prieteni. Vreo problemă?

— Da, spuse Münster. Cel puţin una. Un nume neobişnuit.

— Ce vrei să spui?

— Dacă ai un nume neobişnuit, scrisorile ajung la tine orice s-ar întâmpla. Dalmatinenwinckel sau ceva de genul ăsta...

— Despre ce naiba vorbeşti?

— Dalmatinenwinckel. Am avut cândva o prietenă pe care aşa o chema. Era de ajuns să-i scriu numele şi oraşul pe plic; nu mai trebuia să scriu şi strada sau numărul.

— Bine că nu te-ai însurat cu ea, spuse Van Veeteren. Dar cred că ai dreptate. Trebuie să trimitem pe cineva la oficiul poştal, să verifice.

Sorbi zdravăn din halbă şi-şi plescăi buzele în semn de apreciere.

— Cum o să procedăm? întrebă Münster.

Dintr-odată se simţea din nou epuizat. Stătea pleoştit într-un colţ al banchetei, iar ochii îl usturau din cauza fumului. Se facuse deja unu şi jumătate. Dacă mai adăuga şi timpul necesar ca să-şi bea berea, să-l ducă acasă pe V.V., să ajungă la el în suburbie, să se dezbrace şi să facă un duş, ajunse la concluzia că înainte de trei dimineaţa n-o să reuşească să se cuibărească în pat lângă Synn...

Oftă. Gândul la Synn era, în acel moment, mult mai persistent decât cele legate de cazul la care lucrau; totuşi, cu siguranţă că ăsta era un semn de sănătate, la urma urmelor.

— Puteţi sa mergeţi la Bunge, spuse Van Veeteren. Tu şi Reinhart. Presupun ca nu puteţi sa începeţi mai devreme de luni.

Münster încuviinţă recunoscător.

— Scrisoarea e pe primul plan, bineînţeles. E posibil să nu reuşim să-i dăm de urmă deloc, evident, dar dacă avem un noroc chior... Ei bine, dacă cineva îşi aminteşte de ea, vom şti. O să punem mâna pe el, Münster, şi totul o să se termine în acel moment şi în acel loc.

Münster nu spuse nimic.

— Dar nu cred că vom avea un noroc chior; simt asta. În tot cazul, verifică procedurile legate de corespondenţă, la liceu — cine sortează scrisorile care vin, dacă pun plicurile în compartimente separate, genul ăsta de lucruri. O să ai un plic de la Majorna cu tine, desigur, dar din păcate nu e nimic remarcabil la el. Arată ca orice plic obişnuit. Şi fii cu băgare de seamă — nu e nevoie ca toţi gorobeţii să afle despre aceasta scrisoare.

— Câţi profesori sunt la liceul ăla? întrebă Münster.

Van Veeteren făcu o grimasă.

— Şaptezeci, cred. Şi nenişorii ăia primesc o juma de tonă de scrisori în fiecare săptămână.

Münster nu era sigur dacă Van Veeteren exagerează sau nu.

— Şi elevii?

— Şapte sute, oftă Van Veeteren. Nu cred că primesc aşa de multe scrisori la şcoală, dar totuşi: şapte sute. Dar-ar dracii!

— Am citit odata o poveste poliţistă, despre un elev care a început să-şi execute profesorii. Nouă a hăcuit până au reuşit să-l prindă.

— Cunosc sentimentul, spuse Van Veeteren. Şi eu am fost tentat sa fac acelaşi lucru când eram elev acolo.

— Ce facem pe urmă? Verificăm alibiurile?

— Da. Interoghează-i pe toţi, până la unul. Perioada în discuţie este cât se poate de clară: de joi după-amiază până vineri dimineaţă. Azi-dimineaţă. Toţi cei care nu vor reuşi să spună ce-au facut în acea perioadă vor fi puşi la pastrare.

— Şi Eva Ringmar? Sau ne ajung informaţiile pe care le-avem?

— Mai fă o încercare şi cu alibiurile pentru Ringmar; n-o să facă rău nimănui. Şi, Münster, dacă găsim pe cineva care ar fi putut să aibă un prilej favorabil în ambele rânduri, mergi pe şipcă. Mi-ar plăcea să iau parte la ce-o să se întâmple în continuare.

Ridică halba şi o goli.

— Da' bună a fost, spuse el. Mai vrei una?

Münster clătina din cap.

— Serios? A, bine, cred că începe să se facă un pic cam târziu. În tot cazul, Rooth şi deBries pot să mai stea la Majorna şi pot

să înceapă să-i ia la întrebări pe vecini. Plus Bendiksen, cred. Mai devreme sau mai târziu, trebuie să aflăm ce s-a întâmplat cu Eva Ringmar.

— Şi dumneata, domnu' şef, ce-o să faci?

Fără să se gândească, revenise la obişnuita formă politicoasă de adresare. O vreme, Van Veeteren nu-i răspunse.

— Mai întâi de toate, o să vorbesc cu peruchierii, spuse el în sfârşit. Ştiai că în oraşul ăsta poţi să cumperi sau să închiriezi peruci din unsprezece locuri diferite?

— Habar n-aveam, spuse Münster. Ce chestie!

— Da. Şi mai sunt câteva fire răzleţe pe care am de gând să le înnod, spuse Van Veeteren în timp ce-şi lăsa ţigara de foi să cadă în halbă. Ştii ce cred, Münster?

— Nu.

— Cred că e o treabă urâtă. O treabă foarte urâtă, într-adevăr, dar-ar dracii.

27

Alese drumul care străbătea o întindere de terenuri necultivate. Sigur că avea să-i lungească drumul cu o oră, dar chiar asta îşi dorea astăzi.

Singur la volan, cu Julian Bream şi Tarrega răsunându-i în urechi şi peisajul pustiu acţionând ca o barieră şi un filtru între el şi realitatea atât de apăsătoare; pe asta mizase, mai mult sau mai puţin. Şi maşina şi-o alesese cu mare grijă din parcul poliţiei: o Toyota roşie aproape nouă, cu geamuri fumurii şi nişte difuzoare decente în faţă şi în spate.

Plecase la drum cam pe la opt; o dimineaţă întunecoasă şi ceţoasă, care se lumina odată cu trecerea timpului, dar norii cenuşii şi umezi nu dispăruseră nicio clipă. Când se opri să ia masa la un han din Moines, întregul sat era învăluit ca-ntr-un linţoliu de ceaţă deasă ce părea să se abată în valuri dinspre terenurile mlaştinoase. Îşi dădu seama că era una din acele zile în care lumina nu reuşeşte să razbată. Întunericul nu va fi niciodată cucerit în totalitate.

Mâncă o tocană de peşte, preparată cu multă ceapă şi mult vin, şi-şi lăsă gândurile să se abată asupra zilei precedente şi a rezultatelor jalnice pe care le obţinuse. Petrecuse mai bine de opt ore interogând angajaţii de la diferite prăvălii de peruci, un exerciţiu ingrat şi monoton pe care ar fi putut să-l delege altcuiva, ţinând cont de rangul pe care-l avea, dar pe care şi-l asumase totuşi. Când totul s-a terminat şi s-a aşezat la birou ca să tragă

linie, cel puţin a fost în măsură să confirme că în ultima săptămână niciuna dintre cele unsprezece prăvălii de peruci nu vânduse, nu închiriase şi nu raportase furtul unei peruci similare cu cea purtată de ucigaş în noaptea crimei de la Majorna.

Nu se aşteptase la vreun alt rezultat. De ce să fi făcut o asemenea prostie o persoană atât de inteligentă şi de stăpână pe sine — căci cu aşa ceva aveau de-a face, orice s-ar fi zis. Dar totul trebuia verificat, iar acum asta făcea.

Nici rezultatele obţinute de cei de la patologie şi de la criminalistică n-au adus cu ele mari progrese. Observaţiile lui Meusse fuseseră confirmate până la cele mai mici detalii, iar ceea ce băieţilor de la criminalistică le plăcea să numească „operaţiune aspiratorie" a produs rezultate infime, de parcă locul crimei ar fi fost un teatru de operaţiuni militare, iar nu în salonul unui spital de psihiatrie.

Cu toate acestea, seara adusese o rază palidă de lumină, chiar dacă nu avea nimic de-a face cu cazul. Tocmai când se pregătea să se culce, Renate îl sunase ca să-l anunţe că nu mai credea că ar fi o idee aşa de bună ca ei doi să se mute împreună. În orice caz, sigur nu era nicio grabă. E timp pentru toate cele, spusese ea; şi, măcar de data asta, el fusese pe deplin de acord cu ea. Aşa că au încheiat convorbirea telefonică în cei mai buni termeni cu putinţă, iar ea chiar l-a convins să-i promită că-i va face o vizită fiului lor închis la penitenciarul de stat, de îndata ce va avea timp.

Conduse toată după-amiaza pe drumuri înguste, şerpuitoare, peste terenurile mlăştinoase şi de-a lungul râului, pe măsură ce întunericul se înteţea şi ceaţa devenea tot mai densă, iar acum venea deschiderea iluzorie la care tot sperase. Chintesenţa mişcării... când deplasarea prin spaţiu şi timp părea să stimuleze, totodată, o impresie de mişcare în alte sfere. Gânduri şi scheme deductive îi străbateau conştiinţa, fără efort şi fără rezistenţă, însoţite de spaţiul vacant creat de chitara clasică.

Dar direcţia luată de aceste mişcări de expansiune ţinea ritmul cu întunecimea care se apropia. Era ceva legat de cazul acesta, legat de crimele acestea, care obliga permanent toate cele să

ia o traiectorie descendentă, lăsându-i un gust infect în gură. Un sentiment de dezgust şi de neputinţă, similar cu ceea ce trăia de fiecare dată când se confrunta cu un omor violent; pe vremea când era încă un tânăr ofiţer de poliţie care-şi închipuia că va putea aduce schimbarea; înainte ca lupta cotidiană cu un anume tip de comportament să-l „ajusteze" îndeajuns ca să-şi poata îndeplini misiunea cum se cuvine.

Mână în mâna cu aceste suspiciuni era teama că ştie mai multe decât înţelege. Că exista o întrebare, un indiciu, pe care trebuia să fie în stare să-l identifice şi să-l cerceteze mai îndeaproape, sau vreo conexiune pe care o trecuse cu vederea, care, odată expusă la lumina zilei, se va dovedi a fi cheia cazului privit ca întreg.

Dar acesta nu era mai mult decât un simţamânt vag, poate nu mai mult decât o falsă speranţă, ţinând cont că orice altceva lipsea; şi oricare ar fi fost adevărul, nu devenise nici cu o fărâmă mai limpede în această după-amiază. Fusese şi continua să fie o calatorie în necunoscut. Ceea ce creştea înăuntrul său era temerea — temerea că totul va dura prea mult, că iar va face lucrurile greşit şi că răul se va dovedi a fi mult mai puternic decât era dispus să recunoască.

Răul?

Iata un concept cu care nu-i placea să se confrunte.

Femeia care-i deschise uşa avea părul roşcat şi lung şi arăta de parcă din clipă în clipă urma să nască.

— Van Veeteren, spuse el. Am telefonat ieri. Dumneavoastră sunteţi doamna Berger?

— Bine aţi venit, spuse ea cu un zâmbet.

Şi, ca şi cum i-ar fi citit gândurile, adăugă:

— Nu va faceţi griji în privinţa mea, mai am o lună până la termen. De fiecare dată ajung să arat aşa.

Îi luă pardesiul şi-l conduse în casă. Îi prezentă doi copii, un băiat de patru sau cinci ani şi o fetiţă de doi–trei ani. Trecuse multă vreme de când se pricepea să facă estimări ceva mai precise în cadrul acelor grupe de vârstă.

Ea strigă ceva în direcţia etajului şi o voce anunţă că urma să vină cât de curând. Doamna Berger îl invită pe Van Veeteren

să şadă într-un fotoliu din împletitură de trestie, ce făcea parte dintr-un mic grup de piese de mobilier similare în faţa unui şemineu deschis, şi plecă la treburile ei, care-i impuneau prezenţa în bucătărie. Cei doi copii priviră pe furiş la Van Veeteren, apoi deciseră să meargă cu mama lor.

Rămase singur cam un minut. Era evident că familia Berger nu suferea deloc de pe urma lipsei de bani. Casa era situată într-un loc sigur şi la o distanţă destul de mare de cei mai apropiaţi vecini, la marginea micului oraş, cu vedere neîngrădită la peisajul rural. Nu avusese destul timp ca să-şi formeze o opinie despre exteriorul casei, dar interiorul şi utilităţile demonstrau bun gust şi existenţa mijloacelor necesare satisfacerii acestuia.

Pentru un scurt moment, aproape ca regretă că acceptase invitaţia care i se făcuse. Interogarea gazdei în timpul cinei nu reprezenta deloc o situaţie ideală. „Nu e aşa de uşor să muşti mâna care te hrăneşte", îşi zise el. E mult mai simplu să înfrunţi pe cineva cu privirea din cealaltă parte a unei mese instabile dintr-o celulă murdară de închisoare.

Dar nu încăpea îndoială că totul avea să fie bine. Nu avea intenţia să-l interogheze în detaliu pe Andreas Berger, chiar dacă-i venea greu să se opună plăcerii de a proceda astfel. Van Veeteren venise aici doar ca să-şi formeze o impresie — sigur nu era şi altceva în afară de asta? Căci, deşi avea deplină încredere în judecata lui Münster, chiar mai multă decât şi-ar fi imaginat vreodată Münster, rămânea întotdeauna o mică şansă, o posibilitate ca Van Veeteren să observe ceva. Ceva a cărui sesizare ar necesita un al şaselea simţ special, un fel de intuiţie superioară sau un anume fel de imaginaţie pervertită...

Şi, până la urmă, era imposibil ca patru ochi să nu vadă mai bine decât doi.

Băiatul, de exemplu. Era posibil să fie un picuţ prea „vârstnic" pentru împrejurările date? Fără îndoială că ar fi fost o bună idee să verifice datele, atunci când se va ivi prilejul. Căci dacă într-adevăr noua doamnă Berger fusese însărcinată înainte ca fosta doamnă Berger să-şi fi făcut ieşirea finală din scenă, ei bine... Cu siguranţă că asta ar fi avut o anume semnificaţie, nu?

Andreas Berger arăta mai mult sau mai puţin aşa cum şi-l imaginase Van Veeteren. Suplu, relaxat, în jur de patruzeci de ani; tricou polo, geacă, pantaloni reiaţi. Un aer întru câtva de intelectual.

„Prototipul omului de succes, îşi zise Van Veeteren. S-ar potrivi în orice reclamă de televiziune. Orice, de la aftershave şi deodorant la mâncare pentru câini şi pensie privată. Foarte plăcut."

Cina dură o oră şi jumătate. Conversaţia se legă cu uşurinţă, fără să fie ceva excepţional, iar după desert, soţia şi copiii se retraseră. Domnii se întoarseră la fotoliile lor din trestie. Berger îl îmbie să aleagă din paleta lui bogată de bauturi, dar Van Veeteren se mulţumi cu un whisky cu apă şi o ţigara.

— Trebuie să fiu în stare să găsesc drumul de întoarcere la hotel, spuse el în loc de altă explicaţie.

— Dar de ce nu rămâneţi la noi peste noapte? Avem o grămada de camere.

— Nu m-am îndoit nicio clipă de asta, spuse Van Veeteren. Dar mi-am ocupat deja camera şi prefer să dorm acolo unde-mi ţin periuţa de dinţi.

Berger ridică din umeri.

— În plus, mâine dimineaţa trebuie să mă trezesc devreme, adăugă Van Veeteren. Aţi avea ceva împotrivă să trecem la subiectul nostru, domnule Berger?

— Fireşte că nu. Nu vă temeţi să întrebaţi, domnule inspector-şef. Daca vă pot ajuta în vreun fel să faceţi lumină asupra acestei teribile tragedii, voi fi încântat să o fac.

„Nu, îşi zise Van Veeteren. În general, nu prea sunt acuzat că mi-e teamă să pun întrebări. Să vedem dacă ţie ţi-e teamă să raspunzi la ele."

— Cum aţi descoperit că Eva vă e infidelă? întrebă el pentru început.

A fost o încercare hazardată, dar văzu imediat că lovise drept în centrul ţintei. Berger reacţionă atât de violent, încât cubul de gheaţă pe care tocmai se pregătea sa-l lase în pahar ateriză pe podea.

— Of, la naiba, spuse el căutând cubul în covorul miţos.

Van Veeteren aşteptă cu calm.

— Despre ce naiba vorbiţi acolo?

Încercarea era atât de amatoricească, încât Van Veeteren nu se putu abţine să nu zâmbească.

— Aţi aflat singur sau v-a spus ea?

— Nu ştiu despre ce vorbiţi, domnule inspector.

— Sau v-a informat altcineva?

Berger ezită.

— Cine v-a spus de treaba asta, domnule inspector?

— Mă tem că va trebui să respectăm regulile, domnule Berger, chiar dacă mi-aţi oferit o cină delicioasă.

— Ce reguli?

— Eu pun întrebările, dumneavoastră răspundeţi.

Berger nu zise nimic. Sorbi din pahar.

— Chiar aţi fost deosebit de ospitalier, spuse Van Veeteren, cu un gest vag care încorpora mâncarea, vinul, whisky-ul, şemineul şi toate celelalte lucruri pe care Berger le oferise: dar timpul dumneavoastră de gândire s-a terminat acum!

— Bine, spuse Berger. A fost un alt bărbat. Da, aşa se părea.

— Nu sunteţi sigur?

— Nu s-a confirmat niciodată. Nu în totalitate.

— Vreţi să spuneţi că ea n-a mărturisit?

Berger râse.

— Să mărturisească? Nu, cu siguranţă că n-a făcut-o. I-a negat existenţa de parcă viaţa ei depindea de asta.

„Poate că depindea", îşi zise Van Veeteren.

— Puteţi să-mi vorbiţi despre asta?

Berger se lăsă pe spate şi aprinse o ţigară. Trase adânc fumul în piept înainte de a răspunde. Era evident că avea nevoie de câteva secunde ca să plănuiască ce avea să spună, înainte de a începe să vorbească. Van Veeteren consimţi la dorinţa lui.

— I-am văzut, spuse în cele din urmă Berger. Era în primăvara lui 1986, martie sau aprilie, cam pe-acolo. I-am văzut împreună de două ori, şi am motive să cred că au continuat să se întâlnească din când în când până pe la mijlocul lui mai, cel puţin. Era ceva... Ei bine, puteam să observ asta la ea, desigur. Se poate spune că nu era genul de femeie care să poată păstra un

secret. Parcă scria pe faţa ei că ceva era în neregulă. În orice caz, presupun că înţelegeţi ce vreau să spun, domnule inspector?

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Puteţi să-mi spuneţi exact când a început totul?

— De Paşti. Era joia de dinaintea Paştelui, în 1986. Nu mai ştiu data. A fost unul din acele cazuri de pură coincidenţă — m-am gândit mult la asta după aceea. I-am văzut într-o maşină, în timpul pauzei de prânz. A trebuit să trec cu maşina prin centrul oraşului ca să mă întâlnesc cu un cercetător din Irgenau şi erau în faţa mea, în diagonală, în altă maşina...

— Sunteţi sigur că era soţia dumneavoastră?

— Sută la sută.

— Şi bărbatul?

— Adică, să vă spun cum arăta?

— Da.

— Nu ştiu. Era la volan. Eva şedea lângă el; am văzut-o din profil când a întors capul să-i spună ceva, dar tot ce-am văzut din el au fost umerii şi ceafa. Erau pe banda din partea dreaptă, gata să cotească într-acolo. Când semaforul a trecut pe verde, au cotit la dreapta. N-aveam nicio şansă să-i urmăresc, chiar dacă aş fi vrut. Cred... cred că am fost şocat.

— Şocat? Cum puteaţi să ştiţi că ea vă e... necredincioasă? Nu era posibil ca soţia dumneavoastră să se afle în maşina altcuiva dintr-un motiv absolut inocent?

— Desigur. Asta am încercat să-mi spun şi eu. Dar, când am întrebat-o, reacţia ei a fost foarte... ei bine, n-a lăsat loc pentru îndoieli.

— În ce sens?

— A fost extrem de afectată. Susţinea că fusese acasă toată ziua, că ori m-am înşelat, ori minţeam şi încercam să distrug relaţia noastră. Şi multe alte lucruri din aceeaşi categorie.

— Şi nu e posibil ca ea să fi avut dreptate?

— Nu. Am început să pun la îndoială ceea ce văzusem, în mod firesc... Dar, după câteva săptămâni, am ajuns din nou la aceeaşi discuţie. Un coleg de-al meu i-a văzut împreună într-un restaurant. A fost foarte dureros. Colegul a menţionat asta în trecere, ca un fel de glumă, dar mă tem că mi-am pierdut cumpătul.

— Ce a avut Eva de spus de data asta?

— La fel ca înainte. De asta era aşa de ciudat. A negat totul şi s-a arătat la fel de supărată ca şi data trecută, făcându-l pe colegul meu mincinos, susţinând ca n-a pus niciodată piciorul în localul acela. Întreaga poveste era atât de flagrantă. Credeam că e sub demnitatea ei să mintă, cum s-ar spune. Şi să mintă cu atâta încăpăţânare. I-am spus că îmi venea mult mai greu să mă împac cu minciunile decât cu infidelitatea ei. Straniu a fost că a părut să fie de acord cu mine.

— Ce s-a întâmplat după aceea?

Berger ridică din umeri.

— Relaţia noastră a ajuns într-un punct mort, bineînţeles. A devenit ca o străină, s-ar putea spune. Eu nu mă puteam abţine să nu mă gândesc la asta şi să nu-mi pun întrebari. Sa-i pun şi ei întrebări, numai că ea refuza să discute. De cum începeam să vorbesc despre ceva, ea închidea gura şi tăcea mâlc. Timp de câteva luni, a fost un adevărat infern. Şi lucrurile s-au înrăutăţit. Nu m-am aşteptat nicio clipă la aşa ceva. Eram căsătoriţi de cinci ani, ne cunoşteam de zece şi nu avuseserăm niciodată asemenea probleme. Sunteţi căsătorit, domnule inspector-şef?

— Oarecum.

— Hm... Ei, mă rog... Nu a trecut mult şi-am început să mă gândesc că, în definitiv, poate că apucasem de capătul greşit al băţului. Începeam să am senzaţia că totul se schimba în favoarea ei, într-un fel sau altul... Ca şi cum eu eram de vină pentru tot, fiindcă eu fusesem cel care o acuzase. Îmi amintesc că mă gândeam că întreaga tărăşenie începea să semene cu o adevărată *folie à deux*, dacă înţelegeţi...

— Nu mă subestimaţi.

— Scuze...

— Aţi spus că aţi prins-o de mai multe ori?

— Da, dar niciodată în situaţii identice. Vedeam o imagine fugară... auzeam întâmplător nişte convorbiri telefonice...

— Aţi auzit despre ce vorbeau?

— Nu. Dar era foarte clar, chiar şi aşa.

— Vă ascult.

— Am mai prins-o de câteva ori spunând minciuni. Susţinea că fusese acasă, în pofida faptului că eu venisem acasă în pauza de prânz şi găsisem casa goală... Spunea că fusese la cinema cu vreo prietenă de-a ei. Ca să vadă un film care nu mai rula de o săptămână.

— Ce a avut de spus cu privire la toate aceste lucruri?

— Nu i-am cerut niciodată explicaţii. Nu ştiam ce să fac. Cred că aşteptam să se întâmple ceva crucial. Întreaga situaţie părea atât de ireală, că pur şi simplu nu ştiam cum să procedez.

— Aţi vorbit cu cineva despre asta?

— Nu... Din păcate, nu. M-am temut că ar putea să răbufnească în afară şi mi-am zis că, până la urmă, vom reuşi cumva sa găsim singuri o soluţie.

Van Veeteren aprobă.

— E cumva un Vrejsman? zise, arătând spre o acuarelă mare prinsă de perete deasupra şemineului.

— Da, este, spuse Berger surprins. Să nu-mi spuneţi că, pe lângă funcţia de inspector-şef, sunteţi şi expert în arte plastice?

— Bineînţeles, spuse Van Veeteren. Cunosc bine opera lui Rembrandt şi a lui Vrejsman. Vrejsman e unchiul meu. Sunteţi absolut sigur, domnule Berger?

— Poftim? Nu prea înţeleg...

— Sunteţi sigur că era infidelă? E posibil să fi fost altceva?

— Cum ar fi?

Van Veeteren desfăcu larg braţele.

— Nu mă-ntrebaţi pe mine. Dar ceea ce aţi descoperit nu era deosebit de compromiţător. Nu i-aţi găsit niciodată în pat împreună, cum s-ar zice.

— Nu am considerat că ar fi necesar.

— De ce nu ne-aţi spus despre asta ultima oară? Când aţi vorbit cu inspectorul Münster?

Berger ezită.

— N-a... venit vorba. Presupun că n-am crezut că ar fi ceva important. Şi nici acum nu cred, dacă e să mă întrebaţi.

Van Veeteren nu-i răspunse. Berger era foarte agasat acum. Van Veeteren aproape că-şi dori să fi fost în poziţia care i-ar fi permis să-l închidă peste noapte într-o celulă de la secţia de

poliție și să poată continua interogatoriul a doua zi de dimineață. Asta i-ar fi ușurat mult mutarea următoare. Dar pe când se întreba ce să facă în continuare, doamna Berger apăru și-și informă soțul că era chemat la telefon.

„Diavolul are grijă de supușii lui", își zise Van Veeteren. Berger se duse să răspundă la telefon, iar Van Veeteren avu prilejul să petreacă următoarele zece minute privind lung la tăciunii aprinși și la flăcările albastre pe cale să se stingă, gândindu-se la propriile infidelități.

Fuseseră două la număr. Cea mai recentă avusese loc cu optsprezece ani în urmă și fusese la fel de catastrofală ca și prima. Căsătoria lui fusese și ea catastrofală, dar cel puțin avusese avantajul că nu afectase nicio parte inocentă.

Poate că nu era o idee rea să lase ca același lucru să se aplice și căsătoriei dintre Andreas Berger și Eva Ringmar? Decise să accepte încă un whisky cu apă în timp ce aștepta să înceapă următoarea rundă. Va trebui să se asigure că va dura mult mai puțin decât ultima. Ceasul de pe polița șemineului arăta nouă și jumătate și chiar dacă în general nu era atent la exigențele impuse de decență și de etichetă, avea și el limite.

Aprinse o țigară și puse în buzunarul de la piept încă patru.

28

— Puteţi să-mi vorbiţi despre accident, domnule Berger? Promit să nu vă mai reţin mult.

Berger răscoli tăciunii cu vătraiul. Rămase pe vine un timp, cu braţele între genunchi, cu ochii ţintă la foc, înainte să înceapă:

— Era 1 iunie. O sâmbătă. Eram invitaţi la familia Molnar, un coleg de-al meu: au o casă în districtul lacului Maarensjöarna. Urma să rămânem peste noapte. Când a sosit ora mesei, ne-am dat seama că Willie dispăruse. Avea patru ani, tocmai îi sărbătorisem ziua de naştere. Soţii Molnar aveau doi copii, ceva mai măricei. Se jucaseră cu toţii în grădină. Willie spusese că trebuie să se ducă la baie. L-am găsit abia duminică dimineaţa. Nişte pescari i-au scos cadavrul dintr-un golfuleţ — curentul îl purtase cale de trei kilometri.

Tăcu şi-şi aprinse o ţigară.

— Ce distanţă era de la casă până la lac?

— Doar o sută de metri. Înotaserăm mai devreme, dar Willie ştia că nu are voie să se ducă acolo singur.

— A avut loc o anchetă riguroasă?

— Da, dar nu erau multe de spus. Probabil că Willie se dusese pe ponton şi căzuse în apă. Avea toate hăinuţele pe el, aşa că nu plecase să înoate singur. Domnule inspector-şef, chiar trebuie să trecem prin toate acestea? I-am spus toată povestea colegului dumneavoastră ... Münster, parcă aşa îl cheamă.

Van Veeteren înclină aprobator din cap.

— Dar reacţia Evei, puteţi să-mi vorbiţi despre asta? Înţeleg că vă vine greu, dar eu caut un ucigaş, domnule Berger. Cineva a omorât-o pe Eva, cineva l-a omorât pe Janek Mitter, noul ei soţ. Trebuie să existe un motiv. Mă tem că e nevoie să cercetez până la capăt fiecare indiciu.

— Înţeleg. Sper că înţelegeţi trauma provocată de moartea unui copil. Putem accepta ca adulţii să moară, chiar dacă se întâmplă brusc şi în mod neaşteptat; dar când un băieţel de numai patru anişori îţi este răpit... Ei bine, poţi ajunge să crezi că totul — şi chiar subliniez, totul — e fără rost. Orice reacţie trebuie să fie considerată ca normală.

— Eva a fost cea care a reacţionat mai urât?

Berger încuviinţă din cap.

— Da.

Urmă o pauză. Berger îşi turnă puţin whisky.

— Vreţi şi dumneavoastră?

Van Veeteren clătină din cap. Berger încercă să apuce un cub de gheaţă cu cleştele, dar nu reuşi. Puse cleştele pe masă şi se folosi de degete. Lăsă trei–patru cuburi de gheaţă pe jumătate topită în pahar şi-şi linse degetele.

„Ce maniere", îşi zise Van Veeteren.

— Eva, da... spuse Berger. Corect ar fi să spunem că şi-a pierdut complet cumpătul.

— Cum?

— Cum? A devenit isterică. Parcă-şi ieşise din minţi. Era imposibil să o faci să înţeleagă de vorbă bună sau să obţii un comentariu logic de la ea. Voia să se sinucidă — a trebuit s-o păzim permanent zile şi nopţi. Şi s-o îndopăm cu medicamente, bineînţeles.

— Cât a durat asta?

— Toată vara. A fost... a fost iadul pe pământ, domnule inspector. N-am mai avut când să sufăr. Aveam nevoie de toată energia ca s-o ţin pe Eva în viaţă. Şi, dat fiind că eu eram cel mai puternic, a trebuit să port pe umeri întreaga povară. Dar presupun că aşa se întâmplă pe lumea asta... Râse. Anul 1986 nu e un an pe care să vreau să-l mai trăiesc o dată, domnule inspector. Totul s-a întâmplat în 1986. Poate c-ar fi fost bine să mă duc la un astrolog şi să văd ce-mi rezervă stelele. Cred că au fost nişte constelaţii îngrozitoare.

— Eva era acasă sau la spital?

— Şi, şi. La început stătea mai mult la spital. Trebuia supravegheată permanent. Eram acolo în cea mai mare parte a timpului. După o vreme, am ţinut-o acasă tot mai mult, dar nu îndrăzneam s-o las singură. Am început din nou serviciul abia în octombrie.

— Dar ea s-a făcut mai bine?

— Da. Când s-a sfârşit vara, mi-a fost limpede că nu mai intenţiona să-şi ia viaţa.

— Aţi discutat despre accident?

— Niciodată. Am încercat, desigur; dar era absolut imposibil să discutăm despre asta. N-am pomenit niciodată de Willie, iar ea a insistat să-i aruncăm toate lucruşoarele. Am reuşit sa ascund câteva pentru mine. Dar era ca şi cum el n-ar fi existat vreodată, ca şi cum ea ar fi vrut să-i şteargă până şi amintirea.

— Fotografii?

— La fel. I-am dat câteva poze unui bun prieten, care mi le-a păstrat la loc sigur.

— Credeţi că reacţia ei a fost ciudată?

— Da, desigur. Am vorbit cu mai mulţi psihologi şi psihiatri, şi e evident că Eva avea un comportament psihotic. Dar chiar şi aşa, era o ameliorare faţă de cum fusese vara. Reuşea să supravieţuiască în unele zile fără niciun fel de probleme.

— A primit ajutor?

— Vreţi să spuneţi, ajutor psihiatric? Tot timpul.

— Când a început să bea?

— Cam tot atunci când am început să mă duc la serviciu, cred. Posibil să fi fost un pic mai devreme. Dar când rămânea singură acasă lucrurile scăpau cu adevărat de sub control.

— De ce nu s-a dus la muncă?

— Am vorbit despre asta. Stătuse acasă de când se născuse Willie. Am crezut că i-ar uşura situaţia dacă ar avea ceva de făcut în timpul zilei. Cred că ea a fost de acord, dar tot amânam. În orice caz, nu era chiar în starea potrivită ca să stea în faţa unei clase de elevi.

— Asta nu pare a fi o problemă de obicei, remarcă Van Veeteren, iar Berger zâmbi uşor. Şi povestea cu băutul s-a înrăutăţit?

— Da. Şi încă foarte repede. Până să ne dăm seama ce se întâmpla, ea era ca un burete. În fiecare zi, când ajungeam acasă era beată criţă. Zilnic bea câte patru sau cinci sticle de vin; a fost groaznic. În noiembrie, cam în aceeaşi perioadă a anului ca acum, de fapt, am decis că nu mai puteam continua aşa. I-am telefonat unui bun prieten din Rejmershus şi au internat-o imediat. Cred că asta a fost salvarea ei, chiar au reuşit s-o ajute. A rămas acolo până în mai, luna mai a anului 1987. Iar când s-a externat, era din nou în stare de funcţionare.

— Când aţi divorţat?

— În aprilie. Asta a dorit Eva. A fost absolut de neclintit. Încă de la început, când situaţia ei era cât se poate de gravă, a fost foarte hotărâtă să divorţeze. Ah, la dracu cu toate!

Vocea i se frânse pe neaşteptate, sub povara amărăciunii. „Era şi timpul", îşi zise Van Veeteren. Căută în buzunarul hainei o scobitoare, dar găsi în schimb o ţigară. O aprinse şi aşteptă să vadă ce avea să spună Berger în continuare. Dar acesta nu mai spuse nimic.

— Trebuie să fi trecut printr-o perioadă tare dificilă, spuse în cele din urmă Van Veeteren. Soţia vă înşală, copilul moare, soţia înnebuneşte, o salvaţi şi o readuceţi la viaţă. Şi, drept mulţumire, divorţează...

Berger râse cu amărăciune.

— O iubeaţi?

— Dumneavoastră ce credeţi?

— Cât timp aţi continuat sa simţiţi asta pentru ea?

— Până prin noiembrie, sau cam aşa ceva. Toată beţivăneala şi vomele şi umilinţele — erau prea mult.

— Înţeleg.

— Poate că am reuşit să reaprind scânteia speranţei prin ianuarie sau februarie, când am văzut că se face mai bine, dar pe de altă parte...

— Ce?

— Între timp am cunoscut-o pe Leila.

Van Veeteren dădu din cap. O vreme, nu spuse nimic, reflectând asupra lucrurilor, după care se ridică în picioare. Ultimele întrebări le puse din picioare, în vreme ce Berger rămăsese

aşezat, rotindu-şi paharul de whisky şi uitându-se la focul din şemineu.

„Suferă", îşi zise Van Veeteren. „În ceea ce-l priveşte, toată povestea continuă să fie vie şi foarte dureroasă.

Mulţumesc lui Dumnezeu pentru asta."

— Cunoaşteţi un psihiatru pe nume Eduard Caen?

— Da, a îngrijit-o pe Eva la Rejmershus. Şi după aceea, cred.

— Ce părere aveţi despre el?

— Foarte bună, din câte cunosc. Dar ne-am întâlnit doar în treacăt.

— Înţeleg... Şi bărbatul acela, cel cu care banuiţi ca soţia dumneavoastră a avut o relaţie, a mai apărut vreodata?

— Nu... N-a mai apărut.

— Aţi vorbit vreodată despre el?

— Nu.

— Mai cunoaşteţi vreun bărbat care să fi jucat vreun rol în viaţa Evei?

— Înainte de divorţ sau după?

— De ce nu şi înainte şi după?

— După, nimic. Înainte... Ei bine, când ne-am cunoscut, avea doar douăzeci şi doi de ani şi era aproape un copil... Nu, mă tem că nu pot să vă ajut în privinţa asta, domnule inspector-şef. Nu cred că au fost mulţi, ca să zic aşa.

Van Veeteren ridică din umeri.

— În tot cazul, vă mulţumesc foarte mult, spuse el. Dacă se întâmplă să vă amintiţi ceva, orice, oricât ar fi de mărunt, despre care credeţi că ar avea vreo semnificaţie, vă rog să mă contactaţi.

Îi întinse cartea de vizită. Berger o puse în portofel. Se ridică, iar Van Veeteren observă că era uşor ameţit. Nu mai era prototipul succesului. În ochii lui Van Veeteren, asta era, fără urmă de îndoială, o ameliorare vizibilă.

Ajunşi în hol, îşi strânseră mâinile, iar Berger i-o reţinu un timp, încercând să-şi stapânească emoţiile.

— Sper ca-l veţi prinde, domnule inspector-şef, spuse el. Sper să puneţi mâna pe nemernicul care a făcut asta şi să-l aruncaţi în închisoare.

„Şi eu sper asta", îşi zise Van Veeteren în timp ce-şi ridica gulerul în încercarea de a se proteja de aerul umed al nopţii.

29

Era nouă şi câteva minute când Münster şi Reinhart parcară în stradă, în faţa Liceului Bunge. Lumina cenuşiu-albăstrie a dimineţii începea să se prelingă în jos peste contururile maiestuoase ale vechiului castel. Curtea şcolii era pustie, în afară de un îngrijitor care trăgea de un cărucior plin cu scaune rupte. Münster se simţi dintr-o dată neliniştit. Era greu să-ţi imaginezi că înăuntrul acelei clădiri erau mai mult de şapte sute de oameni. Luminile erau aprinse în toate sălile, din câte se putea observa, dar ferestrele înalte, dreptunghiulare, de culoare galben-pal, păreau lipsite de orice semn de viaţă. În jurul turnului înalt şi al hornurilor de pe acoperişul cu pante abrupte, se roteau stoluri de stăncuţe gureşe.

— Îh, făcu Reinhart. Tu ai învăţat la şcoala asta?

Münster clătină din cap.

— Nici eu. Slavă Domnului — trebuie să te simţi aici ca şi cum ai fi îngropat sub o carieră de piatră. Zi după zi, zi după zi. Bieţii copii!

Rămaseră în maşină câteva minute, cât timp Reinhart îşi curăţa pipa şi făcură ultimele retuşuri la strategia lor. Era întotdeauna avantajos ca mâna stângă sa ştie ce face mâna dreaptă.

Apoi se pregătiră să înfrunte vântul şi traversară grăbiţi curtea şcolii.

— Te-ai gândit la faptul că, în acest moment, e posibil ca într-una din salile alea de clasa sa fie un criminal? spuse Reinhart. Ştii ce-ar trebui să facem?

Münster nu zise nimic.

— Ar trebui să punem mâna pe un megafon şi să strigăm că am înconjurat locul în întregime şi că ucigaşul ar trebui să se predea şi să iasă la lumină. Gândeşte-te doar cât timp am putea economisi.

Münster încuviinţă din cap.

— Ai un megafon la tine?

— Nu.

— Păcat. Uite de-aia va trebui să discutăm cu Suurna.

Directorul purta un costum negru şi era evident că îi aştepta. Tava cu cafea şi prăjiturele era deja pe masă şi fiecare agrafă de hârtie se afla la locul ei de pe biroul din stejar roşu.

— Bună dimineaţa, domnule Suurna, spuse Münster. Ne-am cunoscut deja. El e colegul meu, inspectorul Reinhart.

— Îngrozitoare poveste, spuse Suurna. Trebuie să spun că sunt profund şocat. Şi îngrijorat.

Le arătă fotoliile, dar el rămase în picioare.

— M-am gândit să-i aduc pe toţii elevii în sala de adunare astăzi, mai încolo, să le spun câteva vorbe. N-am fixat încă o oră, m-am gândit că poate aveţi ceva de spus în privinţa asta. Dar e groaznic, oricum ai lua-o. Extraordinar de cumplit.

„Extraordinar de cumplit? îşi zise Münster. Individul ăsta are mari dificultăţi de exprimare."

— Domnule Suurna, spuse Reinhert. Vă rugăm să nu faceţi nimic în legătură cu crimele până când nu ne dăm noi acordul. Trebuie să înţelegeţi foarte clar faptul că, după toate probabilităţile, criminalul se află undeva în această clădire.

Suurna se albi la faţă.

— Trebuie să vă rugăm să ne ajutaţi să stabilim acum liniile directoare. O să dureze cam o jumătate de oră. Presupunem că sunteţi dispus în continuare să cooperaţi cu noi...

— Bineînţeles... dar chiar sunteţi siguri că...

— Discuţiile pe care urmează să le avem, spuse Münster, întrerupându-l pe director, sunt strict confidenţiale. Nu trebuie să divulgaţi niciun cuvânt din ceea ce suntem pe cale să convenim. Nimănui. Aveţi vreo obiecţie la acest punct?

— Nu... nu, fireşte că nu, dar...

— Această anchetă depinde de tăcerea dumneavoastră, spuse Reinhart.

— Trebuie să ne putem bizui pe dumneavoastră sută la suta, spuse Münster.

— Şi să fim siguri că veţi respecta instrucţiunile noastre pas cu pas, preciză Reinhart.

Suurna se aşeză şi începu sa traga nervos de dunga pantalonilor. Münster se gândi o clipă să-l întrebe pe Suurna unde şi-a petrecut seara zilei de joi, de săptămâna trecută, dar verificase deja, iar directorul părea să fie suficient de convins ca să nu mai fie nevoie de acea întrebare.

— Desigur... desigur că voi face tot ce doriţi să fac, spuse el. Dar cu siguranţă nu credeţi că... că trebuie să fie unul dintre... pur şi simplu nu pot să cred că...

— În regulă, spuse Münster, vă suntem recunoscători pentru cooperare. Puteţi să faceţi în aşa fel încât să nu fim deloc deranjaţi timp de cel puţin treizeci de minute — dar absolut deloc?

— Da, desigur.

Suurna se ridică din nou, se duse la biroul său şi apăsă un buton. Münster îşi scoase sacoul şi-şi suflecă mâinile.

— Cafea este cumva? întrebă Reinhart.

Nu era deloc un început prost.

— Câţi profesori aveţi în subordine, domnule Suurna? întrebă Münster.

— Cu totul?

— Toţi, până la unul, spuse Reinhart.

— Depinde de cum îi numeri... cred că avem cincizeci şi ceva cu contracte permanente... cu normă întreagă, mai mult sau mai puţin... şi cincisprezece până la douăzeci angajaţi temporar... câţiva cu orar redus, în principal pentru limbile de mai mică importanţă... Swahili, hindi... finlandeză...

— Vrem să-i interogăm pe toţi mâine, spuse Reinhart. O să începem la nouă şi o să continuăm până...

— Imposibil! exclamă Suurna. Cum să faceţi aşa ceva? Nu pot...

— Va trebui, spuse Münster. Ne trebuie o listă a tuturor angajaţilor şi vrem ca mâine să stăm de vorbă pe rând, cu fiecare. Ce alţi angajaţi mai sunt?

— Poftim?

— Alţi oameni care lucrează aici, spuse Reinhart. Nu profesori, ci alte categorii.

— A, înţeleg. Păi, echipa de conducere, desigur: eu şi Eger, directorul adjunct... personalul administrativ şi arhivarii... doctorul şi asistenta de la cabinetul medical şcolar... îngrijitorii şi oamenii de serviciu din şcoală... consilierul profesional, psihologul, consilierul vocaţional...

— În total, câţi?

— Oh, douăzeci şi ceva.

— Deci, avem cu totul cam optzeci şi cinci de persoane, spuse Münster. Noi o să fim patru, aşa că n-o să fie nicio problemă. Vă rog să ne rezervaţi camere separate, preferabil să fie vecine.

— Dar lecţiile...?

— Patru liste de nume şi orele corespunzătoare. Câte douăzeci de minute pentru fiecare, o oră pauză de masă. Dacă aţi putea aranja să luăm prânzul aici, în şcoală, ar fi şi mai bine.

— Dar elevii...?

— V-aş sugera să le daţi o zi liberă, spuse Reinhart. Să lucreze acasă, sau cum vreţi să le spuneţi. M-am gândit că ar fi dificil să păstraţi orarul normal, dar depinde de dumneavoastră. În tot cazul, aş sugera să convocaţi cât mai curând cu putinţă o şedinţă cu toţi angajaţii...

— Şi în mod cert nu o şedinţă cu toţi elevii în sala de adunare, spuse Münster. Întrebări?

— Trebuie să spun...

— În regulă atunci, spuse Reinhart. O să începem la noua fix mâine dimineaţa. Mai era ceva, Münster?

— Poşta.

— A, da. Sunteţi amabil să ne descrieţi ce proceduri aveţi aici în ce priveşte corespondenţa, domnule Suurna?

— Proceduri?

— Da. La ce oră este adusă corespondenţa? Cine o ia în primire? Cine o distribuie? Şi aşa mai departe...

Suurna închise ochii, iar Münster avu impresia că era pe cale să leşine. Mici broboane de transpiraţie se vedeau pe frunte şi se ţinea ferm de braţele fotoliului, de parcă s-ar fi aflat pe scaunul dentistului sau într-un montaigne-russe.

— Procedurile privind corespondenţa? spuse Reinhart din nou, după o vreme.

— Îmi cer scuze, spuse Suurna, ridicând privirea. Uneori îmi scade brusc tensiunea.

„Îi scade brusc tensiunea în timp ce stă pe fotoliu?" se întrebă Münster. Suurna îşi şterse fruntea şi-şi drese glasul.

— Poşta este adusă de două ori pe zi, spuse el. Dimineaţa şi imediat după prânz — ora unu, unu şi jumătate, pe-acolo. De ce vă interesează?

— Vă pot spune că din motive care au legătura cu ancheta, spuse Münster.

— Şi am dori să nu suflaţi o vorbă despre toate aceste lucruri, spuse Reinhart. Putem să ne bazăm pe dumneavoastră? E absolut vital!

— Da... Desigur...

— Cine răspunde de corespondenţă?

— Ă... Domnişoara Bellevue sau oamenii de serviciu. Depinde. Încercăm să fim cât mai flexibili cu putinţă în ceea ce priveşte anumite sarcini administrative...

— Aveţi mai mulţi oameni de serviciu?

— Doi.

— Puteţi să aflaţi cine s-a ocupat de corespondenţă marţi, săptămâna trecută?... Cine a primit-o şi cine a distribuit-o.

— Poşta de dimineaţă sau cea de la prânz?

— Ambele. Am dori să vorbim cât mai repede posibil cu persoana respectivă.

Suurna părea derutat.

— Adică... în clipa asta?

— Da, spuse Reinhart. Dacă am putea să-i chemăm pe oamenii de serviciu şi pe domnişoara... ă...

— Bellevue.

— Da, Bellevue. Dacă aţi vrea să le spuneţi să vină aici imediat, am putea să rezolvăm chestiunea asta pe loc.

— Nu înţeleg de ce...

Suurna nu-şi termină propoziţia. Se ridică şi se duse la intercomul de la birou.

— Domnişoară Bellevue, te rog să-i găseşti de îndată pe Mattisen şi Ferger şi să-i aduci la mine în birou. Vrem să stăm de vorbă şi cu dumneata. Cât mai repede posibil, te rog!

Se ridică şi se uită la Münster şi Reinhart, aparent complet derutat. Reinhart îşi scoase pipa şi începu s-o umple cu tutun.

— Cred că nu vă deranjează să ne lăsaţi singuri câteva minute, spuse el, scuturând câteva fire de tutun pe covor. Dacă ne permiteţi să vă folosim biroul pe post de cartier general...

— Desigur...

Münster zâmbi. Reinhart îşi aprinse pipa.

30

Rooth se întâlni cu Bendiksen în secţiunea romană a băii centrale. Propunerea a venit din partea lui Bendiksen: acesta se ducea în fiecare seară de luni câteva ore la baia comunală şi, după o nouă zi petrecută la Majorna, Rooth nu avu nimic împotrivă.

Se dovedi că Bendiksen ducea o viaţă guvernată de activităţi regulate respectate cu sfinţenie. Fiind burlac cu vechime îndelungată, era adeptul unui regim disciplinat, aşa cum se cuvine unui gentleman respectabil. Lunea se ducea la baie, marţea şi joia juca bridge, iar miercuri participa la şedinţele societăţii istorice din localitate. În weekend făcea jogging şi socializa cu prietenii; filmele erau programate vineri, iar serile la local, sâmbata. În general, duminică făcea câte-o excursie, făcea curăţenie şi termina de citit romanul istoric pe care-l împrumutase lunea trecută de la bibliotecă, unde lucra de şaisprezece ani.

Toate astea i le explică lui Rooth în primele cinci minute petrecute în saună.

„Şi când mai reuşeşti să te şi caci cu programul ăsta?" se întrebă Rooth, care era şi el celibatar.

— Ce părere aveaţi despre Eva Ringmar? întrebă Rooth când ajunseră la baia cu apă rece.

— Nu ştiu nimic despre femei, mărturisi Bendiksen, dar ştiu foarte multe despre cultura greacă şi elenă; şi-l mai ştiu foarte

bine pe Culbertson, aşa că sunt în stare să joc binişor o partidă de bridge.

— Felicitari, spuse Rooth. De câte ori aţi întâlnit-o?

— Greu de spus, zise Bendiksen. De trei sau patru ori, poate; dar numai în trecere.

— În trecere?

— Da, în mijlocul lumii dezlănţuite, cum s-ar zice. Ne mai întâlneam întâmplător prin oraş, o dată la bibliotecă. Cam asta a fost tot.

— Credeam că eraţi bun prieten cu Mitter.

— Da, puteţi să spuneţi asta. Ne ştiam din liceu şi de atunci ne-am mai întâlnit când şi când. Dar, aş preciza, doar ocazional.

— Cum?

— Ce vreţi să spuneţi prin „cum", domnule inspector?

— Ce făceaţi când vă întâlneaţi?

— Uneori beam împreună un pahar, două, mai stăteam la o bârfă, uneori şi altceva — cred că a sosit momentul să începem să ne biciuim cu crenguţe de mesteacăn, domnule inspector.

— Şi ce altceva mai faceaţi, domnule Bendiksen?

— Spune-mi Klaus.

„Uite-acuşi", îşi zise Rooth.

— Am făcut câteva excursii împreună — după ce Janek a divorţat, fireşte. Am fost şi la pescuit. Unde vreţi să ajungeţi?

Sauna era pustie. Pustie şi fierbinte în draci. Rooth ofta şi se lăsă pe cea mai joasă banchetă.

— Nimic deosebit, spuse el. Atât doar că noi căutam un ucigaş. Cine credeţi că l-a înjunghiat şi l-a ucis pe Mitter?

— Aceeaşi persoană care i-a înecat nevasta.

Rooth încuviinţă din cap.

— Şi noi suntem de aceeaşi părere. Deci nu aveţi nimic de spus care să ne îndrepte pe pista corectă?

Bendiksen se scărpină la subsuori.

— Trebuie să înţelegeţi că ne-am văzut foarte rar după ce a început să iasă cu domnişoara Ringmar. Am fost amândoi la o întrunire cu nişte vechi prieteni la Freddy, într-o seară de iunie. Eram şapte sau opt inşi acolo, dar n-am vorbit prea mult cu Janek. După care am participat amândoi la o şedinţă

a clubului de istorie din localitate, cam pe la începutul lui august...

— Cum era el pe-atunci?

— Ca întotdeauna. Dar n-am avut multe să ne spunem. Am schimbat câteva idei despre culturile megalitice, dacă-mi amintesc bine. Asta era tema din seara aceea.

— Deci nu v-aţi mai prea întâlnit după ce Eva Ringmar a intrat în peisaj. De ce?

— De ce? Păi, presupun c-aşa merg lucrurile.

— Adică?

— Cu femeile. Trebuie să ai ori prieteni, ori femei, după cum spune Pliniu. Dacă nu ai prieteni, poţi foarte bine să te căsătoreşti. Ce părere aveţi, domnule inspector?

— Se poate, spuse Rooth. Dar hai să trecem la unele detalii... Greşesc când consider că dumneavoastră aţi aranjat să mergeţi la pescuit în duminica de după moartea Evei Ringmar?

— Nu greşiţi, aşa e. Întotdeauna ne duceam la cabana lui Verhoven — e un alt bun prieten de-al nostru — într-o duminică din octombrie. E pe malul lacului Sojment, pe latura estică. Sunt o grămadă de bibani şi de lipani acolo şi, uneori, dacă ai noroc, poţi să prinzi şi câte-un păstrăv arctic sau vreun păstrăv argintiu. În tot cazul, Verhoven cu mine şi cu Langemaar — şeful brigăzii de pompieri, nu ştiu dacă-l cunoaşteţi — deci noi trei ne-am dus acolo, dar Janek a avut nişte probleme care l-au împiedicat să vină cu noi, desigur. Trebuie să vă spun, domnule inspector, că e o situaţie mizerabilă. Credeţi că o să-l prindeţi? Pe criminal, desigur.

— Fara doar şi poate, spuse Rooth. Apropo, cum v-aţi petrecut seara de joi, săptămâna trecută?

— Eu? Joi? La clubul de bridge, bineînţeles. Doar nu vă imaginaţi vreo clipă că eu...

— Nu-mi imaginez absolut nimic, replică Rooth. Putem să mergem să bem o bere acum?

— Acum? zise Bendiksen. Bineînţeles că nu. Acum trebuie să înotăm, după care ne întoarcem în saună câteva minute, ca să transpirăm zdravăn. Abia apoi o să ne putem permite să savurăm o bere. Dar n-aţi fost niciodata până acum la saună, domnule inspector?

Rooth oftă. Petrecuse două zile bătute pe muchie încercând să smulgă informaţii de la Dumnezeu mai ştie câţi maniaci, catatonici şi schizofreni, iar acum ajunsese în această saună cu bibliotecarul Bendiksen.

„De ce naiba m-am făcut poliţist? se întrebă el. De ce nu m-am făcut pianist, cum voia maică-mea? Sau preot? Sau pilot de vânătoare?

Mâine o să-mi iau o zi de medical, decise el. Chiar dacă e ziua mea liberă, o să-mi iau şi medical.

Pentru mai multă siguranţă."

31

— Sankta Katarina e o şcoală pentru fete, domnule inspector-şef. Cadrele didactice sunt femei, pedagogele noastre sunt femei, îngrijitorii, grădinarul, angajaţii de la bucătărie — toţi sunt femei. Eu sunt directoare şi sunt femeie. Aşa a fost încă de la începuturi, adică din 1882: numai femei, fără excepţie. Noi credem că ăsta e un punct forte, domnule inspector-şef. Nu e spre binele fetelor dacă bărbaţii intră prea devreme în viaţa lor. Dar mi-e teamă că plâng la mormânt străin.

Van Veeteren încuviinţă din cap şi încercă să stea drept. Avea o durere în şale şi ce ar fi vrut el cu adevărat în acele momente era să stea întins pe podea cu picioarele ridicate pe un scaun — de regulă, asta-i făcea bine. Dar ceva îi spunea că domnişoarei Barbara di Barboza nu-i plăcea ca bărbaţii să stea întinşi pe podeaua biroului ei. Şi-aşa era destul de rău că primise vizita unui bărbat. Şi ofiţer de poliţie pe deasupra.

Dar spatele îl durea ca naiba. De la patul ala nenorocit de hotel i se trăgea, bineînţeles. Se sculase înţepenit de dimineaţa, iar drumul cu maşina de două ore nu-i ameliorase starea. Poate că nu strica să-l sune pe Hernandez, chiropracticianul, când o să ajungă acasă. Trecuseră şase luni de când fusese la el ultima oară, aşa că era cam timpul pentru o nouă vizita. Cel mai grav aspect era legat de badminton. Să alerge ca apucatul după retururile scurte, în unghi, trimise de Münster putea să însemne dezastru pentru un spate cu probleme, ştia asta, dar în niciun caz

nu voia să amâne meciul programat pentru marţi seara. Aşa că va trebui să strângă din dinţi şi să suporte.

Îşi schimbă greutatea de pe dreapta pe stânga. Durerea îl făcu să geamă.

— Va simţiţi rau, domnule inspector-şef?

— Sunt bine, mulţumesc. Mă doare un pic spatele.

— Probabil din pricina regimului alimentar defectuos. Aţi fi surprins dacă v-aş spune ce efecte pot avea diferitele alimente asupra muşchilor şi a tensiunii musculare.

„Nu surprins, îşi zise Van Veeteren. Aş fi de-a dreptul furios. Aş putea fi tentat să fac lucruri care mi-ar impune apoi să mă arestez singur."

— Sună interesant, spuse el, dar mă tem că sunt cam în criză de timp, aşa că aş prefera să ne concentrăm asupra lucrurilor pentru care am venit aici.

— Domnişoara Ringmar?

— Da.

Directoarea luă un dosar de pe raftul din spatele ei şi-l deschise pe birou, în faţa ei.

— Eva Ringmar. Angajată la noi pe 1 septembrie 1987. A predat franceza şi engleza. A demisionat la cererea ei pe 31 mai 1990.

Închise dosarul şi îl puse la loc.

— Ce impresie aveaţi despre ea?

— Ce impresie? Bună, bineînţeles. Personal i-am luat interviul de angajare. Nu aveai ce să-i reproşezi. S-a ridicat la înălţimea aşteptărilor mele şi s-a achitat impecabil de sarcinile didactice şi de altă natură.

— De altă natură... Ce vreţi să spuneţi prin asta?

— Avea anumite îndatoriri ca diriginte şi pedagog. Suntem o şcoală cu internat, după cum aţi remarcat. Nu avem grijă de fete doar în sălile de clasă, ci ne îngrijim de întreaga lor educaţie. Unul dintre principiile noastre este îngrijirea totală a persoanei. Şi a fost întotdeauna, de la bun început. Asta ne-a şi creat reputaţia de care ne bucuram.

— Serios?

— Ştiţi câte cereri de înscriere primim la fiecare început de an şcolar? Peste două mii. Iar locuri nu avem decât două sute patruzeci.

Van Veeteren îşi lăsă umerii în jos şi încercă să-şi îndoaie spinarea spre înăuntru.

— Cunoşteaţi trecutul domnişoarei Ringmar când aţi angajat-o?

— Bineînţeles. A trecut printr-o situaţie dificilă. Noi credem în oameni, domnule inspector-şef.

— Şi sunteţi la curent cu ceea ce s-a întâmplat, şi-anume cu faptul că ea şi soţul ei au fost ucişi?

— Sa nu credeţi că suntem izolate aici, în şcoala asta. Citim presa şi ne informam cu privire la ceea ce se întâmplă în lume. Chiar mai mult decât alţii, aş zice.

Van Veeteren se întrebă daca era la curent cu obiceiurile privind lectura ale ofiţerilor de poliţie, dar nu avea niciun chef să o roage să comenteze acest subiect. În schimb, scoase o scobitoare. O puse în gură şi începu să o plimbe încet dintr-o parte în alta. Di Barboza îşi lăsă ochelarii spre vârtul nasului şi îl observă cu un aer critic.

„N-o să treacă mult şi-o să-mi ceară din nou legitimaţia, îşi zise el. E absurd când te gândeşti cât poate să-ţi limiteze capacităţile o simplă durere în spate."

— Ei bine, ce altceva mai doriţi să ştiţi, domnule inspector-şef? Nici eu n-am toată ziua la dispoziţie.

Van Veeteren se ridică şi se duse la fereastra. Îşi întinse spatele şi privi afară, spre câmpurile învăluite în ceaţă. Câteva clădiri puteau fi întrezărite printre crengile copacilor, toate fiind din aceeaşi cărămidă roşu-închis ca şi „refectoriul", care era locul unde Di Barboza îşi exercita influenţa, şi zidul cât un stat de om ce împrejmuia stabilimentul. În stil anglo-saxon, aceasta barieră avea partea de sus „îmbrăcată" cu cioburi de sticlă. Asta-l făcu să zâmbească atunci când ieşi din curte cu maşina — să zâmbească şi să se întrebe dacă cioburile de sticlă simbolice erau menite să-i împiedice pe cei de afara să patrunda nepoftiţi înăuntru sau pe cei dinăuntru să fugă afară.

În mod cert avea prejudecăţi cu privire la locul ăsta. Era plin până la refuz de prejudecaţi şi simţea că-l cuprinde o uşoară iritare pentru că prejudecăţile nu-i fuseseră confirmate de ceea ce văzuse şi auzise în dimineaţa aceea, în pofida disponibilităţii lui di Barboza de a-i arăta împrejurimile. Luase prânzul

în marea sală de mese în compania unui număr de circa o sută de femei de diferite vârste, în principal femei tinere, desigur; dar nicăieri nu reuşise să discearnă sexualitatea reprimată sau frustrările de natură sexuală sau orice altceva s-ar fi aşteptat el să sesizeze. Poate că era vorba doar de teama lui mai veche de femei, de înţelegerea faptului că, în pofida tuturor lucrurilor, sexul opus avea cele mai bune perspective de a se descurca în viaţă.

Cel puţin, aşa ar fi diagnosticat situaţia soţia lui; nu se îndoia de asta nicio secundă.

„Dacă m-aş fi născut femeie, îşi zise, al naibii să fiu dacă n-aş fi ajuns mai mult sau mai puţin ca di Barboza!"

— Ei bine? spuse di Barboza.

— Ce anume?

— Ce altceva mai doriţi să ştiţi. Timpul meu e pe terminate, domnule inspector-şef.

— Două lucruri, spuse el. Mai întâi de toate, ştiţi cumva dacă domnişoara Ringmar a avut o relaţie cu un bărbat cât timp a lucrat aici... A locuit în incintă, aşa e?

— A avut o cameră în anexa Curie, da. Nu, nu ştiu dacă a avut vreo relaţie. Câte întrebări au fost, domnule inspector-şef, una sau două?

Acesta ignoră corecţia.

— Puteţi să-mi daţi numele unei colege, cineva care s-a împrietenit cu ea, care ar putea să-mi răspundă la nişte întrebări mai detaliate?

Directoarea îşi ridică ochelarii spre rădăcina nasului şi reflectă la această întrebare.

— Kempf, spuse ea. Domnişoara Kempf stă în camera învecinată celei ocupate pe atunci de domnişoara Ringmar. Cred că erau şi bune prietene. În tot cazul, le-am văzut împreună din când în când.

— Nu vă amestecaţi cu celelalte cadre didactice, domnişoară di Barboza?

— Nu, încerc să păstrez o anumită distanţă. Ne respectăm reciproc, dar nu putem ignora faptul că avem responsabilităţi diferite. Statutele noastre definesc rolul directoarei ca fiind persoana care se află la conducerea generală a şcolii şi care îşi asumă

responsabilităţile respective. Nu e menirea mea să pun la îndoială aceste statute.

Se uită la ceasul atârnat cu un lanţ de gât. Van Veeteren îşi aminti o replică spusă de Reinhart nu cu mult timp în urmă: „De regulă, mă ţin departe de femeile care poartă un ceas la gât."

Van Veeteren se întrebă ce însemna asta. Poate conţinea un sâmbure de înţelepciune superioară, aşa cum era cazul pentru destul de multe dintre lucrurile pe care le trântea Reinhart.

Oricum, se simţi uşurat când ieşi afară, la aer curat. O luă de-a dreptul pe gazonul întins, în pofida instrucţiunilor exprese ale directoarei de a se ţine de aleile asfaltate. Îi simţea ochii sfredelindu-i spatele.

Două fete cam de doisprezece ani, purtând salopete peste uniforma de şcoală, văruiau trunchiul unui pom fructifer. Se apropie cu precauţie de ele şi le atrase atenţia tuşind.

— Scuzaţi-mă, dar asta e cumva anexa Curie?

— Da, intrarea e pe-acolo.

Amândouă arătară cu bidinelele şi chicotiră cu pudoare.

— De ce daţi cu var pe pom?

Fetele se uitară la el surprinse.

— Nu ştim... Aşa ni s-a spus să facem.

„Probabil ca să-i descurajeze pe câinii din vecinătate să se pişe pe el", îşi zise el în timp ce deschidea uşa.

Trecu ceva vreme până reuşi să stea de vorba cu domnişoara Kempf. Mai avea trei lucrări de corectat şi îi era imposibil să se întrerupă până nu termina toată mulţimea aia blestemată de lucrări, dacă nu se supăra.

Nu se supără. Se aşeză în fotoliul din spatele ei şi o privi în timp ce-şi făcea treaba. O femeie bine clădită, aproape trecută de vârsta mijlocie, de fapt, cam de aceeaşi vârstă cu el. Se întrebă dacă di Barboza avusese dreptate s-o „cupleze" cu Eva Ringmar — între cele două trebuie să fi fost o diferenţă de cel puţin cincisprezece ani.

Dar era corect. Eva Kempf puse la fiert ceainicul şi începu să explice. „Prietene" era probabil un cuvânt prea puternic.

Domnişoara Ringmar nu era genul de om care să-şi deschidă sufletul, ci părea că simte nevoia unei... surori mai mari? Da, mai mult sau mai puţin. Eva şi Eva. Una mare şi una mai mică. Şi, în definitiv, locuiau în camere vecine. Ce voia să ştie?

Pentru a suta oară puse aceeaşi întrebare şi primi acelaşi răspuns.

Nu, nu văzuse niciun bărbat în preajma ei. Domnişoara Kempf era lesbiana, nu avea niciun rost să pretinda altceva... Sau, mai exact, fusese: între timp se retrăsese pentru totdeauna de pe câmpurile de bătălie ale dragostei.

Şi era un sentiment al naibii de plăcut, îl putea asigura pe domnul inspector-şef.

Nu, Eva Ringmar nu avusese nici cea mai mică aplecare spre lesbianism, puteai să-ţi dai seama de asta din prima clipă.

Dar bărbaţi?

Nu. Cel puţin ea nu ştia. Dar nu ştia totul, desigur. De ce statea aşa strâmb? Avea o problemă cu spatele? Dacă se întindea pe pat, putea să-i maseze muşchii un pic.

Poate că mai avea şi alte lucruri de întrebat în timp ce făcea asta?

Van Veeteren ezită. Dar nu pentru mult timp.

Doar nu putea să-i facă mai rău, nu?

— Aşa! Îndoiţi betelia pantalonilor în jos ca să pot ajunge unde trebuie. Acum e mai bine!

— Au! Pentru numele Domnului! Spuneţi tot, domnişoară Kempf!

— Despre ce, domnule inspector-şef?

— Despre orice. Pleca de-aici uneori? Primea scrisori? Telefoane misterioase în timpul nopţii...?

Ea apăsă cu degetele mari în coloana lui vertebrală.

— Primea scrisori.

— De la un bărbat?

— E posibil.

— Cât de des?

— Nu chiar aşa de des. Nu corespondа prea mult.

— De unde erau expediate?

— Habar n-am.
— Din ţară sau din străinătate?
— Nu ştiu. Probabil că din străinătate.
— Dar a primit mai multe scrisori de la aceeaşi persoană?
— Da, cred ca era vorba de un bărbat.
— De ce credeţi asta? Au!
— Sunt lucruri de care îţi dai seama.
— Călătorii?
— Da. Călătorea destul de mult. De mai multe ori la mama ei. Sau cel puţin aşa zicea.
— Dar?
— Poate că minţea.
— Deci e posibil ca ea să fi primit scrisori de la un bărbat şi e posibil ca din când în când să fi plecat pentru a se întâlni cu acel bărbat?
— Da.
— Cât de puternică e această posibilitate?
— Nu ştiu, domnule inspector-şef. Era cam... rezervată. Secretoasă. N-am presat-o niciodată. Oamenii au dreptul la o viaţă care să fie doar a lor — trebuie să mă credeţi! Sunt lesbiană de când aveam şaptesprezece ani!
— Ah! Dumnezeule mare! Aveţi grijă... acolo e cel mai rău.
— Am simţit, domnule inspector-şef. Pe ce fel de targă aţi dormit azi-noapte? Continuaţi.
— Cât de des?
— Vreţi să spuneţi, cât de des pleca?
— Da.
— De două sau trei ori pe trimestru, poate. Doar pentru weekend, câteva zile.
— Vacanţele?
— Nu ştiu. Eu plec întotdeauna în vacanţe. Dar nu cred că ea rămânea aici. Odată s-a dus într-o excursie organizată. Cred că în Grecia. Îi plăcea să călătorească, asta-i sigur.
— Soţul ei... Andreas Berger?
— Nu, nu era el, n-a vorbit niciodată despre el.
— E posibil ca el să fi scris acele scrisori?
— Presupun că da, dar mă îndoiesc...

— Dar băiatul ei? Cel care a murit. V-a vorbit despre el?

— Da, dar o singură dată... Trebuie să mă opresc acum, domnule inspector-şef. Degetele mele se duc la culcare. Cum vă simţiţi?

Van Veeteren se ridică. Nu era rău. Se mişcă temător... se apleacă în faţă... la dreapta, la stânga. De fapt, se simţea mai bine.

— Excelent! Păcat că va trebui să stau iar la volan. Multe mulţumiri, domnişoară Kempf. Dacă ajungeţi vreodată la puşcarie, daţi-mi doar un telefon şi vin eu să vă scot de acolo.

Ea zâmbi şi-şi frecă degetele.

— Nu va fi nevoie, domnule inspector-şef. O să-mi găsesc singură modul de a evada. Dar am o lecţie care începe peste zece minute, aşa că va trebui să ne oprim acum.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Aş vrea să vă mai pun doar o singură întrebare. Văd că sunteţi o doamnă cu bun-simţ, domnişoară Kempf. V-aş ruga să vă folosiţi de această calitate şi să vă abţineţi de la un răspuns, dacă aveţi îndoieli.

— Am înţeles.

— Bun. Credeţi că e posibil ca tot timpul cât aţi cunoscut-o să fi existat un bărbat în viaţa Evei Ringmar... un bărbat pe care, din cine ştie ce motiv, ea îl ţinea în secret?

Domnişoara Kempf îşi scoase ochelarii cu lentile ovale. Îi ţinu la lumină şi-i cercetă. Suflă cu putere pe lentile şi le frecă cu un colţ al tunicii ei roşii.

El îşi dădu seama că era un ritual. O ceremonie efectuată în timp ce-şi forma concluziile. Ce păcat de povestea asta cu lesbianismul, îşi zise el.

Ea îşi puse ochelarii şi-i întâlni privirea. Apoi, răspunse:

— Da. Cred că e posibil.

— Vă mulţumesc, spuse Van Veeteren.

Plecă din Gimsen cam pe la trei şi ploaia îl întâmpină de îndată ce ajunse pe autostrada A64. Întunericul se aşternea şi el cu repeziciune, dar nu dădu drumul la muzică. Îşi dedică mintea unor gânduri şi supoziţii, şi acceptă fără să judece fâşâitul anvelopelor pe asfaltul umed.

Încerca să-şi formeze în minte o imagine a Evei Ringmar, dar îi era imposibil s-o fixeze ferm într-un loc — aşa cum se părea că nimeni nu reuşise s-o facă. Regretă că nu încercase să obţină mai multe informaţii de la Mitter, dar acum totul ţinea de trecut. Probabil că oricum n-ar fi fost posibil. Mitter o cunoştea doar de şase luni. Se însurase cu ea ca urmare a unui imbold inexplicabil şi probabil că nu ştia mai multe despre trecutul ei decât reuşise să afle Van Veeteren adunând laolaltă informaţii disparate.

Era în fundal, undeva în trecut, acolo se ascundea ucigaşul. Nu mai încăpea nicio îndoială în privinţa asta. Fusese acolo de câţiva ani buni, cel puţin din acea joi din săptămâna Paştelui, în 1986. Dar nimic nu excludea posibilitatea ca totul să fi început mult mai devreme.

Sau? Sigur aşa stăteau lucrurile?

Dar ce ştia el de fapt? Câte parale făceau acele supoziţii, când trăgeai linie şi adunai?

Dacă Eva Ringmar era o femeie misterioasă, contururile ucigaşului erau şi mai înceţoşate. Umbra unei umbre.

Van Veeteren înjură şi muşcă un capăt al scobitorii. Avea măcar un indiciu care să-i sugereze că se afla pe pista cea bună? Nu era adevărat că încerca să-şi găsească bâjbâind calea pe întuneric, şi nu doar într-o singură direcţie?

Şi care naiba era motivul?

Scuipă aşchiile de lemn şi se întrebă ce să facă în continuare. Erau mai multe posibilităţi, una mai vagă decât cea de dinainte. Cel mai sigur era, fireşte, să-şi pună toate speranţele în Münster şi Reinhart. Cu puţin noroc, cei doi aveau să strângă năvodul în jurul liceului Bunge într-o aşa măsură, încât unul sau doi clienţi urâţi vor fi prinşi înăuntru, numai buni de studiat mai amănunţit.

Presupunând, înainte de toate, că cei doi pescuiau în locul potrivit.

A, bine, avea să afle în cel mai scurt timp. În tot cazul, erau câteva întrebări pe care nu trebuia să le treacă cu vederea. Presupuse că interogatoriile aveau să înceapă a doua zi. Astăzi nu prea mai aveau timp de mare lucru, doar cât să-l pună cu botul

pe labe pe Suurna şi să formuleze procedurile. Se uită la ceas şi bănui că Münster ajunsese deja acasă. Îşi mai dădu seama că n-avea nici cea mai mică dorinţă să mai şofeze alţi patru sute de kilometri în seara aceea. Încă o oră, poate, apoi un motel, o convorbire telefonică cu Münster şi o cină decentă. O bucată mare de carne şi un sos cremos cu usturoi în el ar fi mers la fix.

Şi un vin zdravăn.

Se uită la casetele de pe scaunul din dreapta. Îl găsi pe Vaughan Williams şi introduse caseta în casetofon.

32

Liz Hennan era speriată.

Abia după ce făcuse un duş lung şi meticulos şi stătuse trează în pat pe întuneric o jumătate de oră îşi dăduse seama care era problema.

Căci nu era ceva care s-o afecteze prea des. Pe când stătea şi se uita la ceasul digital care derula de zor minutele roşii ale nopţii, încercă să-şi amintească simţământul.

Când fusese speriată ultima oară? La fel de speriată ca acum?

Trebuie să fi fost cu mult timp în urma, asta era sigur.

Poate în adolescenţă. Între timp ajunsese la treizeci şi şase de ani şi fără îndoială că avusese multe ocazii în care să fie speriată. Multe de tot. Dar nu tocmai multitudinea lor o învăţase să facă faţă? Era calma şi obişnuită.

Viaţa nu e chiar aşa de periculoasă. Niciun dans pe petale de trandafiri, nu este, asta cu siguranţă — dar, ce naiba? Nu se aşteptase niciodată să fie aşa ceva. Mama ei fusese în stare s-o faca să înţeleagă asta şi bravo ei.

Erau barbaţi şi barbaţi. Iar uneori faci o greşeală. Dar exista întotdeauna o cale de ieşire, asta era important. Dacă te umileai sau te pricopseai cu un jeg de om, nu trebuia decât să ieşi din încurcătură. Să-i spui să se ducă la dracu' şi s-o iei de la început.

Aşa stăteau lucrurile şi aşa fusese toata viaţa ei. Erau vremuri bune, dar şi vremuri rele. Asta-i viaţa, cum îi plăcea lui Ron să spună.

Ceasul arăta 12:24. Îi era greu să se liniştească în noaptea asta, aşa simţea... O simţea în stomac şi în sâni. Şi în păsărică. Îşi plimba degetele peste labii: uscate. Uscate iască. Nu aşa se întâmplau lucrurile de obicei după ce se afla atât de aproape de un bărbat...

Speriată.

Şi nu de Ron îi era ei teamă, chiar dacă n-ar fi vrut să fie în preajma lui dacă va fi aflat despre acest nou bărbat. Dar de ce să afle? Fusese mai prudentă ca oricând, nu suflase o vorbuliţă nimănui, nici măcar Johannei. Nu... de fapt, cu Ron ar fi vrut ea să fie în acest moment. Îşi dorea ca el să stea în pat lângă ea, cuibărit aproape, cuprinzând-o cu braţul lui puternic, protector...

Aşa ar fi trebuit să stea lucrurile. Se căsătorise cu Ron în urmă cu trei ani şi nu fuseseră nişte ani răi. Dar acum el nu era acasă. Şi aveau să mai treacă optsprezece luni până când asta avea să fie din nou casa lui, iar aşteptarea era îngrozitor de lungă. Următoarea lui permisie avea să fie abia peste trei săptămâni, iar el insista să şi-o petreacă în vizită la nemernicul de Heinz, în Hamburg. În loc să vină acasă la ea, bulangiul! Ce drept avea să-i facă reproşuri, dacă-şi mai lua şi ea câte-un bărbat, din când în când?

Da, era speriată de ceea ce ar fi putut face Ron dacă ar fi aflat; dar nivelul acela de teamă nu semăna deloc cu cel de acum. Fără doar şi poate c-o să-i tragă o mamă de bătaie, o s-o gonească o vreme, poate; dar frica astălaltă era ceva diferit. O simţea.

La drept vorbind, nu era sigură de ce simţea; probabil că era ceva nou. Fusese convinsă că nu mai exista nimic nou, din punctul ei de vedere, credea că trăise deja toate felurile de chestii dezagreabile posibile. Dar senzaţia asta era... cumplită?

Oare „teamă" era un cuvânt nepotrivit pentru asta? se întrebă ea. Era prea slab? Poate că exista ceva mai tare?

„Teroare"?

Se cutremură. Se înfăşură mai strâns cu pătura.

Da, asta era. Un sentiment de teroare punea stăpânire pe ea. Bărbatul ăsta nou o umplea de teroare.

Întinse mâna şi aprinse lumina. Se ridică în capul oaselor şi-şi aprinse o ţigară. Ce mama naibii se întâmpla? Trase fumul în piept cu sete de câteva ori şi încercă să-şi facă ordine în gânduri.

În seara asta se întâlniseră pentru a treia oară şi încă nu făcuseră sex. Asta spunea tot ce era de spus. Ceva era în neregulă, de bună seamă.

Prima oară, ea fusese la ciclu. Privind acum în urmă, îşi dădu seama că el aproape că păruse uşurat.

A doua oară, se duseseră la cinematograf. Nici nu se pusese problema de altceva.

Dar în seara asta ar fi trebuit să se întâmple. Băuseră câteva pahare de vin şi urmăriseră nu ştiu ce program cretin la televizor. Ea fusese îmbrăcată cu o rochiţă subţirică şi transparentă, şi nimic pe dedesubt şi stătuseră pe canapea. Ea îl mângâiase pe ceafă, dar el nu făcu decât să se crispeze... Să se crispeze şi să-i pună o mână grea pe genunchi. O lăsă să stea acolo ca un peşte mort, atacând cu şi mai multă lăcomie vinul.

Apoi se scuzase că nu se simte prea bine şi se dusese la baie. Plecase imediat după orele unsprezece.

Sâmbătă urmau să se întâlnească pentru a patra oară. Va veni s-o ia direct de la muncă. Vor merge să facă o plimbare cu maşina, dacă vremea era cât de cât acceptabilă, după care se vor duce la el acasă.

Insistase cu îndărătnicie ca ea să rămână peste noapte la el. La doar o jumătate de oră după ce plecase de la ea, sunase şi făcuse aranjamentele. Se scuzase din nou pentru că nu se simţise în formă maximă. Iar ea fusese de acord cu toate planurile, bineînţeles. Spusese că aştepta cu nerăbdare.

Dar nici nu aşezase receptorul la locul lui că şi începuse să-i pară rău. De ce nu-i spusese că avea un alt program pentru ziua de sâmbătă? De ce fusese atât de proastă încât să spună da unui bărbat pe care nu-l dorea?

De ce nu se învăţa minte odată?

Îşi stinse ţigara cu un gest agasat şi observă că teama lăsa loc mâniei. Poate că ăsta era un semn.

Un semn că toate astea erau doar în imaginaţia ei. Doar nu putea fi atât de periculos. Avusese atâţia bărbaţi în viaţa ei încât putea să se descurce cu încă unul. Fără doar şi poate că-l va aduce pe acest John, cum îşi zicea, acolo unde voia ea.

Mulţumită de aceste concluzii, stinse lumina şi se întoarse pe o parte. Chiar că era timpul să se culce. Se va trezi la şapte şi va ajunge la magazin la opt şi jumătate, ca de obicei. Totuşi, cu puţin înainte de a adormi, reuşi să ia două decizii pe care-şi promise că şi le va aminti când se va trezi a doua zi de dimineaţă.

În primul rând, avea să-i spună Johannei, totuşi. Avea să-i explice că are obligaţia să păstreze o tăcere absolută, desigur; dar cu toate acestea, avea să-i relateze circumstanţele.

În al doilea rând, se va întâlni cu bărbatul ăsta sâmbătă, dar, dacă cel mai mărunt lucru ieşea prost, îşi va lua tălpăşiţa fără prea multe discuţii şi cu asta, gata.

Aşa se va întâmpla.

După ce luă aceste decizii, Liz Hennan reuşi în sfârşit să aţipească, cu gândul la chestiuni mai prozaice.

Cum ar fi adidaşii ăia scumpi, de exemplu. Cei pe care intenţiona să-i cumpere ca să-şi amelioreze timpii de alergare şi să-şi crească numărul de calorii arse.

Ceea ce avea să fie o investiţie neinspirată, destinată unui scop iluzoriu, ţinând cont că mai avea doar trei zile de trăit.

33

— Unde-i Reinhart? întrebă Van Veeteren, aranjând două scobitori uzate în formă de cruce pe biroul din faţa lui.

— Aici sunt! spuse Reinhart, pe când intra pe uşă. Am trecut câteva minute pe la anticariat. Am întârziat?

— Cine dracu' mai are timp de citit cărţi? spuse Rooth.

— Eu, replică Reinhart, aşezându-se lângă calorifer. O vreme scârboasă afară, apropo! Te şi întrebi cum de reuşesc oamenii să adune atâta energie încât să iasă din casă şi să se ucidă unii pe alţii.

— Să iasă din casă? spuse deBries şi strănută de două ori. Majoritatea criminalilor pe care-i ştiu ucid între patru pereţi.

— Da, dar asta e pentru că nu pot să iasă afară ca s-o facă, spuse Rooth. Evident că ajungi cu nervii la pământ dacă nu faci altceva decât să stai în casă şi să caşti gura, zi după zi, la ploaia asta care nu se mai opreşte.

— Ploaia s-a oprit alaltăieri după-amiaza, spuse Heinemann.

— Putem să începem? întrebă Van Veeteren.

Îşi numără turma: Münster, Reinhart, Rooth, deBries, Jung şi Heinemann. Cu el cu tot, erau în total şapte inşi. Şapte ofiţeri care lucrau la acelaşi caz. Asta nu se întâmpla în fiecare zi.

Şi, atenţie, era de-abia prima săptămână. Ziarele continuau să născocească titluri de senzaţie. Ucigaşul psihopat. Liceul morţii. Şi-aşa mai departe. Cu toate astea, cu fiecare nouă ediţie, numărul de cuvinte alocat se diminua considerabil. Era foarte

posibil ca, de luni încolo, unii membri ai echipei sale să primească alte misiuni. DeBries, Jung şi Heinemann... poate şi Rooth.

Dar, pentru moment, funcţionau cu toate motoarele. Hiller îşi luase angajamente în mai multe rânduri, atât la televiziune cât şi în faţa presei scrise. Curând sosea termenul de solicitare de fonduri pentru viitorul an fiscal. Nu strica deloc dacă reuşeau să pună după gratii un criminal măcar înainte de Crăciun.

Şi, de data asta, pe adevăratul criminal.

Rooth îşi suflă nasul. Reinhart arăta de parcă şi el ar fi avut nevoie să facă acelaşi lucru, dar în schimb îşi aprinse pipa. Van Veeteren era precaut la fiecare mişcare care îi solicita şalele. Meciul de badminton cu Münster, de marţi, lăsase urme, fără doar şi poate. Durerile îl chinuiau, mai ales când şedea. Aruncă o privire la deBries şi Heinemann. Şi ei arătau ameţiţi. Cine putea şti dacă starea lor se datora răcelii sau lipsei de somn. Dar oricum, la drept vorbind, adunătura lui de ofiţeri de poliţie nu era o gaşcă deosebit de impresionantă.

„Nu sunt cea mai bună distribuţie pentru o transmisiune live, îşi zise el. Să sperăm că interiorul arată mai bine decât învelişul."

— Putem să începem?

— Începem cu Majorna?

Van Veeteren încuviinţă din cap, iar deBries scoase din servietă un blocnotes.

— Nu-s multe de zis, spuse. Am vorbit cu tot ce respiră pe-acolo, în afară de cei muţi şi de plantele ornamentale. Doctori, angajaţi, pacienţi... Cu totul, o sută şaisprezece persoane. Cam o sută n-au văzut nimic, dar jumătate dintre ei cred că au văzut. Câţiva au avut vise şi viziuni... Şi, să mor dacă vă mint, patru au recunoscut că ei au comis crima.

Se opri şi-şi suflă nasul într-o batistă de hârtie.

— Am reuşit totuşi să ne facem o idee generală, care pare să se susţină. În proporţie de nouăzeci şi cinci la sută, în orice caz. Ucigaşa a apărut în salonul de recepţie la cinci şi câteva minute. A întrebat de pacientul Janek Mitter. A spus că e o colegă

de-a lui și că ar dori sa-l vadă. Nimic neobișnuit în asta. Mitter avusese și alte vizite mai devreme.

— A folosit cuvântul „colegă"? întrebă Van Veeteren.

— Da, cei de-acolo sunt siguri în privința asta. Erau doi oameni în recepție când a apărut tipa.

— Și amândoi au uitat cu totul de ea? spuse Reinhart. Minunat.

— Ei bine, doar unul dintre ei a predat serviciul celor din schimbul de noapte, spuse Rooth. Am pus tot felul de întrebări despre cât de groasă sau cât de subțire era vocea respectivei persoane, desigur, și pare foarte probabil sa fi fost vorba de un bărbat. A întrebat de mai multe ori cum ajunge la salonul lui Mitter și toți au rămas cu impresia că vocea îi suna ciudat.

— Bun, spuse Van Veeteren. Am stabilit că e vorba de un bărbat. Mai departe!

— Când despre locul unde s-a ascuns, continuă deBries, nu prea știm mare lucru. Sunt o mulțime de posibilități — ca să fiu mai exact, șaisprezece locuri care nu erau încuiate: magazii, spălătoare, săli comune și dulapuri fără număr.

— Eu rămăsesem cu impresia că acolo totul e ținut sub cheie, în afară de pacienți.

— Nu, nu-i adevărat, spuse Rooth. Dar, oricum ar fi, n-am găsit niciun indiciu.

— Nu cred că e foarte important, spuse Van Veeteren. Ce-ați aflat de scrisoare?

Rooth frunzări în blocnotes.

— Am verificat ce-a facut Mitter în lunea aceea, din clipa în care s-a trezit până în momentul în care i-a dat scrisoarea lui Ingrun.

— Ingrun?

— Așa-l cheamă pe îngrijitor. El a primit scrisoarea la două și cinci minute, exact. Am încercat să descoperim dacă Mitter ar fi putut să caute în cartea de telefoane înainte să înceapă să scrie — ținând minte adresa, desigur...

— Spune-ne despre ce s-a petrecut după masa de prânz, spuse Van Veeteren. Va fi suficient.

— Da, probabil. Am aflat o informație interesantă legată de acea dimineață, dar putem reveni la ea mai târziu. În tot cazul,

la fiecare etaj există câte o cabină telefonică pentru uzul pacienţilor. Şi în fiecare cabină e câte o carte de telefoane pentru districtul local. Mitter termină de mâncat în sala de mese pe la unu şi un sfert, apoi se duce în fumoar împreună cu alţi câţiva pacienţi şi mai mulţi îngrijitori. După aceea, conform spuselor a doi martori, se duce la spălător. Iese de-acolo la câteva minute după ce se făcuse unu şi jumătate. Aici urmează un mic hiat. Unii susţin că s-a întors pentru o vreme în camera lui, alţii zic că s-a dus direct la recepţie ca să ia cele necesare pentru scrierea scrisorii şi că acolo a fost nevoit să aştepte câteva minute. În tot cazul, Ingrun vine la birou la două fără un sfert. Îl găseşte pe Mitter aşteptând acolo, ia un stilou, câteva foi de hârtie şi un plic şi-l duce pe Mitter cu el în camera de zi. Aşteaptă afară cele zece minute câte-i trebuie lui Mitter să scrie scrisoarea. Rămâne afară fiindcă vrea să fumeze în linişte. Tocmai şi-a terminat de băut cafeaua la cantina personalului.

— Avea Mitter vreun bilet, ceva scris asupra lui? întrebă Münster.

— Nu, răspunse deBries. L-am presat mult pe Ingrun asupra acestui punct. Cred că se poate spune că omul ăsta nu e cel mai inteligent dintre toţi cei pe care i-am interogat, dar noi suntem atât de siguri cât vă aşteptaţi să fim. În afară de hârtiile pe care i le dăduse Ingrun, Mitter nu mai avea nicio hârtie la el.

— A observat maimuţoiul ăsta dacă Mitter a scris mai întâi scrisoarea sau plicul? întrebă Van Veeteren.

— Nu, din păcate, nu, spuse Rooth. Era prea preocupat de ţigara pe care o fuma. Cred că l-aţi cunoscut, nu-i aşa?

— Da, spuse Van Veeteren. Sunt de acord cu evaluarea pe care i-ai făcut-o acestei creaturi.

Se opri şi contemplă grămăjoara de scobitori ronţăite de pe birou.

— În tot cazul, spuse. Întrebarea e dacă omul a scris către Liceul Bunge, sau altcuiva. În ceea ce mă priveşte, eu presupun în continuare că a scris la Bunge. Vă invit să ajungeţi la o concluzie diferită. Ce ziceai că s-a întâmplat în acea dimineaţă? Cred că ştiu la ce te referi, dar ai face bine să-i informezi şi pe ceilalţi.

Rooth oftă.

— Mitter a stat o vreme în cabina telefonică în dimineața aceea, dar evident nu ca să caute o adresă. A sunat pe cineva.

— Foarte interesant, spuse Van Veeteren. Pe cine a sunat, dacă-mi dai voie să întreb?

— Poate ne poți spune chiar dumneata, domnule inspector-șef, dacă am înțeles corect situația, zise deBries.

— Mm, mârâi Van Veeteren. Klempje a mărturisit.

— Ce să mărturisească? întrebă Reinhart, suflând un nor de fum.

— S-a primit un apel de la Majorna către ofițerul de serviciu lunea trecută. Era Mitter, care avea ceva să ne spună. M-a cerut pe mine, dar eu nu eram acolo... Nimeni nu m-a informat când am ajuns.

— Dar asta-i un adevărat scandal! spuse Reinhart.

Urmă o pauză de câteva secunde.

— Ce s-a întâmplat cu Klempje? întrebă Jung. Când ați aflat treaba asta, domnule inspector-șef?

— Ieri, spuse Van Veeteren. Klempje a fost înlocuit temporar.

Reinhart încuviință din cap. DeBries pufni disprețuitor.

— Mai avem ceva de la Majorna? întrebă Van Veeteren.

Rooth clătină din cap.

— Dacă mai sunt descoperite alte cadavre pe-acolo, spuse el, propun ca eu și cu deBries să fim scutiți de a face investigații. Nu e un loc prea sănătos pentru niște ofițeri de poliție fragili ca noi.

— Întrebări? spuse Van Veeteren.

— Una, spuse Reinhart. Daca au reușit să uite de vizitator toată noaptea, nu e la fel de posibil ca acesta să fi plecat pur și simplu? Adică, să fi plecat fără să observe cineva? Mult mai devreme?

— În principiu, da, spuse Rooth. Dar n-avea cum să iasă pe ușa principală.

— Dar putea să plece pe altă ușă?

— Desigur, spuse deBries.

Reinhart goli conținutul pipei în coșul de gunoi.

— Ești sigur că e stinsă de tot? întrebă Rooth.

— Nu, dar dacă izbucnește vreun incendiu, probabil că vom observa. În definitiv, în camera asta sunt șapte polițiști.

Van Veeteren făcu o însemnare pe foile de hârtie din faţa sa.

— Fir-ar să fie! spuse el. Am trecut cu vederea această posibilitate. Mulţumesc, Reinhart.

Reinhart îşi desfăcu larg braţele.

— Cu plăcere, spuse el.

— Hai să mergem mai departe. Bunge! Mai întâi, scrisoarea, vă rog!

Münster îşi îndreptă spatele.

— Din păcate, n-am ajuns nicăieri cu asta, spuse el. Eu şi Reinhart i-am trecut prin calandru pe oamenii de serviciu şi pe domnişoara Bellevue, dar nu ne putem aştepta să-şi amintească de o singură scrisorică sosită cu o săptămână în urmă. Acolo se primesc aproape trei sute de scrisori zilnic, cam două sute dimineaţa şi în jur de o sută după prânz.

— Cine distribuie corespondenţa?

— În acea zi, au fost domnişoara Bellevue şi unul dintre oamenii de serviciu dimineaţa, şi celălalt, după-amiaza.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Păcat, spuse el. E ceva care nu se potriveşte în cadru?

— Posibil, spuse Reinhart. Dar s-ar putea să ziceţi că e o chiţibuşărie. Am pregătit trei plicuri: ştiam cu certitudine că două dintre ele s-au aflat în corespondenţa de săptămâna trecută trimisă la Bunge...

— Cum naiba ai putut să aranjezi aşa ceva? îl întrerupse deBries.

— Nu-ţi face tu probleme pentru asta, spuse Reinhart. Am o relaţie.

— O doamnă portugheză care predă acolo cu jumătate de normă, explică Münster.

— Îhî, făcu Reinhart. În tot cazul, toţi trei — cei doi îngrijitori şi domnişoara Bellevue — au recunoscut cele două plicuri menţionate, dar niciunul nu pare să fi văzut deloc scrisoarea de la Majorna.

— Şi ce concluzie ai tras din asta? întrebă Van Veeteren.

— Dracu ştie, spuse Reinhart. Niciuna, presupun. Dar poate că merită să menţionăm că au recunoscut acele plicuri, chiar dacă

nu și-au amintit cui erau adresate, împreună cu faptul că nici măcar nu și-au adus aminte de scrisoarea de la Mitter.

— Nu mi se pare așa de important ca să fie reținut, opină deBries.

— Sunt de acord, spuse Reinhart.

Van Veeteren oftă și se uită la ceasul de perete.

— Cum se face că n-avem nici pic de cafea? Rooth, ești bun...

— Mă duc s-aduc, spuse Rooth și dispăru pe ușă.

— Continuați! spuse Van Veeteren luând o prăjitură daneză.

— OK, spuse Münster. Am lucrat din greu toată ziua de marți — Reinhart și cu mine, Jung și Heinemann, și am interogat în total optzeci și trei de persoane. Șapte erau absenți, dar Jung s-a dus la ei acasă ieri. Doi membri ai personalului erau în concediu de studii de trei săptămâni și cred că putem să uităm de ei. Le-am cunoscut pe majoritatea acestor personaje cu prilejul anchetei de acum o lună, și pot să vă asigur că n-a fost deloc un caz de „Vai, ce mă bucur să vă revăd!" pentru niciuna din părțile implicate.

— Nu primim salariu ca să fim plăcuți, spuse Van Veeteren. Ați găsit vreun criminal?

— Nu, spuse Münster. Vreo câțiva ar merita probabil să fie trimiși în spatele gratiilor, dar niciunul nu e un candidat serios pentru această crimă.

— Vreo... bănuială? întrebă Van Veeteren.

— Nu, în ceea ce mă privește, spuse Münster.

Jung și Reinhart clătinară din cap.

— Nu prea era de așteptat, oricum, spuse Reinhart. Orice tembel poate să-și păstreze fața neclintită când nouăzeci dintre ei urmează să fie interogați!

— Fără-ndoială, spuse Van Veeteren. Să ne concentrăm asupra punctelor principale: alibiurile și data angajării.

— Ce legătură are data angajării cu asta? întrebă Rooth.

— Eu cred că ucigașul a fost angajat al liceului pentru o scurtă perioadă de timp, spuse Van Veeteren.

— De ce?

— Am eu așa, o bănuială. Nimic rațional, nimic care să reziste la un eventual proces. În tot cazul, hai să mergem mai departe!

Jung îi întinse lui Münster hârtiile pe care le avea pe genunchi.

— Bun, spuse Münster. O să fie un fel de jonglerie cu cifrele, dar dacă putem exclude optzeci şi nouă din nouăzeci, nu ne mai rămâne decât să-l ridicăm pe nemernic, presupun.

— Apropo de ceea ce va rezista la un proces... remarcă Rooth.

— Nouăzeci de persoane, cu alte cuvinte, toţi cei în cauză, susţin că sunt nevinovaţi, spuse Münster.

— Ei, nu mai spune! se minună deBries.

— Optzeci şi doi spun că au un alibi pentru acea noapte de marţi, când a fost ucis Mitter, ceilalţi opt s-au dus acasă imediat după şcoală şi au fost singuri toată seara şi toată noaptea.

Van Veeteren făcu o însemnare.

— Am verificat alibiurile pentru şaizeci şi nouă dintre cei optzeci şi doi. Am verificat şi i-am eliminat. Dintre cele douăzeci şi unu de cazuri îndoielnice, cred că putem exclude cam cincisprezece. Prin urmare, rămân opt, plus şase care ori n-au alibi deloc, ori au unul foarte fragil. Dacă am socotit corect, şi noi aşa credem, rămân paisprezece persoane şi printre ele se numără şi cel care ar fi fost capabil, la modul ipotetic, să-l ucidă pe Mitter.

Münster se opri. Rooth se ridică şi începu să reumple ceştile de cafea. DeBries îşi drese glasul. Reinhart îşi scoase pipa din gură şi se aplecă în faţă. Van Veeteren scobea resturile unei prăjituri daneze cu un creion.

— Paisprezece inşi, spuse el gânditor. Ai o listă cu toţi ăştia, Münster?

Jung îi întinse o foaie de hârtie.

— Da, spuse Münster.

— Ai verificat care dintre ei are un alibi pentru prima crimă?

— Da, spuse Münster. Şase dintre ei au alibiuri beton pentru noaptea când a fost ucisă Ringmar.

— Cum de sunt aşa de mulţi în acea categorie? interveni deBries. Vorbim aici de o jumătate de oră sau cel mult patruzeci şi cinci de minute, în toiul nopţii...

— Conferinţe, spuse Reinhart. Patru dintre ei erau plecaţi la aceeaşi conferinţă, la cinci sute de kilometri de-aici.

— Iar ceilalţi doi erau la Roma, respectiv şi la Londra, explică Münster.

— Au rămas opt, spuse Van Veeteren. Câţi sunt femei?

— Cinci, răspunse Münster.

— Rămân trei. Corect?

— Da, spuse Münster. La liceul Bunge, nu sunt decât trei bărbaţi care nu au alibi pentru ambele crime.

Rooth scoase o batistă din buzunar şi rămase cu ea în mână.

— Bun, spuse Van Veeteren. Câţi dintre ei au fost angajaţi în ultimii câţiva ani?

Münster se opri timp de trei secunde.

— Niciunul, spuse. Cel mai tânăr lucrează acolo de paisprezece ani.

— La dracu', spuse Van Veeteren.

34

— E ceva care nu se potriveşte.

— Eu mă gândeam că-s mai multe lucruri, spuse Münster.

Venită din partea lui Münster, replica era de-a dreptul impertinentă, dar Van Veeteren o trecu cu vederea. Dintr-o dată, se simţi tare obosit... Ca un bivol epuizat care se cufundă într-o mlaştină. De unde naiba îi veneau toate imaginile astea? Probabil că citise despre asta într-o carte. Se zgâia fara entuziasm la însemnările făcute. Ce mama dracului era în neregulă?

Poate că totul, după cum dăduse de înţeles Münster?

Sau era doar un detaliu?

Münster oftă şi se uită la ceasul de perete.

— Ce facem acum? întrebă el. Verificăm mai atent alibiurile?

— Nu, spuse Van Veeteren. E evident că putem să-i facem arşice pe unul sau doi dintre ei, dar nu avem voie să-i călcăm pe bătături pe şmecherii de la Bunge: am primit ordine anume de sus. Asociaţia părinţilor a ameninţat că-i va ţine pe copii acasă daca mai călcăm pe-acolo. Suurna l-a sunat pe Hiller de şaptesprezece ori.

— Hm, făcu Münster. În cazul ăsta, nu văd ce...

— Du-te şi ia-l din nou pe Rooth, spuse Van Veeteren.

Münster se ridică în picioare.

— Dar lăsaţi-mă singur o jumătate de oră înainte să apăreţi amândoi aici.

Münster deschise gura să spună ceva, dar inspectorul-şef se roti cu scaun cu tot şi se-ntoarse cu spatele la el.

În nouăsprezece cazuri era sigur. În al douăzecilea...

Sub grămăjoara de scobitori rupte și ronțăite se afla jurnalul lui și nu trecu mult până când acesta îi atrase atenția.

„Douăzeci și opt de zile până la Ajunul Crăciunului", calculă el.

Nouașpe fete drăguțe

Au vrut să-l ia de barbat...

Câte ore suplimentare puteau fi transformate în zile de concediu?

A douăzecea-l ucise... nu, îl respinse...

Probabil destule ca să-și poată lua liber până la sfârșitul anului?

Iar ultima viața i-a luat.

Ce naiba făcea? Ce era chestia aia care zumzăia atât de neajutorată în creierul lui străvechi și leneș? Se gândea cumva să se dea bătut? Se gândea...

N-avea niciun rost. Gândul ajunsese drept la țintă cât ai clipi, nu va fi în stare să-l mai alunge... Mai bine recunoștea. Un șezlong pe o terasă în... Casablanca. Ar putea să ajungă acolo în doar câteva zile! Un vânticel cald, o carte și un pahar de vin alb. De ce continua să se amăgească cu ideea că acest pretențios joc al deducțiilor servea unui scop?

Dar totuși, n-ar trebui să...? Nu-i era dator lui Mitter, măcar, să rezolve acest caz? Că veni vorba, care era temperatura medie în decembrie, în nordul Africii? Nu era ceva entuziasmant, probabil. Vânturi reci dinspre Sahara și toate celelalte...

Pe ultima a înțeles-o greșit!

N-ar fi mai mare probabilitatea de reușită dacă altcineva ar prelua în întregime cazul?

Australia! Asta era! Ce spusese Caen?

Douăzeci și patru de grade... Flori de lămâi? Australia...

Formă numărul lui Hiller.

— Mă gândesc să-i încredințez acest caz lui Münster. M-am blocat.

— Nici să nu te gândești, replică Hiller.

— Sunt bătrân și-am obosit, spuse Van Veeteren.

— Prostii!

— Mă dor şalele.

— Se presupune că lucrezi cu capul, nu cu spatele. Pentru numele lui Dumnezeu, ai şase oameni în subordine!

— Mă gândeam să plec în Australia.

O vreme, nu se mai auzi nimic.

— În regulă, spuse Hiller. De ce nu? Trimite-l pe ticalosul ăsta în spatele gratiilor şi poţi să-ţi iei o lună de vacanţă. Să zicem că ai şase zile în care să găseşti soluţia? Am promis la televiziune că o să rezolvăm acest caz în două săptămâni. În fiecare joi e cursă directă la Sydney.

Van Veeteren reflectă la propunere. Puse jos receptorul şi-şi cercetă din nou jurnalul.

— Mai eşti acolo?

— Da, la naiba! spuse Van Veeteren.

— Ei?

— OK, hai să zicem aşa, spuse Van Veeteren oftând. Dar dacă nu l-am rezolvat până miercuri, o să primeşti demisia mea. De data asta e serios. O să-mi cumpăr bilet mâine.

Închise înainte că Hiller să aibă şansa să recepteze ultimul cuvânt. Se mai uită odată în însemnările făcute. Apoi rupse foile de hârtie din teanc şi le aruncă la coş.

„Mai am şase zile", îşi zise.

Dar parcă ultima din poezioara aia a scăpat cu faţa curată, apropo?

Rooth se aşeză pe scaunul de pe care se ridicase cu o jumătate de oră în urmă.

— Ce-ai făcut înainte să te duci la Majorna? întrebă Van Veeteren.

— Bendiksen.

— Un posibil asasin?

— Nici vorbă.

— A primit o scrisoare?

— Nu.

— Ce mai ai?

— Fosta soţie. Copiii. N-au primit scrisori...

— Indicii?
— Nu. Fosta soţie părea şocată.
— Presupun că iese din discuţie ca posibil ucigaş. Altcineva?
— Marcus Greijer şi Uwe Borgmann.
— Cumnatul şi... vecinul.
— Exact. Nimic.
— Alibiuri?
— Beton.
— De cât timp locuiesc în Maardam?
— Greijer de vreo zece ani, Borgmann dintotdeauna.
— OK, altceva?

Rooth clătină din cap. Van Veeteren scoase o foaie de hârtie din sertarul biroului.

— Am aici o listă cu douăzeci şi opt de nume. Sunt cei pe care i-a sugerat Mitter ca fiind posibilii ucigaşi ai Evei Ringmar. Cred că i-am anchetat pe cei mai mulţi dintre ei, dar nu pe toţi.

Îi întinse hârtia lui Rooth.

— Vreau ca tu şi deBries să vă ocupaţi de ei.
— Mai exact, ce anume urmărim?
— Alibiuri, desigur. Şi trecutul lor. Ne interesează cei care s-au mutat în Maardam de curând. Şi... ei bine, folosiţi-vă imaginaţia, pentru numele lui Dumnezeu!

Rooth îşi suflă zgomotos nasul.

— Până când trebuie să facem treaba asta?

Van Veeteren se uită în jurnalul său.

— Să zicem, până luni. Dar dacă-l găsiţi pe criminal înainte de luni, aveţi toată libertatea să ne daţi de ştire.
— Cu cea mai mare plăcere, spuse Rooth. Să aveţi un weekend plăcut!

Împături foaia şi o puse în buzunarul de la piept al hainei. Se ridică şi adăugă:

— O să-l găsim, fără doar şi poate, nu vă temeţi.
— Plimbă ursul, spuse Van Veeteren.

— Şi noi ce facem, acum? întrebă Münster când rămaseră din nou singuri.

Van Veeteren mai rupse câteva file cu însemnări în timp ce reflecta la problemă.

— Tu şi cu Reinhart puteţi să faceţi orice vă trece prin cap, spuse el în cele din urmă. Cel care rezolvă cazul primeşte o sticla de coniac.

— De cinci stele? întrebă Münster.

— De patru, preciză Van Veeteren. Pot să-ţi dau câteva indicii?

Münster încuviinţă din cap.

— Concentraţi-vă pe cei angajaţi de curând la Bunge. În orice caz, pariez că acolo o să-l găsim! Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu vă duceţi acolo!

— Avem numele lor, spuse Münster. Toţi cei care s-au angajat după Eva Ringmar.

— Câţi sunt?

Münster îşi scoase blocnotesul şi-l frunzări puţin.

— Bărbaţi?

— Da, numai bărbaţi, desigur.

— Unsprezece.

— Aşa de mulţi?

— Da, în definitiv există o anumită fluctuaţie a forţei de muncă. Probabil că nu e aşa de neobişnuit, dacă ne gândim.

— Câţi au alibi pentru prima crimă?

— Numai pentru prima?

— Da.

Münster verifică.

— Unul, spuse el.

— Numai unul?

— Da.

— Mai rămân zece. E vreunul din ăia şi pe lista lui Mitter?

— I-aţi dat-o lui Rooth.

Van Veeteren scoase altă foaie de hârtie din sertar.

— Ai auzit vreodată de fotocopiere, inspectore?

Münster luă lista şi începu să compare. Van Veeteren se ridică şi se duse la fereastră. Cu mâinile la spate, se uita la ploaie.

— Doi, spuse Münster. Gert Weiss şi Erich Volker.

— E Weiss chiar aşa de nou venit?

— Da. A sosit cam în aceeaşi perioadă cu Eva Ringmar.

— Înţeleg... înţeleg. Acest Erich Volker, cine naiba e?

— Predă temporar chimia şi fizica, spuse Münster. Angajat în septembrie '91.

— Interesant, spuse Van Veeteren. În locul tău, l-aş strânge un pic mai mult de părţile sensibile. Bineînţeles, vă daţi tare la toţi ăştia. Şi la Weiss. Pot să văd şi eu lista noilor angajaţi?

Münster îi dădu lista. Van Veeteren o studie o jumătate de minut, legănându-se în faţă şi în spate pe călcâie şi mormăind nedesluşit.

— Hm, spuse. Poate... dar poate nu. Nu se ştie niciodată.

Münster aşteptă lămuriri, dar nu avu parte de ele.

— Alte indicii? întrebă el după o vreme.

— Joia din săptămâna Paştelui, anul 1986. Dacă persoana cercetată se afla în Karpatz într-o maşină la ora prânzului, atunci el e omul. Împreună cu Eva Ringmar, mai exact.

Münster făcu o mutră de parcă ar fi mâncat ceva neplăcut. Apoi încuviinţă din cap şi facu o însemnare. Mai trecuse prin genul ăsta de situaţii.

— Orice altceva? întrebă el.

— Toată perioada aprilie şi mai '86, spuse Van Veeteren. În Karpatz, desigur. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu-i puneţi întrebarea direct. Dacă are şi cea mai mică bănuială, o sa se retragă din laţ.

Münster mai făcu o însemnare.

— Asta e tot?

Van Veeteren încuviinţă din cap. Münster puse blocnotesul în buzunarul hainei.

— Luni?

— Luni, spuse Van Veeteren.

— Şi dumneavoastră ce-aveţi de gând să faceţi? întrebă Münster din prag.

Van Veeteren ridică din umeri.

— O să vedem, spuse. Beate Lingen, pentru început.

Münster închise uşa în spatele lui.

Cine naiba era Beate Lingen? se întrebă. Ah, bine măcar că nu mai trebuia să joace badminton în următoarele zile.

Dacă lucra toată ziua de vineri, poate reuşea să aibă weekendul liber.

Când ajunse în biroul lui, telefonul sună.

— Încă ceva, spuse Van Veeteren, că tot am vorbit despre asta. 31 mai este tot o dată bună — 1986, mai exact. Duminică după-amiază, undeva între lacuri, la Maarensjöarna. Dar e numai o intuiţie şi va trebui să fii extrem de precaut. Ai înţeles?

— Nu, spuse Münster.

— Bine, spuse Van Veeteren şi închise.

35

Vineri rămase acasă.

Se trezi pe la nouă şi conectă din nou telefonul.

Căută o agenţie de voiaj în paginile galbene ale cărţii de telefoane şi, înainte să se dea jos din pat, îşi rezervase biletul. O cursă Australian Airways joi, 5 decembrie, ora plecării: 7:30 dimineaţa. Fără dată fixă a întoarcerii.

După care scoase din nou telefonul din priză şi se sculă ca sa-şi ia micul dejun.

Se aşeză la masa din bucătărie. Ascultă ploaia. Mestecă un sendviş justificabil de gros din pâine integrală cu brânză şi castravete. Ziarul de dimineaţă era întins în faţa lui şi, dintr-odată, avu acea senzaţie.

O senzaţie de bine. Încercă s-o înăbuşe, dar ea rămase acolo, caldă, persistentă şi total lipsită de ambiguitate. O senzaţie de recunoştinţă pentru bogăţiile infinite ale vieţii.

Orice s-ar întâmpla, peste şapte zile îşi va lua micul dejun în balconul camerei sale de hotel din Sydney. Răsfoind absent un ghid pentru Marea Barieră de Corali. Aprinzând o ţigară şi îndreptându-şi faţa în sus, spre soare.

Până atunci, ori îl va fi prins pe criminal, ori îşi va fi dat demisia.

Era un joc pe care nu puteai decât să-l câştigi. O dimineaţă mustind de libertate. Fără câini care să vomite în faţa frigiderului. Fără o nevastă care să vrea să se mute înapoi la el. Uşa încuiată. Telefonul tras din priză.

Îşi aminti de Ferrati şi de chiloţeii cu volănaşe. La naiba cu toate, viaţa era o simfonie.

Apoi se gândi la Mitter. Şi la Eva Ringmar, pe care n-o cunoscuse pe când încă mai respira. Despre ea era vorba, de fapt.

Atunci realiză că simfonia era într-o cheie minoră.

Termină de citit ziarul pe la unsprezece. Făcu o baie cu multă spună, puse o suită pentru violoncel de Bach la volum maxim, aprinse o lumânare pe scaunul din baie şi se lăsă să alunece în apă.

După douăzeci de minute, nu mişcase niciun deget, dar un gând se înălţase la suprafaţa creierului.

Un gând luase naştere mulţumită combinaţiei dintre căldura apei, flacăra lumânării şi tonalitatea aspră a violoncelului.

Era un gând îngrozitor. O posibilitate pe care prefera s-o alunge. S-o înece. S-o stinga. S-o întrerupa. Era imaginea unui criminal.

Nu, încă nu-l încolţise. Dar era o cale.

O cărare accesibilă pe care nu era nevoie decât s-o urmeze până la capăt. Să nu se oprească din mers atât cât era posibil şi sa vadă ce avea să descopere la destinaţie.

După-amiază stătu întins pe canapea şi ascultă în continuare Bach. Adormi o vreme şi se trezi pe întuneric.

Se ridică, opri magnetofonul şi reconectă telefonul.

Două apeluri.

Primul, către Beate Lingen. Îşi amintea de el — aşa spuse, iar el îşi dădu seama după voce că spune adevărul. Totuşi, reuşi să se facă invitat la ceai duminică după-amiază. Ea avea o oră la dispoziţie, ar fi suficient?

Ar fi minunat, răspunse el. În definitiv, ea nu era decât o oprire intermediară.

Celălalt apel fu către Andreas Berger. Încă o dată, avu noroc. La telefon răspunse chiar Berger. Leila ieşise cu copiii. Putea să vorbească neinhibat, iar asta era o condiţie.

— Am o întrebare foarte personală. Am o întrebare despre care cred că ar putea să fie cheia acestei tragedii. Nu trebuie sa răspundeţi dacă nu doriţi.

— Înţeleg.

Van Veeteren se opri. Căută cuvântul potrivit.

— A fost Eva... o bună amantă?

Tăcere. Dar în acea tăcere răspunsul era audibil.

— O să... o să folosiţi ceea ce am să vă spun într-un fel sau altul? Adică...

— Nu, spuse Van Veeteren. Aveţi cuvântul meu.

Berger îşi drese glasul.

— Era... începu el ezitant. Eva facea dragoste ca nicio altă femeie de pe pământ. N-am avut eu prea multe, dar cred că pot să afirm asta chiar şi aşa. Era... nu ştiu, cuvintele par atât de inadecvate... Era înger şi târfă... femeie şi mamă... şi prietenă. Satisfăcea orice. Da, orice.

— Mulţumesc. Asta explica multe. N-am sa folosesc ceea ce aţi spus în vreo manieră nepotrivită.

Ziua de sâmbătă aduse cu ea un cer albastru deschis şi nişte nori diafani, ce pluteau în bătaia vântului. Soarele părea rece şi îndepărtat, iar vântul bătea dinspre mare. Petrecu dimineaţa plimbându-se pe lângă canale şi observă cu surprindere că putea să respire. Aerul era uşor; în el se simţea o boare de iarnă.

Pe la doua, lua tramvaiul spre Leimaar. Beate Lingen locuia într-unul dintre blocurile de apartamente recent construite pe culmea dealului. Sus de tot, la etajul al şaselea, cu vedere spre întregul oraş. Spre câmpie şi spre cursul sinuos al râului spre coastă.

Avea un balcon din termopan cu încalzire prin infraroşu şi tomate în ghivece, şi au stat acolo tot timpul, bând ceai rusesc şi mâncând biscuiţi Kremmen cu gem.

— Când sunt acasă, aici îmi petrec cea mai mare parte a timpului, spuse ea. Daca ar fi fost o cameră, cred ca mi-aş fi mutat şi patul aici.

Van Veeteren încuviinţă din cap. Era un loc remarcabil. Ca şi cum ai sta într-o cuşcă din sticlă încălzită, plutind fără oprelişti deasupra lumii. Cu vedere spre toate cele şi în acelaşi timp complet detaşat de toate.

„Mi-ar plăcea să-mi scriu memoriile într-un loc ca ăsta", îşi zise el.

— Ce vreţi să ştiţi, domnule inspector-şef?

Fără entuziasm, îşi îngădui să se lase readus la realitate.

— Domnişoară Lingen, dacă-mi amintesc bine, aţi cunoscut-o pe Eva Ringmar la şcoală. De data asta, aceasta e perioada de care sunt cel mai interesat. Ia să vedem, era...

— Mühlboden. Liceul local.

— Şi aţi fost colege de clasă?

— Da. Între 1970 şi 1973. Am dat examenul de absolvire în mai.

— V-aţi născut la Mühlboden?

— Într-un sătuc din apropiere. Veneam cu autobuzul.

— Şi Eva Ringmar?

— La fel. Locuia în Leuwen, nu ştiu dacă vă sunt cunoscute împrejurimile?

— Am fost acolo.

— Da, multe dintre noi locuiam în afara oraşului: e o şcoală mare. E destinată unui district foarte mare, cred.

— Cât de bine aţi cunoscut-o?

— Mai deloc. Nu ne petreceam timpul împreună. Nu eram niciodată în aceeaşi gaşcă — ştiţi cum e. Sunteţi toţi în aceeaşi clasă, staţi în aceeaşi încăpere în fiecare zi, dar nu ştii absolut nimic despre cei mai mulţi dintre colegii tăi de clasă.

— Ştiţi cumva dacă... dacă Eva a avut un prieten în acea perioadă, cineva cu care să aibă o relaţie stabilă?

„Ce expresie oribilă", îşi zise el.

— M-am gândit la asta, spuse Beate Lingen. Îmi amintesc că s-a întâmplat ceva în anul trei — anul final, mai exact, toamna — când un băiat a avut un accident. Nu era un coleg de clasă de-al nostru, cred că era cu un an mai mare, de fapt. Dar am impresia că Eva a fost implicată în acel incident, într-un fel sau altul.

— Cum?

— Nu ştiu exact. Cred că a fost ceva legat de o anumită petrecere. Unele dintre fetele din clasa noastră au fost acolo, în orice caz, şi a avut loc un accident.

— Ce fel de accident?

— Băiatul a murit. A căzut de pe o stâncă. Erau la o casă de vacanţă la Kerran — sunt mai multe coaste abrupte acolo, o falie

geologică, cred că aşa se spune — şi-mi amintesc că l-au găsit pe băiat a doua zi de dimineaţă. Presupun că un rol în povestea asta l-a jucat şi consumul de băuturi tari...

— Dar sunteţi absolut sigură ca Eva a fost prezenta?

— Da, trebuie să fi fost acolo. Au încercat sa muşamalizeze povestea, din câte-mi amintesc. Nimeni nu voia să vorbească despre ce se întâmplase. Era ca şi cum.. ca şi cum fusese ceva ruşinos, de fapt.

— Şi a fost un accident?

— Poftim? Ă, da... Bineînţeles.

— N-au fost niciun fel de... ă... suspiciuni?

— Suspiciuni? Nu. Ce fel de suspiciuni?

— Nu conteaza, spuse Van Veeteren. Domnişoara Lingen, aţi vorbit vreodata cu Eva Ringmar despre ce s-a întâmplat? Mai târziu, vreau să spun. În Karpatz sau când vă mai vedeaţi cu ea prin Maardam?

— Nu, niciodata. Nu prea am petrecut timp împreună în Karpatz. Doar ne întâlneam întâmplator, aşa cum faci când eşti în aceeaşi clasă. Era mai mult o obligaţie, cred, aproape... Avea propriul ei cerc de prieteni, aşa cum aveam şi eu, la drept vorbind.

— Dar pe urmă, în Maardam? Mai vorbeaţi despre zilele de şcoală?

— Nu, mai deloc. Poate că ne mai aminteam de câte-un profesor, dar, cum am spus, ne mişcam în cercuri diferite. Nu prea aveam subiecte comune de discuţie.

— Aţi avut impresia ca Eva Ringmar era reticentă în privinţa trecutului?

Ea ezită.

— Da... spuse, în cele din urmă. Cred că se poate spune asta.

— Domnişoară Lingen, spuse el în final. Sunt foarte curios să aflu anumite lucruri din acea perioada — anii de liceu din Mühlboden. Credeţi că mi-aţi putea da numele cuiva care a fost apropiat de Eva Ringmar în acei ani?... Cineva care să ştie mai mult decât dumneavoastră? Preferabil, mai multe persoane.

Beate Lingen se gândi la solicitarea lui Van Veeteren.

— Grete Wojdat, spuse ea după un timp. Da... Grete Wojdat şi Ulrike deMaas. Erau bune amice, ştiu asta. Ulrike era din

aceeaşi localitate, cred: Leuwen. În tot cazul, veneau la şcoală cu acelaşi autobuz.

Van Veeteren îşi notă numele.

— Aveţi vreo idee unde ar putea fi ele acum? întrebă el. Dacă s-au căsătorit şi şi-au schimbat numele, de exemplu?

Beate Lingen se gândi din nou înainte să răspundă.

— Nu ştiu nimic despre Grete Wojdat, spuse ea. Dar Ulrike... cu Ulrike deMaas m-am întâlnit acum câţiva ani, de fapt. Locuia în Friesen... Era, pe-atunci, în orice caz... măritată, dar cred că şi-a păstrat numele de fată.

— Ulrike deMaas, spuse Van Veeteren, subliniind numele. Friesen... Credeţi că merită să-i fac o vizită?

— De unde Dumnezeu să ştiu, domnule inspector? zise ea, privindu-l surprinsă. N-am nici cea mai mică idee despre ce încercaţi să aflaţi!

„Cred c-ar trebui să fii recunoscătoare pentru asta, domnişoară Lingen", îşi zise Van Veeteren.

Când plecă, era întuneric, iar vântul batea mai puternic. Când ajunse la staţia de tramvai, constată că vehiculul era în stăpânirea unei bande de suporteri violenţi ai unei echipe de fotbal, care ţipau şi zbierau, cu eşarfele şi fesurile lor roşii-albe. Van Veeteren renunţă şi o luă pe jos.

Pe când trecea prin districtul Deijkstraat, traversă Pampas, zona întinsă şi joasă situată la sudul pădurii municipale, unde, cândva, demult, îşi începuse cariera sinuoasă de ofiţer de poliţie. Când ajunse la intersecţia dintre Burgerlaan şi Zwille, se opri şi contemplă proprietatea dărăpănată vecină cu berăria Ritmeeters.

Arăta exact aşa cum şi-o amintea. Faţada era crăpată şi în curs de dezintegrare, cu tencuiala desprinzându-se în bucăţi mari. Până şi desenele obscene graffiti de la nivelul străzii păreau din altă epocă.

Nu se vedea nicio lumină la vreuna dintre cele două ferestre de la etajul al doilea, tot aşa cum se întâmplase şi în acea vară blândă şi înmiresmată de acum douăzeci şi nouă de ani, când Van Veeteren şi inspectorul Munck dăduseră buzna în apartament ca urmare a unui apel telefonic isteric. Munck intrase

primul și primise în stomac rafala de gloanțe expediată de domnul Ocker. Van Veeteren stătuse pe podeaua holului, ținând în mâini capul lui Munck, care murise apoi din cauza sângelui pierdut. Domnul Ocker zăcea pe podea la trei metri de ei, în apartament, împușcat în gât de Van Veeteren.

Doamna Ocker și fiica lor de patru ani au fost găsite de cei de la ambulanță strangulate și înghesuite într-un șifonier din dormitor.

Încercă să-și amintească de când nu mai auzise nimic despre Elisabeth Munck. Trebuie să fi trecut câțiva ani buni. În pofida faptului că nu lipsise mult să devină amantul ei, într-o tentativă disperată de a ameliora situația, de a clădi punți și de a se împăca cu propriile lui sentimente distorsionate de vinovăție.

Continuă să se plimbe pe podul Alexander, întrebându-se totodată de ce alesese tocmai acest traseu. Pentru numele lui Dumnezeu, erau o grămadă de amintiri care să păstreze vie povestea de la Burgerlaan 35: nu era nevoie să mai scoată la suprafață ceva nou.

Trecuseră câteva minute după cinci și jumătate când intră în biroul lui de la etajul al patrulea, iar după numai cincisprezece minute o contactase deja pe Ulrike deMaas. Vorbi cu ea la telefon și stabili o întâlnire pentru ziua următoare.

Apoi telefonă la garajul poliției și comandă aceeași mașină pe care o folosise duminica precedentă. După ce rezolvă și asta, stinse lumina și rămase așezat pe întuneric, cu mâinile prinse la ceafă.

Era straniu cum toate piesele cădeau singure la locul lor.

„Ai zice că e cineva care trage sforile", se gândi el.

Nu era un gând nou și, ca de obicei, îl dădu la o parte.

36

Cadavrul lui Elizabeth Karen Hennan a fost găsit la marginea parcului Leisner din Maardam de un cetăţean matinal care ieşise cu câinele la plimbare. Femeia era goală şi fusese aruncată într-o tufă de păducel, la doar câţiva paşi de aleea pentru biciclişti şi călăreţi, care străbatea parcul de la un capăt la altul, astfel că erau motive serioase pentru a bănui că ucigaşul o adusese până acolo cu o maşină sau cu un alt vehicul.

Nu se făcuse nicio încercare de a ascunde cadavrul. Domnul Moussère îl văzuse chiar înainte ca ciobănescul lui german să ajungă la tufă, iar încercarea lui de a-l împiedica pe câine să dea curs instinctelor lui naturale fusese zadarnică.

Poliţia a fost sunată de la o cabină telefonică din apropiere, iar apelul a fost înregistrat la ora 6:52. La locul respectiv, după doar câteva minute, a ajuns maşina de patrulare nr. 26. Subofiţerii Rodin şi Markovic au izolat de îndată zona şi au efectuat primul interogatoriu al domnului Moussère.

La 7:25, a sosit inspectorul Reinhart, însoţit de inspectorul Heinemann şi doi tehnicieni de la criminalistică. Echipa medicală a ajuns după douăzeci de minute, iar primul jurnalist, Aaron Cohen de la *Allgemejne*, şi-a făcut apariţia abia pe la opt şi jumătate. În mod evident, cel care avea sarcina să asculte comunicaţiile radio ale poliţiei adormise, dar Cohen susţinea insistent că nu el era de vină.

În acel moment, aproape totul era clar şi, măcar de data asta, Reinhart reuşi să facă o sinteză bine cumpănită şi corespunzător prelucrată a situaţiei.

Cadavrul părea să fie al unei anume Elizabeth K. Hennan, în vârstă de treizeci şi şase de ani, rezidentă în Maardam şi angajată ca asistentă de vânzări la buticul de suveniruri Gloss din Karlstorget. Deşi cadavrul fusese descoperit nud, identificarea fusese simplă, deoarece lucrurile personale ale victimei se aflau ceva mai încolo, în acelaşi desiş. Poliţia i-a recuperat hainele — în afară de chiloţi — şi poşeta, conţinând bani, chei şi actele de identitate.

Ora morţii nu fusese încă stabilită, dar patologul poliţiei, Meusse, fusese în măsura să facă o estimare. Judecând după temperatura cadavrului şi gradul de rigor mortis, se părea că victima încetase din viaţă undeva între orele unu şi trei dimineaţa.

Cauza morţii nu ridica niciun semn de întrebare. Elizabeth Hennan fusese strangulată, probabil într-un alt loc decât cel în care-i fusese găsit cadavrul. Nu era niciun semn din care să reiasă că victima opusese rezistenţă faţă de agresor, ceea ce se putea explica prin faptul că mai întâi fusese adusă în stare de inconştienţă cu o lovitură aplicată în tâmplă cu un obiect contondent.

Printre detaliile omise de sinteza lui Reinhart se număra faptul că trupul neînsufleţit fusese supus unui anumit grad de violenţă sexuală, probabil şi înainte, dar şi după momentul morţii.

Şeful Poliţiei, Edmund Hiller, a fost informat cu privire la crimă în jurul orei zece dimineaţa, pe când îşi bea liniştit cafeaua la domiciliu, el ordonând imediat inspectorului detectiv Reinhart să preia conducerea anchetei. De asemenea, îi retrase pe inspectorii Rooth şi Heinemann din echipa care ancheta aşa-numita „ucidere a profesorului", şi-i puse la dispoziţia lui Reinhart.

În acest punct, nici Hiller, nici altcineva nu aveau motive să suspecteze că între cele două cazuri ar exista vreo legătură.

Când inspectorul-şef Van Veeteren îşi luă Toyota roşie din parcul de maşini al poliţiei în aceeaşi dimineaţă, nu avea nici cea

mai mică idee despre evenimentele nopţii precedente; dar, desigur, nu există niciun indiciu că, dacă acesta ar fi ştiut ce se întâmplase, desfăşurarea ulterioară a evenimentelor s-ar fi modificat într-un mod semnificativ.

III

Duminică, 29 noiembrie – Joi, 3 decembrie

37

Oraşul Friesen părea să nu se fi deranjat să se dea jos din pat în această duminică cenuşie şi ceţoasă de noiembrie. Exact la ora două şi jumătate, Van Veeteren parcă lângă staţia de cale ferată şi nu avu nevoie de mai mult de două minute ca să găsească restaurantul Poseidon, aflat într-un subsol din partea de nord a pieţei comerciale.

Localul era sărăcăcios şi pustiu, dar chiar şi aşa avu grijă să aleagă un separeu închis, într-un colţ îndepărtat. Luă loc şi comandă o bere. Chelnerul era bondoc şi complet chel, amintindu-i lui Van Veeteren de un gangster dintr-un film pe care-l văzuse cu mulţi ani în urmă.

Era o întreagă serie de filme, fără doar şi poate; dar numele îi scăpa. Atât numele personajului, cât şi al actorului.

Pe când stătea acolo şi-o aştepta pe Ulrike deMaas, un nou sentiment punea stăpânire pe el, şi anume că acesta era locul unde trebuia să fie, locul potrivit.

Că aici ar fi trebuit să vină cu mult timp în urmă, pentru o discuţie cu această veche prietenă a Evei. O simţea în atmosferă, în pustietatea umedă. De parcă acest restaurant şi această după-amiază de duminică l-ar fi aşteptat. Dacă ăsta ar fi fost un film, ceea ce urma să se întâmple era inevitabila scenă-cheie; una care ar fi putut fi decupată la montaj şi folosită iaraşi şi iarăşi. Arătând flashbackuri scurte, fiecare de câte o secundă sau

două, din întreaga poveste de până acum... Totul era foarte limpede acum, toată povestea; dar ăsta era genul de cunoaştere de care, de regulă, ar fi preferat să nu fie conştient. Această intuiţie ce părea să-l afecteze doar pe el, şi aproape că putea să-l convingă să-şi imagineze că era un fel de vehicul al unui nivel superior al justiţiei; un instrument care nu dădea greş niciodată, nici măcar în al douăzeci şi unulea caz...

Totuşi, nu era ceva cu care să se poată lăuda. Îşi aminti cum descoperise cândva un violator încuindu-se în birou şi jucând pasienţe vreme de o jumătate de oră. Era ceva ce nu putea fi inclus în conferinţele susţinute în faţa noilor recruţi.

Sorbi berea fără grabă şi aşteptă. Şedea ca un naş mafiot imperturbabil în lumina galben-murdară ce cădea pe masă. Cheliosul venise să aprindă o lumânare care să indice că separeul fusese ocupat, dar în afară de asta, rămase în umbră, aşteptând, aşa cum Van Veeteren o aştepta pe Ulrike deMaas.

Aceasta sosi la scurt timp după trei, exact aşa cum promisese. O femeie suplă, cu tenul închis, îmbrăcată cu o haină de molton şi un şal ruginiu. Terminase serviciul la muzeu la ora trei; acesta era situat în cealaltă parte a pieţei, şi nu îi luase mult să stingă luminile şi să încuie. Van Veeteren bănuia că numărul de vizitatori era similar cu cel al clienţilor de la Poseidon; era duminică, prima duminică din postul Crăciunului pe deasupra: fără îndoială că oamenii aveau lucruri mai bune de făcut decât să viziteze muzeele şi restaurantele locale.

— Domnul inspector-şef Veeteren?

— Van Veeteren. Vă rog, luaţi loc. Presupun că sunteţi Ulrike deMaas?

Ea încuviinţă din cap, îşi scoase haina şi o atârnă pe spătarul scaunului.

— Vă rog să mă scuzaţi că am propus să ne întâlnim aici şi nu la mine acasă, dar în momentul ăsta e agitaţie mare acolo şi mi-aţi spus că voiaţi să vorbiţi în tihnă...

Zâmbi timid.

— Nici nu-mi puteam imagina un loc mai potrivit decât ăsta, spuse Van Veeteren. Ce-aţi dori?

Cheliosul îşi făcu apariţia din umbre.

— De mâncare? întrebă ea.

— Desigur, spuse Van Veeteren. Am mers cu maşina două ore şi voi mai petrece două ore la volan, ca să ajung acasă. O mâncare caldă în aceasta penumbra autumnală e o exigenţă minimă din partea mea. Alegeţi ce doriţi. Statul plăteşte.

Ea zâmbi din nou, ceva mai sigură pe ea. Îşi scoase cordeluţa care-i prindea părul, lăsând să se reverse o cascadă castanie. Van Veeteren îşi aduse aminte că era un poliţai bătrân care mai avea doar zece ani până la pensie.

Ea îşi aprinse o ţigară.

— Ştiţi, domnule inspector-şef, când am citit despre moartea ei, era ca şi cum... ei bine, nu chiar ca şi cum m-aş fi aşteptat, dar n-am fost nici şocată sau consternată, sau mai ştiu eu cum ar fi trebuit să fiu. Nu e ciudat?

— Probabil. Aţi putea să-mi explicaţi mai amănunţit?

Ea ezită.

— Eva era... era acel gen de persoană, într-un fel — îi plăcea să ducă o viaţă plină de riscuri. Ei bine, poate că e o exagerare, dar era ceva... ceva dramatic în privinţa ei.

— O cunoşteaţi bine?

— La fel de bine ca oricare, cred. În zilele acelea, la acea perioadă mă refer. Mai târziu nu ne-am mai întâlnit. Am fost colege de clasă şase ani — ultimii trei ani de generala în Leuwen şi trei ani la liceul din Mühlboden. Am petrecut mult timp împreună în liceu; eram patru sau cinci în acelaşi grup. Gaşca noastră, aşa îi spuneam.

— Fete?

— Da, o gaşcă de fete. În general, ne strângeam doar două sau trei când era să facem ceva împreună. Celelalte erau ocupate cu băieţi la acea vreme, dar fiecare dintre noi îşi tot schimba preocupările.

— Înţeleg. Eva avea mulţi prieteni pe vremea aceea?

— Nu, probabil că era cea mai precaută dintre noi toate. Da, spun asta fără să am vreo îndoială, dar...

— Dar ce?

— Într-un fel ciudat, ea avea motive mai întemeiate decât noi, celelalte, să fie precaută. Pare straniu, dar întotdeauna se arunca cu ambele picioare înainte, cum s-ar zice, şi trebuia să se ţină bine în frâu ca aibă siguranţa că nu se accidentează... sau „răneşte", poate c-ar fi mai nimerit să spun. Era puternică şi fragilă în acelaşi timp, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Nu prea, nu, recunoscu Van Veeteren.

— Pe lângă asta, s-a schimbat destul de mult în liceu. Abia dacă o ştiam când eram la şcoala din Leuwen. Ea şi fratele ei geamăn, Rolf, erau nedespărţiţi. Cam pe atunci a murit şi tatăl lor. Cred că din punctul ei de vedere a fost un lucru bun. Omul ăla era un mare beţiv. N-aş fi surprinsă să aflu că-i bătea — ca şi pe maică-sa, presupun.

— Şi cum s-a schimbat Eva în liceu?

— A devenit mai deschisă, cumva. Şi-a făcut prietene apropiate. A început să trăiască, s-ar putea spune.

— Asta mulţumită morţii tatălui ei?

— Da, aşa cred. Legătura strânsă cu Rolf parcă s-a mai slăbit şi ea. Cred că aveau nevoie unul de celălalt mai ales ca un mijloc de apărare împotriva tatălui lor.

— Rolf a plecat de-acasă ulterior, aşa e?

— Da, venea şi el la liceu, era într-o clasă paralelă, dar curând a părăsit şcoala. A plecat pe mare... Până la urmă, s-a stabilit în America, parcă aşa-mi amintesc.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Vă amintiţi numele vreunui băiat cu care a fost pe-atunci Eva?

— Hm, m-am tot gândit la asta de când m-aţi sunat, dar singurii doi de care-mi aduc aminte, cei cu care a avut relaţii apropiate, dacă înţelegeţi ce vreau să spun, au fost Rickard Antoni, care era în aceeaşi clasă cu noi — asta a fost chiar spre final, cu puţin înainte să terminăm liceul. Cred că a durat doar câteva săptămâni; în orice caz, l-a părăsit când a început studiile la universitate, în toamnă. Între timp, el s-a împrietenit cu altă fată, Kristine Reger, o prietenă de-a mea. În cele din urmă, s-au căsătorit.

— Şi celălalt cine a fost?

— Celălalt?

— Da, aţi spus că v-aţi amintit de doi tineri cu care Eva a avut o relaţie.

— Paul Bejsen, desigur. Cel care a murit.

— Puteţi să-mi povestiţi despre el?

Ea oftă adânc. Aprinse încă o ţigară şi rămase tăcută o vreme, cu capul rezemat pe o mână.

„S-a oprit ca să-şi facă curaj, îşi zise el. Ca să-şi învingă repulsia."

— Era de Ziua tuturor sfinţilor, în ultimul an de şcoală, începu ea. Unul dintre băieţii din clasa noastră, Erwin Lange îl chema, avea o casă de vacanţă — sau, mai exact, părinţii lui aveau o casă de vacanţă — nu departe de Kerran. E un peisaj frumos, spectaculos acolo, cu mlaştini, faleze şi râpe. Nu ştiu dacă aţi fost vreodată pe-acolo.

Van Veeteren clătină din cap.

— În tot cazul, am făcut un mare chef. Cred că eram vreo douăzeci, majoritatea din clasa noastră, dar mai erau şi alţii. Eva era cu acest Paul Bejsen de câteva luni. Era ceva mai mare decât noi; îşi luase examenul de absolvire a liceului. Ştiu că aveau o relaţie adevărată.

— A fost primul ei iubit?

Ulrike deMaas ezită.

— Ei bine, nu ştiu cine altcineva ar fi putut să fie primul... Şi totuşi...

— Continuaţi.

— Şi totuşi, nu puteai să scapi de senzaţia că ea mai trecuse prin toate astea înainte şi că, de fapt, era foarte experimentată.

— De ce aveaţi sentimentul ăsta?

— Nu ştiu. E doar ceva pe care-l observi. Noi, fetele, noi, femeile, dacă vreţi, observăm, oricum. Putem să ne dăm seama dacă o fată s-a culcat deja cu un băiat.

Van Veeteren încuviinţă. „S-ar putea să aibă dreptate.'

— Ce s-a întâmplat în seara aceea?

— S-a băut la greu, băuturi tari, au mai fost haşiş şi alte chestii din belşug, dar nimeni n-a luat-o pe pustii, cum s-ar spune. La drept vorbind, ne-am distrat de minune. Am stat

adunaţi în jurul unui mare foc de tabără toată noaptea, am fript un porc la grătar, am băut şi am cântat şi... mă rog, aţi înţeles cum stăteau lucrurile. Când şi când, câte-un cuplu mai pleca, în casă sau în spatele vreunui tufiş, alţii se întorceau. Cunosc cel puţin două fete care şi-au pierdut virginitatea în noaptea aceea.

Făcu o scurtă pauză.

— Una dintre ele am fost eu.

Van Veeteren schimbă scobitoarea cu o ţigară.

— Aveam optsprezece ani, pentru numele lui Dumnezeu! Era şi timpul. În tot cazul, în dimineaţa următoare am aflat ce se întâmplase şi pot să vă spun că a fost o dimineaţă îngrozitoare, de coşmar, după cum vă puteţi imagina. Pe toţi ne-au trezit poliţiştii; cred că nu era trecut de şapte şi jumătate. Douăzeci de tineri mahmuri şi care abia apucaseră să doarmă câteva ore. Poliţiştii au adus cu ei un vecin. El găsise cadavrul pe fundul unei prăpastii. Cred... cred că aia a fost o dimineaţă în care foarte mulţi dintre noi s-au maturizat.

Câteva secunde, nu mai zise nimic.

— Eu, cel puţin, sigur m-am maturizat. Mi-am pierdut virginitatea şi un bun prieten în aceeaşi noapte.

— Eraţi o bună prietenă de-a lui Paul Bejsen?

— Mă rog, poate că nu, dar îl cunoşteam destul de bine. Era un băiat drăguţ, plăcut şi talentat. Toată lumea îl plăcea. Cred că mai multe fete erau îndrăgostite de el.

— Şi dumneavoastră?

— Nu. Nu atunci. Cred că fusesem, mai demult.

— Ce s-a întâmplat?

Ulrike deMaas îşi ridică umerii, de parcă dintr-o dată i s-ar fi făcut frig.

— Ieşiseră la plimbare înspre ţinutul mlăştinos, el şi Eva. Ea l-a anunţat că între ei totul s-a terminat, dintr-un motiv oarecare. L-a lăsat acolo. Nu ştiu, cred că băiatul era beat de-a binelea, dar ăsta a fost unul din lucrurile care au fost trecute sub tăcere, desigur. În orice caz, şi-a luat zilele. S-a aruncat într-o prăpastie. În mod destul de straniu, a ales locul potrivit. A fost de-a dreptul macabru. Conform folclorului local, Vejme Klint era pe

vremuri prăpastia sinucigaşilor — ştiţi, locul unde, cu mult timp în urmă, bătrânii se duceau atunci când simţeau că viaţa li se apropie de sfârşit. Aşa încât să nu devină o povară pentru familiile lor.

Ulrike clătină din cap.

— A fost ceva îngrozitor, domnule inspector-şef. Şi niciodată nu s-a aşezat un capac mai greu peste ceva care fierbe, ca atunci. Părinţii lui erau foarte cucernici, Biserica Reformata, iar el era singurul lor copil... Mă rog, sunt sigură că înţelegeţi circumstanţele. Mühlboden nu e o localitate prea mare.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— Dar ancheta poliţiei? Cu siguranţă că aţi fost interogaţi cu toţii.

— Da, a trebuit să ne ducem toţi pe la secţia de poliţie şi să relatăm propria versiune despre cele întâmplate... Separat, la ore diferite. Asta a durat câteva zile, am fost scutiţi de la şcoală. Dar nu puteam să spunem mare lucru, bineînţeles.

— N-a lăsat nicio scrisoare?

— Nu.

— Cum a primit vestea Eva Ringmar?

— Greu. Foarte greu, cred. Dacă-mi amintesc bine, a rămas acasă tot restul semestrului... Sau cea mai mare parte, cel puţin. Da, a participat la ceremoniile de sfârşit de semestru, îmi amintesc acum. Eram amândouă în cor; nu repetase nimic, desigur, dar n-a avut importanţă. S-au cântat doar cântecele obişnuite...

Se opri din nou.

— Azi e prima duminică din postul Crăciunului. Au trecut douăzeci de ani de când s-a întâmplat. Nu m-am gândit la asta. Pot să... pot să vă pun o întrebare, domnule inspector-şef?

— Fireşte.

— De ce scormoniţi povestea asta de demult — doar nu credeţi că ar avea vreo legătură cu, cu...

— Cu ce, domnişoară deMaas? Sau doamnă?

— Undeva între, presupun... Cu ceea ce s-a întâmplat acum, bineînţeles. Uciderea Evei şi a soţului ei. Chiar credeţi că e vreo legătură?

— Domnişoară deMaas, se hotărî Van Veeteren, dacă am învăţat ceva de când practic meseria asta, e că în lumea noastră sunt mai multe legături decât particule în univers.

Se opri şi îngădui ochilor ei verzi să-l observe.

— Cel mai greu e să le descoperi pe cele potrivite, adăugă el în cele din urmă.

— Aţi reuşit să faceţi asta? întrebă ea, cu puţin înainte să-şi ia rămas-bun în piaţă. Adică, aţi găsit legăturile potrivite?

— Cred că da, spuse el. Mai trebuie doar să studiez ceva mai atent componentele, ca să fiu sigur.

Nu reieşise foarte clar la ce anume se referise când spusese asta... Ochii ei fuseseră atât de mari şi de serioşi şi nici nu sunase caraghios... Şi-apoi, de ce e esenţial să gândeşti înainte de a vorbi? Nu învăţase în atâţia ani că se poate foarte bine să fie şi viceversa?

„Lasă cuvintele să iasă, întotdeauna ascund ceva", după cum spunea mereu Reinhart.

Ulrike îl îmbrăţişă şi îi mulţumi pentru masă, iar el îşi dădu seama că era a doua femeie din această anchetă de care s-ar fi putut îndrăgosti.

Dacă ar fi avut o vârstă mai potrivită. Şi dacă ar fi fost genul care se îndrăgosteşte.

A fost nevoie de o jumătate de oră de mers cu maşina ca să se descotorosească de aceste emoţii nepoftite, dar chiar şi aşa îi rămase destul timp ca să se gândească la cele ce i se povestiseră şi să-şi plănuiască pasul următor.

Nu mai era mult de mers, simţea asta. Încă un interogatoriu, cel mult două. Câteva întrebări specifice adresate persoanei potrivite şi întreg fundalul avea să devină clar.

Apoi tot ce mai rămânea de făcut era să-l imobilizeze pe actorul principal al dramei. Persoana care joacă rolul cel mai important...

Criminalul.

Oftă şi simţi cum îl cuprinde dezgustul.

Câţi erau, până la urmă? Câţi oameni îşi pierduseră viaţa din cauza acestui tip compulsiv, pervers...?

Nu era sigur.

Doi... foarte sigur.

Trei... cel mai probabil.

Patru... posibil.

Chiar mai mulţi?

Consideră că această eventualitate nu e improbabilă. După atâţia ani petrecuţi în zona mai tenebroasă a societăţii, puţine erau lucrurile pe care le mai considera improbabile.

Dar totuşi. Dacă nu mărturiseşte?

Dacă s-a „călit" atât de mult încât va nega totul atunci când va fi înfruntat de Van Veeteren?

Asta nu era foarte probabil, dar era posibil, fireşte. În cazul ăsta, vor trebui să descopere dovezi pentru toată încărcătura de rahat!

Înjură cu glas tare şi acceleră... Dar apoi îşi aduse aminte circumstanţele.

Dovezi?

Nu mai constituiau problema lui. Era ceva pe care restul echipei îl putea rezolva — Münster, Reinhart sau Rooth — în timp ce el şedea undeva la plajă, sub un palmier din Brisbane.

Oare erau palmieri în Brisbane?

Puse caseta cu Handel şi apăsă şi mai tare pedala de acceleraţie.

38

Münster îşi examina listele. Apoi îl contemplă pe Jung, care şedea pe jumătate adormit sub portretul ministrului justiţiei.

Stăpân şi sclav, îşi zise Münster. Ministrul cu ochi de şoim stătea drept şi ţeapăn, fiind înfăţişat din cap până-n picioare pe un fond bleu, flancat de drapel şi de leu într-o parte, iar în cealaltă parte de biroul său, pe care trona codul de legi şi ciocanul de lemn, simbol al profesiei de judecător.

Jung, pe de altă parte, arata mai degrabă ca un criminal profesionist. Gârbovit, îmbrăcat cu nişte pantaloni reiaţi jegoşi şi o cămaşă pătată de cafea, nebărbierit şi cu pungi negre sub ochi în care se adunase oboseala câtorva zile de muncă neîntreruptă.

— Ei bine, spuse Münster, dregându-şi glasul, din câte-mi dau eu seama, am cam terminat.

— Hm? făcu Jung.

— A mai rămas unul. Aşa că el trebuie să fie.

— Ce dracu spui acolo? zise Jung, frecându-se la ochi cu pumnii. Mai e cafea?

Münster umplu două căni.

— Stai jos aici şi verifică ce fac, că vreau să mai trec prin ei o dată.

Jung îl părăsi pe ministru şi se aşeză la birou.

— Uite-aici avem numele celor care nu au alibi pentru uciderea Evei, spuse Münster, întinzându-i o foaie de hârtie. Sunt destul de mulţi, bineînţeles.

— Auzi, aici e inclusă toată populaţia planetei sau doar din Europa? întrebă Jung.

— Personalul de la Bunge plus câteva alte cunoştinţe, preciză Münster.

Jung încuviinţă din cap şi sorbi din cafea.

— Aici îi avem pe cei care locuiesc în Maardam de mai puţin de doi ani, spuse Münster, întinzându-i altă foaie de hârtie.

— Şi, în sfârşit, cei care nu au alibiuri beton pentru noaptea în care a fost ucis Mitter.

— Adică, cei care ar fi putut să vină la el într-o vizită scurtă, spuse Jung.

— Şi pe urmă să revină, spuse Münster, şi să-i facă de petrecanie.

— Şi-apoi sa-şi ia tălpăşiţa, spuse Jung.

— După ce l-au înjunghiat, preciză Münster. Apropo, tocmai am primit un raport de la deBries. Pare destul de probabil — chiar aşa a spus, „destul de probabil" — ca cineva să se fi urcat şi să fi coborât pe burlan de mai multe ori.

— Cum a reuşit să-şi dea seama de asta?

Münster zâmbi.

— El şi cu Moss au fost acolo şi s-au căţărat pe drăcia aia. Mai exact, Moss s-a căţărat, iar deBries a făcut observaţii. Au încercat opt conducte diferite, între sol şi etajul al treilea. Toate au supravieţuit fără probleme la coborâre, dar doar trei dintre ele au rezistat la patru încercări.

— Ce greutate are Moss? întrebă Jung.

— Până-n şaptezeci de kilograme, mi se pare, spuse Münster. Se gândeşte să plece din poliţie, după cum spune deBries; dar atât pacienţii, cât şi doctorii se pare c-au avut o zi foarte distractivă... În tot cazul, uită-te atent la nume şi compară listele. Câţi dintre ei apar pe toate trei?

Jung cercetă câteva clipe foile de hârtie.

— Unul.

— Exact, spuse Münster. L-am prins. Mai e un lucru care trimite la el — îl vezi?

— Scrisoarea? spuse Jung.

— Da, spuse Münster. Dacă el e omul, asta confirmă şi teoria scrisorii. Mergem?

Jung se uită la ceas.

— Unde să mergem? întrebă el.

— Acasă, bineînţeles, spuse Münster. O să-l sun pe Van Veeteren mâine dimineaţă.

— Auzi, Münster, spuse Jung pe când coborau cu liftul la parter. Ce e în spatele acestei poveşti? Care-i motivul, adică?

— Habar n-am, răspunse Münster.

— Reinhart la telefon, spuse Reinhart.

— Ce dracu'... spuse Van Veeteren. Tu ştii cât e ceasul?

— Patru şi jumătate, spuse Reinhart. Dar ce, dormeaţi?

— Du-te dracului! spuse Van Veeteren. Ce vrei?

— Aţi auzit de femeia din parcul Leisner?

— Da, am auzit ceva. Ce-i cu ea? A înviat?

— Cred că există o legătură.

— O legătură?

— Da. O conexiune.

— Cu ce?

— Cu criminalul dumneavoastră, bineînţeles. Scuze, am crezut că am plăcerea să vorbesc cu inspectorul-şef Van Veeteren, recunoscut pentru perspicacitatea sa?...

— Nu, sunt administratorul proprietăţii postume a acestuia, spuse Van Veeteren. Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce vrei, inspectore, dacă nu vrei să mai avem un caz de rezolvat.

— Am interogat mai mulţi oameni...

— Nădăjduiesc c-ai făcut-o...

— Printre alţii, o prietenă de-a decedatei, Johanna Goertz. Se pare că această Liz Hennan i-a marturisit unele lucruri.

— Hennan? Asta-i victima?

— Da, Liz Hennan. I-a spus Johannei Goertz, marţea trecută, că a cunoscut un bărbat nou. Urma să se întâlnească cu el duminică — duminica trecută, mai exact — şi că se simţea un pic speriată. I-a povestit şi câte ceva despre el, nu foarte multe pentru că nici nu ştia multe. Nici măcar cum îl cheamă. Îşi zicea John, dar ea nu credea că e numele lui adevărat. Mai sunteţi pe fir?

— Da, zise Van Veeteren. Treci la chestiune, Reinhart.

— Imediat, spuse acesta. În tot cazul, se pare că individul i-a spus lui Liz ceva ciudat, aşa, în treacăt, sau cum doriţi s-o consideraţi... I-a spus că într-o zi l-a surprins pe consilierul profesional cu o elevă.

— Ce?

— Da. În flagrant. Consilierul profesional cu o elevă. Ce credeţi că sugerează asta?

Van Veeteren rămase tăcut câteva secunde.

— Liceul, spuse el.

— Aşa cred şi eu, spuse Reinhart. Dar acum mă simt cam obosit... Cred c-o să mă culc şi-o să deconectez telefonul. Puteţi să mă sunaţi la noua.

— Stai puţin, zise Van Veeteren.

Dar era prea târziu.

Scrise al şaselea nume chiar pe ultima pagină a cărţii.

Contemplă lista preţ de câteva momente. Trei femei şi trei bărbaţi. Era un fel de echilibru acolo, orice-ar fi avut cineva de obiectat — chiar dacă unul dintre bărbaţi fusese doar un copil.

Notă şi data. Încercă să găsească o armonie acolo, dar asta era mai dificil. Datele specifice erau răspândite de-a lungul anilor şi lunilor: singura tendinţă era că intervalul dintre ele se scurta. Opt ani... şase ani... din nou şase ani... şapte săptămâni... zece zile...

Închise cartea şi-o puse în buzunarul exterior al genţii de voiaj. Se uită la ceas. Cinci şi câteva minute. Afara era tot întuneric beznă. Valizele erau toate pregătite şi aşezate pe pat. N-avea niciun rost să mai aştepte. Cel mai bine era să plece de îndată.

Să lase totul în urma lui, din nou.

Simţea epuizarea ca pe nişte ace înfipte în carne, aşa că se hotărî să nu se deplaseze prea departe. Trei sau patru sute de kilometri, poate. Apoi un motel şi un pat.

Cel mai important era să plece de-aici. Să-şi ia tălpăşiţa.

Dacă reuşea să doarmă cât de cât, va putea să înfrunte din nou viaţa a doua zi de dimineaţă. De la început, de data asta.

Fără toate vechiturile. Alea ţineau acum de trecut. În sfârşit, înţelesese că totul se terminase acum.

Mâine. Într-un loc nou.

39

— Ce naiba faceţi aici? spuse Suurna.

— Am venit să spun salut vechii mele şcoli, spuse Van Veeteren. Da' de când aţi început să înjuraţi, domnule director?

— Am venit să ridicăm un criminal, spuse Reinhart.

Suurna deschise şi închise gura de câteva ori, dar niciun cuvânt nu se făcu auzit. Se prinse cu mâinile de birou şi încă o dată Münster avu impresia că o să leşine.

— Dar, vă rog, domnule director, luaţi loc, spuse el. Uşor, aşa.

— Îl căutăm pe Carl Ferger, spuse Van Veeteren. Ştiţi unde este în acest moment?

— Îngrijitorul? spuse Suurna. Sunteţi cu adevărat siguri că...?

— Absolut siguri, spuse Reinhart. Puteţi să aflaţi unde e, vă rugăm?

— Ă... da, desigur, spuse Suurna. Pot s-o rog pe domnişoara Bellevue...

Apăsă butonul intercomului.

— Spuneţi-i să vină aici, zise Van Veeteren. Nu vrem să-l alarmăm.

După o jumătate de minut, apăru domnişoara Bellevue, cu ochii mari şi cerceii legănându-se la urechi.

— Aceşti domni îl caută pe Ferger, spuse Suurna. Ştiţi cumva unde este?

— N-a sosit încă, spuse domnişoara Bellevue, legănându-şi cerceii.

— N-a sosit? spuse Suurna. De ce?

— La ce oră trebuia să înceapă serviciul? interveni Van Veeteren.

— La şapte şi jumătate, spuse domnişoara Bellevue. N-a anunţat c-ar fi bolnav. Nu ştiu ce s-a întâmplat. Mattisen a întrebat de el de câteva ori — azi trebuiau să mute pianul.

— La dracu'! înjură Van Veeteren.

— L-a sunat cineva acasă? întrebă Reinhart.

— Mattisen a sunat, dar nu i-a răspuns nimeni. Poate că i s-a stricat maşina, sau ceva de genul ăsta.

— Şi asta a durat două ore? spuse Suurna. Locuieşte la doar zece minute de mers pe jos, nu-i aşa?

— La dracu'! făcu din nou Van Veeteren. Dă-ne adresa individului, domnule director. Tu şi cum mine mergem să-i facem o vizită, Münster! Reinhart, tu ai grijă de consilierul profesional!

— Cu plăcere, zise Reinhart.

Bătu şi intră.

Consilierul profesional era un tip la patruzeci de ani. Barbă, sandale şi un inel în ureche.

— Hei, ia stai aşa, ce... începu el.

— Ştii, sunt cam strâmtorat cu timpul, zise Reinhart. Îmi dai voie să-ţi sugerez să te ocupi de tânărul ăsta ceva mai târziu?

Băiatul de pe sofa se ridică fără prea mare entuziasm.

— Eşti draguţ să aştepţi afară câteva momente? spuse consilierul profesional. Ce dracu înseamna asta?! Dai buzna aici şi...

Reinhart aşteptă până când băiatul închise uşa după el.

— Ca să-ţi spun drept, sunt *al naibii de grăbit*. De-aia o să-ţi dau o şansă să-ţi salvezi pielea.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti. Cine eşti, mai întâi de toate?

— Poliţia, spuse Reinhart. Dacă mărturiseşti pe loc, promit să n-o fac publică; cel puţin de data asta. Dacă încerci să mă duci cu preşul... ei bine, mi-e greu să văd cum naiba o să-ţi păstrezi serviciul.

Consilierul profesional nu spuse nimic. Se aşeză cu băgare de seamă pe marginea biroului.

— Ai avut sau n-ai avut o relaţie cu o eleva în timpul anului trecut? Ba chiar i-ai tras-o aici, în şcoală...

Niciun răspuns. Consilierul înghiţi în sec şi se apucă cu mâna de barbă.

— Nu pe tine te vreau, fır-ar al dracului să fie! spuse Reinhart. Sunt pe urmele unui căcat şi mai mare decât tine. Ai zece secunde, pe urmă te duc direct la secţie!

Consilierul profesional dădu drumul bărbii şi încercă să-l privească pe Reinhart în ochi.

— Da, spuse el. A...

— Mulţumesc, spuse Reinhart. E suficient.

Ieşi din cabinet şi trânti uşa atât de tare, încât zgomotul reverberă pe coridor.

— Dărâmă uşa! ordonă Van Veeteren.

— Avem oameni care ştiu să descuie încuietori, spuse Münster.

— N-avem timp, replică Van Veeteren.

— De obicei, există un îngrijitor, spuse Münster.

— Dă uşa aia jos, am spus! Chiar trebuie s-o fac eu personal?

Münster evaluă situaţia. Uşa era situată ideal, nicio îndoială în privinţa asta. La distanţă apreciabilă faţă de scară. Putea să-şi ia un elan de opt metri. Van Veeteren se dădu la o parte.

— Dă tot ce poţi! îl îndemnă el.

Münster se napusti asupra uşii, cu umărul înainte. Se auzi un pârâit sonor, atât dinspre uşă, cât şi dinspre Münster, dar atât.

— Încă o dată! zise Van Veeteren.

Münster atacă din nou, la fel de ineficient.

— Adu-l pe îngrijitor! spuse Van Veeteren. Eu aştept aici.

După zece minute, Münster se întoarse cu un bărbat uscăţiv, îmbrăcat în salopetă şi purtând pe cap o şapcă.

— Domnul Gobowsky, explică Münster.

Un cerc de scobitori uzate se formase la picioarele lui Van Veeteren, iar domnul Gobowsky se uită la el cu un ochi critic. Apoi ceru să vadă legitimaţia lui Van Veeteren.

„Ticălosul ăsta a văzut multe filme, se pare."

Apartamentul era alcătuit din două camere mici şi o bucătărie şi mai mică şi dură cam cinci secunde ca să-şi dea seama că locatarul îşi luase zborul. Van Veeteren se prăbuşi într-un fotoliu din piele sintetică.

— A spălat putina, spuse el. Trebuie să declanşam alertă generală. Individul ăsta o să bage-n faliment poliţia. Münster, tu rămâi aici şi vezi ce mai găseşti! O să trimit pe cineva să te ajute.

Münster încuviinţă din cap. Inspectorul-şef se întoarse spre îngrijitor, care bănănăia pe hol, curios să afle ce se întâmplase.

— Avea maşină? îl întrebă Van Veeteren.

— Un Fiat albastru, spuse domnul Gobowsky. Model 326, cred.

— Unde-o parca de obicei?

— În parcarea de-afară.

Domnul Gobowsky arătă cu capul în direcţia curţii.

— Vino cu mine, te rog, să vedem dacă mai e acolo, spuse Van Veeteren. Îl lăsam aici pe domnul inspector.

— Staţi aşa! strigă Münster, tocmai când treceau pragul uşii. Uitaţi-vă la asta!

Îi întinse o mică fotografie înrămată. Van Veeteren o luă şi o examină.

— Eva Ringmar, spuse el. Cu câţiva ani mai tânără, dar ea e, fără doar şi poate.

— Deci, nu mai avem îndoieli, nu? zise Münster.

— Am avut eu vreodată îndoieli? spuse Van Veeteren, lăsându-l pe Münster în plata Domnului.

— Carl Ferger, da, spuse Reinhart. A venit aici în 1986, se pare, poate cu un an mai devreme. Trimite imediat faxuri! Şi spune-le că avem nevoie de răspunsuri al dracului de repede, dacă nu chiar mai devreme, chiar din clipa în care-l găsesc! Pune steguleţe roşii şi etichete de avertizare şi anunţă Interpolul şi tot ce mai ai din gama asta! Şi bagă de seamă să ne informezi, ori pe mine, ori pe unul dintre colegi, în momentul în care ai primit vreun raspuns! Ai înţeles?

Widmar Krause încuviinţă din cap.

— Unul la biroul de imigrări, iar altul în partea cealaltă, OK? repetă Reinhart. Lasă-i să se ia la întrecere, să vedem cine câştigă!

Krause ieşi din încăpere. Reinhart se uită la ceasul de perete. Douăsprezece şi un sfert. Se uită la Van Veeteren, care era prăbuşit peste birou.

„Arată ca un animal împăiat, neterminat încă", gândi Reinhart.

— Unde credeţi că este? spuse el.

— Probabil că stă pitit şi trage la aghioase într-un motel, undeva, spuse Van Veeteren. La drept vorbind, nu-i o idee rea. Ştii că nu ştiu care idiot m-a trezit în dimineaţa asta la patru şi jumătate? Hai să mergem la masă.

— Cu plăcere, spuse Reinhart. Dar nu la cantină.

— Nu, la naiba, spuse Van Veeteren. Dacă tot n-avem altceva de făcut decât să stăm şi să aşteptăm, am putea să mergem într-un loc ceva mai select.

— Bun, spuse Reinhart. Hai să mergem la La Canaille şi să lăsăm numărul la centrală. Dar ce ne facem dacă e Klempje de serviciu?

— Nicio şansă, spuse Van Veeteren. E tot în exil.

40

Schimbarea bruscă se produse odată cu ştirile de la ora prânzului.

Dormise trei ore într-o parcare. Ghemuit pe bancheta din spate, învelit cu o pătură. Se trezise pentru că-i era frig. Înainte să pornească la drum, porni radioul, prinse partea de mijloc a ştirilor şi auzi că era căutat de poliţie.

Alertă generală. Carl Ferger. Suspectat de trei crime. Se deplasează într-un Fiat albastru, cu numărul de înmatriculare...

Opri radioul. Timp de câteva secunde, timpul şi lumea încremeniră. Sângele îi bubuia în tâmple. Strânse volanul atât de tare cu mâinile, încât i se albiră încheieturile degetelor.

Fusese descoperit. Era căutat de poliţie.

Vânat.

Era pe fugă.

Dură un timp până când asimilă informaţia.

Trei crime?

Nu putu să nu râdă.

Care dintre ele, i-ar fi întrebat. Da, va încerca să-şi amintească să-i întrebe acest lucru, dacă eventual aveau să-l prindă. Scuză-mă, domnule poliţist ticălos şi nenorocit, ar fi spus el. Am comis şase crime. De care dintre ele sunt suspectat?

Geamurile se aburiseră de la respiraţia sa. Le şterse cu batista. Deschise puţin geamul şoferului, se uită în jur. Parcarea era pustie, exceptând un tir aflat la vreo cincizeci de metri în faţa lui.

Un Fiat albastru... Of, dar-ar dracii! De ce oprise radioul? Îl porni din nou, dar acum se auzea doar muzică.

Ce altceva mai ştiau?

Unde credeau că e el acum?

Alertă generală. Ce însemna asta? Filtre pe drumuri?

Puţin probabil. Condusese peste trei sute de kilometri de când plecase din Maardam. Dacă ar fi ştiut cu aproximaţie când plecase, ar fi trebuit să-şi dea seama că putea să fi ajuns între timp oriunde, mai mult sau mai puţin.

Dar cum?

Cum naiba îl descoperiseră?

Porni maşina. Trecu încet pe lângă camion şi ieşi pe autostradă.

Liz trebuie să fi fost. Târfa aia nenorocită. Ceva mersese prost, dar nu înţelegea cum de făcuseră legătura cu celelalte. Căţeaua! Ce bine ar fi fost dacă şi-ar fi ascultat de la început vocea interioară... Vocea care-l avertizase, spunându-i să se ţină departe de ea, de curvuliţa aia. Căţeaua aia nenorocită.

Nimic mai mult decât o căţea nenorocită.

N-avea să mai repete niciodată greşeala aceea, cel puţin. Şi la drept vorbind, era lucrul cel mai rezonabil ca poliţia să fie de acord că el efectua un serviciu public prin faptul că scăpa societatea de individe ca Liz Hennan. Nu avea nimic să-şi reproşeze în cazul ei. Celelalte nu erau la fel de bune. Fuseseră provocate de diferite tipuri de necesitate. Dar acum nu era momentul să stea şi să facă analize.

Acum trebuia să acţioneze. Declicul se produsese cumva — şi el presimţise că asta se va întâmpla, nu? Intuiţia îl salvase încă o dată — de ce altceva ar fi fugit? Se întâmplase la fel ca atunci, cu Ellen...

Ellen. Trecuseră deja doisprezece ani. Şi ea fusese o curvuliţă, fără doar şi poate. O curvuliţă dezgustătoare, exact la fel ca Liz. Le vedea pe amândouă cu ochii minţii, la fel de dornice, la fel de nesătule...

Se opri să alimenteze. Indicatorul îi dăduse de ştire că va trebui să mai pună benzină. De ce le vedea întruna? Trupurile lor goale, pizdulicile lor palpitânde... Dar acum nu avea timp de

pierdut cu ele. Trebuia să se concentreze asupra chestiunilor esenţiale, nu să piardă timpul cu aceste imagini dezgustătoare. Trebuia să fie pregătit. Trebuia să fie în stare de alertă, să facă ceea ce se cuvenea — situaţia devenise presantă.

Căutat de poliţie.

Se uită la ceasul de la mână. Doar douăsprezece şi un sfert. Oare mesajul pe care-l auzise fusese primul sau mai fuseseră şi altele, mai devreme? Mai bine să ţină radioul pornit, ca să nu mai piardă ceva.

Porni radioul şi îşi aprinse o ţigară. Nici din alea nu prea mai avea.

Să facă plinul şi să-şi cumpere ţigări, astea erau cele mai urgente lucruri.

Pe urmă?

Radioul? se gândi. Dar televiziunea? Ziarele? Publicaseră deja vreo fotografie de-a lui?

Urma să fie recunoscut la fel de uşor ca preşedintele în momentul în care avea să intre în incinta staţiei de benzină?

Televizorul nu era o problemă aşa de mare, se gândi el. Nimeni nu stătea să caşte gura la televizor dimineaţa. Cu ziarele era mai rău. Dar ziarele de dimineaţă nu publicaseră nimic — cel puţin, cele pe care le cumpărase mai devreme. Relataseră despre crimă, fireşte, dar nu suflaseră niciun cuvânt despre Carl Ferger într-un Fiat albastru.

Ştirea va apărea în ziarele de seară, desigur. O fotografie pe panourile de afişaj, poate. Ca atunci când un ministru din guvern fusese ucis cu câţiva ani în urmă.

Nu se putea abţine să nu zâmbească. Când ajungea la chioşcuri prima ediţie?

La doua? Două şi jumatate?

Până atunci trebuia să devină altcineva.

Simplu ca bună ziua. Trebuia să ajungă într-un oraş de mărime rezonabilă cât mai curând şi să-şi aranjeze un deghizament. Păcat că aruncase peruca — deşi se ştia despre ea, fără îndoială. Altceva?

Maşina.

Să scape de ea şi să închirieze alta?

Nu-i plăcea ideea. Ar fi presupus riscuri evidente. Decise să rişte şi să-şi continue drumul cu Fiatul. Atâta timp cât avea grijă s-o parcheze cât mai discret n-avea de ce să se teamă. Să mânjească plăcuţele cu mizerie, poate. Trebuie să fie mii de Fiaturi albastre în toată ţara.

Şi pe urmă?

Întrebarea puse stăpânire pe el şi nu-i mai dădu pace preţ de câteva secunde. Ameninţând să-l sufoce. Ce naiba trebuia să facă dup-aia?

În seara asta? În noaptea asta? Mâine?

Înghiţi în sec şi apăsă şi mai tare pedala de acceleraţie. Înăbuşi întrebarea. Avea nevoie să rezolve lucrurile pe rând. Mai întâi, înfăţişarea, după care putea să ia decizii în funcţie de cum evolua situaţia. În asta consta forţa lui, la urma urmelor. Capacitatea sa instinctivă de a lua deciziile potrivite la momentul critic. Banii, de exemplu. Îşi golise contul încă de sâmbăta trecută. Acum i-au blocat contul, desigur, dar ce dacă? Avea destui bani să-i ajungă măcar câteva săptămâni.

Să nu facă nimic nechibzuit. Totul era sub control. Nu-l vor prinde nici de data asta, nemernicii. Gândul de a sta ascuns câteva zile într-o cameră de hotel obscur îl făcu din nou să zâmbească. Să citească despre vânătoare în ziare, să stea în fiecare seară în sala comună pentru televizor, ascultând cum se mai desfăşura vânătoarea în care cel vânat era chiar el...

Următoarea ieşire Malbork, 1 000 de metri, citi el pe indicatoare. Excelent.

Dădu semnalul că intenţiona să facă la dreapta şi răpăi cu degetele pe volan.

41

— Cât e ora? Ce s-a întâmplat cu marele detectiv care este populaţia? De ce nu l-au găsit până acum?

— E opt şi jumătate, spuse Münster. Cred că s-a ascuns undeva.

— Ei, nu mai spune!

— N-avea cum să nu descopere că poliţia îl caută. Apropo, o să se mai transmită la televizor un apel, la nouă.

— Nu-s idiot, spuse Van Veeteren. Dar de ce n-a răspuns nimeni la faxurile noastre? Poţi să-mi dai o explicaţie şi pentru asta, inspectore?

— Le-au căzut calculatoarele ălora de la biroul de imigrări, dar azi-dimineaţă le-au pus din nou în funcţiune. Ăilalţi sunt într-o zonă cu fus orar diferit, desigur. Răspunsul lor ar putea să vină tocmai la miezul nopţii, dacă nu chiar mâine dimineaţă.

Van Veeteren îşi contemplă scobitoarea.

— Pot să vă întreb ceva? îndrăzni Münster.

— Zi, spuse Van Veeteren. Dar nu-ţi promit c-o să-ţi răspund.

— Cine anume e Carl Ferger ăsta?

— Încă nu te-ai prins, Münster?

Münster roşi şi-şi drese glasul.

— Cum să mă prind dacă nu mi se dau toate informaţiile? se plânse el. Ca să fiu sincer, nu văd care-i motivul pentru care ţineţi ascunse anumite detalii importante, domnule inspector-şef. Informaţii vitale pentru acest caz, mai exact.

Roşi din nou, de data asta din pricina propriului său tupeu. Dar inspectorul-şef nu reacţionă. Se mulţumi să rămână nemişcat la birou, cu bărbia sprijinită pe mâini. Îşi îngustă ochii ca pe nişte fante în timp ce-l privea fix pe Münster. Fără să facă vreo încercare să răspundă repede.

— Münster, spuse el în cele din urmă. Simţul tău de sincronizare nu face nici doi bani. Dacă mă asculţi, o să-ţi explic câteva lucruri, spre binele tău. Nu-mi fac iluzii c-ai să înţelegi prea multe din ce-o să spun, dar chiar şi aşa, sunt pregătit să-ţi acord câteva minute.

— Vă mulţumesc, spuse Münster. Sunteţi foarte amabil.

— Trebuie să înţelegi, Münster, că lucrurile sunt interconectate. Că sunt anumite legi care se aplică, anumite modele repetitive. Noi înotăm în jurul acelor modele repetitive, ne mişcăm, gândim, ne trăim viaţa în concordanţă cu aceste reguli. Totul se reduce la subtilităţi — nu sunt uşor de identificat, dar trebuie să încercăm să le auzim, să le căutăm, trebuie să fim cât se poate de treji şi să ne ţinem ochii deschişi ca să sesizăm răspântiile de drumuri favorabile. Ştii ce e acela un determinant?

— Determinant?

— Da.

— Habar n-am, spuse Münster.

— Nici eu, spuse Van Veeteren. Dar sunt pe urmele lui. Asta e ceea ce ne spune încotro să mergem, Münster; el ne arată calea pe care trebuie s-o urmăm, ce să facem în continuare, ce drum să alegem. Cred că eşti de acord cu faptul ca într-un roman trebuie să existe o intrigă?

— Da, bineînţeles.

— Că trebuie să fie o poveste sau măcar un fir de legătură care să treacă printr-un film sau o piesă de teatru şi să lege laolaltă toate episoadele?

— Da...

— Un roman, un film sau o piesă de teatru, Münster — nu sunt altceva decât viaţă împăiată. Viaţă care a fost capturată şi împăiată exact aşa cum un taxidermist împaiază un animal mort. Sunt create pentru ca noi să le putem examina cu uşurinţă

acceptabilă. Să le extragem din realitatea curentă şi să ne uităm la ele de la distanţă. Mă urmăreşti?

— Da, spuse Münster. Aşa cred...

— În tot cazul, dacă trebuie să existe intrigi sau fire de legătură care să asigure că viaţa împăiată, versiunea aia artificială, nu se destramă, atunci desigur că acelaşi lucru trebuie să se aplice şi la articolul veritabil, viaţa reală. Asta-i esenţa.

— Esenţa?

— Da, esenţa. Evident, poţi alege să trăieşti o viaţă lipsită de sens, dacă vrei — să te uiţi la film de la sfârşit la început, pentru numele lui Dumnezeu, sau să ţii cartea cu susul în jos în timp ce-o citeşti. Dar să nu-ţi faci iluzii că dacă o să procedezi astfel, o să înţelegi ceva. Vezi, există nu doar una, ci mii de puncte esenţiale, şiruri întregi de astfel de puncte, modele repetitive, reguli, determinanţi. O să plec în Australia marţi, Münster, şi pot să te asigur cu cea mai mare convingere că nu e o simplă întâmplare. Este exact lucrul potrivit de făcut. Nu crezi asta?

Doar pentru o clipa, Münster avu viziuni cu propria sa lagună ideală... Synn şi copiii şi două săptămâni pe ţărmul unei mări albastre...

— Dacă noi doi am fi într-un film, spuse Van Veeteren rupând în două o scobitoare, sau într-o carte, atunci desigur că ar fi de neiertat din partea mea să-ţi spun anumite lucruri în acest moment. Ar fi ca un şut în dinţi tras iubitorilor de cinema, o insultă la adresa genului. Poate că şi o subestimare a talentelor tale, Münster. Mă urmareşti?

— Nu, spuse Münster.

— O crimă împotriva determinantului, spuse Van Veeteren, dând impresia o secundă că ar putea să zâmbească. Dacă nu avem o religie, cel mai neînsemnat lucru pe care-l putem face e să încercam să trăim ca şi cum am fi într-o carte sau într-un film. Astea-s singurele indicii pe care-o să le obţii, Münster.

„Ce naiba se întâmplă?, se întrebă Münster. Oare omul ăsta chiar stă acolo şi spune lucrurile astea sau visez eu?"

— De-aia sunt agasat, spuse Van Veeteren. Trebuie să-l găsească în noaptea asta. Îl vreau aici mâine şi vreau să-l confrunt cu răspunsurile pe care le vom primi pe faxuri. Şi cu o altă persoană.

Avem de-a face cu un criminal în serie, Münster, ţi-e clar asta? Nu se întâmplă prea des.

„E clar, visez", hotărî Münster.

Se auzi o bătaie în uşa şi subofiţerul Beygens vârî capul înăuntru.

— Îmi cer scuze, domnule inspector-şef, dar tocmai am primit un fax din străinătate.

— Excelent, spuse Van Veeteren. Dă-l încoace!

42

— Eşti un adevărat prieten! spuse Ulich.

Tomas Heckel ar fi trebuit să înceapă schimbul abia la zece, dar în seara asta aveau un aranjament special. Dacă Heckel începea la nouă fără un sfert, Ulich ar fi avut timp să ajungă la gala de box unde băiatul lui urma să ia parte la un meci de categoria semigrea cu un boxer englez de culoare pe care-l chema Whitecock.

Nu era evenimentul principal al galei, fireşte, ci doar unul dintre meciurile secundare. Dar, la fel ca tatăl său odinioară, tânărul Ulich era posesorul unei lovituri de pumn formidabile. Şi avea o capacitate deosebită de a încasa pedepse.

Heckel, care era student la medicină în anul doi, era conştient de riscurile pe care boxerii şi le asumau când permiteau altora să le bumbăcească tigvele pentru bani, dar serviciul lui de portar de noapte era prea important pentru el ca să se angajeze într-o controversă cu privire la părţile pozitive şi negative ale acestui lucru. Nici nu voia să-l priveze pe tată de prilejul de a se afla la marginea ringului în momentul când celulele cerebrale ale băiatului său intrau în colaps. Pe lângă sendvişuri şi cafea, rucsacul lui conţinea şi trei tratate dolofane de anatomie. Intenţiona să stea treaz toată noaptea şi să studieze pe brânci. Timpul înseamnă bani şi nu mai avea decât şase zile până la examen.

— Eşti un adevărat prieten, spuse din nou Ulich în timp ce-şi scotea trupul de uriaş din cabina portarului. Dacă băiatul meu învinge, te cinstesc cu o sticlă de tărie!

— Nici prin cap nu-mi trece să accept aşa ceva, spuse Heckel. E ceva ce trebuie să ştiu?

Ulich se gândi un moment.

— E o echipă de handbal din Copenhaga la etajul al treilea, spuse el. Ar fi bine să stai cu ochii pe ei. A, da, mai e cineva care trebuie să-şi mute maşina. A parcat-o aiurea şi maşina ălora de la salubritate n-o să poată să golească pubelele mâine dimineaţă. Prawitz m-a sunat ca să-mi spună, e un bilet lângă telefon. Cred ca e vorba de Czerpinski, tipul de la camera 26. Am sunat la el, dar nu era acasă.

— În regulă, spuse Heckel. Distracţie plăcută. Sper ca băiatul să se descurce.

— O să-l jupoaie de viu pe ăla, lua-l-ar dracu'! spuse Ulich, boxând cu aerul în timp ce ieşea pe porţile batante.

Heckel se aşeză şi începu să frunzărească registrul de evidenţă. Treizeci din treizeci şi şase de camere erau ocupate — nu era deloc rău pentru o zi de luni în decembrie. Porni micul televizor al lui Ulich: putea fi o bună idee să se uite la ştiri înainte de a se dedica studiilor de anatomie. În plus, de obicei îi venea greu să se liniştească şi să citească înainte de miezul nopţii.

Mai erau câteva minute. Un program ridicol numit *O problema de sport* nu se terminase încă. Ce zisese Ulich?

O maşină parcată aiurea?

Găsi biletul. Îl citi şi memoră numărul de înmatriculare al maşinii în timp ce suna la camera 26. Niciun răspuns. Închise telefonul, dar lipi biletul de aparat, ca să nu uite.

Programul de ştiri începu. Subiectul principal era urmărirea criminalului, fireşte. Auzise de el de mai multe ori în cursul după-amiezii. Erau articole şi în ziarele de pe tejghea, observă el. Carl Ferger... cel puţin trei crime... Fiat albastru, numărul de înmatriculare...

Se holbă la numărul afişat pe ecranul televizorului.

Apoi se holbă la telefon.

Opri televizorul şi luă un ziar din teanc. Smulse biletul pe care tocmai îl lipise de telefon şi începu să compare literă cu literă şi cifră cu cifră. De parcă abia învăţase să citească. Sau ca şi cum statea cu un bilet de loterie în mână, un bilet cu

care tocmai câştigase un milion şi nu-i venea să creadă că era adevărat...

Un gând absurd şi enervant îi zumzăia prin cap: n-avea să mai facă prea multă recapitulare la anatomie în noaptea aia.

După care se concentră şi sună la poliţie.

Primul apel veni imediat după ora nouă şi jumătate. Münster îl preluă, căci Van Veeteren tocmai se dusese la baie.

— Excelent, spuse Münster. Da, înţeleg. O să vă sune în cinci minute. Ce număr aveţi?

Notă numărul, apoi îşi continuă liniştit lectura ziarului de seară. Van Veeteren se întoarse. Münster aştepta câteva secunde.

— L-au prins, în Schaabe, spuse el cu cel mai calm ton pe care reuşi să-l păstreze.

— Ce-au făcut? exclamă Van Veeteren. Era şi timpul, fir-ar să fie!

— Mă rog, aproape l-au prins, preciză Münster. Aţi face bine să daţi un telefon. Adineauri a sunat un anume inspector-şef Frank. Îl cunoaşteţi?

Van Veeteren încuviinţă din cap şi formă numărul.

— Frank? Van Veeteren la telefon. Sunt încântat să aud că până şi o găină chioară poate să găsească un bob de grâu... Ce veşti ai să-mi dai?

Münster îl observa pe şeful lui pe deasupra ziarului. Van Veeteren era aplecat peste telefon şi avea o înfăţişare de-ai fi zis că vrea să-l stoarcă pe criminal din receptor. În tot acest timp, mestеca de zor două scobitori şi asculta.

— Înţeleg... Ai grijă să-l înhăţaţi când se întoarce, altfel te jupoi de viu. Trebuie să plec în Australia joi şi am nevoie de el până atunci.

Frank spuse ceva, iar Van Veeteren aprobă lent.

— Bine, spuse el. O să stau aici. Să suni în clipa-n care-ai pus gheara pe el.

Închise telefonul.

— Poţi să te duci acasă acum, îi spuse lui Münster. O să-l ridice de îndată ce apare la hotel. Şi-a ras părul din cap, şi-a pus ochelari şi s-a deghizat, se pare. Un nemernic inventiv. A rezervat o cameră la Palace Hotel pentru patru nopţi, unde se ţine un

congres al agenţilor de vânzări pentru membre artificiale... Ai mai auzit de-o asemenea chestie, Münster? Vânzător de membre artificiale!

— Cum l-au gasit?

— A parcat ilegal, spuse Van Veeteren ridicând din umeri. E păcatul capital al vremurilor noastre, fără doar şi poate.

Când Münster ieşi în aerul aspru al nopţii, îşi dadu seama cu surprindere că nu murea sa ajungă acasă: ar fi rămas fericit aici să aştepte împreună cu inspectorul-şef. Să mai zăbovească o vreme şi să citească ziarul până venea următorul apel telefonic...

Ultimul verset.

Semnalul care anunţa sfârşitul vânătorii.

Caz închis. Criminalul capturat.

Timpul ca roţile justiţiei să înceapă să se învârtă...

Mai erau câteva detalii de clarificat, se părea; dar chiar şi aşa, faptele esenţiale păreau clare. Faxul explicase totul; nu mai era loc pentru teorii şi soluţii alternative. Van Veeteren avusese dreptate. Ca de obicei. Carl Ferger era omul căutat.

Şi era, după cum remarcase cineva cu câteva săptămâni în urmă, o treabă îngrozitoare.

Pe când se deplasa cu maşina spre suburbia unde locuia, Münster se gândea la ceea ce-i spusese Van Veeteren despre determinant. Nu prea-şi putea da seama dacă inspectorul-şef fusese serios sau nu. Totuşi, nu se putea nega că în spusele lui era ceva adevar şi era posibil ca vechea poveste să se repete: singura modalitate de a-i prinde pe cei mai mari raufăcatori era sa întinzi un năvod cu ochiuri mari menit să-i captureze atât pe cei serioşi, cât şi pe cei mai uşuratici.

Pe moment, fu surprins de felul cum formulase acel gând, dar apoi se gândi că trebuie să fi fost vreuna din zicerile lui Reinhart.

Un năvod cu ochiuri mari...

În orice caz, se hotărî să caute „determinant" în noua, dar încă incompleta sa enciclopedie în douăzeci şi patru de volume, când va ajunge acasă.

Van Veeteren nu trebui să aştepte atât cât se temuse. Apelul de la Frank veni devreme, la zece şi jumătate.

Ferger fusese arestat.

Intrase în hotel fără nicio grijă şi imediat fusese copleşit de intervenţia a doisprezece ofiţeri de poliţie.

— Doisprezece? se întrebă Van Veeteren.

— Doisprezece, spuse Frank.

— A mărturisit?

— Nu. Face pe prostul.

— În regulă, spuse Van Veeteren. Pune-l într-o dubă cu gratii şi expediază-l aici în noaptea asta. Am poftă să-l halesc la micul dejun.

— Dorinţa ta e poruncă pentru mine, spuse Frank. Cum îţi mai merge lovitura de rever? Îmi amintesc că aveai ceva probleme cu ea când eram în Frigge...

— E letală, spuse Van Veeteren. Când mai apari prin zonă, dă un telefon şi-o să-ţi fac o demonstraţie.

43

Münster nu l-ar fi recunoscut în veci.

La drept vorbind, nu prea şi-l amintea foarte clar de la interogatoriile luate la Bunge, dar acest specimen uman chircit nu prezenta nici cea mai mică asemănare cu imaginea care fusese transmisă la televizor şi propagată prin presă.

Într-un fel, arăta mai tânăr. Capul rotund şi complet ras dădea o dubioasă impresie de inocenţă. Sau de naivitate. Sau poate de ceva diferit: senilitate avansată.

O combinaţie a celor două?

Stătea lângă perete, cu mâinile împreunate în faţa lui, pe masa jerpelită. Privea în jos. Probabil că, din când în când, închidea ochii.

Reinhart şi Münster şedeau în faţa peretelui opus în încăperea dreptunghiulară. De o parte şi de alta a uşii. Scaunul inspectorului-şef părea să fi fost aşezat cu meticulozitate în centrul geometric. Münster nu putea să vadă din Van Veeteren decât spatele: a rămas nemişcat ca un sfinx pe tot parcursul interogatoriului. Pronunţa întrebările fără modulaţii şi cu dispreţ, de parcă ar fi ştiut dinainte toate răspunsurile şi, de fapt, desfăşurarea interogatoriului nu-l interesa câtuşi de puţin.

— Ştii de ce te afli aici?

— Nu.

— Nu te-am întrebat dacă eşti vinovat. Te-am întrebat dacă ştii de ce eşti aici. Un apel la informaţii despre tine a fost transmis

la radio și la televiziune, la șaizeci și opt de ziare diferite, însoțit de numele și poza ta. În pofida acestor evidențe, susții că nu știi de ce te afli aici. Te gândești să pledezi că ești idiot sau că nu știi să citești?

— Nu. Știu de ce sunt aici.

Avea vocea slabă, dar fără urmă de șovăială.

— Vreau să-ți fie clar de la bun început că nu simt decât dispreț pentru tine, domnule Ferger. Vederea ta nu trezește în mine decât cel mai profund dezgust. În circumstanțe diferite și într-o societate mai puțin civilizată decât cea în care trăim, n-aș fi ezitat nicio clipă să te execut pe loc. Ai înțeles?

Ferger înghiți în sec.

— Sunt convins că sentimentele îmi sunt împărtășite nu doar de colegi, ci cam de toți cei care știu ce ai făcut.

— Sunt nevinovat.

— Taci din gură, domnule Ferger. Te afli aici pentru că ești un criminal. Vei fi acuzat de uciderea Evei Ringmar pe 3 octombrie, a lui Janek Mitter pe 20 noiembrie și a lui Elizabeth Hennan pe 28 noiembrie. Ai mai ucis un copil de patru ani pe 31 mai 1986, dar n-am terminat încă de acumulat dovezile necesare pentru acea crimă.

— Nu-i adevărat.

A fost o șoaptă atât de slabă, încât Münster abia dac-o auzi. Van Veeteren o ignoră.

— Dacă îți închipui că răspunsurile pe care le vei da vor putea schimba câtuși de puțin lucrurile, dă-mi voie să te ușurez de povara acestei iluzii. Vei fi găsit vinovat și-ți vei petrece restul vieții în închisoare. Trebuie să te avertizez că există o probabilitate să fii executat...

— Ce naiba spui acolo?

Continua să vorbească mai degrabă cu masa decât cu Van Veeteren.

— Nu ca rezultat al unui proces legal, desigur, ci de către unul dintre colegii de pârnaie. Există un profund dispreț pentru gunoaie ca tine chiar și în pușcăriile noastre. Se pot întâmpla unele lucruri foarte urâte. Vreau să te previn în privința asta, ca să-ți poți lua precauțiile pe care le vei considera necesare.

Ferger se foi în scaun.

— Nimeni n-o să ridice un deget să te ajute. De ce n-ai vrut un avocat?

— E treaba mea.

— Nu se oferă nimeni voluntar ca să te apere, desigur; dar chiar şi aşa, ai dreptul legal la un avocat, dacă vrei. Legea se aplică şi în cazul unora de teapa ta, domnule Ferger. De ce ai ucis-o pe Liz Hennan?

— N-am dat niciodată ochii cu ea.

— Pentru că nu puteai s-o satisfaci?

— N-am dat niciodată ochii cu ea.

— Pentru că te-a luat peste picior fiindcă ai fost un amant atât de incapabil?

Niciun răspuns.

— Ţi-e frică de femei? Crezi că Liz Hennan era o curvuliţă?

Ferger mormăi ceva.

— A fost cumva un „da"?

— N-am dat niciodată ochii cu ea.

— Atunci, de ce avea fotografia ta la ea?

— Nu i-am dat niciodată o fotografie.

— Dar tu aveai fotografia ei.

— Nu... e... Minţi.

— Scuze. Am vrut să spun că aveai fotografia Evei Ringmar. E-adevărat?

— Poate... Nu-mi amintesc.

— Am găsit-o în apartamentul tău. Ai avut o relaţie cu Eva Ringmar?

Niciun răspuns.

— Şi Eva Ringmar era o curvuliţă?

— Nu. Nu vreau să mai răspund la nicio întrebare.

— Nici eu nu vreau să-ţi mai pun vreuna. De ce te-ai dus acasă la Janek Mitter şi Eva Ringmar pe 2 octombrie?

Niciun răspuns.

— Te-ai dus acolo seara, dar te-ai întors dimineaţa foarte devreme şi ai ucis-o pe Eva Ringmar înecând-o în cadă.

Niciun răspuns.

— Crezi că nu ştim cine eşti?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Ce alibi ai pentru moartea lui Janek Mitter?

— Am fost la o pizzerie...

— Da, între unsprezece şi douăsprezece. Dar Mitter a fost ucis după asta, la orele mici ale dimineţii. Ai vreun alibi mai bun decât ăsta?

— M-am întors acasă şi m-am culcat. Am crezut...

— Ce-ai crezut?

— Nimic. Nu-ţi mai răspund la nicio întrebare.

— De ce crezi că Eva l-a preferat pe Mitter şi nu pe tine?

Ferger îşi lăsă capul şi mai mult şi privi fix la masă.

— De ce l-a preferat pe Andreas Berger?

Aşteptă câteva secunde.

— Chiar dacă eşti un vierme, domnule Ferger, sunt sigur că nu există niciun motiv să fii un vierme prost. Susţii că eşti nevinovat şi că nu ai nicio legătură cu uciderea Evei Ringmar, a lui Janek Mitter şi a lui Liz Hennan. Adevărat?

— Da.

— Atunci de ce ţi-ai ras părul, te-ai deghizat şi te-ai ascuns, dacă eşti nevinovat?

— M-am ascuns pentru că am aflat că mă caută poliţia.

— Primul mesaj cu privire la căutarea ta n-a fost transmis decât ieri la prânz. Deja stăteai ascuns de câteva ore înainte de asta.

— Nu, am avut o problemă cu maşina. Am plecat din oraş în weekend, dar n-am mai putut să mă întorc.

— Unde-ai fost?

— Departe, în nord.

— Unde ai petrecut noaptea?

— La un motel.

— Cum se numeşte şi unde e situat?

— Nu-mi mai amintesc.

— De ce n-ai anunţat la şcoală?

— Am încercat să sun, dar n-am reuşit să obţin legătura.

— Dacă nu poţi să oferi răspunsuri mai bune decât astea, domnule Ferger, îţi sugerez ca mai bine să-ţi ţii gura. Te faci naibii de râs.

Van Veeteren se opri.

— Vrei o ţigară?

— Da, te rog.

Van Veeteren scoase un pachet din buzunar şi-l scutură ca să scoată o ţigară. O băgă între buze şi o aprinse.

— N-ai să primeşti nicio ţigară. M-am săturat de tine.

Se ridică şi se întoarse cu spatele la Ferger. Pentru prima oară, Ferger ridică privirea. Doar pentru un scurt moment, dar chiar şi aşa, Münster avu răgazul să citească expresia din ochii lui. Era speriat. Speriat de moarte, complet şi de-a binelea.

— Un singur lucru, spuse Van Veeteren, întorcându-se ca să se uite din nou la Ferger. Ce senzaţie ai când îneci un copil? Trebuie să fi opus un pic de rezistenţă. Cât a durat? La ce-ţi închipui că se gândea atunci când s-a întâmplat?

Ferger îşi ţinea mâinile împreunate strâns acum, iar capul îi tremura uşor. Nu spuse nimic, dar Münster n-ar fi fost surprins dacă ar fi cedat nervos dintr-o clipă în alta. Sa se-arunce la podea, să răstoarne masa sau pur şi simplu să înceapă să urle şi să zbiere.

— Îl las în mâinile voastre acum, spuse Van Veeteren. O să plec vreo trei ore. Nu trebuie să părăsească această încăpere, nu va primi nimic de mâncare sau de băut. Nu are voie să fumeze. Puneţi-i întrebări, dacă vreţi. Rămâne la latitudinea voastră.

Apoi îi salută dând din cap pe Reinhart şi Münster şi ieşi din încăpere.

Cu cât se apropia, cu atât reducea viteza.

Când mai avea doar vreo doi kilometri până la destinaţie, se opri într-o parcare. Se dădu jos din maşină. Se aşeză cu spatele la vântul care bătea în rafale şi fumă o ţigară. Aproape că se obişnuise acum cu fumatul. Nu-şi mai amintea vreun alt caz care să-l facă să fumeze atâtea ţigări. Cel puţin, în anii din urmă.

Nu încăpea îndoială că existau motive. Dar totul se terminase acum, mai mult sau mai puţin. Doar de pus ultimele puncte pe i-uri. Ultima tuşă de catran ca să definitiveze acest tablou respingător.

Se întrebă cât de necesar era. Se întrebase încă de când plecase. Încercase să se gândească la căi de a ocoli, de a evita acest pas final.

Scutindu-se atât pe sine, cât şi pe ea de această decădere finală.

Poate şi pe el?

Da, probabil ca şi pe el.

Dar totul era în van, desigur. Nu era nimic altceva decât obişnuita, familiara reţinere pe care de fiecare dată era forţat să şi-o învingă atunci când apăsa butonul soneriei şi trebuia să informeze soţia că, din nefericire, soţul ei... Da, tristă constatare, nu avea de ales, va fi nevoit să-i spună...

Nu avea scăpare.

Nicio circumstanţă atenuantă.

Nicio cale de a uşura suferinţa.

Aruncă ţigara într-o băltoacă şi se urcă din nou în maşină.

Ea deschise uşa aproape imediat. Îl aştepta.

— Bună dimineaţa, spuse el. Ei bine, iată-mă.

Ea încuviinţă din cap.

— Presupun că aţi urmărit ştirile în ultimele zile?

— Da.

Ea se uită în jur, ca şi cum ar fi vrut să verifice dacă nu uitase ceva: să ude florile ori să închidă aragazul.

— Sunteţi gata să veniţi cu mine?

— Da, sunt gata.

Vocea ei era aşa cum şi-o amintea. Fermă şi clară, dar monotonă.

— Pot să vă întreb ceva? spuse el. Aţi ştiut cum stăteau lucrurile cu adevărat? Aţi ştiut ce se întâmplă, încă de-atunci?

— Cred c-ar fi bine să plecăm acum, domnule inspector-şef.

Îşi luă paltonul din cuier, iar el o ajută să-l îmbrace. Ea îşi înfăşură un şal din mătase în jurul capului, îşi luă poşeta şi mănuşile din coş şi se întoarse cu faţa spre el.

— Sunt gata, spuse ea.

Drumul înapoi dură mult mai puţin. Tot timpul, ea stătu dreaptă şi imobilă în scaunul pasagerului din dreapta lui. Cu mâinile încrucişate peste poşetă. Privind fix, drept înainte.

Nu rosti nicio vorbă, şi nici el. Dat fiind că totul era clar acum, totul era lămurit şi rezolvat, nu mai era nimic de spus. El înţelese acest lucru, iar tăcerea nu fu nicio clipă stânjenitoare.

Chiar şi aşa, poate ca ar fi preferat să-i pună o întrebare, să formuleze o acuzaţie. Dar înţelese că ar fi fost imposibil.

Nu-nţelegeţi — i-ar fi plăcut s-o întrebe — nu-nţelegeţi că dacă mi-aţi fi spus totul atunci, prima oară, am fi salvat o viaţă? Poate chiar două.

Dar nu putea s-o întrebe aşa ceva.

Nu că i-ar fi dat vreun răspuns, acum, în orice caz.

Şi nici nu e sigur că ar fi trebuit s-o facă atunci.

Când intrară în încăpere, nimic nu se schimbase.

Reinhart şi Münster şedeau pe scaunele lor, de o parte şi de alta a uşii. Criminalul stătea gârbovit deasupra mesei sale, în faţa peretelui opus. Aerul era greu, poate uşor dulceag. Van Veeteren se întrebă dacă de când plecase se pronunţase măcar un cuvânt.

Ea făcu trei paşi către el. Se opri în spatele scaunului inspectorului-şef şi-şi rezemă mâinile de spătar.

El ridică privirea. Falca de jos începu să-i tremure.

— Rolf? spuse ea.

În vocea ei se simţea o urmă de surprindere fericită, zdrobită însa imediat şi brutal de realitatea situaţiei.

Rolf Ringmar se prăbuşi lent peste masă.

44

— Să fiu al naibii dacă toată povestea asta nu e o adevărată tragedie greacă, spuse Van Veeteren închizând uşa. Are un element de inevitabilitate încă de la început. Aşa cum ştii, incestul era considerat unul dintre cele mai rele pacate pe care le puteai comite. Cu nimic mai prejos decât o crimă împotriva zeilor.

Münster încuviinţă din cap. Scoase maşina din parcare cu spatele.

— Doar imaginează-ţi, spuse Van Veeteren. Ai treisprezece, paisprezece ani. Primele stadii ale pubertăţii. Eşti sensibil şi vulnerabil ca o rană deschisă. Un băieţel pe cale să devină bărbat. Primii paşi ezitanţi. Care e primul lucru cu care te identifici?

— Tatăl tău, spuse Münster. „A trecut el însuşi prin asta", îşi zise.

— Exact. Şi ce face tatăl tău? Bea ca un porc şi se înjoseşte. Te loveşte. Te bate de-a binelea, şi nu o dată, ci noapte după noapte, poate. Te tortureaza, te insultă. Maică-ta e prea slabă ca să intervină. E la fel de speriată de el ca tine. Te prefaci că nu se întâmplă. Îţi ţii gura şi mergi mai departe, păstrând secretul în interiorul familiei. Eşti lipsit de apărare. Nu ai niciun drept: e tatăl tău şi e în deplinătatea drepturilor lui. Nu ai cui să te adresezi, n-ai unde să găseşti consolare — în afară de o persoană. Există doar o singură persoană care te poate alina...

— Sora ta.

— Care şi ea e bătută uneori, dar nici pe departe la fel de des. Ea e acolo, e un pic mai tare decât tine, ceva mai puţin rănită.

E acolo în camera voastră comună când în sfârşit te îndepărtezi de el. Să spunem că aveţi amândoi paisprezece ani. Staţi amândoi în pat, iar ea te consolează. Te cuibăreşti lângă ea, iar ea te protejează. Îţi aşază o mână tămăduitoare pe trup... ai paisprezece ani... vă ţineţi strâns în braţe, vă simţiţi în siguranţă unul în braţele celuilalt, şi îl auzi cum urlă şi bate câmpii... Infern şi blestem, Münster!

Münster tuşi ezitant.

— E noapte şi sunteţi dezbrăcaţi. Aveţi paisprezece ani, sunteţi frate şi soră. Nu e nimic greşit în ceea ce faceţi, Münster — cine naiba să-i învinuiască pentru asta? Cine, în afară de zei, are dreptul să-i condamne pe aceşti doi copii pentru felul cum au evoluat lucrurile? Pentru că au devenit amanţi? Cine, Münster? Cine?

— Nu ştiu, spuse Münster.

— Poţi să înţelegi ce i-a dăruit ea? spuse Van Veeteren inspirând adânc. Să poţi să vii la o femeie atunci când eşti bătut, degradat şi vai de capul tău... La o femeie care îţi e iubită, mamă şi soră. Toate la un loc. Există oare vreo iubire care să fie mai puternică decât asta, Münster? Doar imaginează-ţi să fii îndrăgostit pentru prima oară şi totul e perfect de la bun început... Iubirea aceea, relaţia aceea e atât de puternică încât trebuie să fie mai durabilă decât orice altceva vei trăi vreodată în toată viaţa ta... Infern şi blestem, Münster, ce şansă avea?

— Cât timp a durat povestea asta? întrebă Münster.

— Doi sau trei ani, aşa cred. E destul de confuz când e vorba să spună când a început. Cel mai probabil, relaţia a fost la fel de puternică de ambele părţi o bună bucată de timp. Cred că până la urmă Eva a reuşit să evadeze din strânsoarea relaţiei — nu pentru că şi-a dorit cu adevărat, ci pentru că ştia că nu e bine. Că e interzis. Că e imposibil de continuat.

— Dar pentru el a fost la fel de imposibil de oprit, spuse Münster.

Van Veeteren îşi aprinse o ţigară.

— Da, dar ea l-a respins. Ce s-a întâmplat în casa lor, atât cât mai trăia încă tatăl lor, cât şi după aceea... ei bine, aş prefera să nu mă gândesc, Münster.

— Și pe urmă a apărut Paul Beijsen, spuse Münster.

— Da. Probabil n-a fost mai mult decât o tentativă din partea ei; nu cred c-a fost cu adevărat îndrăgostită de el. Probabil că și l-a luat drept prieten în chip de demonstrație că gata, ce-a fost a fost, și că de-acum s-a terminat, fără cale de întoarcere. Iar Rolf, ei bine, el...

— A așteptat răbdător momentul oportun, spuse Münster.

— Da, poți să spui și-așa, zise Van Veeteren. A așteptat un prilej ca să-i demonstreze cât de serios privea el lucrurile. Iar când a avut loc acea petrecere, a profitat de ocazie.

— A așteptat acolo, în ținutul mlăștinos, spuse Münster.

— Exact. A bântuit prin întuneric, sperând să apară un prilej favorabil. Aproape ca un vârcolac.

— V-a povestit și asta?

Van Veeteren încuviință din cap.

— Da. În stil telegrafic, ține cont. Asta a fost cu aproape douăzeci de ani în urmă. Termenul legal de prescripție este de douăzeci și unu de ani — așa că am putea să-l acuzăm și de crima aceea, dacă cineva ar crede că are rost s-o facem.

— Și Eva l-a obligat să plece?

— Da. I-a dat un ultimatum. Ori dispărea, ori îl dădea pe mâna poliției. Pune-te în situația lui, Münster. A comis o crimă, nu doar pentru că era gelos, dar și ca să demonstreze cât de puternică era iubirea lui. Iar ea l-a respins. Cred că în acele luni n-a lipsit mult să se sinucidă; mi-a dat de înțeles asta. Și la fel pe la începutul perioadei de exil. Poate...

— ... c-ar fi fost mai bine, spuse Münster, terminând în locul lui propoziția.

— Avem oare vreun drept să gândim astfel? întrebă Van Veeteren. Avem?

Münster nu răspunse nimic. Se uită la ceas. Șase fără un sfert.

— La ce oră decolează avionul? La șapte și jumătate?

Van Veeteren încuviință din cap.

— Trebuie să mă prezint acolo cu o oră înainte.

— Ajungem în douăzeci de minute.

Niciunul nu mai zise nimic câteva secunde, dar Münster simțea că vor trebui să treacă prin toată povestea.

— Care-i treaba cu această Ellen Caine? spuse el.

— Ah, da, zise Van Veeteren. S-a descurcat cu greu opt ani — remarcabil şi asta, ca să fim reţinuţi în aprecieri, dar şi-a păstrat cumpătul. S-a stabilit în Toronto, a schimbat mai multe slujbe, dar s-a menţinut pe linia de plutire. Până când a cunoscut o femeie. Susţine că ea a fost cea care s-a ţinut de capul lui, şi nu invers, şi probabil că aşa au stat lucrurile. În orice caz, ea a fost incapabilă să-i ofere măcar o particică din ce primise de la Eva. Dumnezeu ştie ce se petrece în mintea lui când vine vorba de sex şi de femei, Münster. Dar el cere imposibilul pentru că a trăit imposibilul. Pe urmă a ucis-o pe Ellen Caine fiindcă l-a dezamăgit. Nu ştiu dacă l-a părăsit, nu vrea să vorbească despre asta. Probabil că el nu s-a putut împăca cu ideea de a fi amant, poate că a fost implicat şi un element de gelozie sinceră şi intensă. În tot cazul, a omorât-o. A aruncat-o de pe un viaduct în calea unui tir. Nimănui nu i-a trecut vreodată prin cap că a fost altceva decât un accident, sau posibil o sinucidere. Nimeni nu ştia că el s-a aflat în preajmă.

— De ce şi-a schimbat numele?

— Cred că începuse să se gândească să se întoarcă în Europa cu o nouă identitate. Adică, în faza asta, după povestea cu Ellen. Cam prin 1980. S-a mutat în New York, în tot cazul, a devenit cetăţean american după câţiva ani şi şi-a schimbat numele în Carl Ferger. Pare să fi dus o viaţă mai mult sau mai puţin normală. La suprafaţă, cel puţin. Dar, cu toate astea, e o enigmă, Münster. Ce l-a făcut să revină aici în ianuarie 1986? Nici măcar el nu poate să ofere o explicaţie.

— Determinantul, poate? spuse Münster cu un zâmbet abia schiţat.

— Ce? exclamă Van Veeteren surprins. Dumnezeule mare şi bun, chiar cred că inspectorul Münster a început să se prindă de unele lucruri! În tot cazul, s-a întors aici, a găsit-o pe Eva şi a început s-o cicălească. În toate felurile posibile, fără doar şi poate. E de presupus că însuşi faptul că, dintr-odată, se afla în vecinătatea ei a devenit mai mult sau mai puţin insuportabil pentru el. Asta spune el, cel puţin. Fireşte, a fost extrem de gelos pe Berger. Dar chestia cea mai rea a fost copilul. Faptul că ea făcuse un copil cu altcineva. Ei da, totul se brambureşte acum, Münster.

— Aşa că ucide copilul ca s-o pedepsească pe ea?

— Da, aşa cred. Ideea lui despre propriul ego pare să oscileze între un zeu atotputernic şi răzbunător şi un băieţel disperat care încearcă să se împace cu pubertatea şi lipsa de identitate.

— Şi ce s-a mai întâmplat după crima aia?

— Eva l-a protejat din nou, în pofida faptului că aici e punctul în care ea renunţă la viaţa ei, când îşi dă seama că nimic nu va mai putea fi vreodată normal. Poate că şi-a dat seama şi că legătura dintre ea şi Rolf era mai puternică decât îşi imaginase. Şi din punct de vedere sexual. Au reluat relaţia lor interzisă de mai multe ori în acei ani. El locuia în Franţa — ea nu voia să-l aibă prea aproape — iar ea îi făcea câte o vizită din când în când. Cel puţin, el asta susţine. Poate că şi-a imaginat că totul va ieşi aşa cum îşi dorise în final, sau poate că ea i-a reînnoit speranţele.

— Numai că ea se descotoroseşte din nou de el.

Van Veeteren încuviinţă din cap.

— S-a mutat aici. Un nou început. Poate că nici nu i-a spus unde pleacă, dar el a luat-o pe urmele ei şi a găsit-o, bineînţeles. El a reuşit să-şi găsească un job chiar la acelaşi liceu. Trebuie să fi fost un şoc teribil pentru ea când directorul i l-a prezentat pe noul îngrijitor al şcolii.

— Asta s-a întâmplat anul ăsta?

— Da, în ianuarie. La începutul trimestrului, după vacanţa de Craciun.

— Aşa că s-a măritat cu Mitter doar ca să-i arate cum stăteau lucrurile?

Van Veeteren oftă.

— Da, e posibil. Poate că şi ea era la fel de furioasă ca el. Am rămas cu impresia de la Mitter că relaţia lor era ceva ce depăşea înţelegerea lui. Că felul cum făceau dragoste era o chestiune de viaţă şi de moarte tot timpul. Mă rog, ceva de genul ăsta, cred.

— De ce a ucis-o pe ea, şi nu pe Mitter?

— Cred c-a fost un impuls, un lucru pe care l-a făcut sub imperiul unei stări de moment. Poate că a încercat să scape odată pentru totdeauna de aceste circumstanţe oribile. Oricum, totul a fost o serie de accidente, de şansă pură. Faptul că Mitter s-a îmbătat atât de rău încât şi-a pierdut memoria a fost ceva pe care

Ferger nu l-a anticipat, desigur. El se aştepta ca Mitter să spună că Ferger fusese cu ei mai devreme în seara aceea, dar era sigur că nu era nimic care să indice că se întorsese mai târziu şi-o ucisese. Trebuie că s-a întrebat de ce naiba n-a venit poliţia la el.

Van Veeteren clătină din cap.

— Şase crime, spuse el. Am crezut că sunt patru sau poate cinci. Dar au fost şase.

Făcu o pauză şi privi pe geam, în întuneric.

— Tu ce crezi, începu el, că o face pe mama lui să vrea să continue să trăiască? De ce naiba să nu-şi ia zilele? Sau pur şi simplu să se întindă în pat şi să moară?

Münster se gândi un moment.

— Hamlet? Prea speriată?

— Nu. Doar ai cunoscut-o.

— E bisericoasă?

Van Veeteren nu putu să nu râdă.

— Ce fel de Dumnezeu ar îngădui ca soţul să te înjosească şi să te maltrateze, copiii tăi să se bălăcească în mocirla incestului, fiul tău s-o ucidă pe fiica ta...

Münster ezită.

— Nu ştiu. Poate că se pedepseşte — continuând să trăiască, vreau să spun.

Van Veeteren se întoarse cu privirea la Münster.

— Excelent, spuse el surprins. Bine gândit, Münster! Va trebui să-mi aduc aminte să nu te mai subestimez pe viitor.

— Mulţumesc, spuse Münster. Aproape c-am ajuns la aeroport. Mai e un singur lucru.

— Care?

— V-aş fi recunoscător dacă mi-aţi trimite o carte poştală, domnule inspector-şef. Pentru timbru. Ştiţi, băieţelul meu a început să colecţioneze timbre...

— Desigur, spuse Van Veeteren.

Münster parcă maşina şi scoase valizele din portbagaj.

— Deci, ne vedem în ianuarie, spuse Van Veeteren.

— La sfârşitul lui ianuarie, preciză Münster. O să-mi iau două săptămâni de concediu după Anul Nou.

— Bravo, Münster! Unde te duci?

— În Maldive, zise Münster, zâmbind cu sfială.

— Excelent, Münster, spuse Van Veeteren, strângându-i mâna. Dar să te menții în formă. Când o să mă-ntorc, o să fie greu să-mi ții piept.

— Știu, spuse Münster.

45

Femeia îl apucă de braţ.

„Ce mai e acum, pentru Dumnezeu?" îşl zise Ingrun. Abia se aşezase să-şi aprindă o ţigară. De ce nu-l lăsau nicio clipă în pace?

— Ce vrei? spuse el încercând să-şi elibereze braţul.

Femeia îşi înfipsese unghiile bine.

— Luca, capitolul 15, versetul 11[1]! şuieră ea.

— Ce?

— Luca, 15:11! Am vrut să citesc din Biblie şi-am constatat că cineva a mâzgălit-o!

Văzu că în cealaltă mână femeia ţinea o Biblie. O flutura ameninţător, cu degetul arătător vârât între pagini.

— Ia dă să văd!

Ea îi dădu drumul la braţ. Deschise Biblia şi i-o întinse. De-a curmezişul, pe o întreagă pagină, era scris cu litere mari, îngroşate: *Carl Ferger*.

— Dumnezeu n-o să ierte niciodată una ca asta! ţipă ea îndurerată, frângându-şi mâinile.

Ingrun ezită o clipă. Apoi rupse pagina şi-o aruncă în coşul de gunoi.

— Citeşte altceva! spuse el, închizând Biblia.

[1] Este vorba despre pilda fiului risipitor.

HÅKAN NESSER

UN ROMAN POLIȚIST DIN SERIA «INSPECTOR VAN VEETEREN»

Profesorul de istorie și filosofie de la liceul Bunge din Maardam, Janek Mitter, se trezește într-o dimineață mahmur și constată că nu-și mai poate aminti nimic, nici măcar propriul nume. Următoarea constatare cumplita este aceea că proaspata lui soție, Eva Ringmar, zace înecată în cadă. Pentru ca pare evident că el a facut-o, neexistând nicio dovadă în alt sens, și pentru că Mitter nu se poarta ca și cum ar fi nevinovat, juriul îl condamnă pentru crimă.

Dar din exact aceleași motive, inspector-șef Van Veeteren, un tip experimentat și cu fler, bănuiește ca rezolvarea acestui caz nu e la îndemâna oricui. Ancheta îl poartă pe coastele cețoase și umede ale tărâmurilor nordice, în mici sate de pescari uitate de lume, pe autostrăzi pustii pe care le străbate singur, ascultând chitară clasică și punându-și mintea la lucru pentru descâlcirea ițelor întortocheate ale acestei tragedii. Pe măsură ce sapă mai adânc, rădăcinile contorsionate ale acestor crime violente îl vor șoca până și pe el.

Håkan Nesser este în mod cert unul dintre cei mai bine vânduți autori de romane polițiste. S-a născut în 1950, în Suedia. Cartile sale au fost publicate în douăzeci si cinci de țari, bucurându-se de un succes fulminant.

A fost recompensat cu Glass Key Award (2000). De asemenea, este singurul autor care a primit de trei ori Best Swedish Crime Novel Award. Au fost ecranizate cele mai multe dintre volumele seriei Van Veeteren.

ISBN 978-973-707-461-4

www.edituratrei.ro